“ဓမ္မာစရိယ”

ညောင်လွန့်-အရှင်သောဘိတာစာရပုံတော်

●

၈၀၃၂

ကျေး၊ဇူး၊ရှင်

ညောင်လွန့် တောရဆရာတော်၏ တပည့်ရင်း

“ဓမ္မာစရိယ”

ညောင်လွန့်-အရှင်သောဘိတာစာရ

ဦးရိပ်သာဆရာတော်

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ပဒ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ

ဒုတိယအကြိမ်

ထပ်မံပြင်ဆင်၍ ရိုက်နှိပ်ခြင်း။

(စာအုပ်ရေ-၄၀၀၀)

၁၃၃၀-ခု။ ၁၉၆၈-ခု။

ခေတ်-က

သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ

★

● ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက်
အမှတ်(၂၆၃၇)

● ထုတ်ဝေသူ
ဦးတင်မောင် (ယာယီ-၀၁၁၁၁)
တင်အောင်-စာပေဖြန့်ချိရေး
အမှတ် (၆) ကဂေါင်းလမ်း
ကြည့်မြင်တိုင်၊ ရန်ကုန်မြို့။

● ပုံနှိပ်သူ
ဦးကြီးမောင်(မြ-၀၂၄၀)
ခေတ်-စာပုံနှိပ်လုပ်ငန်း
အမှတ်(၉၀)ကွမ်းရှဲတန်း
ကြည့်မြင်တိုင်၊ ရန်ကုန်မြို့။

● အဘိုးနှုန်း (၂) ကျပ်။

★

မာတိကာ

●

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁	ထောက်ခံစာများ	....	(ဈ)
၂	စာကြည့်နည်း	....	(ဍ)
၃	နိဒါန်း	....	(ဏ)
၄	ပဏာမဒိ-နိဒဿန	....	၁
	(၁) သိမ်နုတ်နည်းအခဏ်း	....	၇
၅	သိမ်ဟောင်းကိုမသိဘဲ သိမ်နုတ်ရန်နည်းများ	....	၈
၆	ကျက်မှတ်ရန်ဆောင်ပုဒ်များ	....	၁၀
၇	သိမ်မြေကွက်ပမာဏ	....	၁၅
၈	ညောင်စောင်းကွက်ပုံ	....	၁၇
၉	ညောင်စောင်းကွက်ချနည်း	....	၁၈
၁၀	ညောင်စောင်းပန္တိနုတ်ပုံ	....	၁၉
၁၁	အလျားအနံတူကွက်ပုံ	....	၂၁
၁၂	သမပန္တိနုတ်ပုံ	....	၂၂
၁၃	ကိုးဌာနနုတ်ပုံ	....	၂၃
၁၄	ငါးဌာနနုတ်ပုံ	....	၂၅
၁၅	ပျားပန်းစုတ်နုတ်ပုံ	....	၂၆
၁၆	ပျားကြီးစွဲနုတ်ပုံ	....	၂၇
၁၇	ထောင့်တန်းနုတ်ပုံ	....	၂၈
၁၈	ကြက်ခြေသဏ္ဌာန်နုတ်ပုံ	....	၂၈

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဦးရေ အကြောင်းအရာ

၁၉ ရင်ဘောင်တန်းနုတ်ပုံ
၂၀ ယက်ကန်းခတ်နုတ်ပုံ
၂၁ မြင့်မိုရ်တက်နုတ်ပုံ
၂၂ မြင့်မိုရ်ဆင်းနုတ်ပုံ
၂၃ ခရုပတ်နုတ်ပုံ
၂၄ ပရွက်ကြောင်းနုတ်ပုံ
၂၅ အင္ဂသိမန္တရိကင္ဂါနနုတ်ပုံ
၂၆ သိမန္တရိက ပရိက္ခေပနုတ်ပုံ
၂၇ တိုက်တွန်းချက်
၂၈ သိမ်နုတ်ရာ၌ ညွှန်ကြားချက်

(၂) သိမ်သမုတ်နည်းအခဏ်း

၂၉ ဆန္ဒဆောင်၍သမုတ်ပုံ
၃၀ ဆန္ဒပေးပုံ
၃၁ ဆန္ဒကြားပုံ
၃၂ ကျောက်နိမိတ်နှင့် ရေနိမိတ်တို့ကိုသာ အသုံးပြုများကြပုံ
၃၃ နိမိတ်ထားပုံ
၃၄ သိမန္တရိက်တွင်းကိုလည်းထားပုံ
၃၅ သိမ်သမုတ်ပုံကိုပြဆိုချက်
၃၆ နိမိတ်ကြားရန်အစီအစဉ်
၃၇ ပါဠိဘာသာသက်သက် ရေနိမိတ်ကြားပုံ
၃၈ ပုရတ္ထိမာယ ပုဒ်စစ်ချက်
[(ဒုတိယ-အကြိမ်)]

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၃၉	မြန်မာဘာသာသက်သက် ရေနိမိတ်ကြားပုံ	....	၅၄
၄၀	သိမ်သမုတ်ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးဘတ်ပုံ	....	၅၈
၄၁	အဝိပ္ပဝါသကမ္မဝါစာကိုဘတ်ရခြင်းအကျိုး	....	၅၉
၄၂	အဆောက်အဦပေါ်မှာ သိမ်သမုတ်ပုံ	....	၆၀
၄၃	သိမ်သမုတ်ရာ၌ညွှန်ကြားချက်	....	၆၂
၄၄	စံကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဦးဥယျှတို့ သိမ်နုတ် သိမ်သမုတ် ကမ္မဝါစာဘတ်ပုံများ	....	၆၃
၄၅	ရေနံမြို့-ဦးရိပ်သာကျောက်တိုက်၊ သာသနာ ဝိပုလာကာရီသိမ်တော် သိမ်အောင်ဩဘာ စာတမ်း	....	၆၆
၄၆	သက်သိမ်နှင့် သီမဋ္ဌသိမ်အကြောင်း	....	၆၉
၄၇	ဗဒ္ဓလာလျှင် ဂါမနောက်ဆုတ်	....	၇၁
၄၈	ဂါမလာလျှင် နဒီနောက်ဆုတ်	....	၇၂
၄၉	ဥဒကုက္ခေပသိမ်	....	၇၃
၅၀	အဗဒ္ဓသိမ်လည်း ၂-ကျိပ်တယောက် လောက်မှသာ	....	၇၆
	(၃)သိမ်မျိုးစုံကိုပြဆိုသောအခန်း	....	၇၇
၅၁	ဗဒ္ဓသိမ်အပြားကိုပြဆိုပုံ	....	၇၇
၅၂	အဗဒ္ဓသိမ်အပြားကိုပြဆိုပုံ	....	၇၈
၅၃	ဂါမသိမ်အပြားကိုပြဆိုပုံ	....	၇၉
၅၄	ဝိသုံဂါမသိမ်ကိုပြဆိုပုံ	....	၈၂

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၅	ဝိသုံဂါမ ဝိနိစ္ဆယ	၈၅
၅၆	ဝိနည်းဓိုရ်များအတွက် တဆင့်တက်၍စစ်ပြချက်	၈၇
၅၇	အနာဂတ အနေကန္တိကဝိသုံဂါမပေးမှု အပ်ပုံကိုပြဆိုချက်	၉၃
၅၈	ဝိသုံဂါမ အမိန့်ခံပုံ လျှောက်လွှာ	၉၆
၅၉	တနည်း-ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံပုံ လျှောက်လွှာ နှစ်မျိုး	၉၇-၉၈
၆၀	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရမင်းတို့ ဝိသုံဂါမပေးပုံ	၉၉
၆၁	အင်္ဂလိပ်မင်းတို့ ဝိသုံဂါမပေးပုံ	၁၀၀
၆၂	သီပေါမင်း သိမ်အမိန့်ပေးပုံ၊	၁၀၁
၆၃	ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်မင်းတရား သိမ်အမိန့်ပေးပုံ	၁၀၂
၆၄	ရတနာပူရစတုတ္ထမြို့တည် ဘကြီးတော် သိမ်အမိန့်ပေးပုံ	၁၀၂
၆၅	အရညသိမ်ကိုပြဆိုပုံ	၁၀၃
၆၆	သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်ကိုပြဆိုပုံ	၁၀၆
၆၇	အရညသိမ်နှင့် သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်အတူတူဖြစ်ပုံ	၁၀၉
၆၈	နဒီ-သမုဒ္ဒ-ဇာတသာ ရသိမ်တို့ကိုပြဆိုပုံ	၁၁၀
၆၉	ဥဒကုက္ခေပသိမ်ကိုပြဆိုပုံ	၁၁၄
၇၀	သဗ္ဗာ-နဒီ-အသီမာစသော ပါဠိတော်စကားကို ရှင်းလင်းပြချက်	၁၁၅

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇၁	နဒီ-သမုဒ္ဒ-ဇာတဿရသိမ်နှင့် ဥဒကုက္ခေပသိမ် အတူတူဖြစ်ပုံ	၁၁၉
၇၂	နိဿယသိမ်-နိဿိတသိမ်တို့ကိုပြဆိုချက်	၁၂၀
၇၃	စိစစ်ချက်	၁၂၁
၇၄	ဗဒ္ဓသိမ်၏ သီမင္ဂသိမ်ကိုပြဆိုပုံ	၁၂၄
၇၅	အဗဒ္ဓသိမ်၏ သီမင္ဂသိမ်ကိုပြဆိုပုံ	၁၂၄
၇၆	သီမင္ဂသိမ်သဘောကိုထောက်	၁၂၅
၇၇	ဒွိသိမ် သီမင္ဂတို့၌ ကံမပြုရပုံ	၁၂၆
၇၈	ဗဒ္ဓလာလျှင် ဂါမနောက်ဆုတ်ပုံ	၁၂၇
၇၉	ဗဒ္ဓလာလျှင် အရညနောက်ဆုတ်ပုံ	၁၂၈
၈၀	ဗဒ္ဓလာလျှင် နဒီနောက်ဆုတ်ပုံ	၁၂၈
၈၁	ဂါမလာလျှင် နဒီနောက်ဆုတ်ပုံ	၁၂၉
၈၂	အရညလာလျှင် နဒီနောက်ဆုတ်ပုံ	၁၃၀
၈၃	သဘာဂသိမ်-ဝိသဘာဂသိမ်တို့ကိုပြဆိုချက်	၁၃၀
၈၄	သက်သိမ်, သီမင္ဂသိမ်နှင့်အောက်သက်မသက် ပြချက်	၁၃၂
၈၅	သီမသမ္ဘေဒကိုပြဆိုပုံ	၁၃၅
၈၆	သီမအဇ္ဈောတ္ထရဏကိုပြဆိုပုံ	၁၃၆
	(၄) ရဟန်းခံနည်းအခဏ်း	၁၃၇
၈၇	ဥပသမ္ပဒကံဆောင်ရွက်ပုံ	၁၃၇
၈၈	အမည်သစ်မှည့်ပုံ	၁၃၈

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၈၉	ပုဗ္ဗကိစ္စခေါ် ရဟန်းလောင်းဆုံးမပုံ	....	၁၃၉
၉၀	အနုသာသကဉာတ်	....	၁၄၁
၉၁	ပဝေသနဉာတ်	....	၁၄၆
၉၂	ရဟန်းအဖြစ်ကိုတောင်းပုံ	....	၁၄၆
၉၃	အန္တရာယိကဓမ္မ ပုစ္ဆာကဉာတ်	....	၁၄၇
၉၄	ပဓာနကိစ္စခေါ်-ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာဘတ်ပုံ	....	၁၄၉
၉၅	အပရကိစ္စခေါ်-ဩဝါဒကြားပုံ	....	၁၄၉
၉၆	ရဟန်းရက်ချုပ် မှတ်ပုံတင်စာတမ်း	....	၁၅၀
၉၇	မြန်မာဘာသာသက်သက် မှီရာ ၄-ပါးကြားပုံ	....	၁၅၁
၉၈	မြန်မာဘာသာသက်သက် မပြုအပ်သော အမှု ၄-ပါးကြားပုံ	....	၁၅၃
၉၉	ဒွန်တွဲရဟန်းခံပုံကိုပြဆိုချက်	....	၁၅၅
၁၀၀	အမည်မှည့်ပုံ	....	၁၅၅
၁၀၁	ဧကတုဝစ်ဒွန် ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာ	....	၁၆၀
၁၀၂	ဗဟုဝုစ် ဥပသမ္ပဒ ဒွန်ကမ္မဝါစာ	....	၁၆၂
၁၀၃	တနည်း-ဗဟုဝုစ် ဒွန်ကမ္မဝါစာ	....	၁၆၂
၁၀၄	ရဟန်းခံနည်းအမျိုးမျိုး	....	၁၆၄
၁၀၅	တာဝန်ခံချက်	....	၁၆၇
၁၀၆	မြန်မာနိဂုံး	....	၁၆၈
၁၀၇	ပါဠိအာသိသ	....	၁၆၉

မာတိကာပြီး၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ထောက်ခံစာများ

●

၁။ "မဟာဒွါရနိကာယ"လက်ပံတန်းမြို့ သဒ္ဓမ္မောဒယ အဘိဓမ္မာ ညဝါတက္ကသိုလ်(ယခု သထုံမြို့၊တောင်ပေါ်မြေဃဝန်တိုက်) သာသနာတော်၌ စာသင်သားများအား အထူး ကျေးဇူးများသော"ဝိဘာဝနီ"ကျမ်းပေါင်းများစွာတို့ကို ပြုစီရင်တော်မူသော ကျမ်းပြုအကျော် "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ"ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ သဒ္ဓမ္မောဒယ ဆရာတော်ထံမှ....

သဒ္ဓမ္မောဒယဆရာတော်

(အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)

တောင်ပေါ်မြေဃဝန်တိုက်

သထုံမြို့

၁၃၂၄-ခု၊တပို့တွဲလဆန်း(၁)ရက်၊သောကြာနေ့။

သဒ္ဒါအရာ၌ လိင်သည် အသိခက်ခဲဘိသကဲ့သို့ ဝိနည်းအရာ၌ သိမ်သည် အသိခက်ခဲလှပေသည်၊ ဤသို့ကြောင့် ရှေးရှေး ပညာဝန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့က"ဝိနည်းမှာသိမ်သဒ္ဒါမှာလိင်"ဟု မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်၍ ဝိနည်းပိဋကကို တက်အံ သင်ကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပင်လျှင် သိမ်အရာ၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ တရာလျှင် တယောက် ပေါ်ပေါက်

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ခဲ့လှပေရာ၊ ဝိနည်းပိဋကကို အသင်အကြား အလွန်နည်း ပါးလှသော ယခုလိုအခါမျိုး၌ သိမ်အရာ လိမ္မာ ကျွမ်း ကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ တထောင်လျှင်တယောက် ပေါ် ပေါက်ရန် ခဲယဉ်းလှပေသည်။

ထို့ကြောင့် သိမ်နှင့်ပတ်သက်သောစာတမ်း ကျမ်းစာ တစောင် ရှိသင့်သည်ဟု ယူဆနေရာ၊ တောင်ငူခရိုင်-ရေနီ မြို့ "မဟာဓမ္မဒီပိကာရာမ"မည်သော ဦးရိပ်သာကျောင်း တိုက် ဦးရိပ်သာဆရာတော် ညောင်လွန့် အရှင်သောဘိ တာစာရ (ဓမ္မာစရိယ)ရေးသားစီရင်အပ်သော" သိမ်မျိုး စုံ ဘာသာဋီကာ"ကျမ်းစာအုပ်ကို တွေ့ရသောအခါ၊ မိမိ လိုလား တောင့်တအပ်သော သာသနာတော်၌ ကျေးဇူး များသော ကျမ်းကောင်းတစောင် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရ သောကြောင့် များစွာ နှစ်ထောင်း အားရ ရှိလှပါ ကြောင်း။

သဒ္ဓမ္မောဒယဆရာတော်
တောင်ပေါ်မေဃဝန်တိုက်
သထုံမြို့။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၂။ "ရွှေကျင်နိကာယ" ဝန်ဆောင်၊ အမရပူရမြို့၊ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်၊ သာသနာတော်၌ စာသင်သား များနှင့် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား အထူး ကျေးဇူးများသော "ဘာသာဋီကာ" ကျမ်းပေါင်းများစွာတို့ကို ပြုစီရင်တော်မူသော ကျမ်းပြုအကျော် "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ မဟာ ဂန္ဓာရုံဆရာတော်(အရှင် ဇနကာဘိဝံသ)ထံမှ....

ဦးဇနကာဘိဝံသ(အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)
မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်၊
အမရပူရမြို့။
နေ့စွဲ...ပြာသိုလဆုတ်(၃)ရက်။

ဦးသောဘိတာစာရ-ထံ၊

အရှင်ဘုရား၏ "သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ" စာအုပ် ၂-အုပ်ကို ရရှိပါသည်၊ ရှေး ဆရာတော် များ၏ ဝါဒအမျိုးမျိုးကိုပါ ဖေါ်ပြထားသောကြောင့်၊ ဗဟုသုတ သိုလားသော နောက်ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ကျေးဇူးများသော စာအုပ်ဖြစ်ပါပေသည်။

ဦးဇနကာဘိဝံသ
မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
အမရပူရမြို့။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၃။ "သုဓမ္မာနိကာယ"ဂန္ထကာရက-ဂဏဝါစက-ဓမ္မာစရိယ ဆရာတော် အသီးအသီးတို့ထံမှ ထောက်ခံချက် စာလွှာ များကို လည်း များစွာရရှိပါသည်၊ များပြား နေသောကြောင့် အသီး အသီး ထုတ်ဖော်၍မပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤကျမ်းပြုစုသူ
ညောင်လွန့်-အရှင်သောဘိတာစာရ
(အရှင် ဦးရိပ်သာဆရာတော်)

———

စာကြည့်နည်း

●

စာကြည့်လိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ပိဋကတ်ဘက်၌ဖြစ်စေ၊ ဂန္ထန္တရဘက်၌ဖြစ်စေ တွေ့ကြုံရာကျမ်းစာတခုခုကိုကြည့်နိုင်သည်။

ကြည့်သော အခါမှာ နိဒါန်းက စပြီး နိဂုံးအထိ ကြည့်သင့်သည်၊ နိဒါန်း၌ ကျမ်းဆရာ၏ရည်ရွယ်ချက် စသည်များကိုတွေ့ရတတ်သည်၊ နိဂုံး၌ကား ကျမ်းဆရာ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စသည်များကိုတွေ့ရတတ်သည်။

ထိုစာအုပ်များတွင်ကြည့်ရှုရင်းမိမိနှစ်သက်ဖွယ်ရှိသောအချက်များကို တွေ့ရှိပါက လိုသောအခါ၌ အလွယ်နှင့် သိနိုင်အောင် "မင်ဖြင့်သော်လည်း တားထားပါ"၊ သို့မဟုတ် ထိုအချက်များသည် "ဘယ်စာအုပ်၊ဘယ်အခဏ်း၊ဘယ်စာမျက်နှာမှာ ရှိသည်ဟု စာရွက်အလွတ်တခု၌သော်လည်း မှတ်ထားပါ"၊နောင် အားလပ်ခွင့် ရတိုင်း ထိုအချက်များကို ထပ်ကာထပ်ကာ ကြည့်ပါ၊မှတ်ပါ၊ အရကျက်သင့်က ကျက်ပါ။

ထိုစာအုပ်များတွင် မိမိဉာဏ်နှင့် မတိုက်ဆိုင်သော မိမိချည်းမဆုံးဖြတ်နိုင်သောအချက်များကို တွေ့ရှိပြန်လျှင်လည်း "အနေအထား တမျိုးဖြင့် မင်နှင့်သော်လည်းတားထားပါ"၊ သို့မဟုတ် "အလွတ် စာရွက်တခု၌သော်လည်း ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မှတ်ထားပါ" ထိုအချက်များကို မှားသည်၊ မှန်သည်ဟုသိရအောင် ပညာရှိများနှင့်တွေ့တိုင်း တင်ပြပါ၊ ဆွေးနွေးမေးမြန်းပါ၊ ပြတ်သားသောအဖြေမရမချင်း ထပ်ကာထပ်ကာတင်ပြပါ၊ ဆွေးနွေး မေးမြန်းပါ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

စာကြည့်နည်း

ဤကဲ့သို့သောနည်းဖြင့် လေ့လာကြည့်ရှုပါမှသာလျှင် မိမိမှာ အကြားအမြင် ဗဟုသုတများပြီး မိမိရရှိထားသော ဗဟုသုတ များကို သက်ဆိုင်ရာတို့၌ လွယ်လင့်တကူ မှတ်ယူ အသုံးပြုနိုင်၍ ကျမ်းစာကြည့်ရှုရကျိုးနပ်ပါလိမ့်မည်။ ဤကဲ့သို့သော နည်းစံနစ် မရှိသူများမှာ များသောအားဖြင့် စာကို ကြည့်ရှုပါလျက်နှင့် ဗဟုသုတမတိုးပွားသူများ ဖြစ်တတ်ချေသည်၊ မှန်၏။ အဆိုပါ နည်းစံနစ်ချိုးမထားရှိခဲ့ပါမူ များသောအားဖြင့် လိုသောအချိန် တွင် လက်တွေ့အသုံးမပြုနိုင်သည့်ပြင်၊ ထို လိုရာအချက်များကိုပင် တဖျပ်ဖျပ်နှင့် စာရွက်လှန်၍ ရှာရတာက အမောသားဖြစ်လျက် နေပါလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့်စာပေကြည့်ရှုရကျိုးနပ်သောစာကြည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြစေရန် ရည်သန်၍ ဤစာကြည့်နည်းကိုညွှန်ကြားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသတည်း။

ညောင်လွန့်-အရှင်သောဘိတာစာရ
မဟာဒိပိကာရာမ ဦးရိပ်သာ ကျောင်းတိုက်
ရေနီမြို့။

နိဒါန်း

●

ဗုဒ္ဓ သာသနာတော် မြတ်ကြီးအား လွန်စွာ ကျေးဇူးများ၍ ရှေးအခါက မပေါ်မထွက်ခဲ့ဘူးသေးသော "သိမ်မျိုးစုံ ဘာသာဋီကာ" အမည်ရှိသော ဗုဒ္ဓသာသနာပြု ကျမ်းမြတ်တစောင် ပေါ် ထွက်လာပေပြီ၊ မှန်လှပေ၏။ ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်၌ ဝိနည်း ပိဋကလာ-သိမ်အရာမှာ ရဟန်းတော်တိုင်း လက်မလွှတ် ရသော အရာဖြစ်လေသည်။

နက်နဲခက်ခဲသောအရာတို့တွင်လည်း 'ဝိနည်းမှာသိမ်သဒ္ဒါလိုင်' ဟု ရှေးပညာရှင်များ ဆိုရိုးစကားရှိသည့်အတိုင်း ထိုသိမ်နှင့် ပတ်သက်သောအရာသည်ကား လွန်စွာ နက်နဲခက်ခဲသော အရာ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုလွန်စွာနက်နဲခက်ခဲလှသော သိမ်နှင့် ပတ်သက်သော အရာများကို "သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ" ဟူသော အမည်ဖြင့် ကျမ်းစာတစောင် ရေးသားစီရင်အပ်ပေသည်။

ရေးသားပုံအစီအစဉ်

ဤ " သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ " အမည်ရှိသော ကျမ်းစာကို ရေးသားစီရင်ရာ၌....

၁။ သိမ်နုတ်နည်းအခန်း၊
၂။ သိမ်သမုတ်နည်းအခန်း၊
၃။ သိမ်မျိုးစုံကိုပြဆိုသောအခန်း၊
၄။ ရဟန်းခံနည်းအခန်း၊

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

နိဒါန်း

ဤသို့အားဖြင့် ၄-ခဏ်းပိုင်းခြားထားသည့်ပြင် ပိဋကတ်ပါဠိတော်, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာမျိုးစုံတို့ဖြင့်၎င်း၊ ရှေးကျမ်းဂန်တတ် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏ယူဆချက်၊အာစရိယလဒ္ဓေါပဒေသ-အာစရိယဝါဒမျိုးစုံတို့ဖြင့်၎င်း၊ ကျေးဇူးရှင် ညောင်လွန့်တောရ ဆရာတော်ဘုရားထံမှရအပ်သော အာစရိယမုဋ္ဌိ နည်းမျိုးစုံတို့ဖြင့်၎င်း တန်ဆာဆင်ကာ စုံလင်စွာရေးသားစီရင်အပ်ပေသည်။

မှာထားချက်

မိမိသည် ဤ"သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ"အမည်ရှိသော ကျမ်းစာကို ရေးသားစီရင်ရာ၌ မည်သည့်ဂိုဏ်း, မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် ကိုမျှ အစွဲအလန်းမထားဘဲ မည်သည့်ဂိုဏ်း, မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဗုဒ္ဓ အလိုတော်အတိုင်း သာသနာရေးကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လွယ်လင့် တကူ မှတ်ယူဆောင်ရွက်နိုင်ကြစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဂိုဏ်း, ပုဂ္ဂိုလ် အစွဲအလန်းမရှိ၊ ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ ရှေးကျမ်းဂန်တတ် ဆရာတော် များ၏ယူဆချက်ဝါဒအမျိုးမျိုးတို့ကိုပါ မိမိရရှိထားသည့် အား လျော်စွာ ထည့်သွင်းကာ စေတနာကောင်းဖြင့် ရိုးသားစွာ ရေး သားအပ်သည်ကိုလည်း အထူးသိစေအပ်ပါသည်။

ဤသို့ရေးသားစီရင်အပ်သော ဤ"သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ" အမည်ရှိသောကျမ်းကို ရဟန်းတော်တိုင်း လက်မလွှတ်တမ်း ကြိုး ပမ်း ကြည့်ရှုကာ အသုံးပြုနိုင်ကြပါစေသတည်း။

ဤကျမ်းစာသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် ရဟန်းတော်တိုင်း အား အထူးကျေးဇူးများပါစေသား။ ။

ညောင်လွန့်-အရှင်သောဘိတာစာရ

(ဦးရိပ်သာဆရာတော်) ဦးရိပ်သာကျောင်းတိုက်၊

၁၃၁၆-ခု၊ တပေါင်းလ။ ရေနီမြို့၊ (တောင်ငူခရိုင်)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

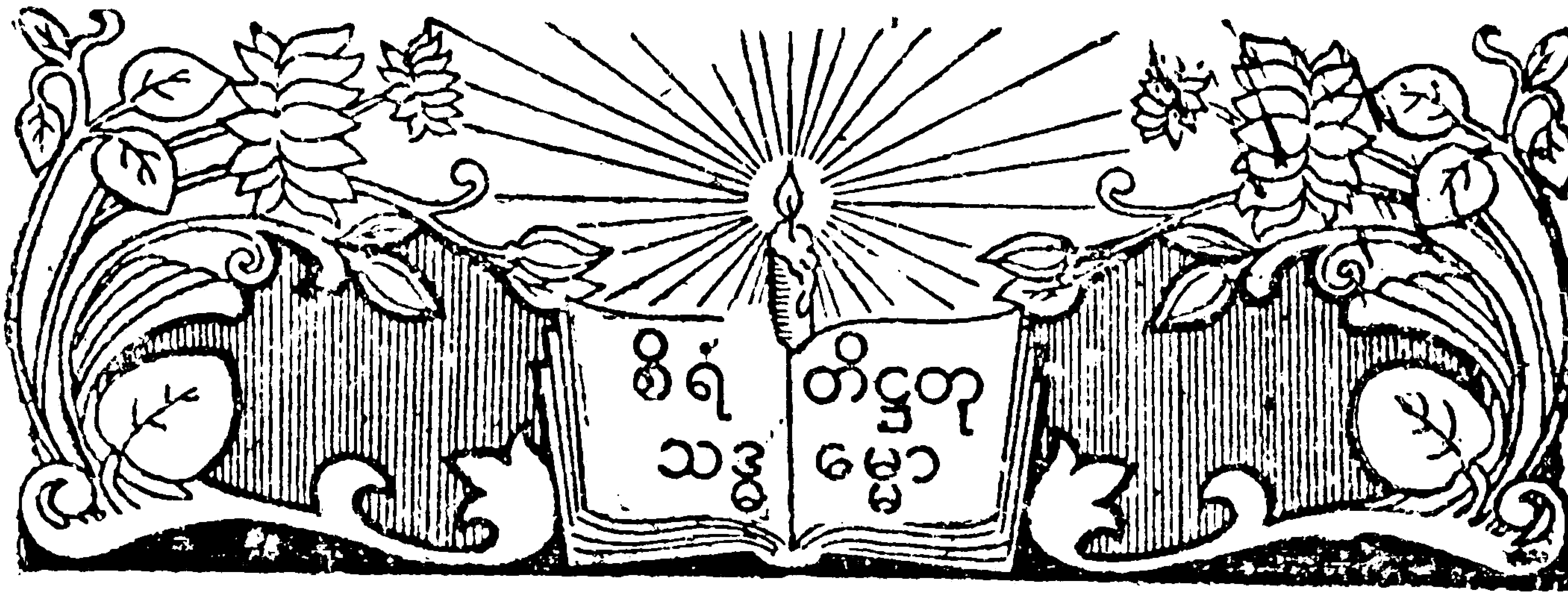

သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

"ပဏာမာဒိ-နိဒဿန"

(၁) သမ္ဗုဒ္ဓံ သီမာ·တိက္ကန္တံ၊
သဒ္ဓမ္မံ တေန ပူဇိတံ။
သံဃဥ္စ တတော သမ္ဘူတံ၊
ဥတ္တမံ ဝန္ဒိယာ·ဒရံ။
(ဥဘယ မကာရဝိပုလာဂါထာ)

(၂) ပုဗ္ဗာစရိယ သီဟာနံ၊
သန္တိကာ လဒ္ဓနိစ္ဆယံ။
နိစ္ဆယဋ္ဌာန ဝိသုတံ၊
အာစေရံ မမ ဝန္ဒိယ။
(တတိယ နကာရဝိပုလာဂါထာ)

(၃) ပုဗ္ဗာစရိယ သီဟာနံ၊
နယံ နိဿာယ သုဒ္ဓရံ။
သိသေန မာလာသာမိနာ၊
ကဿိ·မံ သမ္ဗယာစိတော·တိ။
(တတိယ တကာရဝိပုလာဂါထာ)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၂) သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ

(၁) အဟံ၊ "ညောင်လွန့်အရှင် သောဘိတာစာရ"နာမထင်ပေါ် တပည့်တော်သည်။ ဝါ၊ "သုဋ္ဌုဘာသတီတိသောဘိတော၊ အာပုနပ္ပုနံစရတီတိအာစာရော" ဟူသော ဝစနတ်အရ ဟောမှု, ကျင့်မှု ဤနှစ်ခုမှန် ဧကန်ပြုလတ် အနက်မြတ်ကြောင့် "သောဘိတာစာရ"မည့်ခေါ် တပည့်တော်သည်။ ဝါ၊ "မဟာဓမ္မဒီပိကာရာမ" နာမသိုက်မြိုက် ဦးရိပ်သာကျောင်းတိုက်ကို အခြေစိုက်ကာ အစစွာ တည်နေထောင် ဘန်ဆင်းအပ် သောကြောင့် "ဦးရိပ်သာဆရာတော်"ခေါ် တပည့်တော်သည်။ သီမာတိက္ကန္တံ၊ တဘောင့် ငါးရာကိလေသာ ဟူပြား အပိုင်းအခြားကို လွန်တော်မူသော။ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဉေယျ ငါးတန် တရားမှန်ကို ဧကန် သိတော်မူပြား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကိုဒင်း။ ဘေန၊ ထိုဉေယျငါးတန် တရားမှန်ကို ဧကန်သိတော်မူပြား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ပူဇိတံ၊ အာရုံပြုလတ် ပူဇော်အပ်တော်မူသော။ သဒ္ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်,ဖိုလ်,နိဗ္ဗာန် ဓမ္မက္ခန်ဟု ဆယ်တန်ထင်ပေါ် တရားတော်မြတ်ကိုဒင်း။ တေတာ၊ ထို လောကီ, လောကုတ္တရာ သဒ္ဓမ္မာ အပြား ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကြောင့်။ သမ္ဘူတံ၊ ကောင်းစွာစင်စစ် အမှန်ဖြစ်တော်မူထသော။ ဥတ္တမံ၊ ဂုဏ်ဖြင့်ကြီးလတ် မြတ်ဘော် မူထသော။ ဝါ၊ ကျော်စောသော ပုထုဇန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက် ဆထက်လွန်ကျူး အထူးသဖြင့်ကျော်စောတော်မူသသော။ ဝါ၊နုတ်အပ်ပြီးပြား အဝိဇ္ဇာတရားရှိတော်မူသသော။ သံဃဉ္စ၊ မဂ်, ဖလဋ္ဌာန် ရှစ်တန်ထေရ်မော် အရိယာသံဃာတော်ကိုဒင်း။ (အန္တရာယော၊ ဘေး, ဥပဒ်, အန္တရာယ် အသွယ်သွယ်တို့ကို။ နိဝါရေတုံ၊ မကပ်မချဉ်းတားမြစ်ခြင်းငှါ။(တနည်း)ဣမံဂန္ထံ၊ ဤ'သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ'သညာခေါ်လတ် ကျမ်းတော်မြတ်ကို။ ကဿံ-ကာတုံ၊ ရေး

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သားတီထွင် ပြုစီရင်ခြင်းငှါ။ ။("ဤကား-ကျေးဇူးရှင် ညောင်လွန့်တောရဆရာတော်နှင့် မန္တလေးမြို့-ရွှေရေးဆောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ မနသာ၀၀တ္တပိတထည့်ပုံ နှစ်နည်းအရ၊ မနသာ၀၀တ္တပိတ ထည့်လိုက်ပုံတည်း။") အာဒရံ၊ ရိုသေစွာ။ ၀န္ဒိယ-၀န္ဒာမိ၊ ကာယ,၀စီ မနသီဖြင့် လွန်ကြည်နူးကာ ရှိခိုးပါ၏။ ၀န္ဒိယ၊ ကာယ,၀စီ မနသီဖြင့် လွန်ကြည်နူးကာ ရိုသေစွာရှိခိုးပြီး၍--

(၂) ပုဗ္ဗာ,စရိယ-သီဟာနံ၊ ထိုထိုအရာများ၌ သားတို့သနင်းခြင်္သေ့မင်းသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိရဲရင့်ဘိသကဲ့သို့ ထိုထိုပိဋကတ်အရာ ဆုံးဖြတ်အပ်သောအရာတို့၌ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းဘိ ရဲရင့်ခြင်း ရှိတော်မူကြကုန်သော ("ရမည်းသင်းမြို့-ညောင်လွန့်တောရဆရာတော်ဘုရားကြီး" "မန္တလေးမြို့ - ရွှေရေးဆောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး" အစရှိသော) ရှေးဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏။ သန္တိကာ၊ အထံတော်ပါးမှ။ လဒ္ဓနိစ္ဆယံ၊ ကောင်းမွန်စွာအားဖြင့် ရထားအပ်သော အဆုံးအဖြတ် ၀ိနိစ္ဆယရှိတော်မူထသော။ နိစ္ဆယဥာနဝိဿုတံ၊ ထိုထိုခဲရပ် အသိကပ်၍ တပ်အပ် သေချာ မသိရာဟူသမျှပင် ဉာဏ်ရောင်ထွင်ကာ ဆုံးဖြတ်နိုင်သောအရာမှာ လွန်စွာကျော်ကြားတော်မူထသော။ မမ၊ သောဘိဘာစာရ နာမသမုတ်အကျွန်ုပ်၏။ အာစေရံ-အာစေရမ္ပိ၊ သာမဏေ တဆယ့်ခြောက်နှစ်သား အရွယ်ကစ၍ ယနေ့ကျအောင် ရဟန်းခံစဉ်က ကမ္မ၀ါအကြိမ်ကြိမ်ဖတ်၍ ချီးမြှောက်ခြင်း,စာပေကျမ်းဂန်တို့ကို ဆို၀ါပေး၍ ချီးမြှောက်ခြင်း,အာစရိယမုဋ္ဌိများကို အပ်နှင်းပေးကမ်း၍ ချီးမြှောက်ခြင်း အစရှိသော ချီးမြှောက်ခြင်း မျိုးစုံတို့ဖြင့် အမြဲမပြတ်, ချီးမြှောက်စောင့်မတ်တော်မူပေသော ကျေးဇူးတော်ရှင်

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

"ညောင်လွန့်တောရ တိုက်အုပ် ဆရာတော်ဘုရား" ကိုလည်း။ (ကတညုတာ၊ကျေးဇူးတော်အဖုံဖုံ ဂုဏ်တော်မြတ်အစုံကို အကုန်သိ သည့်၏အဖြစ်ကို။ကာတုံ၊ပြုခြင်းငှါ။ ။"ဤကား မနသာဝဝတ္ထိ ထည့်လိုက်ပုံတည်း"။)အာဒရံ၊ရိုသေစွာ။ ဝန္ဒိယ-ဝန္ဒာမိ၊ကျေးဇူး တော် အဖုံဖုံ ဂုဏ်တော်မြတ် အစုံကို အာရုံ ပြုကာ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္ဒိယ၊ ကျေးဇူးတော်အဖုံဖုံ ဂုဏ်တော်မြတ်အစုံကို အာရုံပြုကာ ရိုသေစွာရှိခိုးပြီး၍—

(၃) သိဿေန၊ တပည့်ကြီး ဖြစ်သော။ မာလာသာမိနာ၊ လက်ထောက်စာချ - အရှင်မာလာသာမိ အမည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ သမ္မ-သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ယာစိတော၊ ရေးသားရန် အကြောင်း တောင်းပန် အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရေးသားရန် အကြောင်း တောင်းပန်အပ်သောကြောင့်။ ပုဗ္ဗာစရိယသီဟာနံ၊ ထိုထိုအရာများ၌ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိ ရဲရင့်ဘိသကဲ့သို့ ထိုထိုပိဋကတ်အရာ, ဆုံးဖြတ်အပ်သောအရာ တို့၌ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းဘိ ရဲရင့်ခြင်း ရှိတော်မူကြ ကုန်သော (ကျေးဇူးတော်ရှင် ညောင်လွန့်တောရ တိုက်အုပ် ဆရာတော်နှင့် တကွ ညောင်လွန့်တောရ ဒုတိယဆရာတော်,ပဌမ မိုးနံကုန်းဆရာ တော်, ရွှေရေးဆောင်ဆရာတော်, မိုင်းခိုင်ဆရာတော်,စံကျောင်း ဆရာတော်, ကျွန်းရွာတောရ ဆရာတော်, ခင်မကန် ဆရာတော်, ပခုက္ကူဆရာတော်, ဗားကရာ သာသနာပိုင် ဆရာတော်, နတ်ရဲ တောင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်, သဲအင်းသာသနာပိုင်ဆရာတော် အစရှိသော) ရှေးဆရာတော်တို့၏။ သုန္ဒရံ၊ မှန်ကန်ကျန ကောင်း မြတ်လှသော။ နယံ၊ သိမ်နှင့်စပ်သမျှ နည်းနယကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ သုန္ဒရံ၊ ပါဠိ,အဋ္ဌကထာ, ဋီကာမျိုးစုံ အာစရိယဝါဒ (ဒုတိယ-အကြိမ်)

အာစရိယာလဒ္ဓေါ ပဒေသမျိုးစုံ အာစရိယမုဋ္ဌိမျိုးစုံတို့ဖြင့် စုံလင်စွာ တန်ဆာဆင်ထား အပ်သည်ဖြစ်၍ ကောင်း မြတ်လှသော။ ဣမံ ဂန္ထံ၊ ဤ "သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ" သညာခေါ်လတ် ကျမ်းတော်မြတ်ကို။ ကဿံ·ကရိဿာမိ၊ သမာသန္တ ဝီရိယဇွဲ အမြဲထားကာ ရေးသားပြုပြင် စီရင်ပါအံ့။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား- "ပဏ္ဍာမာဒိ-နိဒဿန"ကို ပြုဆိုရာစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ပဏ္ဍာမာဒိ-နိဒဿနပြီး၏။

အမှာ။ ။ကျမ်း ကျယ်လွန်းသွားမည်ကို စိုးသောကြောင့်၊ ဤကျမ်းတွင် ပါရှိသော "သာဓကပါဠိများနှင့် နောက်ဆုံးတွင် ပါရှိသော "ပါဠိအာသီသ"များကို အနက်မြန်မာ ရေးသားထည့်သွင်းခြင်း မပြုလိုက်ပေ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၁) သိမ်နှုတ်နည်းအခန်း

သိမ်နှုတ်သောရဟန်းသည် ဝတ်ကိုသိရမည်၊ခဏ္ဍသိမ်၌တည်၍ မဟာသိမ်ကိုမနှုတ်ရ၊ မဟာသိမ်၌တည်၍ ခဏ္ဍသိမ်ကိုမနှုတ်ရချေ၊ ခဏ္ဍသိမ်၌တည်၍ ခဏ္ဍသိမ်ကိုသာနှုတ်ရမည်၊ မဟာသိမ်၌တည်၍ မဟာသိမ်ကိုနှုတ်ရမည်။

(သာဓက)

သမူဟနန္တေန ဘိက္ခုနာ ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ တတြိဒံ ဝတ္တံ၊ ခဏ္ဍသီမာယံ ဌတွာ အဝိပ္ပဝါသ သီမာ န သမူဟန္တဗ္ဗာ၊ တထာ အဝိပ္ပဝါသသီမာယံ ဌတွာ ခဏ္ဍသီမာပိ၊ ခဏ္ဍသီမာယံ ပန ဌိတေန ခဏ္ဍသီမာဝ သမူဟနိတဗ္ဗာ၊ တထာ ဣတရာယ ဌိတေန ဣတရာ။ (ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ-ပ၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓက-၂၇၈)

သိမ် နှုတ်သောအခါ ရှေးဦးစွာ အဝိပ္ပဝါသသိမ်ကို နှုတ်၍ ဆက်လက်ပြီး သမာနသံဝါသသိမ်ကိုနှုတ်ရမည်။

(သာဓက)

သီမံ ဘိက္ခဝေ သမူဟနန္တေန ပဌမံ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော သမူဟန္တဗ္ဗော၊ ပစ္ဆာ သမာနသံဝါသသီမာ သမူဟန္တဗ္ဗာ။ (မဟာဝါပါဠိ-ဥပေါသထက္ခန္ဓက-၁၅၆)

ဤသို့သိမ်နှုတ်ရာ၌လည်း-မူလသိမ်ဟောင်းကိုမသိခဲ့လျှင် နှုတ်၍ မဖြစ်ချေ။

(သာဓက)

န စ သက္ကာ သီမံ အဇာနန္တေဟိ ကမ္မဝါစာ ကာတုံ၊ တသ္မာ နသမူဟနိတဗ္ဗာ။ (ပါစိတျာဒိဋ္ဌကထာ-ပ၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓက-၂၇၈)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အယံ ဟိ သီမာနာမ ကမ္မဝါစာယဝ အသီမာ ဟောတိ၊ သာသနန္တရဓာနေနဝါ (ပါစိတျာဒိယောဇနာ ပ၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓက-၂၇၈) နှင့် အညီ၊ သိမ်မည်သည် ကမ္မဝါစာဖြင့် နုတ်အံ့ဟု စိတ်ထား၍ နုတ်ခဲ့သော်ရင်း၊ သာသနာ ကွယ်ခဲ့သော်ရင်း ကျုတ်၍ သိမ်မဟုတ်တော့ချေ၊ သိမ်ဟောင်းကိုမသိခဲ့သော်သိမ်နုတ်ရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။

သိမ်ဟောင်းကိုမသိဘဲ သိမ်နုတ်ရန်နည်းများ

"ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ အန္တော စ ဗဟိ စ သမန္တာ လေဍ္ဍုပါတေ(ပ)သီမာယ သမ္မုဋ္ဌာ ဝေါ။" (ဝိမတိဋီကာ)

"သဗ္ဗာသ ပန္တိသု သဗ္ဗသိမ္ဘိ ကောဋ္ဌာသေ (ပ) ဣဒံ သီမာသမုဟာနနကမ္မံ နိဋ္ဌိတံနာမ ဟောတိ။"

(ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ)

ဤစကားရပ်များကို ထောက်သဖြင့် မူလသိမ်ဟောင်းကိုပင် မသိသော်လည်း သိမ်နုတ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော နည်းများကို ဝိမတိဋီကာဆရာ, ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဆရာစသော ရှေးရှေးသော ဆရာများကစ၍ ညွှန်ကြားလာကြောင်းကိုသိရှိရပေသည်။

ထို့ကြောင့် မူလသိမ်ဟောင်းကိုမသိသော်လည်း သိမ်နုတ်ခြင်းငှါရင်း, နုတ်ပြီး၍ သမုတ်ခြင်းငှါရင်း စွမ်းနိုင်သော ရှေးရှေး ပညာဝန် ဆရာတော်များ၏ နည်းမျိုးစုံတို့ကို မိမိသည် သာမဏေအဖြစ်နှင့် ၄-နှစ်၊ ရဟန်းအဖြစ်နှင့် ၇-နှစ်၊ ဤသို့ ၁၁-နှစ် တိုင်တိုင် "မဟာဓမ္မဒီပိကာရာမ" မည်သော ညောင်လွန့် တောရကျောင်းတိုက်ကြီး အတွင်း၌နေ၍ ပညာသင်ကြားရင်း ကျေးဇူး

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ရှင် ဆရာတော်ဘုရားများထံ အမြဲမပြတ် ချဉ်းကပ်၍ ဝတ်နိဗဒ်များကို လေးစားစွာ ဖြည့်ကျင့်ပြီးလျှင် အခွင့် သာ သောအခါ လျှောက်ထားကာ ရှာမှီးအပ်, ဆည်းပူးအပ်, စုဆောင်းအပ်သည် ဖြစ်၍ ခဲယဉ်းစွာရရှိခဲ့သည့်အတိုင်း ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်များထံမှ ရအပ်သော အာစရိယ မုဋ္ဌိ နည်းအရ ကောင်းမွန် ကျနစွာ ညွှန်ကြားရေးသားပါတော့မည်။

ထိုသိမ်နုတ်နည်းများမှာ.........

၁။ ညောင်စောင်းပဋ္ဌိနုတ်နည်း။
၂။ အလျားအနံတူ အကွက်စဉ်နုတ်နည်း။
၃။ ကိုးဌာန နုတ်နည်း။
၄။ ငါးဌာန နုတ်နည်း။
၅။ ပျားပန်းစုတ် နုတ်နည်း။
၆။ ပျားကြီးစွဲ နုတ်နည်း။
၇။ ထောင့်တန်း နုတ်နည်း။
၈။ ကြက်ခြေသဏ္ဌာန် နုတ်နည်း။
၉။ ရင်ဘောင်တန်း နုတ်နည်း။
၁၀။ ယက်ကန်းခတ် နုတ်နည်း။
၁၁။ မြင့်မိုရ်တက် နုတ်နည်း။
၁၂။ မြင့်မိုရ်ဆင်း နုတ်နည်း။
၁၃။ ခရုပတ် နုတ်နည်း။
၁၄။ ပရွက်ကြောင်း နုတ်နည်း။
*၁၅။ အဌသီမန္တရိကဌာန နုတ်နည်း။
*၁၆။ သီမန္တရိက ပရိက္ခေပ နုတ်နည်း။

ဤသို့လျှင် သိမ်နုတ်နည်း ၁၆-မျိုးရှိသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

မှတ်ချက်။ ။သိမ်နုတ်နည်း ၁၆-မျိုး တို့တွင် နောက်ဆုံး သီမန္တရိက် အတွက် နုတ်နည်း ၂-မျိုးမှာ "ဗဟိသီမဋ္ဌာနမ္ပိ သမန္တတော ကေမဋ္ဌကံ ဝါ ဒွိတိမဋ္ဌကံ ဝါ ဂါဟေတဗ္ဗံ" ဟူသော ဝိနယာလင်္ကာရ ဋီကာနှင့်အညီ သိမ်ပသီမန္တရိက် အရပ်အတွက် နုတ်ရန်သာဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ၎င်း ၂-မျိုးမှာ သိမ်ပြင်ကျရောက်နေသောကြောင့် ရှေးနုတ်နည်း ၁၄-မျိုး တမျိုးမျိုးနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်နိုင်ချေ၊ ရှေးနုတ်နည်း ၁၄-မျိုး တမျိုးမျိုးဖြင့်နုတ်ပြီးမှသာ ၎င်းနောက်ဆုံး ၂-နည်း တနည်းနည်းဖြင့် သိမ်ပသီမန္တရိက်အရပ်ကို နုတ်ရမည်ဟု ကျေးဇူးရှင်ညောင်လွန့်တောရ ဆရာတော်မိန့်တော်မူ၏။

ကျက်မှတ်ရန်ဆောင်ပုဒ်များ

၁။ ညောင်စောင်းပန္တီ၊ စဉ်တိုင်းတည်၊ ပြောင်းလည် နုတ်လေပါ။

၂။ သမပန္တီ၊ စဉ်တိုင်းတည်၊ ပြောင်းလည်နုတ်လေပါ။

၃။ ကိုးဌာနမူ၊ လယ်-ပြင်ယူ၊ နုတ်ဟူ တစ်-ရှစ်ပါ။

၄။ ငါးဌာနမူ၊ လယ်-ပြင်ယူ၊ နုတ်ဟူ တစ်-လေးပါ။

၅။ ပျားပန်းစုတ်မူ၊ လယ်၌ယူ၊ နုတ်သူ စုလေပါ။

၆။ ပျားကြီးစွဲမူ၊ ပြင်-လယ်ယူ၊ နုတ်ဟူ လေး-ငါးသာ။

၇။ ထောင့်တန်းနည်းပေ၊ ထောင့်ကနေ၊ တန်းလေ နုတ်အပ်စွာ။

၈။ ကြက်ခြေ ရှေ့နောက်၊ တောင်က-မြောက်၊ တန်းလျှောက် နုတ်အပ်စွာ။

၉။ ရင်ဘောင်တန်းပင်၊ ရှေ့ရပ်လျှင်၊ တန်းစဉ်နုတ်လေပါ။

၁၀။ ယက်ကန်း ခတ်ပင်၊ မြောက်ကလျှင်၊ တန်းစဉ် နုတ်လေပါ။

၁၁။ မြင့်မိုရ်တက်ပင်၊ ဘေးကလျှင်၊ စ-တင်နုတ်လေပါ။

၁၂။ မြင့်မိုရ်ဆင်းပေ၊ အလယ်နေ၊ စ-လေနုတ်ကြပါ။

၁၃။ ခရုပတ်ပေ၊ ပြင်ကနေ၊ ဝင်လေပတ်ကာတွင်းသို့သာ။

၁၄။ ပရွက်ကြောင်းပေ၊ တွင်းကနေ၊ ထွက်လေပတ်ကာ ပြင်သို့သာ။

၁၅။ သီမန္တရိက၊ ရှစ်ဌာန၊ နုတ်ကြအမြဲသာ။

၁၆။ သီမန္တရိက်မှာ၊ ဝိုင်းကာပတ်လည်၊ စဉ်စီတန်းပြု၊ သိမ်နုတ်မှု၊ မှတ်ရှုပဏ္ဍိတာ။

(မိမိရေးသားထားသော ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာများဖြစ်သည်။)

ရှေးဆရာတော်တို့၏လင်္ကာများမှာ........

၁။ ကြက်ခြေ-ထောင့်တန်း၊ ရင်ဘောင်တန်း၊ လယ်လမ်းထောင့်ပဿာ။

၂။ ခရု-ပျားကြီး၊ လယ်ဆုံစည်း၊ ပြင်စည်းငါးမျိုးလာ။

ဟူ၍ သိမ်နုတ်နည်း ၅-မျိုးမျှသာ လာရှိသည်။

ဤသို့ သိမ်နုတ်နည်းအမျိုးမျိုးကို ညွှန်ကြားတော် မူကြရာ၌လည်း ကျောင်းတိုက် တတိုက်စာလောက်သာကျယ်သော မဟာသိမ်မျိုးများနှင့် ယခုကာလ မျက်မြင် ထင်ရှားသော ခဏ္ဍသိမ်မျိုးများ အတွက်ကိုသာ နုတ်ရန် ညွှန်ကြားတော်မူကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဂါမခေတ် ၂-ခု၊ ၃-ခု စသည်လောက်ကျယ်ဝန်းသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုးများနှင့် သုံးယူဇနာရှိသော မဟာသိမ်ကြီး မျိုးများအတွက် နုတ်ရန် ညွှန်ကြားတော်မူကြခြင်းမဟုတ်ပေ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ထိုကဲ့သို့ကျယ်ဝန်းလှသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုးကိုလည်း ၎င်းအတွင်းရှိ ရဟန်းများအဘွက် ဝဂ္ဂကမ္မမှရှောင်လွဲ၍ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် နုတ်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းတော့ချေ။

ထို သုံးယူဇနာရှိသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုးမှာလည်း ဣဒ္ဓိမန္တပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှတပါး သမုတ်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းလှ သောကြောင့် ၎င်းမဟာသိမ်ကြီးမျိုးရှိဘို့ရန်လည်း အလွန်တရာရှားပါးပါလိမ့်မည်။ မှန်လှပေ၏၊ သုံးယူဇနာရှိသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုးမှာ တန်ခိုးရှိသော ရဟန်းများ ထင်ရှား ရှိချိန်၌သာ သံဃာစည်းဝေးခြင်း, သုမ်သင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၊ သို့အတွက် ၎င်းတန်ခိုး ရှိသော ရဟန်း များကို အကြောင်းပြု၍ ထို သုံးယူဇနာ ရှိသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုးကို ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း ဖြစ်လေရာ၏၊ အခါခပ်သိမ်း, အရပ်ဒေသ တိုင်းတို့၌ အလုံးစုံသော ရဟန်းဘို့သည် ထိုမဟာသိမ်ကြီးမျိုးကို သံဃာစည်းဝေးခြင်း,သုမ်သင်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကြချေ၊ မတတ်နိုင်သောအရာကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား မဟောခဲ့လေရာ၊ ထို့ကြောင့် ထိုမဟာသိမ်ကြီးမျိုးမှာ အလွန်တရာရှားပါးပါလိမ့်မည်။

ထိုစကားကိုထင်ရှားစေပါဦးမည်၊ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် လက်ထက်တော်က ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ ကျောင်းတိုက်ကြီး ၁၈-တိုက်ကိုခြုံ၍ ဓမ္မသေနာပတိဘွဲ့ခံ အရှင်သာရိပုတ္တရာဦးဆောင်ပြီးသမုတ်ခဲ့သော မဟာသိမ်ကြီးတလုံး၊ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ အနုရာဓမြို့ကြီးကိုခြုံ၍ အရှင်မဟာမဟိန္ဒဦးဆောင်ပြီးသမုတ်ခဲ့သော မဟာသိမ်ကြီးတလုံး၊ ဤ ၂-လုံးမျှသာ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်တို့၌ထင်ပေသည်၊ ဤမြန်မာနိုင်ငံ၌ကား (ဒုတိယ-အကြိမ်)၊

၂-ယူဇနာ, ၃-ယူဇနာရှိသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုးကို မည်သည့် ရဟန်းဦးဆောင်၍ သမုတ်ခဲ့သည်ဟုမထင်ပေ။

ဤမြန်မာနိုင်ငံ၌ကား ပုဂံခေတ်က ပုဂံပြည်၌အနုရုဒ္ဓါမင်းကြီး သမုတ်စေအပ်သော အလျား တရာ့ ၆-ဆယ်၊ ၂-တောင်၊ အနံ တရာ့ ၄-ဆယ်၊ ၇-တောင် ပမာဏရှိသောမဟာသိမ်တလုံး နိမိတ် နှင့်တကွ ထင်ရပေသည်။

အင်းဝခေတ်က အင်းဝမြို့၌ နရပတိစည်သူ မင်းတရားလက်ထက်တွင် သာသနာ ၂၃၇၁-ခု၊ ကောဇာ ၁၁ဂ၉-ခုနှစ်တွင် သမုတ်ခဲ့သော အလျား ၂၁၅-တောင်၊ အနံ အတောင် ၁၅၀-ရှိသော မဟာသိမ် တလုံးလည်း ကျောက်စာနှင့် တကွ ထင်ရပေသည်။

ပျဉ်းမနားမြို့၌ ဇေယျသိန်ကျောင်းတိုက်တခုလုံး သမုတ်ထားသော မဟာသိမ်တလုံးကိုလည်း တွေ့ရှိရပေသည်။

ဤမျှ ပမာဏရှိသော မဟာသိမ်များသာ ဤမြန်မာနိုင်ငံ၌ ထင်ရပေသည် ကျယ်ဝန်းသောမဟာသိမ်ကြီးမျိုးမထင်ခဲ့ချေ။ထို့ကြောင့် ဤမြန်မာနိုင်ငံ၌ ၂-ယူဇနာ၊ ၃-ယူဇနာ ကျယ်ဝန်းသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုးကို သံသယမရှိသင့်ပေ၊ ထို ၂-ယူဇနာ၊ ၃-ယူဇနာကျယ်ဝန်းသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုးလည်း မရှိနိုင်ပေ၊ အကယ်၍ ၂-ယူဇနာ ၃-ယူဇနာရှိသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုးများ ရှိနိုင်လျှင်လည်း ဝဂ္ဂကမ္မမှရှောင်လွှဲ၍မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ရှေးရှေးဆရာတော်တို့သည် အသစ်အသစ်ဖြစ်သော ဗဒ္ဓသိမ်များကို မသမုတ်ဘူန်ရာ၊ စင်စစ်သော်ကား သမုတ်လည်း သမုတ်ကြလေ

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သည်၊ထိုသိမ်သစ်တို့၌ သံဃကံများကိုလည်းပြုကြလေသည်၊ယနေ့ တိုင်အောင် သာသနာတော်လည်း တည်တန့် လျက် ပင် ရှိလေ သည်၊ ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ကျယ်ဝန်းသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုး များမရှိဟု သိနိုင်လေသည်။

ထို့အပြင် "ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ အန္တောစ ဗဟိစ သမန္တာ လေဍ္ဍုပါတေ (ပ) သီမာယသမုဋ္ဌာပေတေ" ဟူသော ဝိမတိဋီကာ အရ၊ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ရင်း,တိုက်ပ ထက်ဝန်းကျင် ခဲတကျ အရပ်၌ရင်း သိမ်နုတ်အပ်သည်ဟု ဆိုထားသောစကားကိုထောက် ၍လည်း ဆိုခဲ့သော မဟာသိမ်ကြီး ၂-လုံးမှတပါး ထိုထိုအရပ်၌ ကျယ်ဝန်းသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုးမရှိကြောင်းကို သိရပေသည်။

ထို့အပြင် "ခဏ္ဍသီမံ ပန ဇာနန္တာ အဝိပ္ပဝါသံ အဇာနန္တာပိ သမူဟနိတုဉ္စေဝ ဗန္ဓိတုဉ္စ သက္ခိဿန္တိ" ဟု ဥပေါသထက္ခန္ဓက အဋ္ဌ ကထာ၌မိန့်ဆိုထားသောကြောင့်လည်း ထိုထိုအရပ်၌ ၂-ယူဇနာ၊ ၃-ယူဇနာ ကျယ်ဝန်းသော မဟာသိမ်ကြီးမျိုး မရှိဟု သိသင့် ပေသည်။

ဤကား ကျေးဇူးရှင်များကြံဆ၍ ယူတော်မူပုံ ဖြစ်သတည်း။

ညောင်လွန့်တောရ ဒုတိယ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကား ဤ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကျယ်ဝန်းသောမဟာသိမ်တော်ကြီးမျိုးကို သံသယ မရှိသင့်သောကြောင့်ရင်း, သံသယရှိ၍ နုတ်သော်လည်း မဖြစ်နိုင် သောကြောင့်ရင်း ခဏ္ဍသိမ်ကိုသာ သံသယရှိ၍နုတ်ကြရလေသည်၊ ထိုခဏ္ဍသိမ်သည်လည်း တဖျာရာ, တညောင်စောင်း ကွက်ရာမျှ မဟုတ်ဘဲ-အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် ၂-ကျိပ်တပါး စည်းဝေးလောက် အောင် သမုတ်ရမြဲဖြစ်၍ တညောင်စောင်းရာလောက်ကျဉ်းသော (ဒုတိယ-အကြိမ်)

သိမ်မရှိသောကြောင့် ယခုကာလ ညောင်စောင်းကွက်ချ၍ ထုံးစံအတိုင်းနုတ်ကြခြင်းသည် ပင်ပန်းရုံမျှသာရှိချေသည်။ ကိုးဌာနကနေ၍နုတ်လျှင် ၎င်းအတွင်း ဘယ်နေရာကပင် သိမ်ဟောင်းရှိရှိ အကုန်ကျွတ်တော့သည်သာဟု အမိန့်တော်ရှိကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်တော်မူ၏။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ကား သိမ်နုတ်သော အခါမှာလည်း ဒိုင်နယ်အတွင်းရှိ သံဃာသိမ်းရမည်ဟုဆို၏၊ သို့သော် အဋ္ဌကထာမှာ သမုတ်သောအခါသာ သံဃာသိမ်းရန်လာသည်။ နုတ်သော အခါ သိမ်းရန်မလာချေ၊ မိုင်းခိုင်ဆရာတော်,ကျွန်းရွာဆရာတော်တို့ကား ရှေးကမဟာသိမ်ဟောင်းကြီးမျိုးမရှိဟု အတတ်မသိနိုင်သောကြောင့် သိမ်းခြင်း, ဆန္ဒဆောင်ခြင်းကသာ သင့်မြတ်ရာသည်ဟု မိန့်တော်မူကြ၏။

ကျေးဇူးရှင်ကား "ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ အန္တောစ ဗဟိစ သမန္တာ(ပ)သီမာယသမုဂ္ဃါတေ" ဟူသော ဝိမတိဋီကာစကားကို ထောက်၍ ဒိုင်နယ်တခုလုံး မသိမ်းသော်လည်း ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ ရဟန်းကုန် ဟတ္ထပါသ်စပ်အောင်သိမ်း၍နုတ်လျှင် သင့်တော်လောက်ပေပြီဟု မိန့်တော်မူ၏။

သိမ်မြေကွက် ပမာဏ

သာ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန သစေက ဝီသတိ ဘိက္ခူ ဂဏှာတိ ဝဋ္ဋတိ၊ တတော ဩရံ နဝဋ္ဋတိ။ (ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ-ပ၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓက)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤအဌကထာနှင့်အညီအယုတ်ဆုံး ၂-ကျိပ်တပါးဆန့်လောက်အောင် သိမ်ကျောင်း ဆောက်နိုင်သည့် မြေကွက် ပမာဏမှစ၍ အထက်ကိုဖြစ်စေရမည်၊ ထိုအောက်ယုတ်လျှင် မအပ်တော့ချေ။

ထို သိမ်မြေကွက်ကို "အာဒါသ တလံဝိယ သမံ သုဒ္ဓံ ဝိမလံ ကတွာ"စသော ဝိနယာလင်္ကာရ ဋီကာနှင့်အညီ ကြေးမုံပြင်ကဲ့သို့ ကောင်းမွန်ညီညွတ်အောင် ပြုပြင်သုတ်သင်ပြီးလျှင် ၎င်းမြေအပြင်၌ အလျား ၄-တောင်၊ အနံ ၂-တောင်၊ သို့မဟုတ် အလျား ၄-တောင်ထွာ၊ အနံ ၂-တောင် ၆-သစ် ပမာဏရှိသော ညောင်စောင်းကွက်ပုံများကိုချရမည်။(တနည်း)စတုရမ်း ၅-တောင်ပတ်လည် အကွက်ပုံများကိုချရမည်။ ဤ ၂-မျိုး တမျိုးမျိုးချပြီးလျှင် ခိုင်မြဲအောင် ထုံးမှုန့်ရည်လောင်း၍ ၎င်းအကွက်များ၌ပင် ဆိုခဲ့သော သိမ်နုတ်နည်း ၁၆-မျိုးအတိုင်း နုတ်ရပေမည်။

အမှာ။ ။တပည့်များနည်းရစေရန် ရည်သန်ခဲ့သော ၁၆-မျိုးစုံလင်အောင် နုတ်ရန်သင့်ပါသည်၊ သို့မဟုတ်ဘဲ သိမ်ဟောင်းကျွတ်ရုံမျှနုတ်ခဲ့သော် သင့်လျော်လောက်ရုံသာနုတ်သင့်ပါသည်-ကိုး၌ာနကနေ၍နုတ်လျှင် သိမ်ဟောင်း အကုန် ကျွတ်နိုင်ပါသည်၊ ဟု ညောင်လွန့်တောရ ဒုတိယ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အမိန့်ရှိ ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၁) ညောင်စောင်းကွက်ပုံ

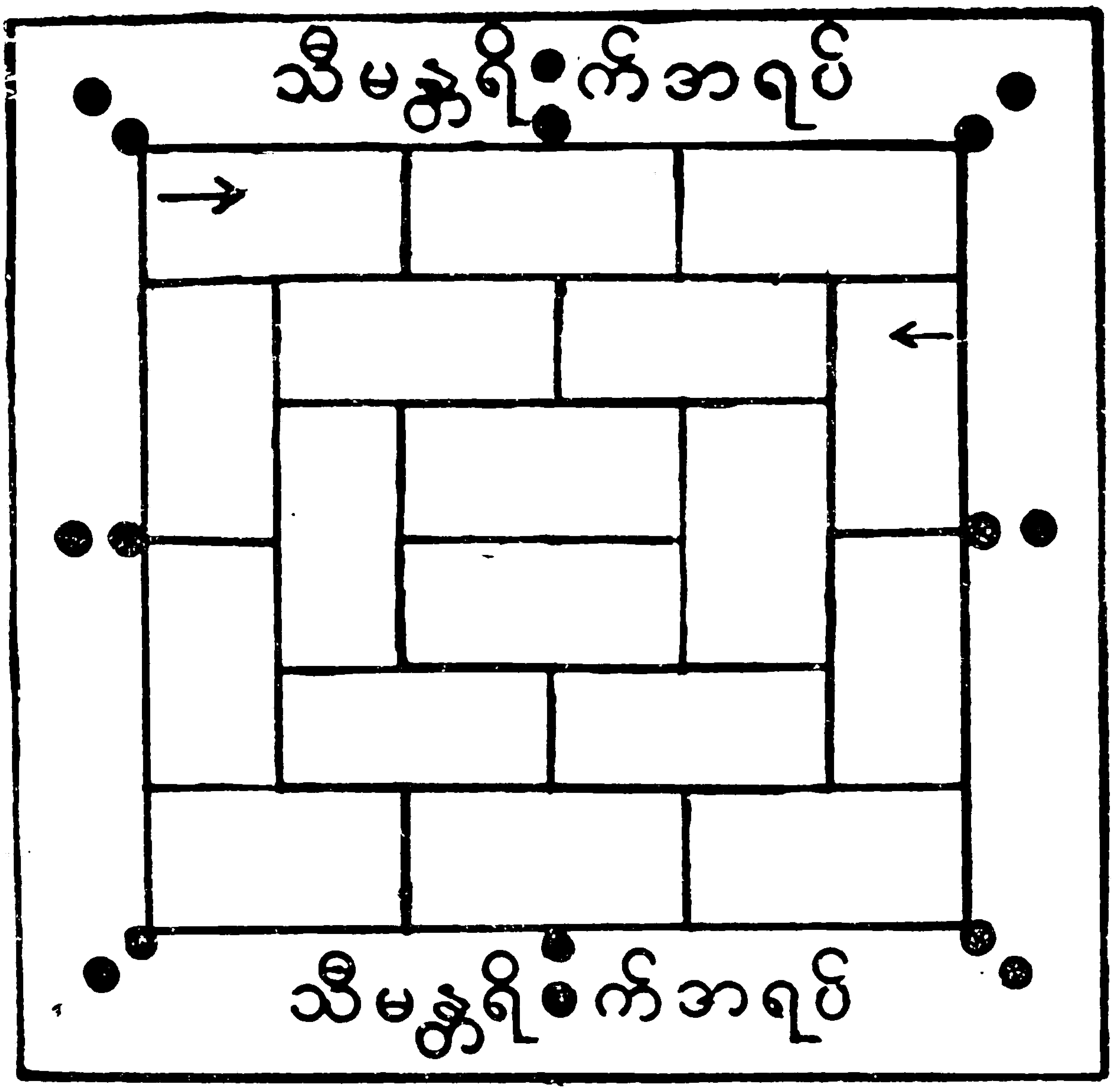

မူလ-ပဌမ ပုံဖြစ်သည်။

ဤပုံ၌ အလျား ၃-ကွက်၊ အနံ ၂-ကွက်နှင့် ၂-ပိုင်းရှိလေသည်၊ ဤပုံသည် ၁-နံပါတ်အရ "ညောင်စောင်းပန္တိနုတ်နည်း" အတွက် ညောင်စောင်းကွက်ပုံဖြစ်သည်။ ဤညောင်စောင်းကွက်ပုံမှာ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာနှင့်, ရှေးရှေးဆရာတော်များ အသုံးပြုခဲ့သော ပုံဖြစ်သည်။ မိုင်းခိုင်ဆရာတော်၏ပုံကို နမူနာယူ၍ ညွှန်ပြလိုက်ပါသည်။ မိုင်းခိုင်ဆရာတော်ကား အလျား ၄-တောင်၊ အနံ ၂-တောင်ထွာရှိသော ညောင်စောင်းကွက်ပုံများကို ညွှန်ကြားထားတော်မူသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

"ပကတိဝိဒတ္ထိယာ နဝဝိဒတ္ထိကော အဋ္ဌဝိဒတ္ထိကော ဝါ ဟောတိ" ဟူ၍ရင်း၊ "မဇ္ဈိသ ဝိတ္ထာရေပန အာယာမဿ ဥပဍ္ဎော ဟောတိ" ဟူ၍ရင်း ကျမ်းဂန်တို့၌ လာသောကြောင့် အလျား ၄-တောင်ထွာ၊ အနံ ၂-တောင်၊ ၆-သစ်ရှိသော ညောင်စောင်းကွက်များကိုရင်း, သို့မဟုတ် အလျား ၄-တောင်၊ အနံ ၂-တောင် ရှိသော ညောင်စောင်းကွက်များကိုရင်း ပြုလုပ်ရပေမည်။

ကျေးဇူးရှင်များကား အလျား ၄-တောင်၊ အနံ ၂-တောင် ရှိသော ညောင်စောင်း ကွက်များကို ညွှန်ကြားတော် မူအပ်လေသည်။

ညောင်စောင်းကွက်များ ချပြီးနောက် ညောင်စောင်းကွက် ထောင့်တခုတခု၌ သိမ်ပန္နက် ငုတ်တိုင်ကလေးများကို ရိုက်စေရမည်၊ (ကျေးဇူးရှင်နှင့်, ကျွန်းရွာဆရာတော် မိန့်ချက်။)

ဤ၌ ပန္နက်ငုတ်တိုင်ကို မြုပ်အောင် ရိုက်ထား သည်ကိုလည်း တွေ့ရဘူးသည်၊ မမြုပ်သော်လည်း အပ်သည်သာ၊ သို့သော် သမုတ်သောအခါဖျာခင်း၍ဖြစ်စေခြင်းငှါ မြုပ်အောင်ရိုက်ရလေသည်။

ညောင်စောင်းကွက်ချနည်း

ညောင်စောင်းကွက်ပေါ်လာအောင် ချနည်းမှာ— ရှေးဦးစွာ သုခိသင်ထားသော သိမ်မြေပြင်၌ အလျား ၄-တောင်၊ အနံ ၂-တောင် ညောင်စောင်းကွက်တို့ကို ညှိယူ၍ ရသင့်သည့် အကွက်ပေါင်းကို မှတ်သားလိုက်ပါ။

မှတ်သားပြီးလျှင် ၄-ထောင့်ပတ်လည်ရေးခြစ်လိုက်ရမည်၊ ထို့နောက် အရှေ့ဘက်နှင့်, အနောက်ဘက်က ၂-တောင်စီကွာခြား၍

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

မြောက်ဘက် အရေးအကြောင်းကစ၍ တောင်ဘက် အရေး အကြောင်းအထိ ရေးခြစ်စေရမည်။

ထို့နောက် ၂-တောင်ခြား, ၂-တောင်ခြားပြု၍၊ ၄-ထောင့်လှည့်ပတ် ပြီးလျှင် အလယ်၌ စဘုရမ်း ၄-ထောင့် အားဖြင့်၊ ၄-တောင်ရှိသည်အထိ ရေးခြစ်သွားစေရမည်။

ထို့နောက် တောင်ဘက်မှ မြောက်ဘက်ကိုရင်း, အရှေ့ဘက်မှ အနောက်ဘက်ကိုရင်း ကြည့်ရှု၍ ညောင်စောင်းကွက်များပေါ်လာအောင် အရေးအကြောင်း အတိုများကို ၄-တောင်ခြား, ၄-တောင်ခြားကနေ၍ ရေးခြစ်သွားစေရမည်၊ ဤအတိုင်းရေးခြစ်သွားလျှင် ပုံစံအတိုင်း ညောင်စောင်းကွက်များ ပေါ်လာပေလိမ့်မည်။

ယခုအခါ အသီးသီးသော ဆရာတို့သည် ဤညောင်စောင်းကွက်ပုံကိုသာ သိမ်မြေပြင်၌ ရေးခြစ်, အကွက်ချ၍ သိမ်နှုတ်နည်း အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ရှေးသိမ်ဟောင်းကို နှုတ်ကြလေသည်။

ဤ၌ အရေးအကြောင်းများ ခိုင်မြဲစေရန် ထုံးဖြူမှုန့်ရည်ကို ကရားတွင်ထည့်၍ ၎င်းအရေး အကြောင်းများ အပေါ်က ထပ်လောင်းစေသည်ကို တွေ့ရဘူးသည်။

မှတ်ချက်။ ။ အထူး မှတ် ရန်မှာ - ပုံတွင် တောင်ဘက်က မြောက်ဘက်ကို အလျား၊ အရှေ့ဘက်က အနောက်ဘက်ကို အနံ ဟူ၍မှတ်ရမည်။

ညောင်စောင်းပဋ္ဌာန်းနှုတ်ပုံ

ပရိသသမ္ပတ္တိယာ ယုတ္တာနာမ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန စတူဟိ ဘိက္ခူဟိ သန္နိပတိတ္ဗာ။ (ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဠဒါနိ သီမံ သမ္မုဟနိဿာမာတိ စတ္တာရောဝါ
တဒုတ္တရိဝါ သမာနသံဝါသကော ဘိက္ခူ ဂဟေတွာ။
(ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ)

ဝင်းအဋ္ဌကထာ ဋီကာအရ သိမသမုဟနနကံသည် စတုဝဂ္ဂကံ ဖြစ်သော်လည်း ဒင့်ကမ္မဖြစ်စေခြင်းငှါ အနည်းဆုံး ရဟန်း ၆-ပါး လောက် စည်းဝေး၍ နုတ်ရမည်၊ ထိုထက်များလျှင်ကား သာလွန်၍ ကောင်းသည်။

သိမ်နုတ်ရာ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ရဟန်းများရှိလျှင်လည်း အကုန်လုံး စည်းဝေး၍ နုတ်ရမည်ဟု ကျေးဇူးရှင်နှင့်, ကျွန်းရွာ ဆရာတော်များမိန့်၏။

နုတ်ပုံမှာ ထို သိမ်နုတ်မည့် ရဟန်းအားလုံး တထောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်စပ်အောင်နေ၍ အရှေ့စက ပဌမဆုံးအစဉ်၌ ညောင် စောင်းကွက်ပေါင်းများစွာ ရှိသည်တွင် အရှေ့မြောက် ထောင့်ရှိ ပဌမဆုံးအကွက်၌ အဝိပ္ပဝါသသိမ်နုတ်ကမ္မဝါစာကစ၍ ကမ္မဝါ စာ ၂-မျိုးလုံးဆက်ဘတ်၍ တကြိမ်ဖြစ်စေ, သို့မဟုတ် အချင်း ချင်းနေရာပြောင်းလွှဲ၍ ၂-ကြိမ်ဖြစ်စေ, ၇-ကြိမ်ဖြစ်စေနုတ်ရမည်။ ထို့နောက်- ဝင်းပဌမဆုံး အစဉ်၌ပင် ကျန်သော ညောင်စောင်း ကွက်တို့၌လည်း နည်းတူ အနုလုံအားဖြင့် အစဉ်အတိုင်း နုတ် သွားရမည်။

ပဌမဆုံးအစဉ်၌ နောက်ဆုံး ညောင်စောင်းကွက်ကို နုတ်ပြီး သောအခါ ဒုတိယအစဉ်၌ အရှေ့တောင် ထောင့်ရှိ ပဌမဆုံး အကွက်ကစ၍ ပဋိလုံအားဖြင့် နောက်ပြန်နုတ်သွားရမည်။ ဤ နည်းအတိုင်း နောက်ဆုံးအစဉ်သို့တိုင်အောင် အနုလုံ,ပဋိလုံအား

ဖြင့် ညောင်စောင်းကွက်ကုန်အောင် နုတ်ရပေမည်။ (ဤကား ဝိမတိဋ္ဌိကာနှင့်၊ ဝိနယာလင်္ကာရဋ္ဌိကာတို့အလိုတည်း။)

တကွက်, တကွက်လျှင် တကြိမ်,တကြိမ်ဘတ်သွားလျှင်လည်း သင့်လျော်လောက်ပါပြီဟု ကျေးဇူးရှင်နှင့်, ကျွန်းရွာဆရာတော်တို့ မိန့်၏။

သိမ်နုတ်သောအခါ သိမန္တရိက်အရပ်ကိုပါနုတ်ရမည်၊ အပြင်ကို ၂-တောင်၊ ၃-တောင်လောက်တိုး၍နုတ်လျှင် သာ၍ကောင်းသည်၊ ၎င်းအရပ်တို့၌လည်း သိမ်ဟောင်း ထပ်နိုင် သောကြောင့်တည်းဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်တော်မူ၏။(ဆောင်ပုဒ်အတွက်သိသာပြီ)

(၂) အလျား အနံ့တူကွက်ပုံ

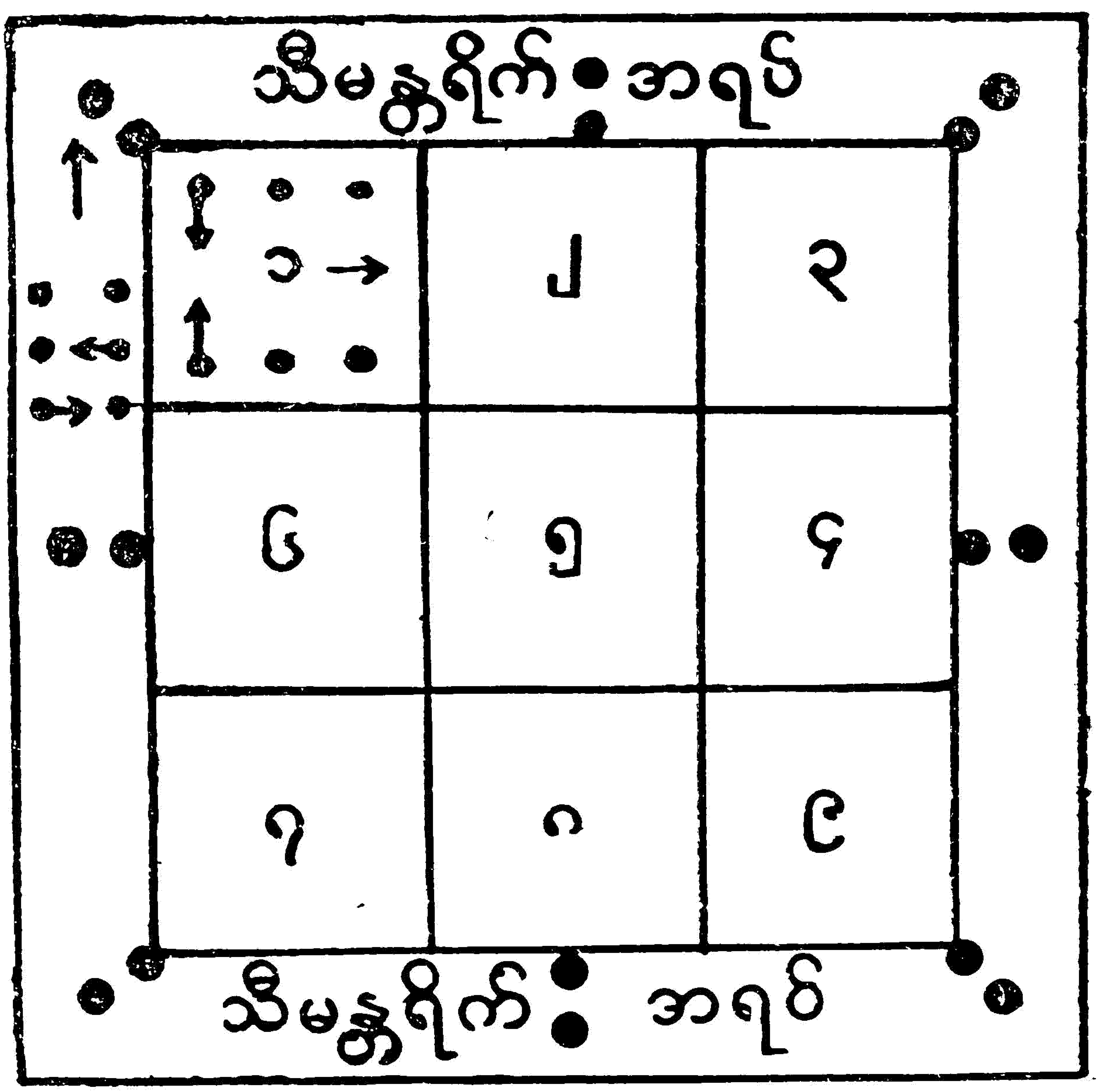

မူလ-ဒုတိယပုံဖြစ်သည်။

ဤပုံသည် ၂-နံပါတ်အရ " သမပန္တိနုတ်နည်း " အတွက် အလျား အနံတူကွက်ပုံဖြစ်သည်၊ (သမ=အလျား အနံတူသော အကွက်ရှိသော+ပန္တိ=အစဉ်)အလျားအနံတူကွက်အစဉ်ဟု ဆိုလို သည်၊ ၎င်းကိုပင် စတုရမ်းပတ်လည်ကွက်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။

ဤအလျား အနံတူ ကွက်များမှာ- အလျား အနံ ၅-တောင် ပတ်လည်ကွက်များကို ပြုလုပ်ရန်ညွှန်ကြားတော်မူအပ်သည်၊ ဤ အလျား အနံတူကွက်ပုံမှာ ဟံသာဝတီခေါ် ပဲခူးမြို့ ကလျာဏီ သိမ်ကြီးကို သမုတ်တော်မူကြသော မထေရ်များ, ဆရာတော်များ အသုံးပြုသောပုံဖြစ်သည်။

မိမိသည် ဤမူလဒုတိယပုံဖြစ်သော စတုရမ်း ၅-တောင်ပတ် လည်, အလျားအနံတူကွက်ပုံကို အထူးနှစ်သက် မြတ်နိုးသည်၊ ရေး သား၍ အကွက်ချ၍လည်း အလွန်လွယ်ကူသည်၊ တကွက်, တကွက် လျှင်လည်း ရဟန်း ၆-ပါးနေ၍နုတ်ရန် အဆင်ပြေလှသည်၊ သို့အ တွက်မိမိဦးဆောင်၍ နုတ်ရာ၌ ဤပုံအတိုင်း အကွက်ချ၍ နုတ် နည်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် နုတ်ပေသည်။

သမပန္တိနုတ်ပုံ

ပြဆိုအပ်သော စတုရမ်း ၅-တောင်ပတ်လည်အကွက် တကွက် တကွက်၌ တဖက်လျှင် ရဟန်း ၃-ပါးအားဖြင့် ရဟန်း ၆-ပါး မျက်နှာချင်းဆိုင်ထိုင်၍ ၃-ပါးတတွဲ-တွဲပြီး တကွက် တကွက်လျှင် အဝိပ္ပဝါသသိမ်နုတ်ကမ္မဝါစာကစ၍ သိမ်နုတ်ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုး လုံးဆက်ဘတ်ကာ တတွဲနှင့် တတွဲ နေရာပြောင်းလဲ၍ ၂ ကြိမ်စီ နုတ်သွားရမည်။ ဤသို့နုတ်၍ အကွက်ကုန်ဆုံးသွားလျှင်" သဗ္ဗာသု ပန္တိသု သဗ္ဗသို့ ကောဋ္ဌာသေ ပရိက္ခိတော ဣဒံ သီမာ သမုဟ (ဒုတိယ-အကြိမ်)

နနကမ္ဘ နိဗ္ဗိတံနာမ ဟောတိ" ဟူသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ အတိုင်း သိမသမုဟနနကံ အလုံးစုံပြီးစီးတော့လေသည်။

သို့ရာတွင် နိမိတ်အပြင် ၂-တောင်၊ ၃-တောင်လောက်တိုး၍ သိမန္တရိက်နုတ်နည်း ၂-မျိုးအတိုင်း ရဟန်း ၂-ပါးစီမျက်နှာချင်းဆိုင် အတန်းလိုက်ထိုင်ပြီး နုတ်ရဦးမည်ဟု ကျေးဇူးရှင် မိန့်၏။ (ဆောင်ပုဒ်အတွက် သိသာပြီ။)

ဤ သမပဋ္ဋိနုတ်ပုံအတိုင်း နုတ်ပြီးနောက် နည်းမျိုးစုံထပ်၍ နုတ်လိုလျှင်လည်း နုတ်နိုင်သည်ဟု ကျေးဇူးရှင်နှင့်, ကျွန်းရွာ ဆရာတော်တို့ မိန့်၏။

ယခု ထိုသိမ်နုတ်ပုံ နည်းမျိုးစုံတို့ကို ဆက်လက်၍ ပြဆိုပါ တော့မည်။

(၃) ကိုးဌာနနုတ်ပုံ

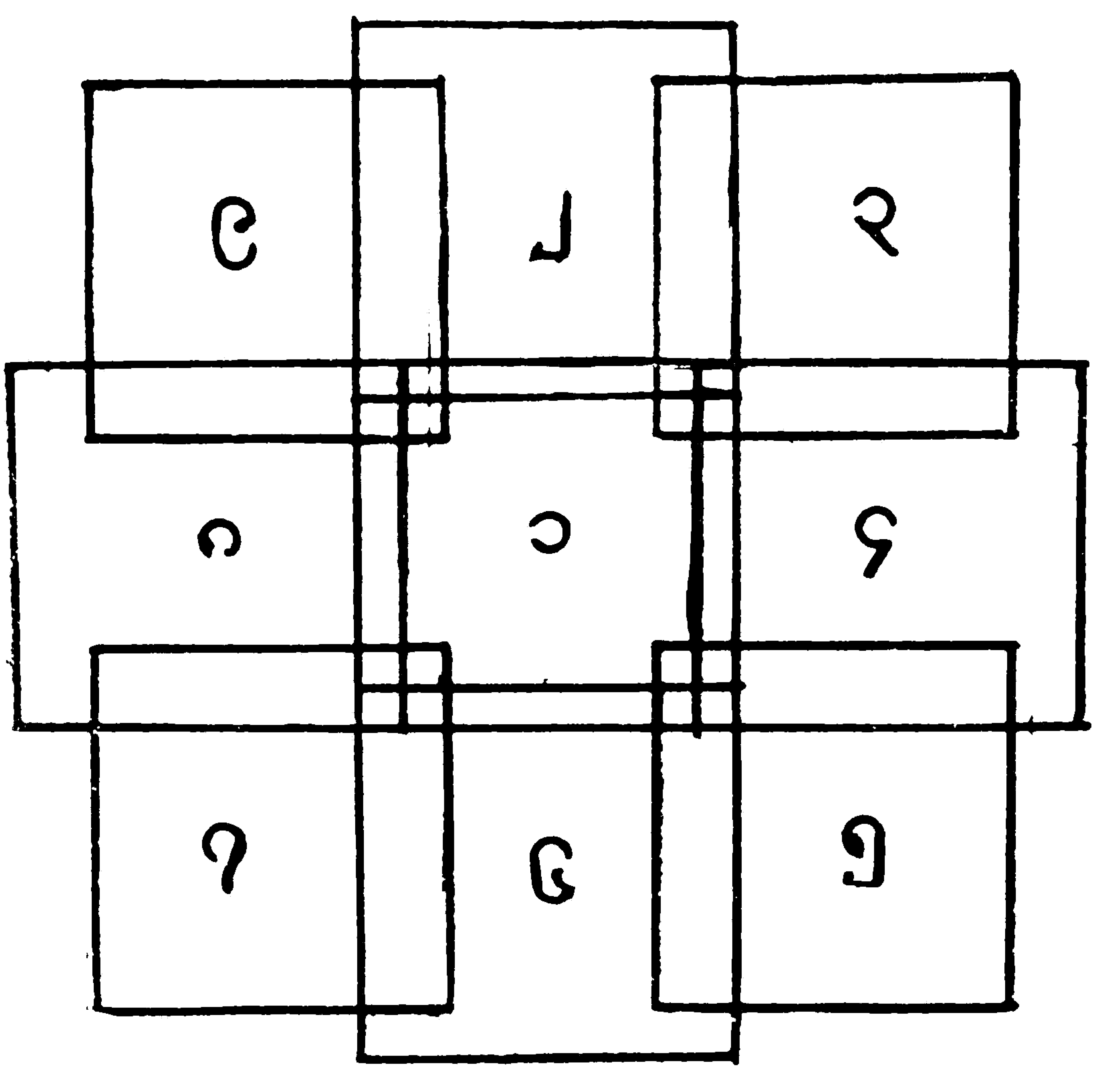

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အမှာ။ ။ယခုပြဆိုအပ်သော ဤကိုးဌာနပုံနှင့်တကွ နောင်ပြဆိုလတ္တံ့သော ငါးဌာနနှုတ်ပုံစသည်များမှာ သိမ်မြေပြင်ဝယ် ရေးသားရန် ပုံများမဟုတ်ချေ၊ပြဆိုခဲ့သော ပဌမ,ဒုတိယ တည်းဟူသော ညောင်စောင်းကွက်ပုံ, အလျား အနံတူ ကွက်ပုံ ၂-မျိုး၊ တမျိုးမျိုး၌ပင် ယခုပြဆိုထားသော ကိုးဌာနပုံအရ ဂဏန်းစဉ် အတိုင်း ကိုးဌာနကနေ၍ နှုတ်ရန်အတွက်သာ ညွှန်ပြထားသော မှုဖြစ်သည်။ ကျေးဇူးရှင်များလည်း သိမ်မြေပြင်၌ ညောင်စောင်း ကွက်သာချ၍ ၎င်းညောင်စောင်းကွက်ပေါ်၌ပင် ယခုကိုးဌာန နှုတ်ပုံအတိုင်း ကိုးဌာနလှည့်လည်၍ နှုတ်သည်ကို တွေ့ရဘူးသည်။

ကိုးဌာနနှုတ်ပုံမှာ သိမ်မြေပြင်တွင် အလယ်ဗဟိုအရပ်ကစ၍ သံဃာစုပြီး တကြိမ်နှုတ်ပါ၊ထို့နောက် အရှေ့ဘက်ဘေးက လက်ယာ ရစ်လှည့်လည်၍ ပုံတွင် ဂဏန်းပြထားသည့်အတိုင်း ကျန်ရှစ်ဌာန တို့၌လည်း သံဃာစု၍ စု၍ သိမ်နှုတ်ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးလုံး တကြိမ် စီနှုတ်သွားရမည်၊ ဤကိုရည်၍ "ကိုးဌာနမူ၊ လယ်ပြင်ယူ၊ နှုတ်ဟူ တစ်-ရှစ်ပါ" ဟု ဆိုသည်။ ဤ၌ လယ်နှင့်တစ်၊ ပြင်နှင့် ရှစ်တွဲယူ ပါလေ။

ဤကိုးဌာနနှုတ်ရာ၌ ဘေးသိမ်,ထောင့်သိမ်အတွက် ရှစ်ဌာန၌ နှုတ်ခဲ့သော် နိမိတ်ပြင်ပ သီမန္တရိက်အရပ်တိုင်အောင်ခွါ၍ နှုတ်ရ မည်။ ဤသို့နှုတ်လျှင် သီမန္တရိက်နေရာ၌ သိမ်ဟောင်းမရှိဟု သံ သယကင်းနိုင်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ဤ ကိုးဌာနနှုတ်ပုံကို ပြဆိုခြင်းမှာ ယခုကာလ ၂၅-တောင်၊ အတောင် ၃၀-လောက် သာရှိသော သိမ်နေရာ မျိုးတို့၌သာဆို သည်။ ထိုထက်ကျယ်ဝန်းသော သိမ်နေရာမျိုး တို့၌ကား ကျယ် ဝန်းသည့်အားလျော်စွာ ကိုးဌာနထက်ပိုလွန်၍လည်း နှုတ်ရမည် (ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဘု "ညောင်လွန့်တောရ ဒုတိယ ဆရာတော်ဘုရားကြီး" မိန့်တော်မူ၏။

ဤကားညောင်လွန့်တောရပဌမ-ဒုတိယဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏ နည်းဖြစ်သတည်း။

---

(၄) ငါးဌာနနုတ်ပုံ

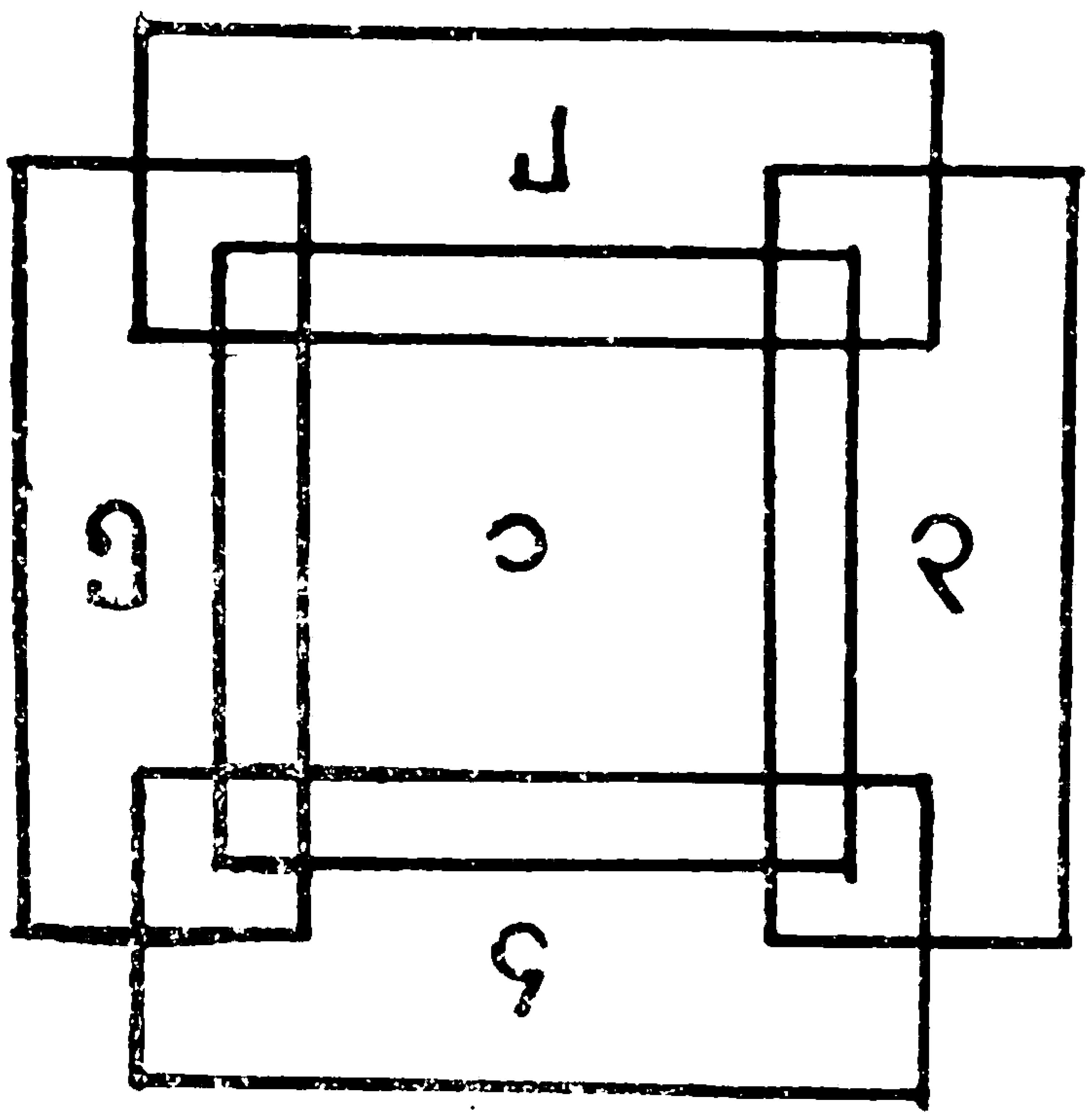

ငါးဌာနနုတ်ပုံမှာ သိမ်မြေပြင်တွင် အလယ်ဗဟို အရပ်ကစ၍ သံဃာစုပြီး ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးလုံးဆက်ဘတ်၍ တကြိမ်နုတ်ပါ၊ ထိုနောက် အရှေ့ဘက် ဘေးက စ၍ လက်ျာရစ် လှည့်လည်ပြီး ဂဏန်းစဉ်အတိုင်း ၄-ဌာနတို့၌လည်း သံဃာစု၍ စု၍ တကြိမ်စီ နုတ်သွားရမည်။ ဤကိုရည်၍ "ငါးဌာနမူ၊ လယ်-ပြင်ယူ၊ နုတ်ဟူ တစ်-ရှစ်ပါ"ဟု ဆိုသည်။

ဤ ငါးဌာနနုတ်နည်းမှာလည်း ကိုးဌာနနုတ်နည်း၌ဆိုခဲ့သော သိမ်နေရာမျိုးအတွက်သာ ဆိုသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤကား ကျေးဇူးရှင်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော မန္တလေးမြို့ ရွှေ ရေးဆောင်တိုက် ရွှေရေးဆောင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ နည်း ဖြစ်သတည်း။ ဤနည်းကို ကျေးဇူးရှင်ထံမှ အာစရိယမုဋ္ဌိ အနေ အားဖြင့် ရရှိအပ်ပေသည်။

---

(၅) ပျားပန်းစုတ်နုတ်ပုံ

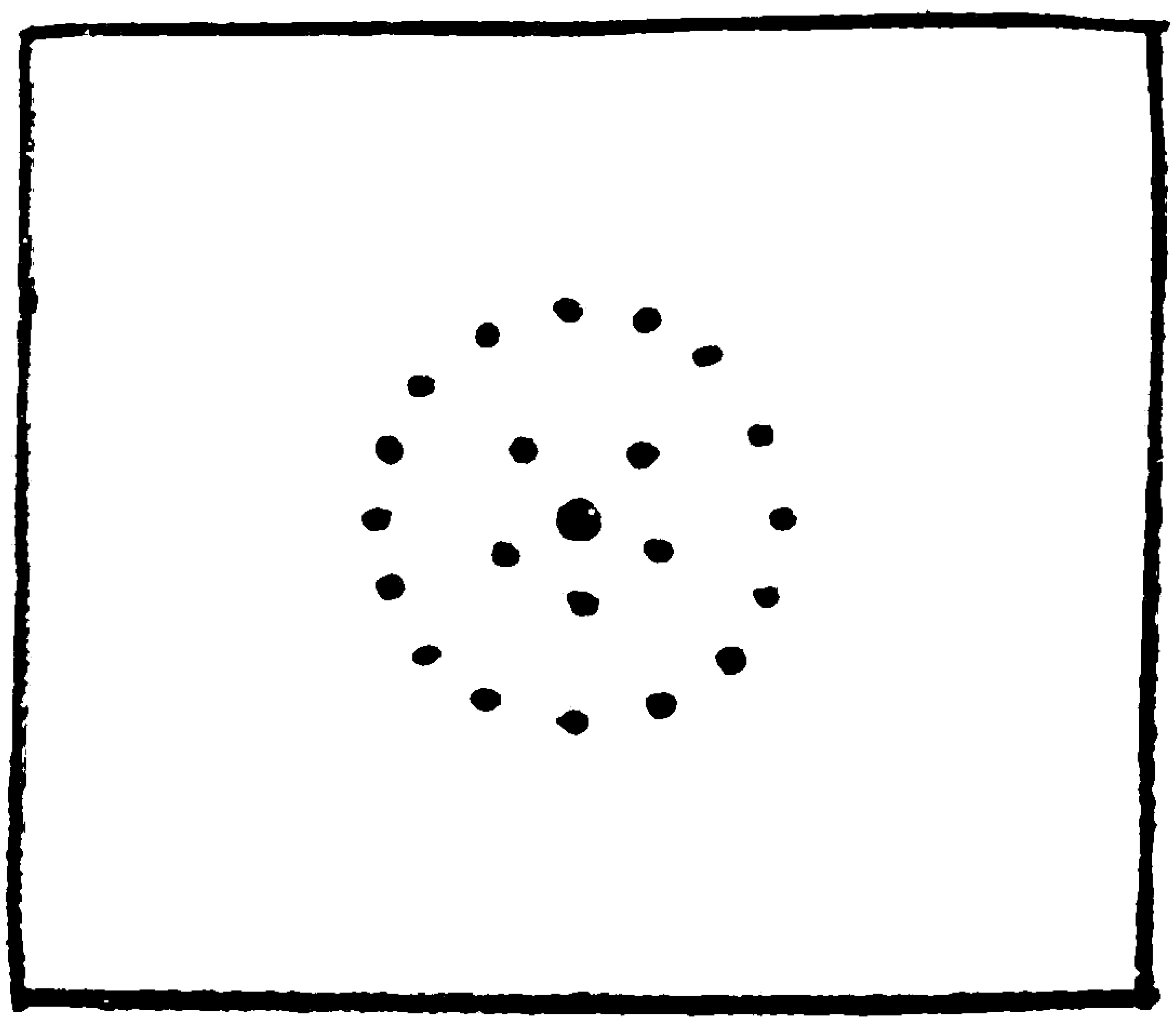

အမှာ။ ။ဤပျားပန်းစုတ်နုတ်နည်းနှင့်တကွ ကျန်သောနုတ် နည်းများမှာ ရွှေးဆရာတော် အဆက်ဆက် ဆောင်လာသော နုတ်နည်းများဖြစ်ပ သည်။

ပျားပန်းစုတ် နုတ်ပုံမှာ သိမ်မြေပြင် ဝယ် အလယ်ဗဟိုတွင် သံဃာအားလုံးစုပေါင်း၍ ရဟန်း ၃-ပါးက သိမ်နုတ်ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးလုံးဆက်ဘတ်၍ တကြိမ်နုတ်ရမည်၊ဤကိုရည်၍ "ပျားပန်း စုတ်မူ၊ လယ်၌ယူ၊ နုတ်သူစုလေပါ" ဟုဆိုသည်။

ဤပျားပန်းစုတ်နုတ်နည်းကို " ပျားပန်းခတ်နုတ်နည်း " ဟု လည်း ဆိုကြသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၆) ပျားကြီးစွဲနုတ်ပုံ

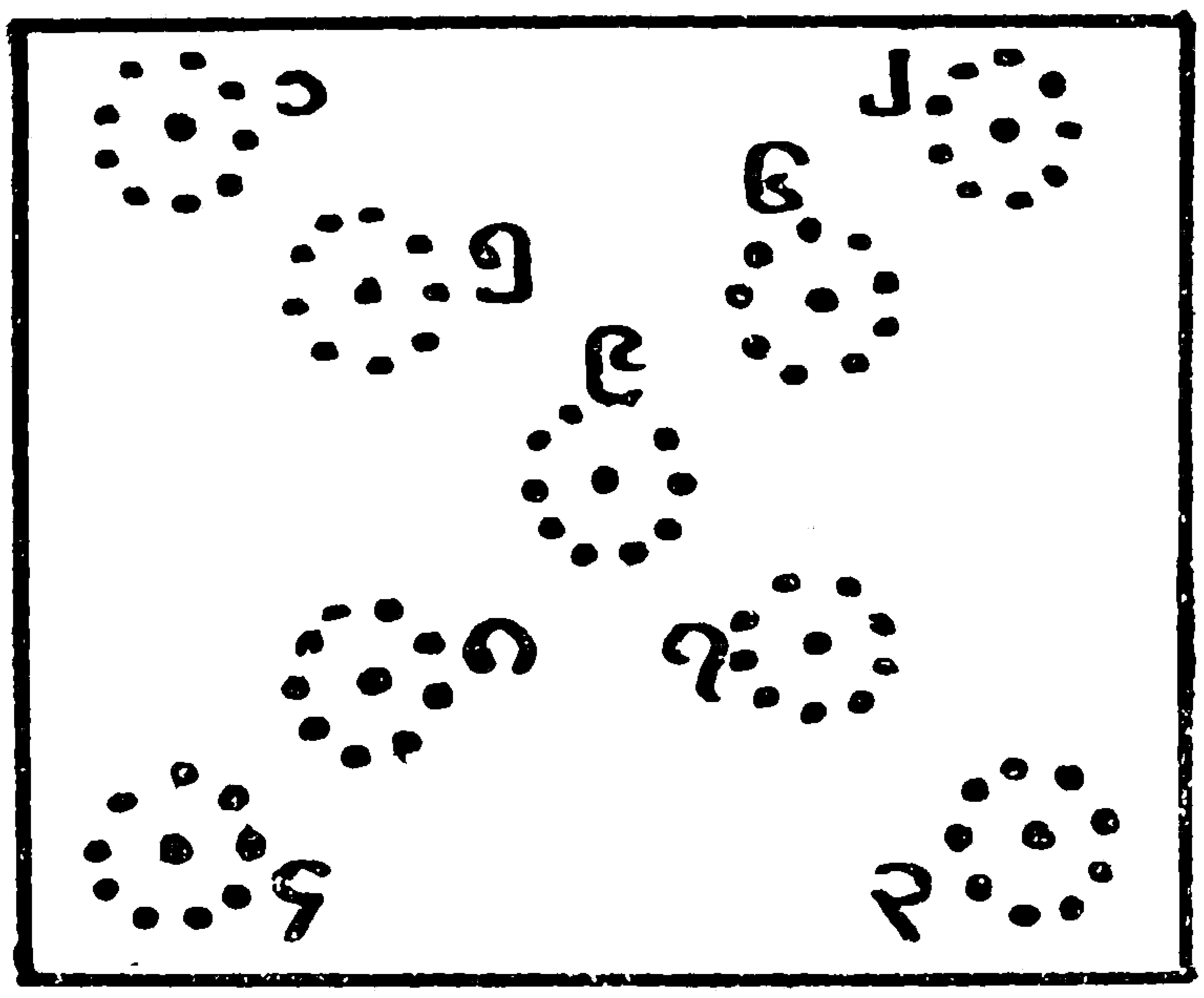

ပျားကြီးတို့သည် ကင်း ၄-ဘက်ချ၍ စွဲကုန်ဘိသကဲ့သို့ ၄-ထောင့်က ဂဏန်းပြထားသည့်အစဉ်အတိုင်း ရှေးဦးစွာနုတ်ပြီးမှ အလယ် ၅-ဌာနတို့၌ ဂဏန်းပြထားသည့်အစဉ်အတိုင်း နုတ်ရသောနည်းကို "ပျားကြီးစွဲနုတ်နည်း" ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည်။

နုတ်ပုံမှာ ပုံအတိုင်း အရှေ့မြောက်ထောင့်ကစ၍ ဂဏန်းစဉ်ကို ကြည့်ပြီး ၄-ဌာနတို့၌ သံဃာစု၍ စု၍ တကြိမ်စီနုတ်၊ ထို့နောက် အလယ် ၅-ဌာနတို့၌လည်း အရှေ့မြောက်ထောင့်က စ၍ပင် ဂဏန်းစဉ်အတိုင်း သံဃာစု၍ စု၍ တကြိမ်စီနုတ်သွားရမည်၊ ဤကိုရည်၍ "ပျားကြီးစွဲမူ၊ ပြင်-လယ်ယူ၊ နုတ်ဟူ လေး-ငါးသာ" ဟု ဆိုသည်။

ဤ၌ ပြင်နှင့်လေး၊ လယ်နှင့်ငါး တွဲယူပါ။

ဤနည်းကို ပျဉ်းမနား ဆိတ်နံတုန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နည်းဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)]

(၇) ထောင့်တန်းနုတ်ပုံ

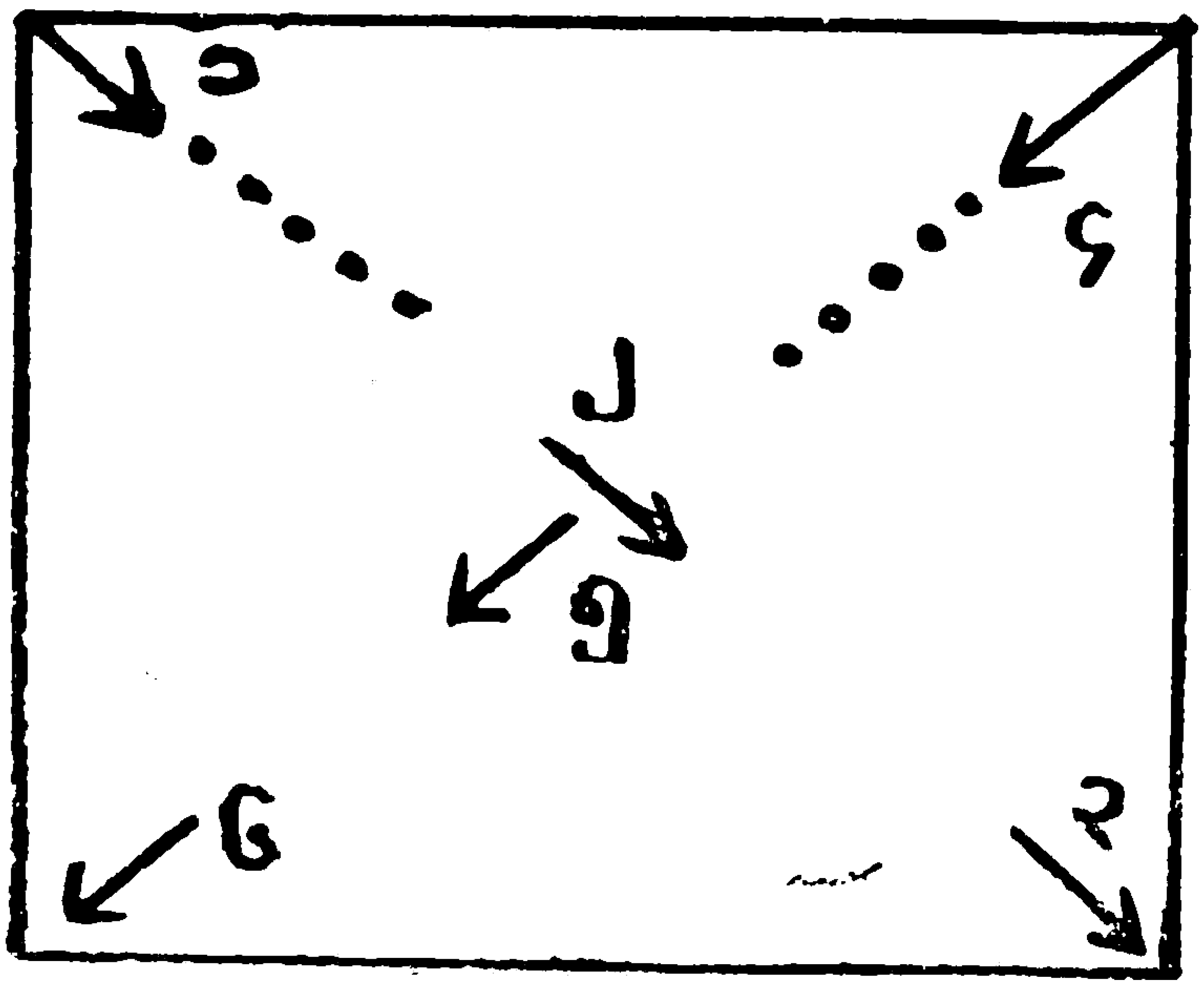

နုတ်ပုံမှာ သိမ်မြေပြင်တွင် အရှေ့မြောက်ထောင့်အရပ်က စ၍အလယ်သို့ဖေါက်ပြီးလျှင် အနောက် တောင်ထောင့် အရပ်သို့ တိုင်အောင် သံဃာ စီ တန်း၍ ဂဏန်းစဉ်အတိုင်း အစ၌တကြိမ်, အလယ်၌တကြိမ်, အဆုံး၌ တကြိမ် ပေါင်း ၃-ကြိမ်နုတ်၊ ထို့အတူ အရှေ့ တောင်ထောင့်အရပ်မှ အနောက်မြောက်ထောင့်အရပ် တိုင်အောင်လည်း ဂဏန်းစဉ်အတိုင်း ၃-ကြိမ်ပင်နုတ်ရမည်၊ ဤကိုရည်၍ "ထောင့်တန်းနည်းပေ၊ ထောင့်ကနေ၊ တန်းလေနုတ်အပ်စွာ" ဟုဆိုသည်။

(၈) ကြက်ခြေသဏ္ဌာန်နုတ်ပုံ

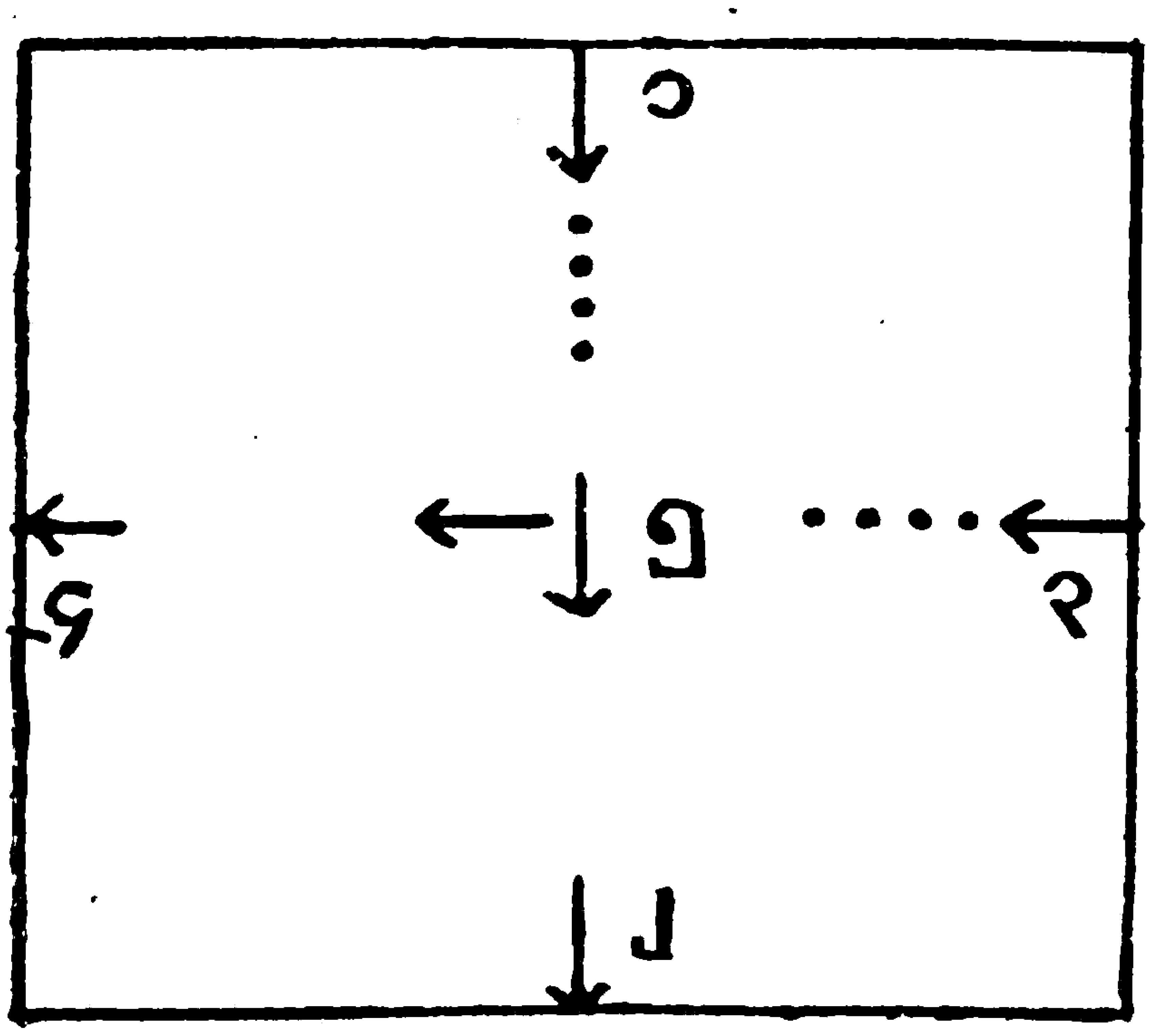

နုတ်ပုံမှာ သိမ်မြေပြင် ဝယ် အရှေ့မှအနောက်သို့ အလယ် အတိုင်း သံဃာ စီ တန်း၍ အ ရှေ့ စွန်း၌ တကြိမ်, အနောက် စွန်း၌ တကြိမ်ဂဏန်းစဉ်အတိုင်း နုတ်ပါ၊တောင်မှမြောက် သို့လည်း အလယ်အတိုင်း သံဃာတန်းစီ၍ တောင်ဘက် အစွန်း၌ တကြိမ်, မြောက်ဘက် (ဒုတိယ-အကြိမ်)

အစွန်း၌တကြိမ် ဂဏန်းစဉ်အတိုင်းနှုတ်ပါ၊ထို့နောက်အလယ်ဌာန၌တကြိမ် နှုတ်ပါလေ။

ဤကိုရည်၍ "ကြက်ခြေရှေ့-နောက်၊ တောင်က-မြောက်၊ တန်းလျှောက်နှုတ်အပ်စွာ"ဟုဆိုသည်။ ။ဤ၌ ရှေ့-နောက်တန်းလျှောက်နှုတ်၊ တောင်-မြောက်တန်းလျှောက်နှုတ်ဟု တွဲပါ။

(၉) ရင်ဘောင်တန်းနှုတ်ပုံ

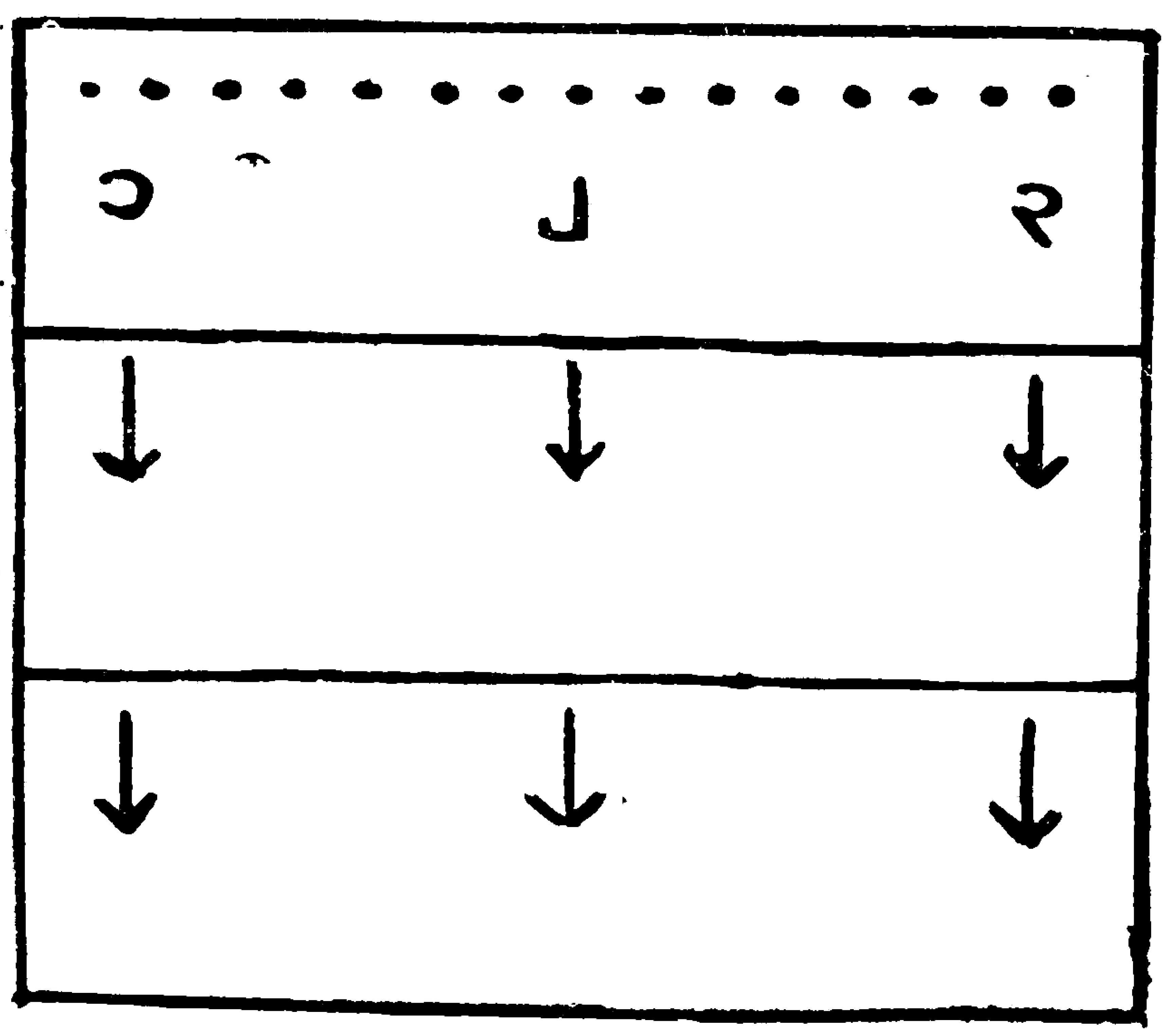

အနောက်အရပ်

နှုတ်ပုံမှာ သိမ်မြေပြင်ဝယ် အရှေ့ဘက် ဘေးက စ၍ တောင် မြောက် သံဃာ စီတန်း ပြီးလျှင် ပုံ၌ ဂဏန်း ပြထား သည့် အတိုင်း အစ၌ တဌာန, အလယ်၌ တဌာန, အဆုံး၌ တဌာန ပေါင်း ၃-ဌာနက နေ၍ အ နောက် သို့ ပေါက်အောင် အကွက်စဉ်အတိုင်း တကွက်တကွက်လျှင် ၃-ကြိမ်, ၃-ကြိမ်နှုတ်သွားရမည်။

ဤကိုရည်၍ "ရင်ဘောင်တန်းပင်၊ ရှေ့ရပ်လျှင်၊ တန်းစဉ် နှုတ်လေပါ"ဟု ဆိုသည်။ ။အရှေ့အရပ်ကစီတန်း၍ ၃-ဌာနကနေပြီး အနောက်သို့ အကွက်စဉ်နှုတ်ရမည်ဟုဆိုလိုသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၁၀) ယက်ကန်းခတ်နုတ်ပုံ

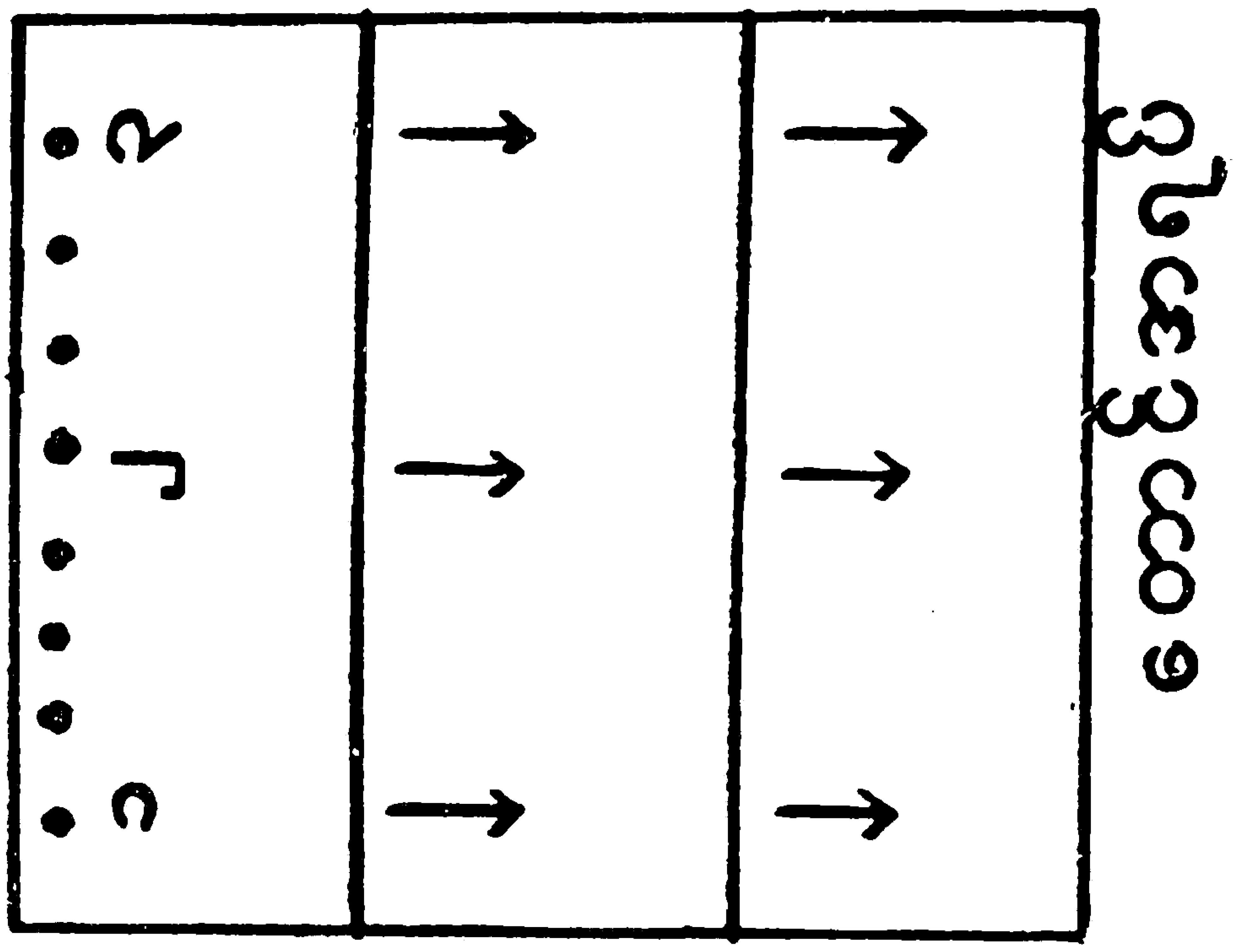

နုတ်ပုံမှာ သိမ်မြေပြင်ဝယ် မြောက်ဘက်ဘေးကစ၍ အရှေ့-အနောက် သံဃာစီတန်းပြီးလျှင် ပုံ၌ဂဏန်းပြထားသည့်အတိုင်း အစ၌တဌာန,အလယ်၌ တဌာန, အဆုံး၌ တဌာန ပေါင်း ၃-ဌာန ကနေ၍ တောင်ဘက်ဘေးသို့ပေါက်အောင် အကွက်စဉ်အတိုင်း တကွက် တကွက်လျှင် ၃-ကြိမ်, ၃-ကြိမ်နုတ်သွားရမည်။

ဤကိုရည်၍ "ယက်ကန်းခတ်ပင်၊ မြောက်ကလျှင်၊ တန်းစဉ် နုတ်လေပါ"ဟု ဆိုသည်။ ။ဤ၌မြောက်ဘက်ဘေးကစ၍နေရ သည်သာထူး၏။

(၁၁) မြင့်မိုရ်တက်နတ်ပုံ

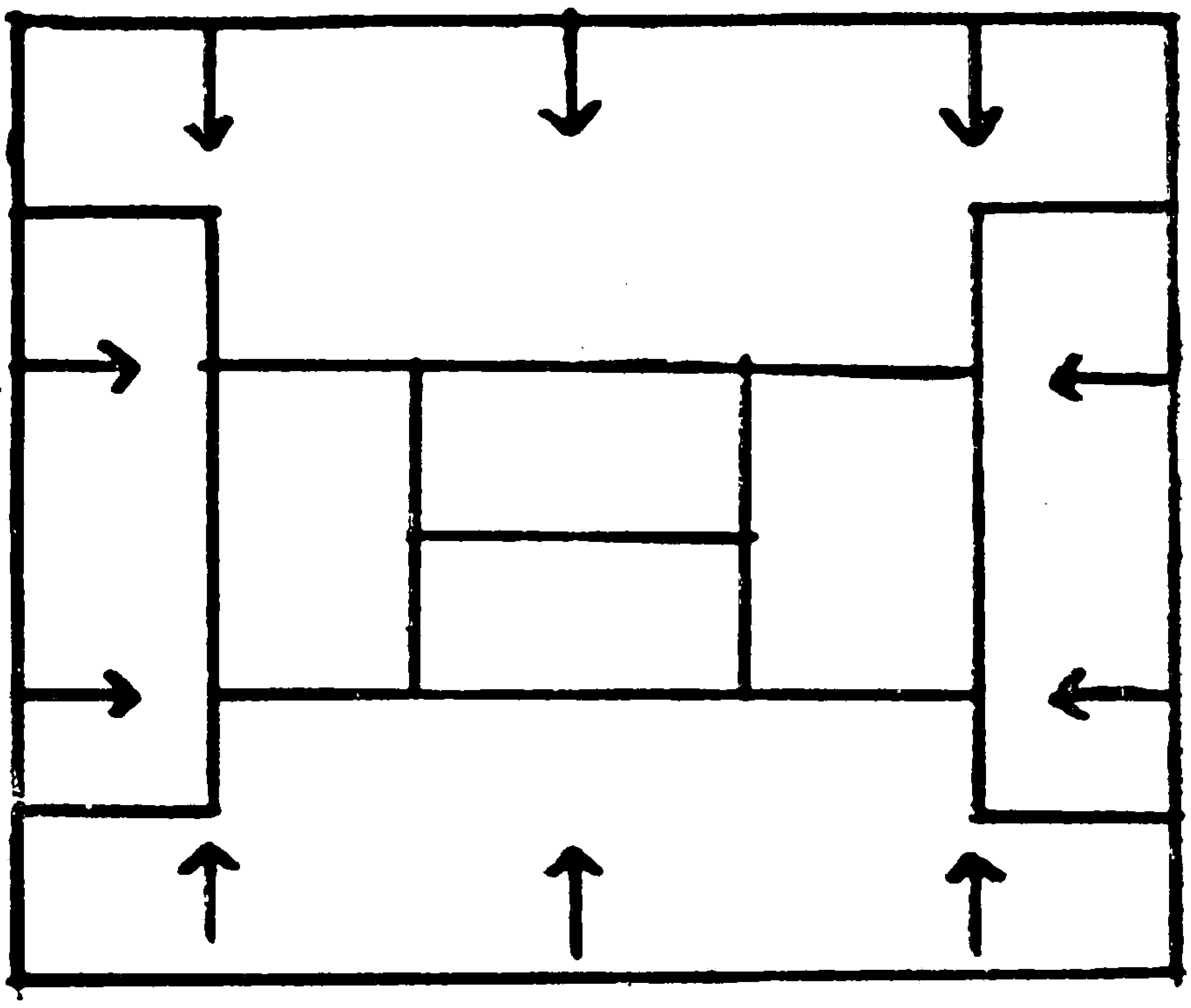

နတ်ပုံမှာ သိမ်မြေပြင်၏နံဘေး ၄-ဘက်ကစ၍ အလယ်ဗဟို သို့တိုင်အောင် ညောင်စောင်းကွက် အစဉ်အတိုင်း အထက်သို့ ကျဉ်းကာတက်သွားပြီးလျှင် ညောင်စောင်း တကွက် တကွက်၌ ၃-ကြိမ်ဖြစ်စေ, ၂-ကြိမ်ဖြစ်စေ, တကြိမ်ဖြစ်စေ နတ်သွားရမည်။ ဤ၌ ၄-မျက်နှာတို့တွင် ကိုယ်တက်လိုရာကစ၍ တက်နိုင်သည်ဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ဤကိုရည်၍ "မြင့်မိုရ်တက်ပင်၊ ဘေးကလျှင်၊ စ-တင် နတ်လေပါ" ဟု ဆိုသည်။

တောင်ငူဆရာတော်ကား အလယ်ကနေ၍ နံဘေး ၄-မျက်နှာသို့ ဆင်းနတ်သည်ကို မြင့်မိုရ်တက်ဟု-ယူကြောင်းသိရှိရသတည်း။ သမာနဝါဒအားဖြင့်ကား ၄-မျက်နှာက အလယ်သို့ တက်နတ်သည်ကို မြင့်မိုရ်တက်ဟု ယူကြသည်၊ ကျေးဇူးရှင်လည်း သမာနဝါဒအတိုင်း နှစ်သက်တော်မူသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၁၂) မြင့်မိုရ်ဆင်းနုတ်ပုံ

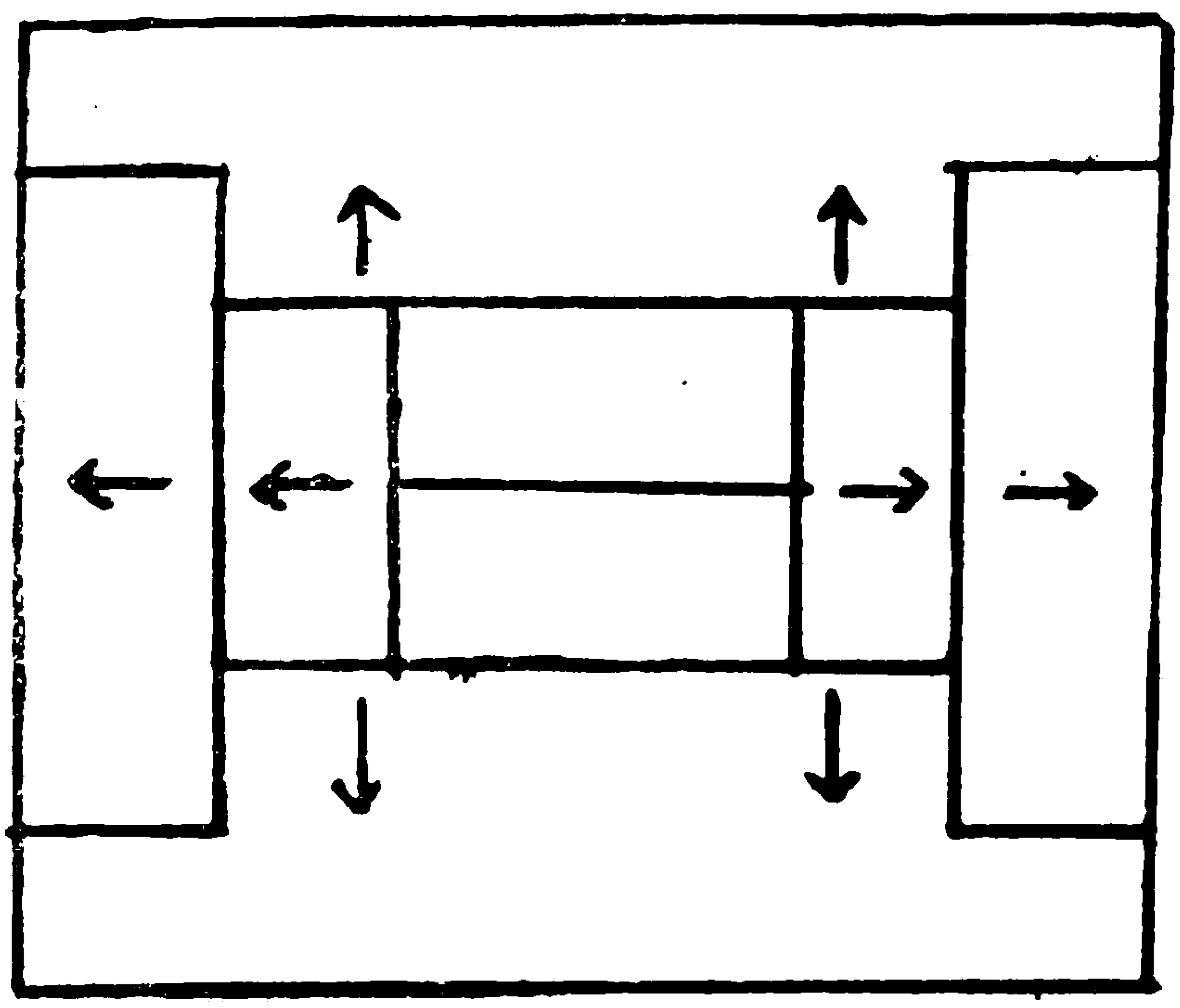

နုတ်ပုံမှာ သိမ်မြေပြင်၏အလယ်ဗဟိုမှစ၍ နံဘေး ၄-မျက်နှာ သို့တိုင်အောင် ညောင်စောင်းကွက် အစဉ်အတိုင်း တမျက်နှာ တမျက်နှာသို့ တဆင့်တဆင့် ဆင်း၍ ညောင် စောင်း တကွက် တကွက်လျှင် ၃-ကြိမ်ဖြစ်စေ, ၂-ကြိမ်, တကြိမ်ဖြစ်စေ နုတ်သွား ရမည်။ ။ဤသို့လည်း ၄-မျက်နှာတို့တွင် ဆင်းလိုရာကစ၍ဆင်း နိုင်သည်၊ ဤကိုရည်၍ "မြင့်မိုရ်ဆင်းပေ၊ အလယ်နေ၊ စလေ နုတ်ကြပါ"ဟု ဆိုသည်။

တောင်ငူဆရာတော်ကား နံဘေး ၄-မျက်နှာကနေ၍ အလယ် ဗဟိုသို့ ရောက်အောင် နုတ်သည်ကို မြင့်မိုရ်ဆင်း ဟု-ယူကြောင်း သိရှိရသတည်း၊ သမာနဝါဒအားဖြင့် အလယ်ဗဟိုကနေ၍ နံဘေး ၄-မျက်နှာသို့ ဆင်း၍ နုတ်သည်ကို မြင့်မိုရ်ဆင်းဟု ယူကြသည်၊ ကျေးဇူးရှင်သည်း သမာနဝါဒအတိုင်း နှစ်သက်တော်မူသည်။ (ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၁၃) ခရုပတ်နှုတ်ပုံ

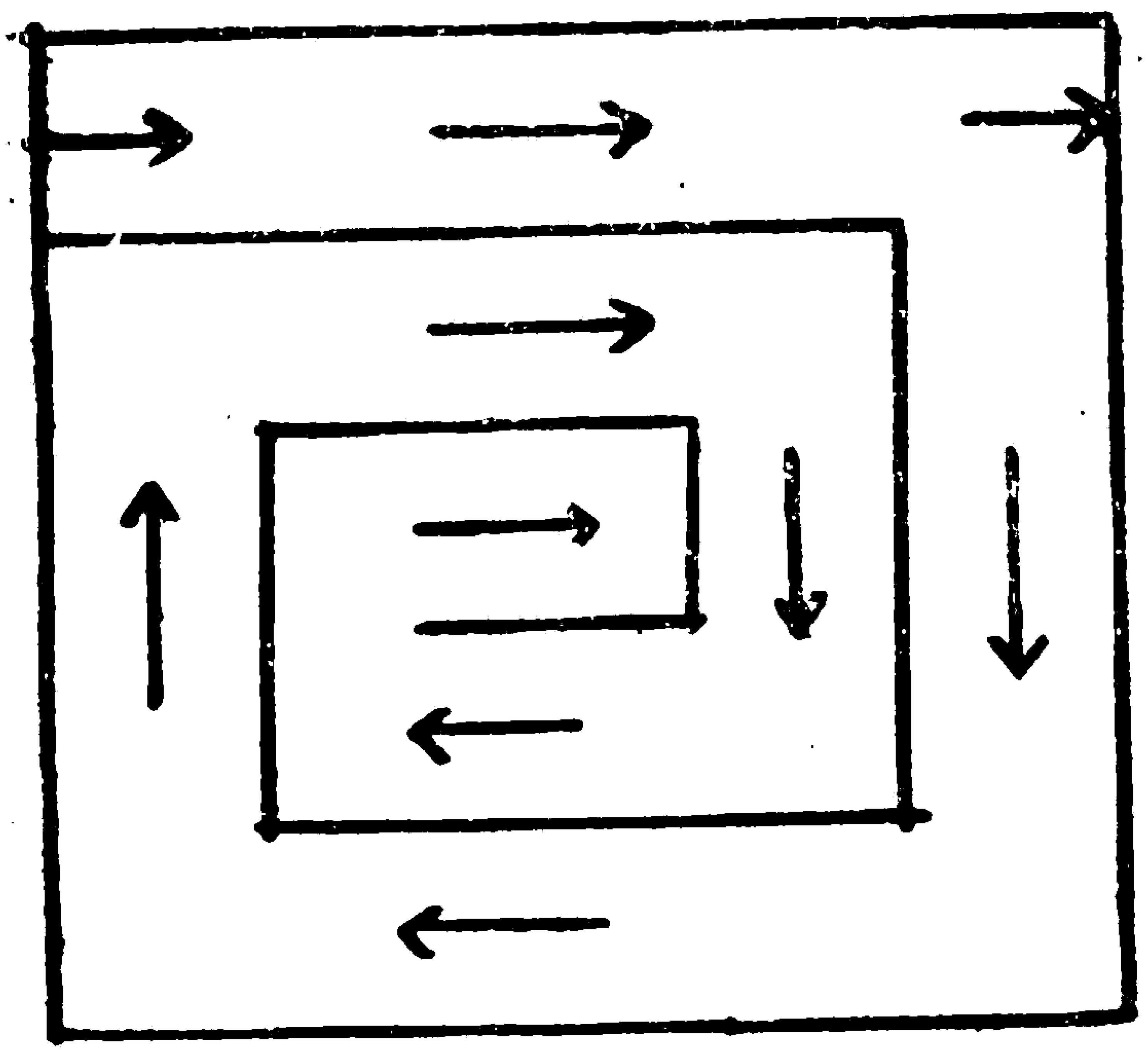

နုတ်ပုံမှာ သိမ် မြေ ပြင် ၏ အရှေ့မြောက်ထောင့် အရပ်က စ၍ အရပ်ရှစ်မျက်နှာ အားဖြင့် အလယ် ဗဟို သို့ တိုင် အောင် လက်ျာရစ်လှည့်ပတ်ပြီး အတွင်း သို့ဝင်၍ အရပ် ရှစ်မျက်နှာ တို့ တွင် အရပ်မျက်နှာ တခု တခု၌ တခု တခုသော အစဉ်ထဲတွင် ၃-ကြိမ်စီ နုတ်သွားရမည်၊ ဤကိုရည်၍ " ခရုပတ်ပေ၊ ပြင်ကနေ၊ ဝင်လေပတ်ကာ တွင်းသို့သာ " ဟု ဆိုသည်။

(၁၄) ပရွက်ကြောင်းနှုတ်ပုံ

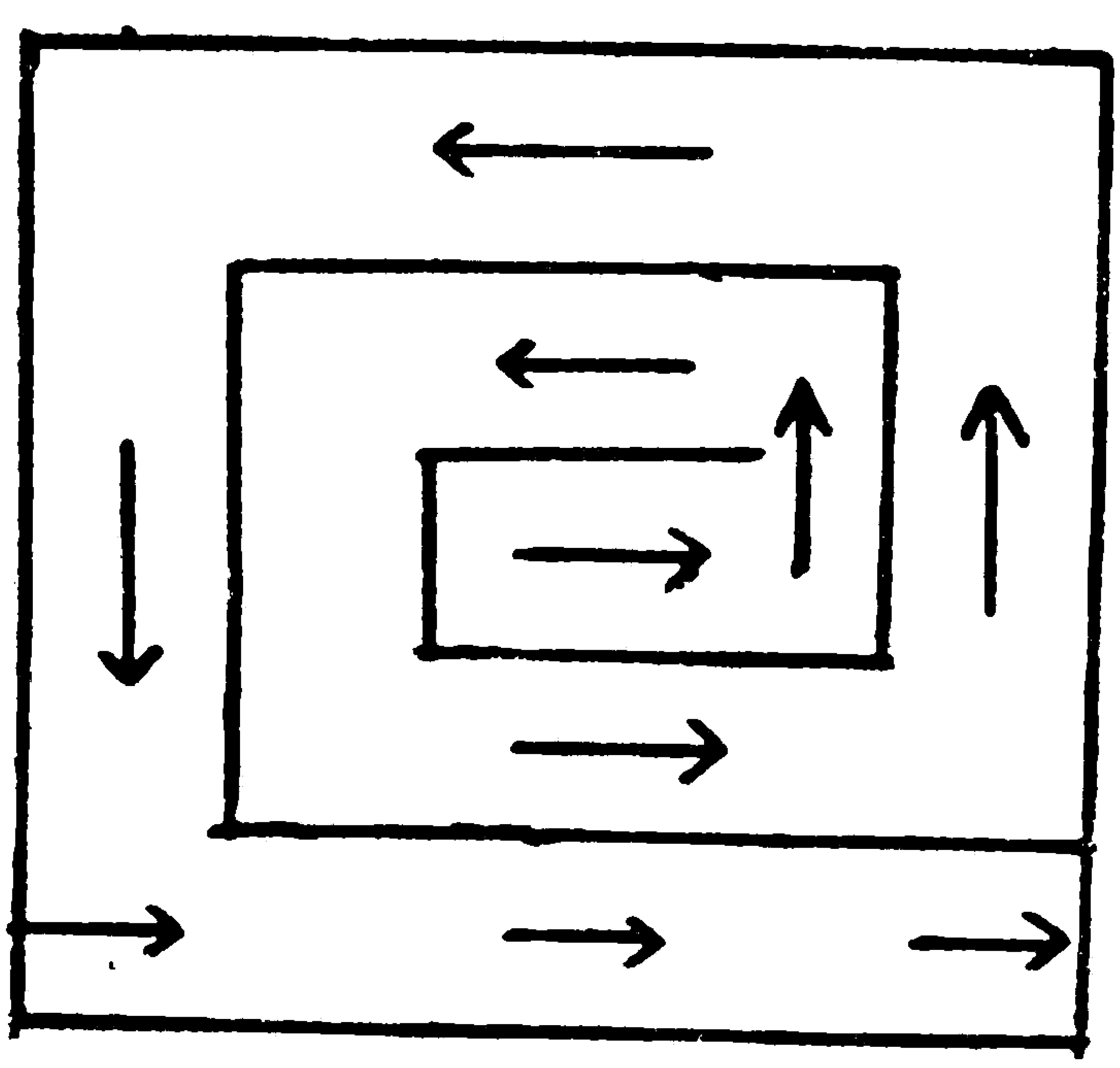

နုတ်ပုံမှာ သိမ် မြေ ပြင် ၏ အလယ်ဗဟို အရပ်ကစ၍ အရပ် ရှစ် မျက် နှာ အား ဖြင့် အရှေ့ မြောက်ထောင့် အရပ် တည်းဟူသော အပြင်အရပ်သို့တိုင်အောင် လက်ဝဲရစ် လှည့်ပတ်ပြီး ထွက်၍ အရပ် မျက်နှာ တခု တခု၌ တခု တခုသောအစဉ်ထဲတွင် ၃-ကြိမ်စီနုတ်သွားရမည်၊ ဤကို ရည်၍ "ပရွက်ကြောင်းပေ၊ တွင်းကနေ၊ ထွက်လေပတ်ကာပြင်သို့သာ" ဟု ဆိုသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၁၅) အဋ္ဌသီမန္တရိကဌာနနုတ်ပုံ

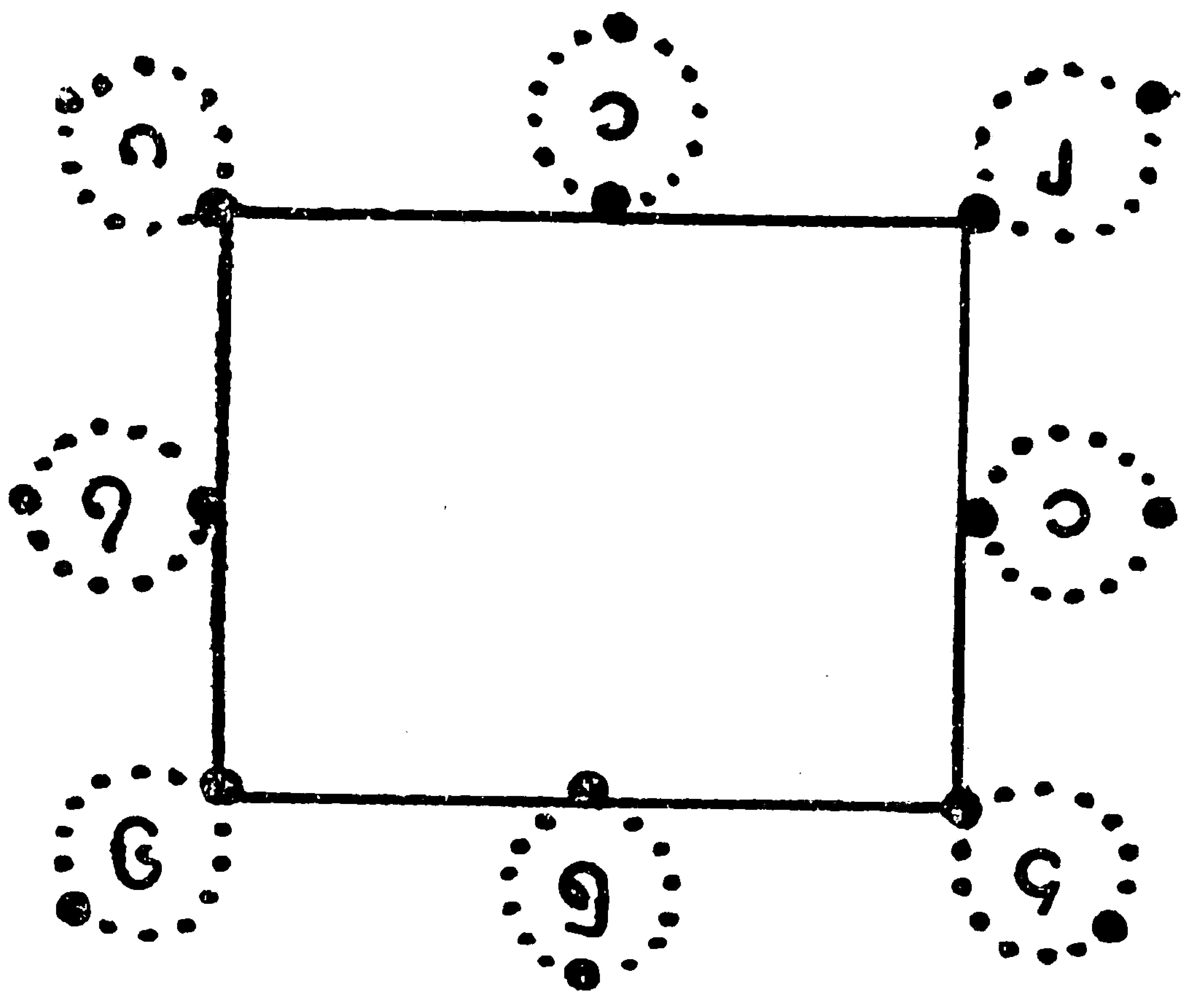

နုတ်ပုံမှာ သိမ်မြေ၏ သီမန္တရိက်ရှစ်ဌာနတို့၌ ပုံစံအတိုင်း အရှေ့အရပ်ကစ၍ သံဃာစုပြီး တဌာနလျှင် တကြိမ်စီ နုတ်သွားရမည်၊ ၎င်းကိုရည်၍ "သီမန္တရိက၊ ရှစ်ဌာန၊ နုတ်ကြွအမြဲသာ" ဟုဆိုသည်။ ၎င်း၌ "အမြဲသာ" ဟု ဆိုခြင်းမှာ ရှေးနုတ်နည်းများဖြင့် လိုသလောက်နုတ်ပြီးလျှင် ၎င်းနည်းဖြင့်မနုတ်ဘဲမနေရ၊ အမြဲနုတ်ရမည်သာ၊ အကြောင်းကား သီမန္တရိက်နေရာ၌ သိမ်ဟောင်းမရှိတော့ဟု သံသယကင်းရခြင်းအကျိုးရှိသောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် အမြဲသာဟု ဆိုပါသည်။ ၎င်းနုတ်နည်းကို အချို့က "ကြက်ခြေးစု" နုတ်နည်းဟူ၍ ခေါ်ကြသေးသည်၊ ကျေးဇူးရှင်ညောင်လွန့်တောရဆရာတော်ကား အဋ္ဌသီမန္တရိကဌာနနုတ်နည်းဟု အမိန့်ရှိတော်မူလေသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၁၆) သီမန္တရိကပရိက္ခေပနုတ်ပုံ

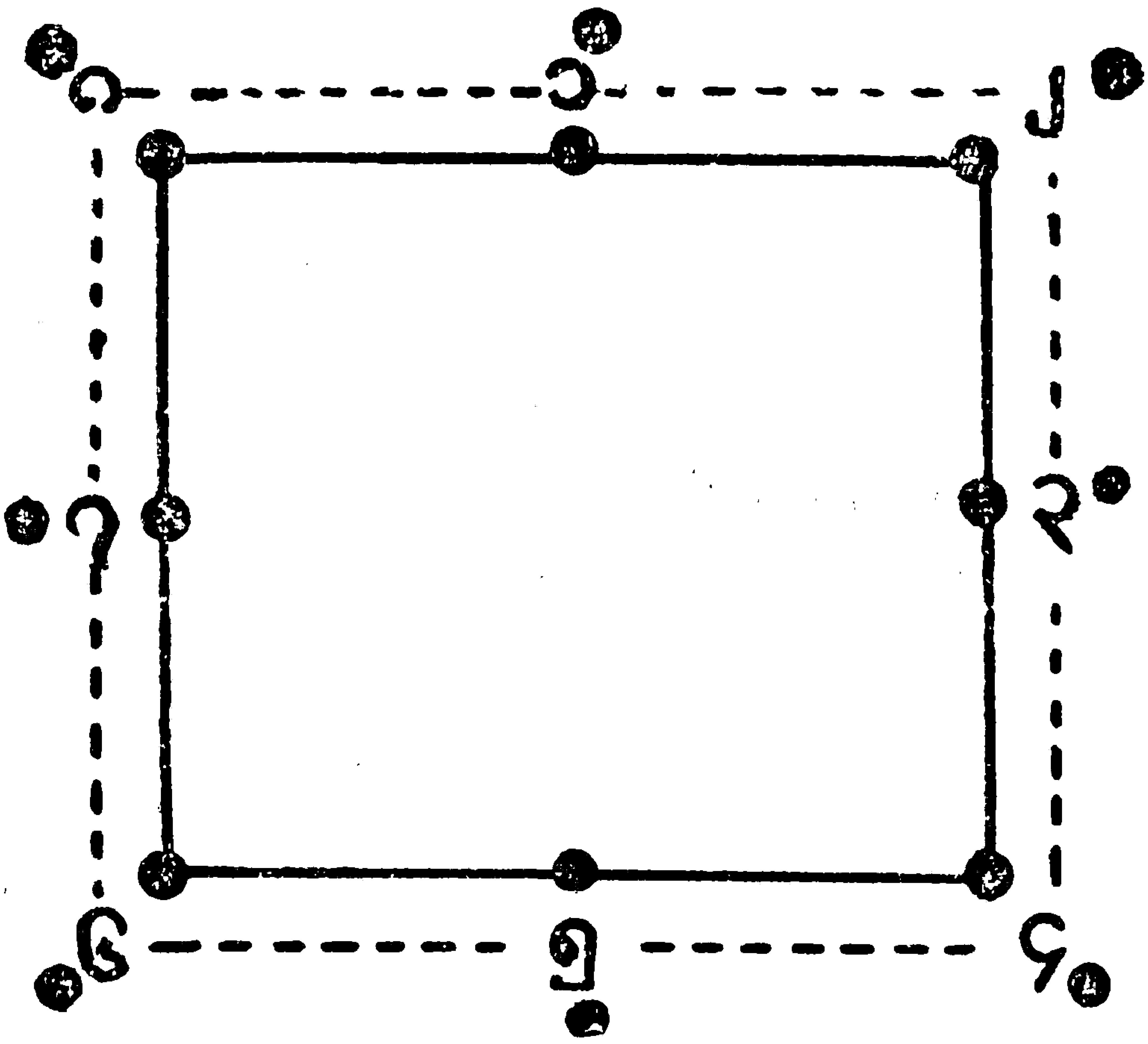

နုတ်ပုံမှာ သိမ်မြေပြင်၏ သီမန္တရိက်အရပ်၌ သံဃာပတ်လည် ဝန်းရံ၍ ထေရ်စဉ်အတိုင်းစီတန်းပြီးလျှင် အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့တွင် အရှေ့အရပ်ကစ၍ တခုတခုသောအရပ်၌ တကြိမ်, တကြိမ် နုတ်သွားရမည်။

ဤကိုရည်၍“သီမန္တရိက်မှာ၊ ဝိုင်းကာပတ်လည်၊ စဉ်စီတန်းပြု၊ သိမ်နုတ်မှု၊ မှတ်ရှုပဏ္ဍိတာ”ဟုဆိုသည်။ ဤ၌ မှတ်ရှုပဏ္ဍိတာအရ သိမ်နုတ်နည်းများကို ပညာရှင်များမှတ်ထားဟု ဆိုလိုသည်။

အမှာ။ ။ဤသီမန္တရိက်နုတ်နည်း ၂-မျိုးမှာ သိမ့်အပြင်ကျနေသောကြောင့် သူတို့ချည်းသက်သက် နုတ်ခြင်းငှါ မသင့်၊ ရှေးနုတ်နည်း ၁၄-မျိုး တမျိုးမျိုးနုတ်ပြီးမှသာ နုတ်ရမည်၊ ရှေးနုတ်နည်း ၁၄-မျိုးမှာကား သူတို့ချည်းသက်သက် နုတ်သော်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်သည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

တိုက်တွန်းချက်

ဤသို့လျှင် ယုံမှားသံသယ ရှိသင့်သော ရှေးသိမ်ဟောင်းတို့ကို နုတ်ကြရာ၌ ဤသိမ်နုတ်နည်း ၁၆-နည်းတို့ကိုသာ သဒ္ဓမ္မမာမက, ဝိနယဓရ, ဝိနယဝိဒူ ဖြစ်တော်မူကြသော ဆရာတော်များအဆက်ဆက် ဆောင်လာကြကုန်သည်၊ အသုံးပြုကြကုန်သည်။

ဤနည်းတို့သည်သာ ယခုအခါတိုင်အောင် ကောင်းကင်၌ နေမင်းကြီးကဲ့သို့ရင်း, လမင်းကြီးကဲ့သို့ရင်း သာသနာ တော်၌ ထင်ရှားရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ အသိအသိသော ပညာရှင်များသုံးစွဲကြရပေသည်။

နောင်အခါ၌လည်း ဤနည်းတို့ကိုသာ အသုံးပြုကြရပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် ဤသိမ်နုတ်နည်း ၁၆-နည်းတို့ကို ရိုသေလေးမြတ်စွာ ဆောင်ထားကြရပေမည်။

သိမ်နုတ်ရာ၌ ညွှန်ကြားချက်

၁။ သိမ်နေရာ၌ သစ်မြစ်ကူးယှက် ရောနှောခြင်းမရှိအောင် ကြေးမုံပြင်ကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာ မြေကိုညှိထားရမည်၊ အကြောင်းကား - သစ်မြစ် စသည် ကူးယှက်၍ ၎င်းသစ်မြစ်စသည်ပေါ်သို့ ရဟန်း ၂-ပါး၊ ၃-ပါး စသည် ထိုင်မိလျှင် သစ်မြစ်စသည်မှာ သီမဋ္ဌသိမ် ဖြစ်နေသောကြောင့် ၎င်းနေရာ၌ ဗဒ္ဓသိမ် ၂-လုံးကပ်လျက် ရှေးကရှိခဲ့သော် ၎င်းသစ်မြစ်စသည်မှာ ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌဖြစ်တော့သည်၊ ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌ၌ ကံပြုလျှင်လည်း "နာနာသီမာယဋ္ဌိတစတုတ္ထောစေ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကရောတိ၊ အကမ္မံ န စ ကရဏီယံ" (ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဟူသော ‘ပါဠိတော်အတိုင်း ကံမမြောက်တော့နိုင်သောကြောင့် တည်း။

၂။ သိမ်မြေပေါ်၌ မကျွပ်စသော အဆောက်အဦ ဆောက် လုပ်၍ သိမ်နုတ်ခြင်းကို ဆရာများမနှစ်သက်ကြပေ၊ သို့ရာတွင် အဆောက်အဦမှာသာ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်း ၂-လုံးစသည်ရှေးကရှိနေ လျှင် ဒွိသိမ်သီမင္ဂ စသည်ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အဆောက်အဦ တိုင်များကို ရဟန်း ၂-ပါး၊ ၃-ပါး စသည်မထိဘဲနှင့် မြေပြင်၌သာ နေ၍နုတ်လျှင် အပြစ်မရှိတန်ရာ။

၃။ သိမ်မြေပြင်၌ အခင်းများခင်း၍မနုတ်ရန်၊ အကြောင်း ကား ၎င်းအခင်းပေါ်၌ ရဟန်း ၂-ပါး၊ ၃-ပါးစသည်ထိုင်မိလျှင် ဒွိသိမ်သီမင္ဂအပြစ်မလွတ်၍ ကံမအောင်နိုင် သောကြောင့်တည်း၊ သို့သော် တပါးထိုင် ပျဉ်ချပ်ငယ်များကို ခင်း၍၎င်း၊ ဂုံအိတ်ကို ခေါက်ပြီးခင်း၍၎င်း ထိုင်ခဲ့လျှင် တခုနှင့်တခုမထိပါမူ ဒွိသိမ်သီမင္ဂ အပြစ်များလွတ်ပါသည်။

၄။ ဝိနယကုက္ကုစ္စက, ဝိနယဝိဒူ ဆရာတော်များကား သိမ် နုတ်သောအခါ ရဟန်းချင်း,သင်္ကန်းထိစပ်ခြင်းတို့ကိုမနှစ်သက်ကြ ကုန်၊ အကြောင်းကား ထိစပ်သည့်အတွက် ဒွိသိမ်သီမင္ဂဖြစ်နေ၍ ဒွိသိမ်သီမင္ဂအရာ၌တည်သောကြောင့်တည်း၊ ဂရုကအရာ၌တည် သင့်သောကြောင့် ရဟန်းချင်း မထိစပ်တာ အကောင်းဆုံးဘဲဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

၅။ သိမ်မြေပြင်ရှိ ရဟန်းများကို တထောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ် စပ်အောင်သိမ်း၍နုတ်လျှင် အပ်သည်ကားမှန်၏၊ သို့သော် ဂရုက အရာ၌ တည်သင့်သောကြောင့် ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ ရဟန်း ကုန်သိမ်း၍နုတ်လျှင် သာ၍ကောင်းသည်ဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၆။ သိမ်နုတ်ရာ၌ ရှေးသိမ်ဟောင်းကို နုတ်သည် ဟူသော နှလုံးသွင်းဖြင့် နှလုံးသွင်း၍နုတ်ရမည်၊ သိမ်ကို နုတ်သည် ဟူသော နှလုံးသွင်းမရှိဘဲ ဆေးစီရင်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ အနက္ခရာယ်ကင်းစေခြင်းငှါလည်းကောင်း သိမ်ထဲတွင် သိမ်နုတ်ကမ္မဝါစာဘတ်သော်လည်း သိမ်နုတ်သည်မမည်သောကြောင့် သိမ်မကျွတ်ဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

၇။ သိမ်နုတ်ရာ၌ ၃-ပါးတတွဲ တွဲ၍ အဝိပ္ပဝါသသီမသမုဟနနကမ္မဝါစာကစပြီး ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးလုံးဆက်၍ ဘတ်သွားရမည်။ ။

သိမ်နုတ်နည်းအခန်း ပြီး၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၂) သိမ်သမုတ်နည်း အခန်း

သိမ်သမုတ်သောရဟန်းသည် ရှေးဦးစွာ နိမိတ်တို့ကို ကြားရမည်၊ နိမိတ်ကြားပြီးလျှင် သမာနသံဝါသ သီမသမ္မုတိ ကမ္မဝါစာကစ၍ ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးလုံးဆက်၍ဘတ်ပြီး သမုတ်ရမည်။

(သာဓက)

ဧဝဥ္စ ပန ဘိက္ခဝေ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ၊ ပဌမံ နိမိတ္တာကိတ္တေတဗ္ဗာ။ ။သီမံ ဘိက္ခဝေ သမ္မန္နန္တေန ပဌမံ သမာနသံဝါသသီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ၊ ပစ္ဆာ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော သမ္မန္နိတဗ္ဗော။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကပါဠိတော်)

ဤသို့သိမ်သမုတ်ရာ၌လည်း (၁)ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံ၍ သမုတ်ခြင်း၊(၂)သူကြီးတဦးပိုင် ဒိုင်နယ်(ဂါမခေတ်တခု)သိမ်း၍သမုတ်ခြင်းဟူ၍ ၂-မျိုးရှိလေသည်။ (ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံပုံ, ဝိသုံဂါမပေးပုံများနှင့်တကွ ဝိသုံဂါမဝိနိစ္ဆယကို နောက် သိမ်မျိုးစုံ အခန်းရောက်မှ ရေးသားမည်။)

ဤ၌ သိသာရန်မှာ ဝိသုံဂါမအမိန့်ကို မူလသူကြီးဟောင်းမှတပါး အခြားသူသာခံအပ်သည်၊ မူလသူကြီးဟောင်းကခံလျှင် ရွာသီးခြားမဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဝိသုံဂါမ မမြောက်၍ သိမ်လည်းမအောင်ဟု ညောင်လွန့်တောရ ပဌမမိုးနံကုန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးမိန့်တော်မူ၏။ (ဝိနယဂဏ္ဌိဌာနဝိနိစ္ဆယတ္ထကျမ်းတွင်ရှု)

နိုင်ငံကျော် ပခုက္ကူဆရာတော်များလည်း မူလသူကြီးဟောင်းမှတပါး အခြားသူခံယူမှ ဝိသုံဂါမမြောက်သည်ဟု ယူတော်မူကြ၏။(၎င်းတို့၏ သီမာဝိနိစ္ဆယကျမ်းတွင်ရှု။)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ထို့အပြင် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်နှင့်တကွ ရွှေရေးဆောင် ဆရာတော်, ကျွန်းရွာဆရာတော်, ကျီဝန်ဆရာတော်, အောင်မြေ ရွှေဘုံဆရာတော်, မင်းကျောင်းဆရာတော် ဦးဘဲတို့လည်း မူလ သူကြီးဟောင်း ဝိသုံဂါမခံလျှင် မအပ်ကြောင်း ယူတော်မူကြ သည်။ (မူလသူကြီးဟောင်းကို ဝိသုံဂါမခံယူစေမိတတ်ကြသည်၊ သတိပြု။)

သီပေါမင်းလက်ထက်၌ သက္ကရာဇ် ၁၂၄၆-ခုနှစ် ဝါတွင်းမှာ နန်းတော်ပေါ်တွင် ဝိသုံဂါမခံစေပြီးမှသာ ရဟန်းခံဘူးကြောင်း ထုံးဟောင်းရှိသည်၊ သတိပြုပါ၊ စံကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တိုင် ထိုစာတမ်းကိုရေးသားတော်မူခဲ့ကြောင်း ကျွန်းရွာဆရာ တော်မိန့်၏။

ပြဆိုခဲ့သော သိမ်သမုတ်ခြင်း ၂-မျိုးတို့တွင် ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံ ၍ သမုတ်ရာ၌ ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံယူရရှိထားသောမြေကွက်အတွင်း ရှိ ရဟန်းများကိုသာ ဟတ္ထပါသ်စပ်အောင်သိမ်း၍ သမုတ်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤ၌ ဝိသုံဂါမအမိန့်မှာ ရွာသီး - နယ်သီးပြုနိုင်သော အမိန့် အာဏာရှိသည့် ခရိုင်ဝန်မင်းအထိသာ ပေးနိုင်သည်၊ မြို့အုပ်,ကွင်း စာရေး,တိုက်သူကြီးတို့က ဝိသုံဂါမအမိန့်မပေးနိုင်ချေ။ (ဝိမတိ ဋီကာနှင့်,ကျေးဇူးရှင်,ကျွန်း-မိုင်းခိုင်တို့မိန့်ချက်။)

ပုတ္တလင်ရှင်မထီးကျောက်စာ၌ ဆရာတော်ဦးဗုဓ်အလို ဘုရား မြေ,ကျောင်းမြေစသော ဘုရင်ကလှူဒါန်းထားသည့် ဝတ္ထုကံမြေ များကို ဝိသုံဂါမဖြစ်သည်ဟုယူပြီးလျှင်၊ သံဃာမသိမ်းဘဲ ပြုလုပ် သည်ဟု လာ၏။ သို့ရာတွင် ဝတ္ထုကံမြေမှာ လာဘသိမ်သာဖြစ်၍ သံဃာမသိမ်းဘဲမအပ်ဟု သဲအင်းသာသနာပိုင်ဆရာတော်,ဗားက

ရာသာသနာပိုင်ဆရာတော်များနှင့်, ကျီဝန်, မိုင်းခိုင်, ဗန်းမော်, အောင်မြေရွှေဘုံ,ကျွန်းရွာတို့မိန့်၏၊ ကျေးဇူးရှင်လည်း "ယေတတ္ထ အဗဒ္ဓသီမ ဝိဟာရာ တေသု ဘိက္ခူ ကေဇ္ဇံ" စသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ ဝတ္ထုကံမြေမှာ ဝိသုံဂါမ မဖြစ် ပကတိဂါမအတွင်းရှိ လာဘသိမ်သာဖြစ်၍ သံဃာသိမ်းရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

သူကြီးတဦးပိုင်ဒိုင်နယ် (ဂါမခေတ်တခု) သိမ်း၍ သမုတ်ရာ၌ ကား (၁) သူကြီးတဦးပိုင်ဒိုင်နယ် (ဂါမခေတ်တခု)အတွင်းက ကျေးရွာ,ရပ်ကွက်ရှိရဟန်းများကို သိမ်မြေပြင် ဟတ္ထပါသ်အတွင်း ရောက်အောင် သိမ်း၍သမုတ်ခြင်း၊ (၂)မလိုက်နိုင်သော ရဟန်း များကို ဆန္ဒဆောင်၍သမုတ်ခြင်း၊ (၃)ထိုရဟန်းများ၏ကျောင်း တိုက်တွင် ဗဒ္ဓသိမ်ရှိလျှင် သမုတ်သည့်အချိန်၌ ဗဒ္ဓသိမ်ထဲသို့ဝင်နေ စေ၍ သမုတ်ခြင်း၊ (၄)သူကြီးတဦးပိုင် ဒိုင်နယ်(ဂါမခေတ်တခု) အပြင်သို့ကြွရောက်နေစေ၍ သမုတ်ခြင်းဟူ၍ ၄-မျိုးရှိလေသည်။

အမှာ။ ။၄-နံပါတ်အရမှာ အဋ္ဌကထာ၌ တိုက်ရိုက် မပါ သော်လည်း၊ ၃-နံပါတ်အရနှင့်အလားတူ ဖြစ်သည်။

(သာဓက)

သစေ ကေသွိံ ဂါမခေတ္တေ သီမံ ဗန္ဓိတုကာမာ(ပ) ဆန္ဒော အာဟာရေတဗ္ဗော။ (ပါစိတျာဒိဋ္ဌကထာ-ပ၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓက-၂၆၉)

မှတ်ချက်။ ။အဆိုပါ သမုတ်ခြင်း ၄-မျိုးတို့တွင် ဟတ္ထပါသ် အတွင်း အရောက်ပင့်၍သမုတ်ခြင်း၊ ဆန္ဒဆောင်၍ သမုတ်ခြင်း ၂-မျိုး တမျိုးမျိုးသည်သာစိတ်ချရသည်၊ သို့အတွက် ၎င်း ၂-မျိုး တမျိုးမျိုးကိုသာ အသုံးပြုရမည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဆန္ဒဆောင်၍သမုတ်ပုံ

ဆန္ဒဆောင်၍သမုတ်ရာ၌ မပင့်နိုင်သောကြောင့် ဆန္ဒဆောင်ရခြင်း, ပင့်သော်လည်းမလိုက်နိုင်သောကြောင့် ဆန္ဒဆောင်ရခြင်း ဟူ၍ အမျိုးမျိုးရှိသည်၊ ဘယ်လိုကြောင့်ဘဲ ဆောင်ရ, ဆောင်ရ အတူတူချည်းဖြစ်လေသည်။

ဆန္ဒဆောင်ရာ၌ ရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ် တပါးပါးက သူကြီးတဦးပိုင် ဒိုင်နယ် (ဂါမခေတ်တခု) အတွင်းရှိ၊ မပင့်နိုင်, မလိုက်နိုင်သော ရဟန်းများထံသို့သွား၍ "သိမ်သမုတ်ရန်အတွက် ဆန္ဒပေးပါ"ဟု ဆန္ဒတောင်းပြီးလျှင် ၎င်းနေ့၌ပင် သိမ်သမုတ်ရန်သံဃာစည်းဝေး သောအခါ တထောင့်ထွာဟတ္ထပါသ်အတွင်း ရောက်အောင်လာ၍ သံဃာအား ဆန္ဒကြားရမည်။

ဆန္ဒပေးပုံ

"ဆန္ဒံ ဒမ္မိ၊ဆန္ဒံ မေ ဟရ၊ဆန္ဒံ မေ အာရောစေဟိ"ဤအတိုင်း မလာနိုင်သောရဟန်းများက ၃-ကြိမ်ဆို၍ ဆန္ဒပေးရမည်၊ ၎င်း ဆန္ဒကို ထိုနေ့မှာပင် သံဃာ၏ဟတ္ထပါသ်အတွင်း ရောက်အောင် ဆောင်လာ၍ ကြားရမည်။ နေ့ချင်းမရောက်လျှင် ဆန္ဒသိုးသည် မည်၏။

ဆန္ဒကြားပုံ

"မမ္မဃောသနာမေန ဘန္တေ ဘိက္ခုနာ ဆန္ဒော ဒိန္နော" ဤ အတိုင်း သံဃဟတ္ထပါသ်အတွင်းရောက်သောအခါ ဆန္ဒပေးလိုက် သော ရဟန်း၏ဘွဲ့ကိုထည့်၍ ၃-ကြိမ်ကြားရမည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

တနည်း၊ "ဓမ္မသောသော ဘန္တေ ဘိက္ခု ဆန္ဒံ ဒေတိ၊ ဆန္ဒံ ဒမ္မိ၊ ဆန္ဒံ မေ ဟရ၊ ဆန္ဒံ မေ အာရောစေဟီတိ" (၃-ကြိမ်ကြား) ဤနောက်နည်းသည် ကျေးဇူးရှင်မိန့်ချက်ဖြစ်သည်။

သံဃာစည်းဝေးပြီး၍ ဟတ္ထပါသ်အတွင်းရောက်မှ ဆန္ဒကြားရန် သတိပြုပါလေ။

မှတ်ချက်။ ။ဤ၌ အချို့က တခုသောသိမ်အပြင်ဝယ် သံဃာ ၄-ပါး၊ ၅-ပါး စသည်ရှိပြီးမှ သံဃာ့ထံကသွား၍ ဆန္ဒယူရမည်ဟု ဆိုကြ၏။ အချို့ကလည်း ဆန္ဒယူခြင်းမှာ သံဃာမစည်းဝေးမီက ယူလာသော်လည်း၊ သုံးယူဇနာရှိသောသိမ်ကြီးကို သမုတ်ရာတို့၌ သံဃာ့ထံက သွား၍ ယူဘို့ရန်ခဲယဉ်းသည်ကိုထောက်သဖြင့် အပ်သည်သာဟု ဆိုကြ၏။ နောက်ဝါဒအတိုင်း ကျေးဇူးရှင်များ ဆောင်ရွက်သည်ကို တွေ့ရဘူးသည်၊ (ကျွန်းရွာ ဆရာတော်ကား ပဌမဝါဒကိုနှစ်သက်ဟန်တူသည်။)

ဆန္ဒဆောင်လာသောရဟန်းသည် ပါရာဇိကပင်ကျနေသော်လည်း ရဟန်းဟူသောဝန်ခံမှုရှိလျှင် ဆန္ဒလိုက်သည်သာ။

(သာဓက)

ယာဝ ဘိက္ခု ပဋိညာ ဝတ္တတိ တာဝ၊ တေဟိ အာဟဋာပိ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ အာဂစ္ဆတီတိ ဒဿိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
(ဝိမတိဋီကာ)

သံဃာ့ဘောင် ရောက်ပြီးမှ ရဟန်းမဟုတ်ကြောင်း သိရလျှင်ကား ဆန္ဒမှာ ဆောင်အပ်ပြီးတော့သည်သာဟုမှတ်။
(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာဓက)

ဆန္ဒဟာရကော စေ ဘိက္ခဝေ ဒိန္နေ ဆန္ဒေ သံဃ ပတ္တော(ပ) ပဋိဇာနာတိ၊ အာဟဋော ဟောတိ ဆန္ဒော။

(ဝိနယပါဠိတော်)

ရဟန်းမဟုတ် သာမဏေဘဲဟု သိလျက်နှင့် ဆန္ဒပေးခဲ့လျှင်ကား ဆန္ဒမရောက်ဟုမှတ်ရမည်။

(သာဓက)

ဇာနိတွာ သာမဏေရဿ ဒိန္နေ န ယာတိ အာပတ္တိစ။

(ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ)

ကျောက်နိမိတ်နှင့်ရေနိမိတ်ကိုသာ အသုံးများကြပုံ

မဟာဝါ - ဥပေါသထက္ခန္ဓက ၁၅၁ - လာ၊ "တောင်, ကျောက်,တော,သစ်ပင်,ခရီး,တောင်ပို့,မြစ်,ရေ" တည်းဟူသော နိမိတ်(၈)ပါးတို့တွင် ကျောက်နိမိတ်နှင့် ရေနိမိတ်ကို အသုံးများကြသည်၊ ကျေးဇူးရှင်ကား ၈ ါဒကွဲမရှိ၊ သံသယ အကင်းနိုင်ဆုံး အလွယ်ကူဆုံးဖြစ်သော ရေနိမိတ်ကိုသာ အသုံးပြုလေ့ ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ကျောက်နိမိတ်အတွက် ဝ ါဒကွဲများမှာ .... ကျောက်နိမိတ်ကို ဩမကပရိစ္ဆေဒအားဖြင့်ပြရာ၌ ၃၂-ပိုလ်တင်လဲခဲပမာဏဟု အဋ္ဌကထာ၌လာရာတွင် ပိုလ်အရဝ ါဒကွဲပြားကြသည်၊ ခွဲပါဦးမည်။ (ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၁) ကျွန်းရွာဆရာတော်,မိုင်းခိုင်ဆရာတော်တို့ကား အမရကောသအဘိဓာန်အရ ၄-ကျပ်တပိုလ်ယူ၍၊ ၃၂-ပိုလ်မှာ မြန်မာကျပ် ၁၀၆-ကျပ်၊၇-မူး၊ ၂-ရွေး(တပိဿာ ခြောက်ကျပ်၊ ခုနစ်မူး၊နှစ်ရွေး)သား အချိန်ရှိသော တင်လဲခဲနှင့်တူမျှသောကျောက်တုံးဖြစ်လျှင် ကျောက်နိမိတ် လောက်ပြီဟု ယူတော်မူကြသည်၊(၎င်း ဝါဒအရသေးနုတ်လှသောကြောင့် ကျေး-ဒု-(ညောင်လွန့်ဒုတိယဆရာတော်) မိုး-(မိုးနံကုန်းဆရာတော်) တို့မနှစ်သက်ကြ၊သစ်ပင်-တောင်ပို့တို့မှာကား ကြီးပွားဆဲ,ကြီးပွားလတံ့ ဖြစ်သောကြောင့်ငယ်လွန်းသော်လည်း အပ်သည်ဟု ကျေး - ဒု - မိုး တို့မိန့်တော်မူကြ၏။)

(၂) တောင်ဘီလာရေး-သိမ်ဝိနိစ္ဆယနှင့်, ကျီဝန်ဆရာတော်တို့ကား . ကျပ် ၁၀-တပိုလ် ယူ၍၊ ဆယ်ပိုလ် လျှင် တပိဿာ၊ ၃၂-ပိုလ်မှာ သုံးပိဿာ-နှစ်ဆယ်ဟု ယူတော်မူကြသည်။

(၃) အရှင်အရိယဝံသမွေသေနာပတိရေး- ဇာတ်ဝိသောဓနေနှင့်, ရွှေဥမင်ဆရာတော်တို့ကား ကျပ်-၄၀ တပိုလ်ယူ၍၊ ၃၂-ပိုလ်မှာ တဆဲ့နှစ်ပိဿာ အကျပ်ရှစ်ဆယ်ဟုယူတော်မူကြသည်။

(၄) ဆင်တဲဂဏ္ဌိ၌ကား - တပိဿာတပိုလ်ယူ၍၊ ၃၂-ပိုလ်မှာ ၃၂-ပိဿာရှိသည်ဟုယူတော်မူသည်။

(၅) ကျေးဇူးရှင်နှင့်,ညောင်လွန့်တောရ ဒုတိယဆရာတော်တို့ကား-ရွှေဥမင်ဆရာတော်တို့ဝါဒအတိုင်း ကျပ် ၄၀-ကို တပိုလ်ယူ၍ပင်၊၃၂-ပိုလ်လျှင် ၁၂-ပိဿာနှင့်,၈၀-ကျပ်သား ရှိကြောင်းမိန့်တော်မူကြ၏၊ အဋ္ဌကထာအထားမှာ မဂဓအဘိဓာန်၌ "ခါရဏာနိ ပလံဒသ"စသည်အရ၊ ခါရဏာတခုလျှင် ၄-ကျပ်ရှိလေရာ၊ ခါရဏာဆယ်ခု တပိုလ်ဟုဆိုရာ၌ တပိုလ်လျှင် ကျပ် ၄၀-ရှိလေရ

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ကား၊ ၃၂-ပိုလ်မှာ ၁၂-ပိသာနှင့် ဂ၀-ကျပ်သားရှိကြောင်းသိရသည်ဟုမိန့်တော်မူကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဗျက် ၇-လက်မခွဲ, ပတ်လည် ၄-ထောင့် အမြင့် ၁၄-လက်မခွဲရှိလျှင် ၃၂-ပိုလ်တင်လဲခဲ ပမာဏဟု ညောင်လွန် ဒုတိယ ဆရာတော် အမိန့် ရှိကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။ (၎င်း၏ ဝိနယ ဂဏ္ဌိဒွာနတွင်ရှု။)

နိမိတ်ထားပုံ

ဤ၌ နိမိတ်များကို ၃-ခုကစ၍ တရာအထိလည်း ထားနိုင်သည်။

(သာခက)

သာ ဇေ‌ံ သမ္မန္နိတ္တာ ဗဇ္ဈမာန ဧကေန ဒွိဟိ နိမိတ္တေဟိ
အဗဒ္ဓါ ဟောတိ၊ တီဟိ ပန အာဒိံကတွာ(ပ)ဟောတိ။
(ပါစိတျာဒိဋ္ဌကထာ-ပ၊ဥပေါသထက္ခန္ဓက-၂၆၉)

ဤ၌ နိမိတ်အများထားခဲ့လျှင် ''ပုရတ္ထိမာယ(ပ)မိတ္တံ၊ ဥဒကံ ဘန္တေ၊ ဣဒံဥဒကံနိမိတ္တံ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဒုတိယံကိံ နိမိတ္တံ၊ (ပ) ပုရတ္ထိမာယ (ပ) တတိယံ ကိံနိမိတ္တံ'' စသည်ဖြင့်အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌ အသီးအသီး ပဌမ-ဒုတိယ-တတိယ ထည့်၍ကြားရမည်ဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။ ဝိမတိဋီကာ၌ကား-ပုရတ္ထိမာယဒိသာယ ကိံနိမိတ္တံ၊ (ပ) ပုန ပုရတ္ထိမာယဒိသာယ ကိံနိမိတ္တံစသည်ဖြင့် ပုနသဒ္ဒါထည့်၍ကြားရန်မိန့်၏။ သင့်သည်ပင်။ ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။ သို့ရာတွင် အရပ် ဂ-မျက်နှာကို ရည်၍ ဂ-လုံးသာ ဆရာ အစဉ်အဆက်ထားလေ့ရှိသည်ဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ဝါဒကွဲမရှိသော ရေနိမိတ်ကိုထားရာ၌ကား -ရေခံစေခြင်းငှါ တွင်းကိုသရွတ်မံခြင်းစသည်မပြုအပ်၊ နာဝါစာဋ္ဌ အလားရှိသည်ဟု-စံကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးမိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာခက)

ဥဒကနိမိတ္တေ နိရုဒကေ ဌာနေ နာဝါယဝါ(ပ) ဘူမိ
ဂတမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ (၎င်းအဋ္ဌကထာ-၂၆၀)

ရေနိမိတ်တွင်းနေရာမှာ ပုဇွန်တွင်းစသည်ရှိနေလျှင်ကား မြေ
ပကတိဖြင့် ပိတ်ကောင်းသည်ဟု ကျွန်းရွာဆရာတော်မိန့်၏။

ရေနိမိတ်ထားရာ၌ နိမိတ်နေရာမှာ - တွင်း မကျဉ်း, မကျယ်
အနက်တတောင့်ထွာခန့်လောက် တူးစေပြီးလျှင် တရက်၊ ၂-ရက်
လောက်ကကြိုတင်၍ ရေလောင်းထည့်စေရမည်၊ လျော့သွားတိုင်း
ထပ်၍လောင်းစေရမည်၊သို့မှသာအသားကျ၍ ရေကြာရှည်တည်
နိုင်မည်၊ဤသို့ပြုရုံမျှကားအပြစ်မရှိ၊အပ်သည်သာ၊သို့ရာတွင် စေး
သောရွှံ့စသည်ဖြင့်ကား တွင်းကို လိမ်းကျံပြုပြင်မှုမပြုရဟု မိုင်း
ခိုင်,စံကျောင်းတို့မိန့်၏။

ဤရေနိမိတ်ကား ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးလုံး ပြီးဆုံးသည် အထိ၊
အနည်းဆုံး ဖါးတဝပ်စာမျှလောက်တည်နေလျှင်ပင် သိမ်အောင်
တော့သည်သာဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

(သာခက)

တင်္ကာဣဝ ပထဝိယံ အာဝါဋကံ (ပ) အပ္ပံဝါ
ဟောတု ဗဟုံဝါ ဝဋ္ဋတိ။

(၎င်းအဋ္ဌကထာ-ဥပေါသထက္ခန္ဓက-၂၆၉),

သီမန္တရိက်တွင်းကိုလည်း ထားရပုံ

ရေနိမိတ်ထားရန်တွင်းများနှင့် တထောင်ခန့်လောက် အပြင်
ဘက်မှာခွါ၍ ၎င်းရေနိမိတ်တွင်းများနှင့်တန်းတန်းပင် သီမန္တရိက်
တွင်း ဂ-ခုကိုလည်း တူးထားရမည်၊ ၎င်း၌ကား ရေမထည့်ရချေ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာဓက)

အနုဇာနာမိ(ပ)သမ္မန္နိတုံ (မဟာဝါဠ-၁၅၇)

ဗဟိ သီမန္တရိကာ ပစ္ဆိမကောဋိယာ ဟတ္ထပါသပ္ပ မာဏာ ဝဋ္ဋတီတိ၊ ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏာပိ ဝဋ္ဋတီတိ ကုရုန္ဒိယံ။
(ဇုင်းအဋ္ဌကထာ-၂၇၀)

သိမ်သမုတ်ပုံကိုပြဆိုချက်

ဤသိမ်သမုတ်ပွဲကို ရှက်ဆောင်သော တာဝန်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်ကို ကျနစွာတတ်သိ၍ သိမ်အရာ၌ အာစရိယ လဒ္ဓေါပဒေသ-အာစရိယမုဋ္ဌိ များကိုလည်း ကောင်း မွန်စွာ ရရှိသော ဗဟုဿုတဓရ, သဒ္ဓမ္မမာမက, ဝိနယဂရုက, ဝိနယဝိဒူဖြစ် တော်မူသော ဆရာတော်များကိုသာ ခပ်များများ ရွေးချယ်၍ ပင့်ရမည့်ပြင် ရဟန်းတော်ပေါင်း ၂-ကျိပ် ၄-ပါး၊ အပါး၃-ကျိပ် အောက် မနည်းအောင် ပင့်ရပေမည်။

ဆရာတော်,သံတော်များစုံသောအခါ၌လည်း ကြိုတင်၍ သိမ် နုတ်ပြီးဖြစ်ခဲ့လျှင် သံဃာအစုံအညီစည်းဝေးပြီး ထပ်မံ၍ အနည်း ဆုံး ကိုးဌာနဖြစ်စေ, ငါးဌာနဖြစ်စေ နုတ်ရဦးမည်၊ သို့မဟုတ်လျှင် နိမိတ်ကြားခါနီးတွင် ကပ်၍သံဃာအစုံပင့်ပြီး အလယ်ဗဟိုကနေ ၍ ၃-ကြိမ်ထက်မနည်း နုတ်ဖြစ်အောင် နုတ်ရပေမည်၊ ဤသို့နုတ် လျှင် သံဃာသိမ်း၍ နုတ်သည် မည်သောကြောင့် ရှေးက မဟာ သိမ်ဟောင်းကြီးများရှိခဲ့သော် သံသယကင်းနိုင်လေသည်။ (ဝိန ယာလင်္ကာရဋီကာနှင့် မိုင်းခိုင်-ကျွန်းရွာတို့မိန့်ချက်)
(ဒုတိယ-အကြိမ်)

မှတ်ချက်။ ။သိမ် သမုတ်ခါနီးတွင် သေနပ်စသည် တို့ဖြင့် အချက်ပေးလိုက်သောအခါ ဒိုင်နယ်တခု၏ နယ်ခြားလမ်းခရီးက သိမ်သမုတ်နေသည့် အချိန်အတွင်းမှာ ရဟန်းများ မဝင်အောင် စောင့်ရှောက်ရန် ယုံကြည်လောက်သော လူ-သာမဏေ များကို အစောင့်ကိုတင်၍လွှတ်ထားရမည်။

သိမ်သမုတ်သည့် အချိန် မှာလည်း "ဒိသာစာရိကဘိက္ခုနံ့ နိဿဍ္ဍာရသမယေ"ဟု ဥပေါသထက္ခန္ဓကဌကထာ ၂၆၉-၌ လာသောကြောင့် ရဟန်းများအသွားအလာနည်းပါးချိန် ည ၈ နာရီ၊ ၉-နာရီ အချိန်လောက်တွင် သမုတ်လျှင် သာလွန်၍ကောင်းပေသည်။ ထိုအချိန်ရောက်လျှင် သိမ်မြေပြင်သို့ တာဝန်ခံက သံဃာတော်များ အားလုံးကြွရောက်ရန်ပင့်ရမည်၊

သိမ်မြေပြင်၌ သံဃာ စုံညီသောအခါ ဖျာစသည် မခင်းစေသေးဘဲ မြေပေါ်၌ပင် အလယ်ဗဟို အရပ်ကနေ၍ ၃-ကြိမ်ထက် မနည်း သိမ်နုတ်လိုက်ရမည်၊ ထိုနောက်မှ ဖျာစသည်တို့ကို တင့်တယ်စွာ ခင်းကျင်း၍ သံဃာအစုံအညီထိုင်ကြရမည်။

နိမိတ်ကြားရန်အစီအစဉ်

ထိုအချိန်တွင် နိမိတ်ကြားရမည်ဖြစ်၍ ရေနိမိတ်တွင်းများ၌ နောက်ဆုံးအနေအားဖြင့် ရေများပြည့်လျှံနေအောင် လောင်းထည့်ထားရမည်။

မှတ်ချက်။ ။နိမိတ်ကြားစဉ်ကစ၍ နိမိတ်တွင်း၍ ရေများ ထပ်မလောင်းရတော့ချေ၊ အကြောင်းကား ကမ္မဝါစာဆုံးသည် တိုင်အောင် ဘယ်ရေက တည်မှန်း မသိနိုင်သောကြောင့် ထပ်

မလောင်းရဟု မိုင်းခိုင်ဆရာတော်, သခွတ်ပင် ဆရာတော်တို့မိန့်ကြောင်း ကျွန်းရွာဆရာတော်မိန့်၏။ (သတိပြုပါလေ။)

ရေနိမိတ် ၈-ခု၌ နိမိတ်စောင့် ၈-ပါးကိုရွေးချယ်၍ အသီးသီးသီမန္တရိုက်နေရာက ထိုင်နေစေရမည်။ သို့မဟုတ် ရပ်လျက်နေနိုင်သည်။ ရပ်လျက်နေခြင်းက သာ၍ကောင်းသည်။

နိမိတ်စောင့်များမှာ ရဟန်း, ရှင်, လူ အားလုံးအပ်သည်သာ၊ သို့သော် ရဟန်းများသာ ပြုလုပ်လေ့ရှိပါသည်။

(သာဓက)

ဥဒကံ ဘန္တေ ကိတ္တေတိ ဝေံပန (ပ) အနုပသမ္ပန္နေနာဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၆၅)

မေးရာ-ကြားရာတို့၌ကား ရဟန်းကသာ မေးရ, ကြားရမည်၊ သိမ်တွင်းကလည်းနေရမည်ဟု ကျွန်းရွာဆရာတော်မိန့်၏။

နိမိတ်ကြားရာ၌ "ဧတံ ဥဒကံ နိမိတ္တံ ကရောမ ဟောတိ" စသည်ဖြင့် ကြိယာပုဒ်ထည့်၍မကြားအပ်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ဆိုသည်၊ သို့အတွက် မြန်မာပြန်ရာ၌လည်း "နိမိတ္တံ, နိမိတည်း" ဟု "တည်း" ဆိုလျှင် ကြိယာသံပါသေးသည်၊ သို့ဖြစ်၍ "နိမိတ္တံ-ဤသိမ်၏ အပိုင်းအခြားကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော နိမိတ်" ဟုသာ ကြားရမည်၊ "တည်း" ဟု မထည့်ရန် ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

စည်းဝေးအပ်သော သံဃပရိသတ်ထဲမှ၊ ပိဋကတ် ကျွန်းဂန္တတ်, အာစရိယလဒ္ဓါပဒေသ အာစရိယ မုဋ္ဌိဂုဏ်ထူး ရှိသော ဗဟုဿုတဓရ ဝိနယဂရုက, ဝိနယဝိဒူဖြစ်တော်မူသော အကြီးဆုံး ဆရာတော်တပါးက အရှေ့အရပ်ရှိ နိမိတ်စောင့်အနီးသို့ သွားပြီးလျှင် ရပ်လျက်ပင်မေးမှု, ကြားမှုတို့ကိုပြုရမည်၊ ဤသို့အရှေ့အရပ်

ကစ၍ လက်ျာရစ်လှည့်လည်ပြီး ပြုရမည်၊ ဤသို့ အရှေ့အရပ်ကစ၍ ကြားလျှင် အရှေ့အရပ်သို့ပြန်ရောက်အောင် ထပ်၍ကြားရမည်၊ သို့မှသာ နိမိတ်စပ်နိုင်သည်။

(သာဓက)

ပဌမံ နိမိတ္တာ ကိတ္တေတဗ္ဗာတိ ဝိနယဓရေန (ပ) ဧဝံ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ ။ဧဝံ ပဌမံ ကိတ္တိတနိမိတ္တံ(ပ)ဝေဒိ နိမိတ္တေန နိမိတ္တံ ဃဋိတံ ဟောတိ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၆၅)

ပါဠိဘာသာသက်သက် ရေနိမိတ်ကြားပုံ

ဝိနည်းဓိုရ် ။ ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ ဟုမေး။

နိမိတ်စောင့် ။ ။ ဥဒကံ ဘန္တေ-ဟုဖြေ။

ဝိနည်းဓိုရ် ။ ။ ဧတံ ဥဒကံ နိမိတ္တံ (အဝေးမှာ "တံဥဒကံ နိမိတ္တံ" ဟု ကြား။)

နိမိတ်စောင့် ။ ။ သာဓု ဘန္တေ-ဟုဝန်ခံ။

ဤကား အရှေ့အရပ်အတွက်တည်း။

ကျန်သောအရပ်များအတွက် အရှေ့တောင်ထောင့် အရပ်ကစ၍ လက်ျာရစ်အစဉ်အတိုင်း ကြားပုံမှာ—

ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ (ပ) သာဓု ဘန္တေ။
ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ (ပ) သာဓု ဘန္တေ။
ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ (ပ) သာဓု ဘန္တေ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ (ပ) သာဓုဘန္တေ။
ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ (ပ) သာဓုဘန္တေ။
ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ (ပ) သာဓုဘန္တေ။
ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ (ပ) သာဓုဘန္တေ။
ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ (ပ) သာဓုဘန္တေ။

မှတ်ချက်။ ။ကျောက်နိမိတ်ဖြစ်လျှင် "ပါသာဏောဘန္တေ ဟုဖြေ၊ အယံပါသာဏော နိမိတ္တံ ဟုကြား၊" အဝေးဖြစ်လျှင် ဧသော ပါသာဏော နိမိတ္တံဟုကြား၊ သည့်ပြင်မထူးတော့ပေ။

ဤ၌ နိမိတ်စောင့် အနီးသို့သွား၍ ကြားရန်ဖြစ်သောကြောင့် ကျေးဇူးရှင်များမိန့်ကြားတော်မူသည့်အတိုင်း "ဣဒံ ဥဒကံ နိမိတ္တံ" ဟု ရေးလိုက်သည်၊ ကျေးဇူးရှင်၏ သိမဝိနိစ္ဆယသိမ်ပုံကျမ်း ၈-၌ လည်း ဤအတိုင်းပင်ရေးသားထားသည်။

အလယ်ဗဟိုကနေ၍ကြားရာ၌ကား အဝေးဖြစ်သောကြောင့် "ဧတံ ဥဒကံ နိမိတ္တံ"ဟု ကျေးဇူးရှင်များမိန့်ကြားသည်ကို သိမ် ၃-လုံးအထိ တွေ့ရဘူးသည်၊ ကိုရင်ဘဝက တလုံးတွေ့ရဘူးသည်။

အမှာ။ ။ဣမသဒ္ဒါပါလျှင်အနီး၊ ဧတသဒ္ဒါပါလျှင် မနီး မဝေး၊ တသဒ္ဒါပါလျှင် အဝေးဟုဆိုသော သဒ္ဒါဆရာတို့စကား သည် နေရာတိုင်းမဟုတ်၊ သိမ်နုတ်ကမ္မဝါစာ၌ သိမ်ပေါ်မှာတည် လျက်နှင့်ပင် "တံ သီမံ သမူဟနေယျ"ဟု ဘုရားဟောထားသည်၊ "ဣဒံ ဥဒကံ နိမိတ္တံ"ဟု ဆိုကြခြင်းသည် မကြာမြင့်သေး၊ ရှေးဆရာ တော်များ "ဧတံ ဥဒကံ နိမိတ္တံ"ချည်း ဆိုကြသည်ဟုလည်း တချို့ကဆိုကြ၏၊ သို့သော် မိမိ၏ကျေးဇူးရှင်များမိန့်ကြားသည်ကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ရ၍ သဘောလည်းသင့်မြတ်လှသောကြောင့် အာစ

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ရိယဝါဒ, အာစရိယမုဋ္ဌိကို နောက်သားတို့ နည်းယူနိုင်ရန် "ဣဒံ ဥဒကံ" နည်းကိုရေးလိုက်ပါသည်၊ ဤသို့သာ မှန်သည်ဟု "လိပ်ခဲ တင်းလင်း" ဆိုလိုသည်မဟုတ်ပါ၊ ဤ၌ နှစ်တောင့်ထွာဟတ္ထပါသ် အတွင်း (ဣဒံ) ဟတ္ထပါသ်အပြင် (တေံ)ဟု ဆိုခြင်း သည်လည်း အဓိဋ္ဌာန်တင်ခဏ်း၌ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း (ဣမံစီဝရံ) ဟတ္ထပါသ် အပမှာ(တေံစီဝရံ)ဟု အဋ္ဌကထာဆရာညွှန်ကြားသည်နှင့်ညီညွတ် သည်ဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ပုရတ္တိမာယ ပုဒ်စစ်ချက်

ပုရတ္တိမာယ၌ ပုရတ္တိမာယဟု တဝမ်းပူ နှင့် လည်း ဆိုကြ၏။ သို့ရာတွင် သက္ကဋလာ "ပုရဿ" ကို မာဂဓ၌ သနှင့်တကို တနှင့်ထ (တ္ထ)သံယုတ်ပြုထားသည်၊ သက္ကဋ၌ "ပုရဿ" သဒ္ဒါကို နိပါတ်ပုဒ် ဟုဆိုထားသဖြင့် "ပုရတ္ထ" သဒ္ဒါလည်း အရှေ့အရပ်ဟူသော အနက် ကိုဟောသည့် နိပါတ်ပုဒ်ပင် ဖြစ်သည်။

(သာဓက)

ပုရတ္ထသဒ္ဒေါ ပါစိယံ ဒိသာယံ ဣစ္စတ္တေ။

(အဘိဓာန်ဋီကာ)

သို့ဖြစ်၍ "ပုရတ္တိမာယသာ အမှန်ဟု ကျေးဇူးရှင်နှင့်,ကျွန်းရွာ, ရွှေရေးဆောင်, မိုင်းခိုင်တို့မိန့်၏။ ။ပုရတ္ထပုဒ် - ဏိမပစ္စည်းဟု မှတ်ယူပါလေ။ (ဂန္ဓာရုံဆရာတော် မိန့်ချက်။)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

မြန်မာဘာသာ သက်သက် ရေနိမိတ်ကြားပုံ

ဝိနည်းဓိုရ်။ ။(ငါ့ရှင် နိမိတ်စောင့်) ယခု သမုတ် အပ် လတ္တံ့ သော † ဤသိမ်၏ အရှေ့အရပ်၌ † သိမ်၏ အပိုင်း အခြားကို မှတ်ကြောင်း ဖြစ်သော နိမိတ်ကား အဘယ်နည်း-(ဟု မေး)

နိမိတ်စောင့်။ ။ရေပါ အရှင်ဘုရား-(ဟုဖြေ)

ဝိနည်းဓိုရ်။ ။ဤရေသည် ယခုသမုတ်အပ်လတ္တံ့သောဤသိမ်၏ အပိုင်းအခြားကို မှတ်ကြောင်း ဖြစ်သော နိမိတ်-(ဟုကြား)

နိမိတ်စောင့်။ ။ကောင်းပါပြီအရှင်ဘုရား-(ဟုဝန်ခံ)

ဤကား အရှေ့အရပ်အတွက်တည်း။

အမှာ။ ။ကြွင်းကျန်သောအရပ်များအတွက် ထူးရာမျှကိုသာ ရေးသားလိုက်ပါသည်။

† ဤသိမ်၏ အရှေ့တောင်ထောင့်အရပ်၌ † (ပ)
† ဤသိမ်၏ တောင်အရပ်၌ † (ပ)
† ဤသိမ်၏ အနောက်တောင်ထောင့်အရပ်၌ † (ပ)
† ဤသိမ်၏ အနောက်အရပ်၌ † (ပ)
† ဤသိမ်၏ အနောက်မြောက်ထောင့်အရပ်၌ † (ပ)
† ဤသိမ်၏ မြောက်အရပ်၌ † (ပ)
† ဤသိမ်၏ အရှေ့မြောက်ထောင့်အရပ်၌ † (ပ)
* † ဤသိမ်၏ အရှေ့အရပ်၌ † (ပ)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

မှတ်ချက်။ ။ဤ၌ "ယာယ ကာယစိဘာသာယ" ဟုဆိုသော ကြောင့် နိမိတ်ကြားရာ၌ ပါဠိ-မြန်မာ ၂-မျိုးလုံးကြားနိုင်သည်၊ ဤသို့ကြားရာ၌လည်း ပါဠိဘာသာသက်သက်သော်ရင်း၊မြန်မာ ဘာသာ သက်သက်သော်ရင်း ကြားခြင်းသည်သာ ကောင်း၏၊ ပါဠိတချက်၊ အနက်တချက်ရော၍ မိဿကကြားခြင်းမျိုးကိုမနှစ် သက်ဟု ပဌမ စလင်းဆရာတော် ဦးကလျာဏ နှင့် ကျီဝန် ဆရာ တော် မိန့်ကြောင်း ကျွန်း မိန့်၏။

မိမိသည် ကျေးဇူးရှင်များနှင့် တတူတကွ သိမ် သမုတ်ဘူးရာ တွင် ကျေးဇူးရှင်များသည် သိမ်သမုတ်တိုင်းပင် နိမိတ်ကြားသော အခါ ပဌမတကြိမ် နိမိတ်စောင့်အနီး သွား၍ကြားရာ၌ မြန်မာ ဘာသာသက်သက်ဖြင့် ခပ်တိုတိုသာကြားသည်ကိုတွေ့ရ၍၊ဒုတိယ တကြိမ် အလယ် ဗဟိုကနေ၍ ရပ်ပြီးကြားရာ၌ ပါဠိဘာသာ သက်သက်ဖြင့် ကြားသည်ကို တွေ့ရဘူးသည်၊ ပါဠိ-အနက်ရော၍ မိဿကကြားသည်ကို မတွေ့ရဘူးချေ၊ သို့ရာတွင် မိဿက ကြား ခြင်းမှာလည်း အပြစ်မရှိသောကြောင့် ကျေးဇူးရှင်၏သိမပိနိစ္ဆယ သိမ်ပုံကျမ်း၌ကား ပါဠိအနက်မိဿကကြားပုံကို ရေးသားတော် မူထားသည်၊ ညောင်လွန့် ဒုတိယ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အလို အတိုင်း ရေးသားခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။

ဤ၌ ပါဠိ,အနက်,မိဿက အားဖြင့် အပိုတွေ များစွာထည့် လျက် အချိန်ကုန်စေကာဖွဲ့နွဲ့၍ ကြာရှည်စွာမေးနေ,ကြားနေခြင်း မျိုးကိုကား ရေနိမိတ်မှာ ရေခန်းသွားမည်ပင် စိုးရသောကြောင့် ကြောင့်ရင်း,အချိန်ပိုတွေကုန်သွားသောကြောင့်ရင်းဆင်ခြင်အပ် လေသည်၊ ဤကိုအထူးသတိပြုမိပါစေ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဝဏ္ဏိတံ နိပ္ပပဉ္စဝ၊
ကိလမထ ပဟာယိနာ။
တတော တဿ သာသနမှိ၊
ပပဉ္စော ကိလမော န ဟိ။
(ဆရာတော်-ဦးဗုဓ်)

ဤသို့နိမိတ်ကြားရာ၌ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့တွင် ဘယ်အရပ်က စ၍ကြားကြား အပ်သည်ချည်းသာ၊ ကျေးဇူးရှင်သည် လယ်ဝေး မြို့နယ် ကြက်ဖြူတောင်၌ သိမ်သမုတ်စဉ်က တောင်အရပ်ကစ၍ ကြားသည်ကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ရဘူးသည်။

ဤ၌"တံတံ နိမိတ္တဥ္စာနံ အဂန္တွာ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ" ဟူသော ဝိမတိဋီကာအတိုင်း မဟာသိမ်ကြီးမျိုးကိုသမုတ်ရာ၌ လှည့်လည်၍ မကြားနိုင်သည်ကိုထောက်၍၊အလယ်ဗဟိုအရပ်ကနေ၍လည်း ကြားနိုင်ဖြေနိုင်သည်ဟု ကျွန်းရွာဆရာတော်မိန့်၏၊ ကျေးဇူးရှင် ကား သိမ်သမုတ်တိုင်း နောက်ဆုံးအကြိမ်၌ အလယ်ဗဟိုက ရပ်၍ အရပ်ရှစ်မျက်နှာသို့ မျက်နှာလှည့်ပြီး ပါဠိဘာသာ သက်သက် ဖြင့်ကြားသည်ကို တွေ့ရဘူးသည်၊ အလယ်ဗဟိုက နိမိတ်စောင့် နေရာ အဝေးသို့လှမ်းပြီးကြားရခြင်းကြောင့် "တော် ဥဒကံ" ဟု ကြားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ကမ္မဝါစာဘတ်သောအခါ၌ကား နိမိတ်အတွင်းကသာနေ၍ ဘတ်ရမည်၊ သို့မှသာ ဗဟိဒ္ဓိတသမ္မုတသိမ်အဖြစ်မှ လွတ်နိုင်မည်။
(ကခ်ါဋီကာသစ်မိန့်)
(ဒုတိယ-အကြိမ်)

တတ္ထ နိမိတ္တာနိ သကိံ ကိတ္တိတာနိပိ ကိတ္တိတာနေဝ
ဟောန္တိ၊ အန္တကဋ္ဌကထာယံ ပန တိက္ခတ္တုံ သီမမဏ္ဍလံ
သမ္ဗန္ဓန္တေန နိမိတ္တံ ကိတ္တေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၆၅)

ဤအဋ္ဌကထာအရ နိမိတ်ကို တကြိမ်ကြားလည်းအပ်၏၊ သို့ရာတွင် ခင်မကန်ဆရာတော်ကြီးကား ၃-ကြိမ်ကြား၏၊ ကျေးဇူးရှင်များကား ၆-ကြိမ် အထိ ကြားရန် စီစဉ်သည်ကို တွေ့ ရသည်၊ ကျွန်းရွာဆရာတော်ကား ၇-ကြိမ်မှ ၉-ကြိမ်အထိကြားကြသည်ဟု မိန့်၏။

နိမိတ် ကြားပြီးသောအခါ ရဟန်းတော် အားလုံး အလယ်ဗဟိုတွင် တတောင့်ထွာဟတ္ထပါသ်စပ်အောင်စည်းဝေးကြရမည်၊ တတောင့်ထွာဟတ္ထပါသ်ဟူသောဝါဒမှာ ကျေးဇူးရှင်နှင့် ကခ်ိဳဋီကာသစ်ဝါဒဖြစ်သည်။

ဤအချိန်တွင် ဆန္ဒဆောင်သော ရဟန်းများက ဟတ္ထပါသ် အတွင်းကနေ၍ သံဃာအား ဆန္ဒကြားရမည်၊ဆန္ဒကြားပုံပြခဲ့ပြီ။

ဤအချိန်မှာပင် သိမ်သမုတ်တော့မည်ဟုသိရှိရန်နှင့် အထူးဂရုစိုက်၍ နယ်ခြားကစောင့်ခဲခြင်းငှါ နယ်စောင့်လွှတ်လိုက်စဉ်က ပြောလိုက်သည့်အတိုင်း သေနတ်, ကြေးစည်,ခေါင်းလောင်း, တုံး စသည်တို့ဖြင့် တမျိုးမျိုးကို ပစ်ဖေါက်တီးခေါက်ပေးရမည်၊ နယ်စောင့်များကလည်းအမှတ်ပေးသည့်အချိန်ကို သိရှိရကြောင်း သေနတ် စသည်တို့ဖြင့် ပြန်၍ အသံ ပေးရမည်၊ ကလျာဏီသိမ်ကျောက်စာ၌လည်း ဤအတိုင်းပင်နိမိတ်ကြားပြီးမှ အမှတ်ပေးရန် ဆိုထားလေသည်။ ဤကိုအထူးသတိပြုမိပါစေ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သိမ်သမုတ်ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးဘတ်ပုံ

သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန စတုဟိ ဘိက္ခူဟိ သန္နိပတိတွာ(ပ)ဆန္ဒံ ဝါ အာဟရိတွာ သမ္မတာ။ (ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ-၇၊ ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ-၁၇၅)

ဧဝံ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတွာ အထာနန္တရံ ဝုတ္တာယ ကမ္မဝါစာယ (ပ) နိမိတ္တာနိ သီမတော ဗဟိ ဟောန္တိ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၆၅)

ဤ အဋ္ဌကထာများနှင့်အညီ ဤသိမသမ္မုတိကံ သည် လည်း ဉတ္တိဒုတိယကံပင်ဖြစ်၍ အနည်းဆုံးရဟန်း ၄-ပါးရှိလျှင် အပ်သော်လည်း ၂-ကျိပ် ၄-ပါး၊ အပါး ၁-ကျိပ်အောက်မနည်းရှိရပေမည်၊ ၎င်းတို့တွင် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်တတ်,ဗျတ္တပဋိဗလ, ဗဟုဿုတဓရ, ဝိနယဂရုက,ဝိနယဝိဒူဖြစ်တော်မူကြသောဆရာတော်များကိုသာ ရွေးချယ်၍ ၁-ပါးစီတွဲပြီးလျှင် ဤသိမသမ္မုတိ ကမ္မဝါစာများကို ဌာန်-ကရိုဏ်း-ပယတ်-ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိတို့နှင့် ညီညွတ်စွာ ရွတ်ဘတ်ကြရပေမည်။

ဤ၌ ရှေးဦးစွာ သမာနသံဝါသသိမသမ္မုတိကမ္မဝါစာကို ဘတ်၍ တဆက်ထည်းပင် အဝိပ္ပဝါသသိမသမ္မုတိကမ္မဝါစာကို လည်း ဘတ်သွားရမည်။

(သာဓက)

သီမံ ဘိက္ခဝေ သမ္မန္နန္တေန ပဌမံ သမာနသံဝါသသီမာ (ပ) သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။

(မဟာဝါပါဠိ-ဥပေါသထက္ခန္ဓက-၁၅၅)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အဝိပ္ပဝါသကမ္မဝါစာကိုဘတ်ရခြင်းအကျိုး (၃၉)

မှတ်ချက်။ ။ကျွန်ုပ် ကျေးဇူးရှင်များကား သိမ်သမုတ်တိုင်း သမာနသံဝါသသိမ်သမ္မုတိကမ္မဝါစာကစ၍ ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးလုံး ဆက်ဘတ်တော်မူသည်ကို တွေ့ရဘူးသည်။

(တနည်း) သမာနသံဝါသသိမ်ကို သီး ခြား သတ် သတ် အကြိမ် လိုသလောက် ဘတ်၍ သမုတ်ပြီးမှ အဝိပ္ပဝါသ သိမ်ကို သီးခြားဘတ်၍လည်းသမုတ်ကြသေးသည်။ (ကျွန်းရွာဆရာတော် မိန့်ချက်)

မိမိကား သိမ်သမုတ်ကိစ္စတိုင်း ၂-မျိုးလုံးဆက်၍သာ ဘတ်ခဲ့ဘူးသတည်း။

ကျေးဇူးရှင်များကား သိမ်သမုတ်တိုင်းပင် ၇-ကြိမ်ဘတ် ရန်စီစဉ်လေ့ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်၊ ရွှေရေးဆောင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ဆရာတော်ကြီး ဦးကျောက်ခဲတို့လည်း ၇-ကြိမ်ပင်ဘတ်တော်မူကြသတည်း၊ ကျွန်းရွာဆရာတော်ကား ၉-ကြိမ်အထိဘတ်တော်မူသည်။ (ကမ္မဝါစာ ဘတ်ပုံကို မိမိရေးသား၍ ပုံနှိပ် ပြီး သော "ကမ္မဝါစာ ဘတ်ပုံဥပဒေ"စာအုပ်၌၎င်း၊ ဝိနည်းမိုရ်နှင့် ကျောင်းထိုင်"စာအုပ်၌၎င်းယူပါ။)

အဝိပ္ပဝါသကမ္မဝါစာကိုဘတ်ရခြင်းအကျိုး

အထ တဿာဧဝ ဒုတိယ ကမ္မတ္ထံ အဝိပ္ပဝါသကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ၊ ဧဝဉ္စိ သီမံ သမုဟနိဿာမာတိ အာဂတာ သမုဟနိတုံ နသက္ခိဿန္တိ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၀)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)၊

၎င်း အဋ္ဌကထာအတိုင်းပင် ဒုဋ္ဌိကမ္မအကျိုးငှါ အဝိပ္ပဝါသ ကမ္မဝါစာကိုလည်း ဆက်၍ဘတ်လေ့ရှိကြသည်ဟု ကျွန်းရွာဆရာ တော်"အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ"မိန့်တော်မူ၏။

အဝိပ္ပဝါသသီမာ (ပ) နဟိတဿာဝိသုံ နိမိတ္တကိတ္တနံ အတ္ထိ။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၈)

၎င်းကို ထောက်သော် အဝိပ္ပဝါသသိမ်အတွက် ရေမတည် သော်လည်း အပ်၏ဟု ယူဆရန်ရှိသည်၊ သို့သော်"ဂရုကလဟုကေ သု(ပ)လက္ခဏံ"ဟူသော ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ ဘူတဂါမဝဂ်-၂၆၊ နှင့်အညီ ဂရုကအရာ၌ တည်သင့်သောကြောင့်၎င်း, ရှေးဆရာ တော်အဆက်ဆက် အဝိပ္ပဝါသသိမ်သမုတ်ပြီးအောင် ရေရှိရမည် ဟု ယူဆကြသောကြောင့်၎င်း,အဝိပ္ပဝါသသီမသမ္မုတိကမ္မဝါစာ ဆုံးသည်တိုင်အောင် ရေတည်ရမည်ဟု ကျွန်းရွာတောရ ဆရာ တော်"အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ"ဘွဲ့ခံ မိန့်တော်မူ၏၊ ကျေးဇူးရှင်လည်း ဤအတိုင်းပင်ယူတော်မူသည်။

အဆောက်အဦပေါ်မှာသိမ်သမုတ်ပုံ

သိမ် နုတ်ပြီးသား ဖြစ်ခဲ့သော် မြေ အပြင်၌သာ မဟုတ်၊ အဆောက်အဦပေါ်၌လည်း သိမ်သမုတ်နိုင်သေးသည်။

(သာဓက)

သီမာစနာမေသာ နကေဝလံ ပထဝီတလေယေဝ (ပ) ကုဋ္ဌိဂေဟေပိ လေဏေပိ (ပ) ဗန္ဓိယေဝ ဟောတိ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၁)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ယခုကာလ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် "သစေကေယောဇနံ (ပ) ကိတ္တေတဗ္ဗာနိ" ဟူသော ဥပေါသထက္ခန္ဓကဌကထာ ၂၆၆-ကို ထောက်၍ ဆောက်ပြီးအုတ်တိုက်ကြီးများစသည်ကိုသိမ်း၍ သိမ်နုတ်,သိမ်သမုတ်ကိစ္စ ပြုကြလေပြီ၊ အချို့လည်း သိမ် သမုတ် ပြီး နောက်မှ နိမိတ်ပြင်ဘက်၌ ကျောင်းကိုချဲ့၍ တသိမ်ထည်းပြုလုပ်ကြလေပြီ၊ ဤသို့ပြုလုပ်ကြရာ၌ ရှေးကသမုတ်ပြီးဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်း မရှိသောနေရာ၌ချည်းဖြစ်ခဲ့မူ သင့်ရာ၏၊ သို့သော် အလွန်လည်း ပေါ့၊ရှေးက တကယ့်ကျမ်းဂန်တတ် ဝိနယဂရုကဆရာတော်ကြီး များ အသုံးမပြုသောနည်းကိုမလိုက်ကြရာဟု "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ" ဘွဲ့ခံ ကျွန်းရွာတောရဆရာတော်မိန့်တော်မူသည်။

ဤ၌ သိမ်သမုတ်၍ပြီးလျှင် နယ်စောင့်သူများ သိမ်သမုတ်ပြီး ကြောင်းသိရှိကြစေရန် ပြောလွှတ် ထားသည့်အတိုင်း သေနတ်, ကြေးစည်,တုံးစသည်တို့ကို ပစ်ဖေါက်, တီးခေါက်၍ အမှတ်ပေး လိုက်ရမည်။

ထို့နောက်ဆက်လက်၍ပင် ရောက်ရှိလာကြသောလူအပေါင်း တို့ ကောင်းချီးသြဘာ သာဓုခေါ်ကြစေရန် "သိမ်အောင်သြဘာ စာတမ်း"ကိုကြိုတင်၍ ရေးသားစီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း တာဝန်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကဘတ်ကြားပြီးလျှင် အားလုံးပရိသတ်ကိုသာဓုခေါ်စေ၍ ကြေးစည်, ခေါင်းလောင်းတီးခေါက်စေရမည်။

နောက်နေ့၌ သိမ်တရားနာပွဲပြု၍ ဝတ္ထုပစ္စည်းများကိုလှူဒါန်း ပြီးလျှင် ရေစက်ချအမျှပေးဝေရမည်၊(ရေစက်ချပြီးမှသိမ်အောင် သြဘာစာကိုဘတ်လည်းဖြစ်ပါသည်၊ ငမ်းတွင်းမြို့နယ် မိဂဒါဝုန် ရိပ်သာ ကလျာဏီသိမ် သမုတ်စဉ်က မိမိဦးဆောင်၍ မိမိပင်သိမ်

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အောင် ဩဘာစာတမ်းရေးပြီးဘတ်သည့်ပြင်၊ သိမ်တရားဟော· ရေစက်ချတို့ကိုပါဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။)

သိမ်သမုတ်ရာ၌ညွှန်ကြားချက်

၁။ သိမ်သမုတ်သော အခါ၌ကား ဖျာစသည်တို့ကို ခင်းနိုင် သည်။

၂။ နိမိတ်ကြားကိုရဟန်းသာကြားရမည့်ပြင် မူလကြားရင်း အရပ်ကို နိမိတ်စပ်စေရန် တဖန် ထပ်၍ကြားရမည်။

၃။ ရေနိမိတ် ထားရာ၌ နိမိတ် ကြားခါနီးမှ ရေပြည့်လုံ အောင် လောင်းထည့်၍ နိမိတ်ကြားသည်ကစပြီး ထပ် မလောင်းရတော့ပေ။

၄။ ဒိုင်နယ် သိမ်သမုတ်ရာ၌ နိမိတ်ကြားပြီးလျှင် သေနတ် စသည်ဖေါက်၍ အမှတ်ပေးရမည်။

၅။ သိမ်သမုတ်ရာ၌ သမာနသံဝါသသီမသမ္မုတိကမ္မဝါစာ ကစ၍ ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးလုံး ဆက်ဘတ်သွားရမည်။

၆။ အနည်းဆုံး ကမ္မဝါစာကို ၇-ကြိမ်ဘတ်ရမည်။

၇။ နိမိတ်အနီး နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း ရောက် လျှင် "ဣဒံဥဒကံ-အယံပါသာဏော" ဟု ဣမသဒ္ဒါနှင့် ကြား၊ဟတ္ထပါသ်အပြင်ရောက်လျှင်"တံဥဒကံ-သော ပါဏော"ဟု တသဒ္ဒါနှင့်ကြားပါ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

စံကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် သာသနာပိုင်
ဆရာတော်-ဦးညေယျတို့
သိမ်နုတ်-သိမ်သမုတ်ကမ္မဝါစာဘတ်ပုံများ

သမ္မတော (သမ်-မတော
ဟု ဘတ်)
သံမတော(သံ-မတောဟုဘတ်)
သမတော
သမ္မန္နိတော
သံမန္နိတော
သမန္နိတော
သမ္မန္နိတော
သံမန္နိတော
သမန္နိတော
ဤအတိုင်း ၉-ကြိမ်ဘတ်။
(သံပုဗ္ဗမန-ဗောဓနေ)

●

သမူဟာနေယ (သမူ-ဟာနေယ
ဟုဘတ်)
သမူဟာန္နေယ
သမူဟာနတ်ယ
သမူဟာနစ်ယ
သမူဟာနင်ယ
သမူဟာနည်ယ
သမူဟာနယ်ယ
သမူဟာနိန်ယ
ဤအတိုင်း ဥရဿနှင့်
၈-ကြိမ်ဘတ်။

သမူဟာနေယ (ပ)
သမူဟာနိန်ယ
ဤအတိုင်း ဦဒီဃနှင့်
၈-ကြိမ်ဘတ်။
(ဟာန ဥဂ္ဃါတေ)

●

သောဘာသေယ (ပ)
သောဘာသိန်ယ
ဤအတိုင်းနည်းတူ
၈-ကြိမ်ဘတ်။

●

သမူဟာနတိ
သမူဟာနတိ
၂-ကြိမ်ဘတ်။
(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ခမတိ

ခမ္မတိ (မှုမရှိ)

၂-ကြိမ်ဘတ်။

●

နက္ခမတိ

နက္ခမ္မတိ (မှုမရှိ)

နခမတိ

နခမ္မတိ (မှုမရှိ)

၄-ကြိမ်ဘတ်။

●

ဘုဍ္ဍိ

ဘုဍိ

၂-ကြိမ်ဘတ်။

●

သမ္မတာ (ပ)

သမန္နိတာ

ရှေးနည်းတူ ၉-ကြိမ်ဘတ်။

●

ကေုပေါသထာ

ကေူပေါသထာ

၂-ကြိမ်ဘတ်။

●

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သမ္မနေယ (ပ)

သမ္မနိန်ယ

ဤအတိုင်း မ္မသံယုဂ် နှင့်, န သံယုဂ်မဲ့ ၃ ကြိမ်ဘတ်။

●

သမ္မန္နေယ (ပ)

သမ္မန္နိန်ယ

ဤအတိုင်း မ္မသံယုဂ်, န သံယုဂ် နှင့် ၃-ကြိမ်ဘတ်။

●

သံမနေယ (ပ)

သံမနိန်ယ

ဤအတိုင်း သံ၌ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့် န သံယုဂ်မဲ့ ၃-ကြိမ်ဘတ်။

●

သံမန္နေယ (ပ)

သံမ္မန္နိန်ယ

ဤအတိုင်း သံ ၌ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့် တကွ နသံယုဂ်နှင့် ၃-ကြိမ်ဘတ်။

●

သံမံနေယ (ပ)

သံမံနိန်ယ

ဤအတိုင်း သံမံ ၌ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့် ၃-ကြိမ်ဘတ်။

●

သမ္မနုတိ (သမ်-မနုတိဟုဘတ်)
သမ္မန္နုတိ (သမ်-မန္နုတိဟုဘတ်)
သံမနုတိ
သံမန္နုတိ
သံမံနုတိ
သမနုတိ
၆-ကြိမ်ဘတ်။
(သံပုဗ္ဗမန-ဗောဓနေ)

သမ္မုတိ (မကာရန္တ)
သံမုတိ(နိဂ္ဂဟိတန္တ)
၂-ကြိမ်ဘတ်။
(သံပုဗ္ဗမု-ဗန္ဓနေ)

●

သီမာ
သိမာ
၂-ကြိမ်ဘတ်။
(သိဗန္ဓနေ-ဒီဃော)

* ဂါမဋ္ဌ၊ ဂါမူပစာရဋ္ဌ
* ဂါမံစ၊ ဂါမူပစာရံစ
ဂါမင်စ၊ ဂါမူပစာရင်စ
ဂါမည်စ၊ ဂါမူပစာရည်စ
ဥဝဂ္ဂန္တ, နိဂ္ဂဟိတန္တ, ဝဂ္ဂန္တ,ည ဝဂ္ဂန္တတို့နှင့် ၄-ကြိမ်ဘတ်။

ပါဠိသံတွင် မြန်မာ့အသံ, ကမ္ဘာ့အသံ ၂-မျိုးလုံးပင် ဂါမည်စဟု ညကြီးသတ်သံ မထွက်ချေ၊ သတိပြုပါ။

●

ထပေတဝါ
ထပေ့တွာ
ထပတ်တွာ
* ထပေတ်တွာ
ဒန္တဇဒုတိယနှင့်၄-ကြိမ်ဘတ်။
(ထပ-ထပနေ)

●

ဌပေတဝါ(ပ)
ဌပေတ်တွာ
နည်းတူ- မုဒ္ဓဇ ဒုတိယနှင့် ၄-ကြိမ်ဘတ်။

ဤ၌ ထပေတွာ, ဌပေတွာတို့မှာ "ထဿဌဿ"ဟူသော သဒ္ဒနီတိအတိုင်း အထောက်ရသည်၊ "ဓပေတွာ" မှာမူ အထောက် သာဓကမရချေ။ ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အမှာ။ ။၁၂၄၆-ခု၊ ဝါတွင်း ရာဇာဓိရာဇာဂုရုဘွဲ့ ၂-ထပ်ရ၊ စံကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ဓမ္မသေနာပတိ သာသနာပိုင်ဘွဲ့ ၂-ကြိမ်ရ၊နတ်ရဲတောင်သာသနာပိုင် ဆရာတော်-ဦးဥေယျတို့၏ဘတ်ပုံဘတ်နည်းဖြစ်လေသည်။

၁၃၁၅-ခုနှစ်၊ ရေနံမြို့ "မဟာဓမ္မဒီပိကာရာမ" မည်သော ဦးရိပ်သာ ကျောင်းတိုက် "သာသနဝိပုလာကာရီ သိမ်တော်" သမုတ်စဉ်က ကျေးဇူးရှင် ညောင်လွန့်တောရဆရာတော်ထံမှ ရရှိသည့်အတိုင်း ထည့်သွင်းလိုက်ပါသည်။

ရေနံမြို့"မဟာဓမ္မဒီပိကာရာမ"မည်သော
ဦးရိပ်သာကျောင်းတိုက်"သာသနဝိပုလာကာရီသိမ်တော်"
သိမ်အောင်ဩဘာစာတမ်း

က။ ယာဝ ဗုဒ္ဓေါတိနာမမ္ပိ၊
တာဝ တိဋ္ဌတု သာ သိမာ။
ဝါတာဒီဟာ့ န္တရာ ယေဟိ၊
ယထာနေလော နဂုတ္တမော။
(ပထျာဝတ္တဂါထာ)

ခ။ ဝိပ္ပန္နော နဘာမဇ္ဈမ္ပိ၊
ဝိမလော သူရိယော ယထာ။
စိရံ အဒေါသံ သမ္ပုဏ္ဏာ၊
သိမာ ပဘာတု သာသနေ။
(ပထျာဝတ္တဂါထာ)

ပဉ္စမာရေ ဇိနာတိတိ ဇိနော။ ။ယောဘဂဝါ၊အကြွင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဉ္စမာရေ၊ဒေဝပုတ္တ စသည်အပြား မာရ်ငါးပါးတို့ကို။ဇိနာတိ၊ပယ်ရှားသုတ်သင် အောင်မြင်တော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဒေဝပုတ္တ စသည်အပြား မာရ်ငါးပါးတို့ကို ပယ်ရှားသုတ်သင် အောင်မြင်တော်မူတတ်သောသတ္တိကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇိနော၊ ဇိန မည်တော်မူပါပေသတည်း။

ဤသို့လျှင်...ပဉ္စမာရေဇိနာဟိဝစနတ် ဗျုပ္ပတ်အရ ဇိနဟူသောဘွဲ့တော်ကို အစိုးရတော်မူခဲ့သော မဟာမာရဇိနမာရာရိဇယ,အနုတ္တရသယမ္ဘူ,တြိညက္ကဋ္ဌ,မဟာနာထ အရဟံတဆူ ဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗညူမြတ်စွာဘုရား၏တည်ထားတော်မူခဲ့သောသာသနာတော်မြတ်ကြီးရာအောင်နေ့မီးပမာ ထွန်းသင်းတောက်ပသော ရေနီမြို့နဂရာ၌ ကာလျာဏအမှုဆယ်မြှာသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကြိုးစားအားထုတ်ကာ မွေ့လျော်စွာ နေထိုင်ကြကုန်သော ဒကာ—ဒကာမအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခေတ်ကြုံကြိုက်ခြင်း ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ သာသနာတော်မှာ ထာဝရ ကုသိုလ်အရာ သိမ့်ဒကာ-ဒကာမ အဖြစ်ကို ခံယူကြလေသတည်း။

ထိုသို့သိမ့်ဒကာ ဒကာမအဖြစ်ခံယူကြသောကြောင့် ဘောင်ငူခရိုင်ရေနီမြို့ "မဟာဓမ္မဒီပိကာရာမ" မည်သောဦးရိပ်သာကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ အောင်တော်မူတောင်ကုန်းပေါ်ဝယ် ကြေးမုံပြင်သဖွယ် စင်ကြယ်စွာသုတ်သင်၍ ပြုပြင် စီရင်ထားသော အလျား(၄၆)ပေ, အနံ(၃၆)ပေပမာဏရှိ သိမ်မင်္ဂလာ သိမ်မြေပြင်၌ပိဋကတ် ကျမ်းဂန်တတ် ဗဟုဿုတရေ အာစရိယလဒ္ဓေါပဒေသ

တို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ရရှိတော်မူသော ကျေးဇူးတော်ရှင်-ညောင်လွန့်တောရ ဆရာတော်အမှူးရှိသော ၃-ကျိပ်,၃-ပါးသော ဆရာတော်-သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့သည် "သီမံ ဘိက္ခဝေ (ပ) ပဌမံ ကိစ်စိဝ ရေန အဝိပ္ပဝါသော"စသော ပါဠိတော်နှင့် အညီ အခါမြင့်ညောင်း ရှိစကောင်းသော သိမ်ဟောင်းတို့ကို အဝိပ္ပဝါသ-သမာနသံဝါသ, သီမသမုဟနန ကမ္မဝါစာ ၂-မျိုးလုံး ဘတ်၍ အထပ်ထပ် နှုတ်တော်မူကြလေသတည်း။

ထို့နောက် ရေနိဒိုင်နယ် (ဂါမခေတ်တခု) အတွင်းရှိ ရဟန်းတော်များကို အကုန်သိမ်း၍ လူများကို နယ်စပ်ကအစောင့်ထား ပြီးလျှင် သံဃာစည်းဝေး၍တဖန် ရှေးဦးစွာ သိမ်နှုတ်တော်မူကြ ပြန့်ပြီးသောအခါ "ပဗ္ဗတနိမိတ္တံ(ပ)ဥဒကမိနိတ္တံ" ထုတ်ပြန်အပ်သော ပါဠိတော်နှင့်အညီ ရှစ်ပါးသော နိမိတ်တို့တွင် အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌ ရှစ်ဖြာသောရေနိမိတ်တို့ကိုထားစေ၍ "အနုဇာနာမိ (ပ) သီမန္တရိကာဌပေတဗ္ဗာ" ဟူသော ပါဠိတော်အတိုင်း သီမန္တရိက်ကိုပါထားလျက် "ပဌမံ နိမိတ္တာ ကိတ္တေတဗ္ဗာ" ဟူသော ပါဠိတော်၊ "ပဌမံ ကိတ္တိတနိမိတ္တံ ကိတ္တေတွာဝ ဌပေတဗ္ဗံ" ဟူသော အဋ္ဌကထာတို့နှင့်အညီ၊ ပဌမကြားရင်းနိမိတ်သို့ပြန်ရောက်သည်တိုင်အောင် အခါခါ အထပ်ထပ် ရေနိမိတ်တို့ကို ကြားအပ်ပြီးလျှင် " နိမိတ္တ ကိတ္တနာနန္တရံ(ပ)ကမ္မဝါစာယ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ "ဟူသောအဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ဌာန်, ကရိုဏ်း, ပယတ်, ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိ တို့ကို နှိုင်းညှိဆင်ခြင် သတိယှဉ်ကာ သမာနသံဝါသ,အဝိပ္ပဝါသ,သီမသမ္မုတိကမ္မဝါစာတို့ကို အစဉ်အတိုင်းသာ ကောင်းမွန်စွာ ရွတ်ဘတ် ချီးမြှောက်တော်မူကြလေသတည်း။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤသို့ ရွတ်ဘတ် ချီးမြှောက်တော်မူကြသဖြင့် "သာသနဝိပုလာဘာရီ"သည်ဟုခေါ်မှတ် ဤသိမ်တော်မြတ်သည် ဗြဟ္မာနတ်လူသုံးဘုံသူတို့၏ဆရာ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာတော်နှစ် ၂၄၉၇ ခု၊ လူတို့ဝေါဟာ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၁၅-ခု၊ ဥတုဂိမှန္တ ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း(၃)ရက်နေ့ ညနေ(၉)နာရီအချိန်တွင် အောင်မြင်ပါသောကြောင့်၊ အောင်လျှင်ခမူ၊ အောင်လံထူလျက် သုနက္ခတ္တဇယသောဘာ ထုဘိသာသည့် ဩဘာအောင်ဟိတ် အောင်နိမိတ်ဖြင့် အောင်တံဆိပ်သွင်းပြီးလျှင် အောင်ချီးပွဲ ထောမနာပြုလျက် အောင်-သာဓုခေါ်နိုင်ကြပါစေသတည်း။ ။

အမှာ။ ။ယခုအခါ ထိုသိမ်မြေပေါ်၌ ရေနီမြို့ ဘယဆေးကုန်သည် ဦးနှဲ့-ဒေါ်အေးသယ် တို့က သိမ်တိုက်ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းထားပြီ။

ရေးသူ။ ။ညောင်လွန့်အရှင်သောဘိတာစာရ
အရှင်ဦးရိပ်သာဆရာတော်
ရေနီမြို့-တောင်ပူခရိုင်။

သက်သိမ်နှင့်၊ သီမဌသိမ်အကြောင်း

ယခုကဲ့သို့ ကမ္မဝါစာဖြင့် သမုတ်အပ်သော ဗဒ္ဓသိမ်သည် (၁)သက်သိမ်၊ (၂)သီမဌသိမ်ဟူ၍ ၂-မျိုးရှိ၏၊ ထိုတွင်-သမုတ်ပြီးသောအခါ အောက်သို့မြေကိုခံသောရေဆုံးအောင် သက်သွားသောသိမ်ကို သက်သိမ်ဟု ခေါ်သည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာဓက)

ကမ္မဝါစာ ပရိယောသာနေယေဝ နိမိတ္တာနိ ဗဟိ

ကတွာ(ပ)ဥဒကံ ပရိယန္တံကတွာ သီမာဂတာ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၀)

ဤ၌သက်သိမ်ဟူသည်အောက်သို့သက်သည်သာမဟုတ်သေး၊ အထက်သို့လည်း သက်ရောက်သည်သာဟု ညောင်လွန့်တောရ ဒုတိယဆရာတော်မိန့်၏၊မှန်၏။ ၎င်းသက်သိမ်သည် သမုတ်ပြီးသည့် နောက်မှ အထက်ကမြေထပ်ဖို့ရာ၌လည်း အထက်သို့ဖို့သလောက် သက်ရောက်၍ သိမ်ဖြစ်လေသည်။

(သာဓက)

ခဏ္ဍသီမာ နိစ္စဝတ္ထုကာ ဟောတိ၊ တံ ပူရေတွာ ဥစ္စ

ဝတ္ထုကံ ကရောန္တိ၊ သီမာယေဝ။ (၎င်းအဋ္ဌကထာ)

ဤသို့ သိမ်သမုတ်ပြီးသည့်နောက်မှ အထက်က မြေထပ်ဖို့ရာ၌ အထက်သို့သက်ရောက်၍ သိမ်ဖြစ်ကြောင်းကိုဆိုသဖြင့် သမုတ်အပ်ပြီးသော သိမ်၏ အောက်၌ အခေါင်း အပေါက်လိုဏ်ကြီး သိမ်ပမာဏမျှလောက်မက ကြီးကျယ်စွာခံနေသောကြောင့် အောက်သို့သိမ်မသက်ဘဲနေရာမှာလည်း ၎င်းအခေါင်းအပေါက်လိုဏ်ကြီးကိုသိမ်ပမာဏလောက်အောင် မြေဖို့သဖြင့် အထက်က သိမ်သမုတ်ထားသည့်နေရာထိအောင် ဆက်စပ်မိသွားလျှင် ထိုသမုတ်အပ်ပြီးသောသိမ်သည်လည်း ၎င်းဖို့ထားသော သိမ်ပမာဏလောက်သော မြေကနေ၍ အောက်သို့မြေကိုခံသော ရေဆုံးအောင်ပင် သက်ပြန်လေသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာခက)

ပဌမံ ပန ဥပရိ သီမာယဗဒ္ဓါယ ပဏ္ဍာလေဏာဒီသု ကတေသု ပိ ဟေဋ္ဌာဘူမိယံ သီမာသြတရတိဧဝ၊ကေစိ တံ နစ္ဆန္တိ။ (ဝိမတိဋီကာ)

ဤဌ်ကေစိတို့အလိုမရှိသော်လည်း ၎င်းဝါဒသည် အထက်သို့ သက်ရောက်၍ သိမ်ဖြစ်ကြောင်းကိုဆိုသော အဋ္ဌကထာနှင့်ညီညွတ်သည်ဟု ဒုတိယဆရာတော်မိန့်၏။

သမုတ်အပ်ပြီးသော သိမ်မြေပေါ်၌ ပေါက်ရောက်သောသစ်ပင် အဆောက်အဦတို့သည်ကား အကုန်လုံးသိမ်ဖြစ်သည်။၎င်းကို သီမဋ္ဌသိမ်ဟုခေါ်သည်။

(သာခကေ)

ဗဒ္ဓသီမာယဇာတံ (ပ)ကေသမ္ဗဒ္ဓေန ဂတံသီမာသင်္ချံ မေဝ ဂစ္ဆတိ။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ)

ထိုသီမဋ္ဌသိမ်ကား သစ်ပင်-အဆောက်အဦတို့ ဆုံးသည်တိုင်အောင်လိုက်၍ သိမ်ဖြစ်သည်၊ မြေတွင်းသို့ကား တဆံချည်ခြမ်းမျှဝင်၍ သီမဋ္ဌသိမ်မလိုက်ဟု ကျေး့ဒု တို့မိန့်၏။

ဗဒ္ဓလာလျှင် ဂါမနောက်ဆုတ်

"ဗဒ္ဓလာလျှင် ဂါမနောက်ဆုတ်"ဟူသည့်အတိုင်း ဗဒ္ဓသိမ်က သစ်ပင်-အဆောက်အဦတို့နှင့်, ဂါမသိမ်က သစ်ပင်-အဆောက်အဦတို့ ထိစပ်လျှင် အကုန်လုံး ဗဒ္ဓသီမဋ္ဌချည်း ဖြစ်လေသည်။

(ဒုတိယ-အကြံ)

(သာဓက)

ဗဒ္ဓသီမာယဇာတံ(ပ)ဂစ္ဆတိ။ (ၚင်းအဋ္ဌကထာ)

ဂါမလာလျှင် နဒီနောက်ဆုတ်

"ဂါမလာလျှင် နဒီနောက်ဆုတ်" ဟူသည့်အတိုင်း ဂါမသိမ်ဘက်က သစ်ပင်·အဆောက်အဦတို့နှင့်, နဒီသိမ်ဘက်မှဖြစ်သောအဆောက်အဦတို့ထိစပ်လျှင် နဒီနောက်ဆုတ်၍ ဂါမသိမ်ဌချည်းဖြစ်လေသည်၊ ဂါမဘက်နှင့် မထိမစပ်အောင်ပြုလုပ်၍(ဝါ)ဂါမဘက်နှင့်, နဒီဘက်က အဆောက်အဦကိုဖြတ်ထား၍ နဒီဘက်ရှိအဆောက်အဦ၌ ကံပြုရပေမည်။ (ကျေး, ဒု, ကျွန်း, ကျီ တို့နှင့်, ခင်မကန်ဆရာတော်ကြီး မိန့်ချက်။)

(သာဓက)

နဒိယံ သေတုံ ကရောန္တိ၊ သစေ အန္တော နဒိယံယေဝ သေတုဝါ သေတုပါဒါဝါ ဟောန္တိ၊ သေတုမှိ ဌိတေဟိ ကမ္မံ ကာတုံဝဋ္ဋတိ၊ သစေ ပန သေတုဝါ သေတုပါဒါဝါ ဗဟိ တီရေဌိတာကမ္မံကာတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ သီမံ သောဓေတွာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ (ၚင်းအဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ သီမံသောဓေတွာအရ ဂါမဘက်နှင့်, နဒီဘက်က အဆောက်အဦဖြတ်ထားသည်ကိုလည်း ယူနိုင်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤ သီမဌသိမ်သဘောကို သိသဖြင့် အဝေးမှတိုင်အသီး အသီးဖြင့် စိုက်၍ ဆက်သွယ်လာသော ခေတ်ကြိုးမှာသိမ်ကျောင်းအဆောက်အဦကိုဆက်သွယ်ထားလျှင် ၚင်း၌ ကံပြု

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သော် ကြိုးကိုဖြုတ်ရမည်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုခေတ်ကြိုးသည် ဂါမသီမဌချည်းသာမဟုတ်ဘဲနှင့် ဗဒ္ဓသိမဌလည်းရှိနိုင်သောကြောင့်တည်း။ အကယ်၍ ဗဒ္ဓသိမ်များအပေါ်၌ ခေတ်တိုင်များကျခဲ့သော် ၎င်းခေတ်ကြိုးနှင့်တကွ သိမ်အဆောက်အဦသည် ဒွိသိမ်သီမဌဖြစ်နေတော့သည်။ ဒွိသိမ်သီမဌဖြစ်လျှင်လည်း "နာနာသီမာယ(ပ)အကမ္မံ န စ ကရဏီယံ" ဟူသော ပါဠိတော်အတိုင်း ကံမအောင်နိုင်တော့ချေ၊ ထို့ကြောင့် သိမ်ကျောင်း၌ ဆက်သွယ်ထားသော ခေတ်ကြိုးကို ကံပြုသောအခါ ဖြုတ်ထားရမည်။ ဖြုတ်၍လွယ်ကူအောင်ထားရမည်။ အောက်ထပ် မြေကြီးပေါ်၊ တမံတလင်းပေါ်၌ ကံပြုလျှင်ကား အခင်းများကို တိုင်နံရံတို့သို့ မထိစေခဲ့မူ ဖြုတ်ရန်မလိုပေ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ မြေကြီးတို့, တမံတလင်းတို့သို့ သီမဌသိမ် မလိုက်သောကြောင့်တည်း။ သို့သော် စိတ်ချရအောင် ကံပြုခါနီးမှ ဖြုတ်ထား သည်ကကောင်းလှပေသည်။ (ကျေး, ဒု, မိုး, ကျွန်းတို့မိန့်ချက်။)

ဥဒကုက္ခေပသိမ်

ဥဒကုက္ခေပသိမ်ဟူသည် မြစ်, သမုဒ္ဒရာ, ဇာတဿရအိုင်တို့၏ အမည်ပင်ဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ၎င်း ၃-မျိုး၌ပင် ဥဒကုက္ခေပသိမ် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ အမှန်အားဖြင့်တော့ အကျဉ်းနှင့်, အကျယ်သာ ထူးသည်ဟု မှတ်ပါလေ။

(သာဓက)

နဒိယာဝါ ဘိက္ခဝေ(ပ)ဥဒကုက္ခေပါ၊ အယံ တတ္ထ သမာနသံဝါသာ ဧကုပေါသထာ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကပါဠိတော်-၁၂၄)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အယမေကော ဥဒကုက္ခေပေါ (ပ) ပရိသပရိယန္တ
တော ဥဒကုက္ခေပေါယေဝ ပမာဏံ။ (၎င်းအဋ္ဌကထာ),

ဤ၌ မိုယ်းလေးလအတွင်း အဝန်းသုံးပါးညီညွတ်စွာ ဝတ်သော ဘိက္ခုနီမ၏ သင်းပိုင်စွန်းကို စိုလောက်အောင် ရေရှိသော နဒီလက္ခဏာလောက်သောချောင်း,မြစ်,အင်းအိုင်တို့၌ဥဒကုက္ခေပ သိမ်ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဘိက္ခုနီမတို့၏ နဒီပါရဂမနအရာ၌ နဒီလက္ခဏာလာသောကြောင့် ဘိက္ခုနီမ၏ သင်းပိုင်စွန်းဟု ဘိက္ခုနီမကို မှတ်၍ ဆိုထားခြင်းဖြစ်လေသည်။ (ဝိမတိဋီကာမိန့်ချက်)

ဥဒကုက္ခေပသိမ်ကား ရေတကျ (ရေတကြိမ်ပစ်၍ ကျရာဖြစ်သည့် ရေတကျအရပ်အတွင်း) မျှသာ အကျယ်ရှိသောရေသိမ်ကို ဆိုသတည်း။

၎င်းဥဒကုက္ခေပသိမ်(ရေသိမ်)ကို ချောင်းထဲ,မြစ်ထဲ,အင်းအိုင်ထဲ၌ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သော်၊ ဂါမလာလျှင် နဒီ နောက်ဆုတ်ရသောကြောင့် ဂါမသိမ်ဘက်နှင့် ထိစပ်လျှင် ဂါမသီမဋ္ဌချည်း ဖြစ်သွားသည်။ သို့အတွက် ဂါမသိမ်ဘက်နှင့် မထိမစပ်အောင် ထားရမည်၊ဤသို့မထိမစပ်အောင်ပြုလုပ်၍ ကံပြုလျှင် အပ်သည်သာ၊ (ကျေး ကျွန်း-ဒု-ကျီ-စလင်းဦးကေတု-ခင်မကန်တို့မိန့်ချက်။)

(သာဓက)

သစေ ပန သေတုဝါ သေတုပါဒါဝါ ဗဟိတီရေ ဋ္ဌိတာ၊ ကမ္မံ ကာတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ သီမံ သောဓေတွာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ ဂါသိမ်ဘက်နှင့် မသိမစပ်အောင် ပြုလုပ်သည်ကိုလည်း "သိမ်သောခေတ္တာ" ပင်ဖြစ်သည်ဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ဤဥဒကုက္ခေပသိမ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဝိမတိဒ္ဒီကာနှင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာတို့၌ သိမာပေက္ခစိတ်ရှိမှ ဥဒကုက္ခေပသိမ်ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြ၏၊ ၎င်းဋီကာတို့၌ ဥဒကုက္ခေပသိမ်မှတပါး နဒီ, သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရသိမ် အသီးအခြားရှိသည်ဟုလည်းဆိုကြသေး၏၊အမှန်အားဖြင့် သီးခြားမရှိ အကျဉ်းနှင့် အကျယ်မျှသာ ထူးသည်ဟု ကျေးဇူးရှင်များမိန့်၏။

အချို့ကလည်း ရေတကျ-သဲတကျပစ်၍ ပိုင်းခြားမှ သိမ်ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြ၏၊ ဤ၌ ပဌမဝါဒအရ ပါဠိ,အဋ္ဌကထာတို့၌ သိမာပေက္ခ အရိပ်အမြွက်မျှမထင်ချေ၊ ဒုတိယ ဝါဒအရလည်း "ဥဒကံ ဥက္ခိပိတွာခိပတိတ္ထောဘိဥဒကုက္ခေပေါ" ဟု သတ္တမီ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ ပရိစ္ဆိန္နကို "ပရိစ္ဆိန္နတုံအရဟတိ" ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင် ရေတကျ ပိုင်းခြားထိုက်ရာအရပ်အတွင်းသည် ဥဒကုက္ခေပသိမ်ဖြစ်သည်ဟု ယူသင့်ရကား၊ ရေတကျ-သဲတကျပစ်မှ ပိုင်းခြားမှသိမ် ဖြစ်သည် မဟုတ် သောကြောင့် မသင့်ချေ၊ သာသနာပိုင်ဦးဥေ ယျလည်း အောက်မြို့ အောက်ရွာသို့သိမ်သမုတ်ကြွစဉ် မြစ်တခု၌ ဥပုသ်ပြုမည်ဟုစည်းဝေးကြရာ၊ဆရာတော်တပါးက ရေဖြင့်ပစ်၍ ပိုင်းခြားသည်ကို မြင်တော်မူသဖြင့် ငေါက်ငန်းကြောင်း, ရေ သဲ ပစ်ချမှ သိမ်ဖြစ်သည်ဟု ယူသော မိစ္ဆာဝါဒ မဖြစ်သင့်ကြောင်းကို အမိန့်ရှိသည်ဟုတဆင့်စကားကြားသိရဘူးသည်။

အမှန်အားဖြင့်ကား - အဋ္ဌကထာများ၌ ကံပြုဆဲ ရဟန်းတို့ကို သာ သီးသန့်၍ ဆိုထား သောကြောင့် ဤဥဒကုက္ခေပသိမ်သည်

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ကံပြုဆဲ၌သာဖြစ်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။ (ကျေး-ကျွန်း-ဒု-မိုး တို့နှင့် သာသနာပိုင် ဦးခြေ ယျ မိန့်ချက်)

(သာဓက)

ယံ မဇ္ဈိမဿ (ပ) ဇေကိဿာ နဒိယာ စတုဝဂ္ဂါဒိန်း သံဃာနံ ဝိသုံ စတုဝဂ္ဂကရဏီယာဒိ ကမ္မကရဏကာလေ သီမပရိစ္ဆေဒ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဥဒကုက္ခေပ ပရိစ္ဆေဒ ါဘာဝေပိ အန္တော နဒိယံ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီတိ သိဒ္ဓံ။

(ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ)

အဗဒ္ဓသိမ်လည်း ၂-ကိုက်တယောက် လောက်မှသာ

အတိခုဒ္ဒကာနာမ ယတ္ထ ဧကဝီသတိဘိက္ခူ နိသီဒိတုံ န သက္ကောန္တိ။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ၊ကင်္ခါဋ္ဌကထာ)

ဤစကားသည် ဗဒ္ဓသိမ်၌သာ လာသည်၊ အဗဒ္ဓသိမ်၌မလာ သို့အတွက်ဤအဗဒ္ဓသိမ်ဖြစ်သောဥဒကုက္ခေပသိမ်၌လည်းအကျဉ်း အကျယ် အထူး အဆို မရှိသောကြောင့် ၂-ကိုက် တယောက် မလောက်သော (ဝါ) မနေထိုင်လောက်၍ ခြေ တ ချောင်း သာ ထားလောက်သော ချောင်းတို့, ဇာတဿရ အိုင်တို့၌လည်း အပ် သည်ဟု ကျွန်း-မိုင်း-လင်း-စံ တို့မိန့်၏။

ကျေးဇူးရှင်နှင့် ဒု-မိုးတို့ကား-အဗဒ္ဓသိမ်၌လည်း ဗဒ္ဓသိမ်ကဲ့သို့ ပင် အကျဉ်းဆုံး ပမာဏကို သိသင့်သောကြောင့် ဤဥဒကုက္ခေပ သိမ်မှာ (၂၁)ပါးစည်းဝေးလောက်သော ချောင်း, မြစ်, အင်း အိုင်တို့၌ ရအပ်ကြောင်း မိန့်တော်မူကြသတည်း၊ ဂရုက အရာကို သာ ယူသင့်ပေသည်။

သိမ်သမုတ်နည်းအခန်းပြီး၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၃) သိမ်မျိုးစုံကိုပြဆိုသောအခန်း

သိမ်သည်(ကံပြုအပ်သောသိမ်နှင့်ပတ်သက်၍) ဗဒ္ဓသိမ်, အဗဒ္ဓသိမ်ဟူ၍ ၂-မျိုးသာရှိလေသည်။

(သာဓက)

သီမာနာမေသာ ဗဒ္ဓသီမာ အဗဒ္ဓသီမာတိ ဒုဝိဓာ ဟောတိ။ (ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ၊ ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ "ကမ္မဝါစာယဗန္ဓတိ ဧတ္ထာတိသီမာ" ဟူသော တောင်ဘီလာဆရာတော်၏ သီမဝိနိစ္ဆယကျမ်းအတိုင်း၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဖွဲ့သမုတ်အပ်သောသိမ်သည် ဗဒ္ဓသိမ်မည်၏၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် မဖွဲ့ မသမုတ်ဘဲ သူ့အလိုအလျောက် သိမ်ဖြစ်နေသောသိမ်သည်ကား အဗဒ္ဓသိမ်မည်သတည်း။

ဤ၌ဗဒ္ဓသိမ်အကြောင်းကို "သခစေကေသိမ္ပိ ဂါမခေတ္တေသီမံ ဗန္ဓိတုကာမာ (ပ) ဥဒကပရိယန္တံကတွာသီမာဂတာ ဟောတိ" (ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၀) ဤအဋ္ဌကထာဖြင့်သိသာပေပြီ။ (နောက်က သမုတ်ပုံနှင့်တကွ အကျယ်ပြခဲ့ပြီ။)

ဗဒ္ဓသိမ်အပြားကိုပြဆိုပုံ

ဗဒ္ဓသိမ်သည် ခဏ္ဍသိမ်,မဟာသိမ်ဟူ၍ ၂-မျိုးရှိသည်၊ ထိုတွင် အယုတ်ဆုံး ၂-ကျိပ်၊ တပါး ဆံ့လောက် သည်ကစ၍၊ ရဟန်းတထောင် ဆံ့သည် တိုင်အောင် ခဏ္ဍသိမ်၊ ရဟန်းတထောင်ဆံ့

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သည်ကစ၍၊ သုံးယူဇနာတိုင်အောင် မဟာသိမ်ဟု ခွဲခြား၍ မှတ်သားသင့်သည်။ ဤသို့ခွဲခြားရန် အရိပ်အရောင်မှာလည်း ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ "သာ ဟေဋ္ဌိမ ပရိစ္ဆေဒေန သစေ ကောဋိ သတံ ဘိက္ခူ ဂဏှာတိ ဝဋ္ဋတိ၊ တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ပရံ ဘိက္ခုသဟဿံ ဂဏှန္တိပိ ဝဋ္ဋတိ" ဟု လာကြောင်း ပခုက္ကူဆရာတော်များမိန့်တော်မူ၏။ (၎င်းတို့၏ သီမာဝိနိစ္ဆယကျမ်းတွင်ရှု။)

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ခံ ကျွန်းရွာတောရဆရာတော်ကား - ခဏ္ဍသိမ်မှာ အကြီးပမာဏ ကျမ်းဂန်မလာ၊ မဟာသိမ်မှာ အငယ်ပမာဏ ကျမ်းဂန်မလာ၊ ခဏ္ဍသိမ်ဟူသည် ကျောင်းတိုက် တပိုင်းတစိတ်ကို ပိုင်းဖြတ်၍ သမုတ်သောကြောင့် ခဏ္ဍသိမ်မည်၏၊ ခဏ္ဍသိမ်ထက်ကြီးကျယ်သောကြောင့်မဟာသိမ်မည်၏။ ၎င်း ၂-မျိုး၏ ဥက္ကဋ္ဌပမာဏမှာ သုံးယူဇနာထက်မလွန်စေရ၊ ဩမကပမာဏမှာ ၂-ကျိပ်၊ တပါး ဆံ့လောက်ရုံအောက် မယုတ်စေ, မငယ်စေရဟု မိန့်သတည်း။

အဗဒ္ဓသိမ်အပြားကိုပြဆိုပုံ

အဗဒ္ဓသိမ်သည်လည်း (ကံပြုအပ်သော သိမ်နှင့်ပတ်သက်၍) ဂါမသိမ်, သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်, ဥဒကုက္ခေပသိမ် အားဖြင့် ၃-မျိုး ရှိသည်။

(သာဓက)

အဗဒ္ဓသီမာ ပန ဂါမသီမာ၊ သတ္တဗ္ဘန္တရသီမာ ဥဒကုက္ခေပသီမာတိ တိဝိဓာ။

(ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ-၁၀၄၊ ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ-၇။)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤ၌ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်၏မှီရာ အရညသိမ်နှင့်, ဥဒကုက္ခေပသိမ်၏မှီရာ နဒီ, သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရသိမ် တို့ကိုထည့်ယူလျှင်၊ အဗဒ္ဓသိမ်သည် ဂါမသိမ်, အရညသိမ်, သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်, နဒီသိမ်, သမုဒ္ဒသိမ်, ဇာတဿရသိမ်, ဥဒကုက္ခေပသိမ်ဟူ၍ ၇-မျိုး ရှိသည်။ (အကျယ်ကိုနောက်၌ပြမည်။)

ဂါမသိမ်အပြားကိုပြဆိုပုံ

ဂါမသိမ်သည် ပကတိဂါမသိမ်, ဝိသုံဂါမသိမ် ဟူ၍ ၂-မျိုး ပြားပြန်သည်၊ ထိုတွင် ပကတိဂါမသိမ်အကြောင်းကို—

"အသမ္မတာယ ဘိက္ခဝေ သီမာယ အဋ္ဌပိတာယ ယံ ဂါမံ ဝါ (ပ) ယာ တဿ ဝါ ဂါမဿ ဂါမသီမာ နိဂမဿ ဝါ နိဂမသီမာ၊ အယံ တတ္ထ သမာနသံဝါသာ ဧကုပေါသထာ။"

(မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓကပါဠိတော်-၁၂၄)

ယာဝတာ ဧကံ ဂါမခေတ္တံ၊ အယံ ဂါမသီမာ နာမ။

(ဝိနယသင်္ဂဟဋ္ဌကထာ-၁၈၄၊ ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ-၇)

ဤပါဠိ-အဋ္ဌကထာဖြင့်ပင် သိသာပေပြီ၊လိုရင်းချုပ်အားဖြင့် သူကြီးတဦးပိုင်ဒိုင်နယ် (ဂါမခေတ်တခု) အတွင်းမှာ ပကတိဂါမသိမ်ဖြစ်လေသည်။ ထို ဂါမသိမ်အတွင်း သံဃာသိမ်း၍ ကံပြုနိုင်သည်၊ ၎င်းဂါမသိမ်ကား ကမ္မဝါစာဖြင့် မဖွဲ့မသမုတ်ရဘဲ အလိုလိုသိမ်ဖြစ်နေသောကြောင့် အဗဒ္ဓသိမ်မည်သတည်း။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤဂါမသိမ်မှာ မင်း၏အလိုအတိုင်း ဖြစ်ရကား သုံးယူဇနာ ထက်လွန်သော်လည်း ဂါမသိမ်ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ကျွန်းရွာဆရာ တော်မိန့်၏။ "အထပိတာယ" ဟူသော ပါဠိတော်ကို ထောက် သည်။

ဂါမသိမ်၌ နဂရသိမ်,နိဂမသိမ်တို့ကိုပေါင်း၍ ယူအပ်၏။

(သာဓက)

ဂါမဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ နဂရ နိဂမမ္ပိ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ (ဝိနယသင်္ဂဟဋ္ဌကထာ-၁၈၄၊ ကင်္ခါဋ္ဌကထာ-၇)

ဤ၌ ဈေးသာရှိ၍ တံတိုင်းမရှိ၊ တံတိုင်းသာရှိ၍ ဈေးမရှိလျှင် နိဂုမ်း၊ တံတိုင်း,ဈေးနှစ်ပါးစုံရှိလျှင် မြို့ဟုမှတ်ယူရမည်။

ဤ၌ နဂရသိမ်(မြို့)ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဂါမဘောဇကသူကြီး အသီးအသီးရှိခဲ့သော် သူကြီးတဦးပိုင်ဒိုင်နယ် (ဂါမခေတ်တခု) အတွင်း သံဃာသိမ်းလျှင် ဂါမသိမ်ပင်ဖြစ်၍ ကံပြုအပ်သည်ဟု ကျေးဇူးရှင်များမိန့်၏။

(သာဓက)

ဂါမဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ နဂရမ္ပိ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ၊ တတ္ထ ယတ္တကေ ပဒေသေ တဿ တဿ ဂါမဿ ဘောဇကာ ဗလိံ လဘန္တိ၊ သော ပဒေသော အပ္ပေါ ဝါ ဟောတု မဟန္တော ဝါ ဂါမသီမာ တွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ နဂရ နိဂမ သီမာသုပိ ဧသေဝ နယော။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၉)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဗလိံ လဘန္တိဟူသော ပါဠိဖြင့် အခွန်သိမ်းမှသာ နယ်သိမ်းဖြစ်သည်ဟု ပြလိုရင်းမဟုတ်၊ ရွာသိမ်း, နယ်သိမ်းဖြစ်က အခွန်လည်းသိမ်းတော့သည်ဟုသာရည်၍၊ အခွန်သိမ်းခြင်းကိုပြတော်မူခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိုင်းခိုင်,ကျွန်းရွာ,ကျေးဇူးရှင် တို့မိန့်၏။

မှန်လှပေ၏ အခွန်းမဲ့သိမ်း, အခွန်မရသော်လည်း မြစ်,ဆားငန်ကျင်း,ဇာတဿရအိုင်တို့မှတပါးသော တဘက်ဆည်ကန်,မြောင်း, သုသာန်, တောင် စသည်တို့သည် အားလုံးကုန်ဂါမသိမ်ချည်းဖြစ်ကြလေသည်။

(သာခက)

ဗလိံ လဘန္တီတိဣဒံ ယေဘုယျေန ဝုတ္တံ၊ အယံဂါမော ဧတ္တကော ကရိသဘာဂေါတိ အာဒိနာပန ရာဇာ ပဏ္ဏသု အာရောပိတေသု ဘူမိဘာဂေသု ယသ္မိံ ယသ္မိံ တဠာကမာတိကာသုသာန ပဗ္ဗတာဒိကေ ပဒေသေ ဗလိံ နလဘန္တိ သောပိဂါမသီမာဧဝ၊ရာဇာဒီဟိ ပရိစ္ဆိန္န ဘူမိဘာဂေါ ဟိ သဗ္ဗောဝ ဌပေတွာ နဒီ လောဏိ (ဆားငန်ကျင်း) ဇာတဿရေ ဂါမသီမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

(ဝိမတိဋီကာနှင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ-၂၂၄)

မှတ်ချက်။ ။ကရီသ-ပယ်ဟူသော စကား၌ တပယ်အရမှာ "ကရိသံစတုရမ္ဗဏံ" (အဘိဓာန်ဘူမိဝဂ်) "ကောဒသဒေါဏာတုအမ္ဗဏံ" (အဘိဓာန်စတုဗ္ဗဏ္ဏဝဂ်) ရင်းအတိုင်း ၁၁-စိတ်လျှင် တအမ္ဗဏ၊ ၄-အမ္ဗဏ မျိုးကြဲလောက်သောအရပ်ကို တပယ်ခေါ်သည်ဟုမှတ်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ကျွန်းရွာဆရာတော်ကား "ဒွိကုမ္ဘံသကင္ဂံ ကုမ္ဘော ပန ဒသမ္ဗဏော"(သုတ်မဟာဝဂ္ဂဋီကာ)"ဝါဟော(လှည်း)ပန ဝီသတိခါရိ (တို့)၊ခါရိ သောဠသ ဒေါဏမတ္တာ၊ဒေါဏံ သောဠသနာဠိယော ကုမ္ဘံ ဒသမ္ဗဏာနိ"(ဇနဝသဘသုတ်ဋီကာ)

၎င်းတို့ကိုထောက်၍ အမ္ဗဏ ၂၀-နှင့် တို့ ၂၀-မှာ အတူတူပင်ဖြစ်ရကား တတို့ ၁၆-စိတ်ရှိလျှင်၊ တအမ္ဗဏလျှင်လည်း ၁၆-စိတ်ပင်ရှိတော့သည်။ထို့ကြောင့် တအမ္ဗဏ ၄-တင်းရှိသည်၊၄-အမ္ဗဏလျှင် ၁၆-တင်းရှိသောကြောင့် "ကရီသံစတုရမ္ဗဏံ" ဆိုသည့်အတိုင်း ၁၆-တင်း မျိုးကြဲလောက်သော အရပ်ကို တပယ်တကရီသ ခေါ်သည်ဟု မိန့်သတည်း။

ဝိသုံဂါမသိမ်ကိုပြဆိုပုံ

ဝိသုံဂါမသိမ်အတွက် အခြေခံစကားမှာ ဝိသုံဂါမသိမ်ဖြစ်ရန် ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံသည်ဆိုတာ မူလသူကြီးတဦးပိုင်နေသောဒိုင်နယ်ကြီးတခု(ဂါမခေတ်ကြီးတခု)အတွင်းမှ အသီးအခြားသူကြီးတဦးပိုင် ဒိုင်နယ်ကလေးတခု (ဂါမခေတ်ကလေးတခု) ကွဲထွက်လာအောင် ပြုလုပ်တာပင်ဖြစ်သည်။ လိုရင်းအချုပ်မှာ ဒိုင်နယ် ၂-ခုဖြစ်အောင် ခွဲလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်၊ ဤ၌ ဒိုင်နယ်ကွဲအောင်ကျောင်းဝိုင်းဝတ္တကမြေပိုင် ရဟန်းကလည်းမခွဲနိုင်၊ သိမ် ဒကာ-ဒကာမပြုမည့်သူကလည်း မခွဲနိုင်၊ အာဏာပိုင်မင်းကသာ ခွဲနိုင်သည်။ အာဏာပိုင်မင်းမှာလည်း အယုတ်ဆုံး ခရိုင်ဝန်ဖြစ်လျှင် သူကြီးခန့်နိုင်သော အာဏာ ရှိသောကြောင့် ခွဲပေးနိုင်ပြီ၊ သို့အတွက် ခရိုင်ဝန်ထံ ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံရသည်၊ ဝိသုံဂါမနှင့်ပကတိ

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဂါမမှာ ဒိုင်နယ်ကျဉ်းတာ နှင့် ဒိုင်နယ်ကျယ်တာပင် ထူးသည်၊ သဘောအတူတူပင် ဘာမျှမထူးပေ၊ ဝိသုံဂါမအမိန့် ရရှိသော အခါ ဒိုင်နယ်ကလေးတခု သီးခြားကွဲလာသောကြောင့် ဝိနည်း ဥပဒေအရ ဝိသုံဂါမအမိန့် ရရှိထားသော မြေကွက်အတွင်းက ရဟန်းတော်များကိုသာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း သိမ်းရတော့သဖြင့် သံဃာ အသိမ်းရ သက်သာသောကြောင့် သိမ်သမုတ်မှု ချမ်းသာ သည်၊ဝိသုံဂါမအမိန့်မရလျှင်ကား ဝိနည်းဥပဒေအရ သူကြီးတဦး ပိုင် ဒိုင်နယ်ကြီးတခု(ဂါမခေတ်ကြီးတခု)အတွင်းရှိ ရဟန်းတော် များကို ဟတ္ထပါသ်အတွင်း သိမ်းရခြင်း, ဆန္ဒဆောင်ရခြင်း, နယ် စပ်က အစောင့် ထားရခြင်း စသည်တို့ကြောင့် သိမ် သမုတ် မှု ဆင်းရဲသည်၊ဤသို့လျှင် ကျဉ်းတာနှင့်ကျယ်တာ၊ချမ်းသာတာနှင့်, ဆင်းရဲတာမျှပင်ထူးသည်၊ သိမ်သမုတ်၍ကား ဖြစ်သည်ချည်းသာ ဟုမှတ်။

ဤ၌ အာဏာပိုင်မင်းများက သိမ်သမုတ်လိုသည့် မြေကွက်ကို ဂရမ်ပိုင်ပင်လှူဒါန်းစေကာမူ၊ ဝိနည်းဥပဒေအရ ဝိသုံဂါမ မဖြစ် သောကြောင့်(ဝါ)ဒိုင်နယ်မလှူသောကြောင့်၊ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံ၍ သမုတ်ခြင်းမျိုးဖြင့် မသမုတ်နိုင်ချေ၊ သူကြီးတဦးပိုင် ဒိုင်နယ်ကြီး တခုလုံးသိမ်း၍သာ သမုတ်ရမည်။

သို့မဟုတ်ဘဲ အာဏာပိုင်မင်းများက သိမ်သမုတ်ရန်မြေကွက် ကို အပိုင်တော့မလှူပေ၊ ဝိနည်းဥပဒေနှင့်အညီ ဝိသုံဂါမသိမ်ဖြစ် အောင် သူကြီးတဦးပိုင် ဒိုင်နယ်ကြီးအတွင်းမှ၊ အသီးအခြား တဦးပိုင်ဒိုင်နယ်ကလေးအဖြစ်ကိုကား ခွဲခြားပေးလေသည်၊ဤသို့ ခွဲပေးလျှင် အပိုင်မလှူသော်လည်း ဝိနည်းဥပဒေအရ ဝိသုံဂါမ အမိန့်ခံ၍ သမုတ်ခြင်းမျိုးဖြင့် သမုတ်နိုင်ပေပြီ၊ သူကြီးတဦးပိုင်

ဒိုင်နယ်ကြီးတခုလုံး မသိမ်းရတော့ချေ၊ ဤသို့လျှင် အသိမ်းရလွယ်ကူစွာ သိမ်သမုတ်ခြင်းငှါသာ ဝိသုံဂါမ အမိန့်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်၊ မြေပိုင်ရအောင် ခံခြင်းမဟုတ်ပေ၊ မူလက ကျောင်းမြေဆိုလျှင် ကျောင်းမြေပင်ဖြစ်သည်၊ မူလကအစိုးရမြေဆိုလျှင် အစိုးမြေပင် ဖြစ်သည်ဟုမှတ်။

ဤသို့ အသွန်လွယ်ကူသောအရာဖြစ်ပါလျက် ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာ,သာသနာ့ဒါယကာ အမည်ခံသောမင်းတို့၏လက်ထက်၌သော်မှပင်၊ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံရာ၌ အခက်အခဲတွေ့နေရခြင်း,နှောင့်နှေးနေရခြင်း, တာဝန် လေးနေရခြင်း များမှာ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်မင်းများအနေနှင့် ဤဝိသုံဂါမသဘောကို နားမလည်ကြသောကြောင့်သာ ဖြစ်လေရာ၏၊ အကယ်၍ ဝိသုံဂါမသဘောကို ယခုရေးသားညွှန်ကြားသည့်အတိုင်းနားလည်ကြပါမူ ဒိုင်နယ်ခွဲခန့်နိုင်သော အာဏာရှိသော သက်ဆိုင်ရာခရိုင်ဝန်များက၊ ဝိသုံဂါမအမိန့်ကို လွယ်ကူစွာနှင့်ပင် ပေးကြလိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မှန်၏၊ အစိုးရ၏ ဥပဒေအရအားဖြင့်လည်း ယခုကဲ့သို့ ဝိသုံဂါမအမိန့်ပေးရခြင်းသည် သိမ်သမုတ်ရန်မြေကို အပိုင်လှူရတာ မဟုတ်၊မူလကကျောင်းမြေဖြစ်လျှင် ၎င်းကျောင်းမြေကိုပင်၊မူလ သူကြီးပိုင်ဒိုင်နယ်ကြီးအတွင်းမှ အသီးအခြားလျှောက်သူ့,အမိန့်ခံသူပိုင်ဒိုင်နယ်ကလေးတခုကွဲထွက်လာအောင် ဒိုင်နယ်ခွဲပေးရတာ မျှဖြစ်သောကြောင့် ဥပဒေ၏အပြင်ကသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ဝိသုံဂါမဆိုတာ သိမ်သမုတ်ရန် မြေကိုအပိုင်ပေးမှ, လှူမှဖြစ်သည်ဆိုလျှင်သာ အစိုးရ၏ဥပဒေအရ စီစစ်ဘို့လိုမည်ထင်ပါသည်။ အမှန်စင်စစ်ကတော့ ဝိနည်းဥပဒေအတိုင်း ဒိုင်နယ်ကြီးထဲက ဒိုင်နယ်ကလေးတခု ခွဲခန့်ပေးရခြင်းမျှသာဖြစ်သည်၊ (ဝိသုံ=မူလဒိုင်နယ် (ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဂါမခေတ်ကြီးတခုမှ အသီးအခြားဖြစ်သော+ဂါမ=ဒိုင်နယ်ဂါမခေတ်ငယ်ကလေးတခု) မူလ ဒိုင်နယ် ဂါမခေတ်ကြီး တခု ထဲက တသီးတခြား ဦးပိုင်ခွဲခန့်ပေးလိုက်သော ဒိုင်နယ် ဂါမခေတ်ငယ်ကလေးတခုကို"ဝိသုံဂါမ"ဟု ဆိုလိုပါသည်၊ အပိုင်လှူရသည်ဟု မဆိုပါ၊ သတိပြုပါလေ။

ထို့ကြောင့်"ဝိသုံဂါမအမိန့်"ဟူသည် အစိုးရမင်းတို့၏ ဥပဒေပြင်ဘက်ကဖြစ်, မဖြစ်ကို ထင်ရှားစွာသိရအောင် ယခုရေးသားလတ့်သော"ဝိသုံဂါမ ဝိနိစ္ဆယ" ကို သေချာစွာကြည့်ရှုကြပါဦး၊ အာဏာပိုင်အစိုးရမင်းများနှင့်လည်း ဤဝိသုံဂါမအရာမှာ သက်ဆိုင်နေပါသည်၊ နားလည်ထား သင့်သော အရာလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဝိသုံဂါမ ဝိနိစ္ဆယ

ယမ္ပိ တေသံ့ ယေဝ ဂါမခေတ္တေ ကေံ ပဒေသံ အယံ ဝိသုံဂါမော ဟောတူတိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ရာဇာ ကဿစိ ဒေတိ၊ သောပိ ဝိသုံဂါမသီမာ ဟောတိယေဝ။

(မဟာဝါ-ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၉)

ဤအဋ္ဌကထာအရဆိုလိုရင်းမှာ"ဒိုင်နယ်ကြီး"ဂါမခေတ်ကြီးထဲမှ တခုသော မြေကွက်ကလေးကို ဤမြေကွက်ကလေးသည် တသီးတခြား ဒိုင်နယ်ကလေး, ဂါမခေတ်ကလေးဖြစ်စေဟု ခွဲခန့်နိုင်သော အာဏာရှိသော အာဏာပိုင်မင်း (ခရိုင်ဝန်)က ခွဲခန့်ပေးလိုက်လျှင် ဝိသုံဂါမဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤ၌ မြေကိုအပိုင်ပေးမှု, မပေးမှုအတွက် ဆိုလိုရင်းမဟုတ်၊ ဒိုင်နယ်ခွဲခန့်မှုအတွက်သာ ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်သည်၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ဝိသုံဂါမ ပေးမှုသည် အစိုးရဥပဒေမှ လွတ်နေပြီ မဟုတ်လော။ သို့အတွက် ဥပဒေဖြင့် ပြောဆိုဘွယ်မလိုတော့ပါ၊ ဒိုင်နယ်ခွဲခန့်နိုင်သောအာဏာရှိသူက ဒိုင်နယ်ခွဲခန့်ပေးလိုက်ဘို့ပင် လိုပါသည်၊ မြေအတွက် ဥပဒေနှင့် စိစစ်ဘွယ် မလိုတော့ပါ၊ မူလကကျောင်းဝိုင်းအတွင်းဖြစ်၍ ကျောင်းမြေမှာ ကျောင်းမြေပင်ဖြစ်ပေသည်၊ အစိုးရမြေဖြစ်လျှင်လည်း အစိုးရမြေပင် ဖြစ်ပေသည်။ သိမ်သမုတ်လိုက်ရုံမျှနှင့် မြေအတွက်ဘာမျှထူးခြားမသွားပေ၊ ရှေးက မြို့ကြီးတခုလုံးကိုပင် သိမ်သမုတ်ထားပါသေးသည်။ အစိုးရက ဒိုင်နယ်ကလေးသီးခြား (ဝိသုံဂါမ) ခွဲခန့်မပေးသော်လည်း၊ ဒိုင်နယ်ကြီးအတွင်းကိုသိမ်းနိုင်က၊ ဝိနည်းဥပဒေအရ သိမ်သမုတ်နိုင်ခွင့် ရှိပါသည်၊ သိမ် သမုတ်ခြင်းမျှ ကိုကား မည်သူမှ ကန့်ကွက်နိုင်ခွင့်မရှိချေ။

ထို့အပြင် ဝိနည်းဥပဒေအတိုင်း ဒိုင်နယ်ကြီးတခုလုံးမသိမ်းဘဲနှင့် သိမ်သမုတ်၍ဖြစ်ရုံမျှ၊ အခိုက်အတန့် ဝိသုံဂါမပေးလိုက်ပြီးလျှင်၊ သိမ်သမုတ်ပြီးနောက် ချက်ချင်းပင် ဝိသုံဂါမအမိန့်ကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သော်လည်း သမုတ်အပ်ပြီးသောသိမ်မှာ အောင်မြင်ပြီးဖြစ်၍ မပျက်စီးတော့ချေ၊ ဤကဲ့သို့သောသဘောကိုသိရသဖြင့်လည်း ဗုဒ္ဓ၏ ဝိနည်းဥပဒေ, ဝိနည်းပရိယာယ်အရ၊ ဒိုင်နယ်ကြီး မသိမ်းဘဲ သိမ်သမုတ်၍ဖြစ်ရုံ, အခိုက်အတန့်ပြုရုံမျှသည် အစိုးရဥပဒေနှင့်ဆိုင်,မဆိုင် စိစစ်ကြည့်ကြပါလေ။

ဤမျှလောက် ရှင်းလင်း ပြတ်သားစွာ ရေးသားလိုက်သဖြင့် ဝိသုံဂါမ အမိန့်ဟူသည် ဝိနည်း ပရိယာယ်အရ ပြုလုပ်ရသည်ကို

အားလုံး သိရှိကြလောက်ပေပြီ၊ ယင်းသို့ သိရှိကြ, နားလည်ကြသဖြင့်လည်း ဝိသုံဂါမအမိန့်ပေးမှုနှင့် ပတ်သက်၍၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်မင်း(ခရိုင်ဝန်မင်း)တို့က၊ ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံယူပါလျှင် ဝိနည်းပရိယာယ်အရ ပြုလုပ်သည်များကို၊ သံဃာတော်များ-သူကြီးတဦးပိုင် ဒိုင်နယ်ကြီးတခုအတွင်းရှိ သံဃာများကို မသိမ်းရတော့ဘဲ သိမ်သမုတ်မှု ချမ်းသာစေရန်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မြတ်ကြီးကို ချီးမြှောက်သောအားဖြင့်၊ အမြန်ပြုလုပ်ပေးကြဘို့ ဤစာအုပ်ကနေ၍ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်ခင်းများ (ခရိုင်ဝန်များ) အား အထူးမေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

သာသနာတော်အရေးကို အလေးပြုကာ၊ အားပေးဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေသား။

ဝိနည်းမိုရ်များအတွက် တဆင့်တက်၍ စစ်ပြချက်

ဤသို့ "ဝိသုံဂါမအမိန့်" ခံယူရာ၌၊ (၁)ခံယူသောပုဂ္ဂိုလ်၊ (၂)ပေးသောပုဂ္ဂိုလ်၊ (၃)ပေးပုံအခြင်းအရာတို့ကို စီစစ်ရန်လိုပေသည်။ ရှုပါဦးမည်– ခံယူသောပုဂ္ဂိုလ်အရ "ကာယစိ"ဟု အဋ္ဌကထာ၌ သာမန်သာဆိုသည်၊ မူလသူကြီးခံယူလျှင် ရနိုင်,မရနိုင် အဆိုမရှိပေ၊ သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌ ဗဟုဿုတရေ, ဝိနယဝိဒူဖြစ်တော်မူကြသော ဆရာတော် အဆက်ဆက်တို့ ဆောင်လာသော အာစရိယဝါဒ-အာစရိယလဒ္ဓေါပဒေသများကိုသာ ပြောဆိုကြရမည်ဖြစ်သည်။

ပြောဆိုကြသည်ရှိသော် "ကာယစိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားအရ (ဋီကာများအထူးမဖွင့်) ဝိသုံဂါမအမိန့် ခံယူသူမှာ

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ၡင်းဒိုင်နယ်ကြီးကိုစိုးပိုင်သော မူလသူကြီးမှတပါး အခြားသူသာ ဖြစ်ရမည်၊ မူလသူကြီးမဟုတ်လျှင် မည်သူမဆို ဝိသုံဂါမအမိန့် ခံယူနိုင်သည်ဟုမှတ်၊ အကယ်၍ မူလသူကြီးကပင် ခံယူထားသည့် ဝိသုံဂါမပေါ်၌ ဒိုင်နယ်ကြီးအတွင်းရှိ ရဟန်းများကို မသိမ်းဘဲ သိမ်သမုတ်လျှင် မူလဒိုင်နယ်ကြီးမှ ဝိသုံဂါမ သီးခြား မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဝဂ်ဖြစ်နေရကား ထိုသိမ်မှာ မဒအောင်ဟု ပဌမ မိုးနံကုန်းဆရာတော်, ဒုတိယညောင်လွန့်ဆရာတော်များမိန့်ကြား ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ထို့ကြောင့် ဒုတိယညောင်လွန့်ဆရာတော်၏ "ဝိနယဂဏ္ဌိဒီပနကျမ်းကြီး"၌ "ဤဝိသုံဂါမခံ၍သမုတ်ရာ၌ ရွာသူကြီးဟောင်းမှ တပါး အခြားသူခံ၍ သိမ်သမုတ်မှသာလျှင် ဝိသုံဂါမမြောက်၍ သိမ်မြောက်သည်၊ ရွာသူကြီးဟောင်းက ဝိသုံဂါမခံ၍ သိမ်သမုတ်ရာ၌ ၎င်းဝိသုံဂါမအတိုင်းသာ သံဃာစည်းဝေး၍ ရွာဟောင်း၌ ရှိသောသံဃာကိုမသိမ်းဘဲ သိမ်သမုတ်လျှင် ဝိသုံဂါမ မမြောက်၍ သိမ်လည်းမမြောက်နိုင်သည်သာတည်းဟူ၍မှတ်ရာ၏"ဟုမိန့်၏။

ထိုအပြင် မန္တလေးမြို့-ရွှေရေးဆောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက လည်း သူကြီးဟောင်းက ဝိသုံဂါမခံယူခြင်းသည် ကိုယ့်ဒိုင်နယ် ကြီးထဲက ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပင် ဒိုင်နယ်ကလေးခွဲယူတာဖြစ်၍ ခံယူ သူမကွဲသောကြောင့်'ထမင်း ထမင်းချင်းမြှုပ်စားတာနှင့်တူသည်' ဘာမျှမထူးပေ၊ထို့ကြောင့် မူလသူကြီးမှတပါးသောသူ ခံယူမှသာ ထူး၍၊ဝိသုံဂါမမြောက်သည်ဟု မိန့်တော်မူကြောင်း ကျေးဇူးရှင် မိန့်၏။

ထို့အပြင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ခံ နိုင်ငံကျော်ပခုက္ကူဆရာတော် များလည်း မူလ သူကြီးမှ တပါး အခြားသူ ခံယူမှ ဝိသုံဂါမ

ပြောက်သည်ဟုပင် ယူတော်မူကြသည်။ ထိုကြောင့် ၎င်းတို့၏ 'သီမာဝိနိစ္ဆယကျမ်း" ၌ "ဤမည်သော ရပ်ကွက် သည်လည်း ပကတိဂါမမှ သီးခြားရွာတခုဖြစ်စေဟု မင်းသည် ပိုင်းခြား ကန့်သန့်၍ "ပကတိ ရွာသူကြီးမှတပါး" တစုံတယောက်သောသူအား ပေးအပ်သော ရပ်ကွက်အပိုင်းအခြားဟု ဆိုအပ်သော ဝိသုံဂါမ သိမ်သည်"ဟု မိန့်၏။

ထို့အပြင် မန္တလေးနေပြည်တော်၌ ရွှေကျောင်းဂူသုံ့ ကျီဝန် ဆရာတော်, အောင်မြေရွှေဘုံဆရာတော်, မင်းကျောင်းဆရာတော် ဦးဘဲတို့လည်း သူကြီးဟောင်းအား ထပ်၍ ဝိသုံဂါမ ပေးလျှင် မအပ်ဟု မိန့်တော်မူကြကြောင်း ကျွန်းရွာဆရာတော်မိန့်၏။

ကျေးဇူးရှင်လည်း ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီးများ အတိုင်းပင် ယူတော်မူလေသည်၊ ဝိနည်းမဟာဝါ ကိုပို့ချစဉ်ကလည်း မိန့်တော်မူဘူးသည်။ (ဤကား အာစရိယဝါဒများတည်း။)

လောကယုတ္တိမှာလည်း သက္ကရာဇ် ၁၂၄၆-ခုနှစ်၊ ဝါတွင်း၌ နန်းတော်ထဲတွင် ရဟန်းခံလေရာ၊ ဘုရင်က အခြားသူတယောက် ကိုသာ ဝိသုံဂါမ ပေးခဲ့သောထုံးရှိလေသည်။

သဘာဝယုတ္တိမှာလည်း လောက၌ ပစ္စည်းရှင်တဦးထဲကိုပင်၊ ၎င်း၏ပစ္စည်းများကို အခြားသူတယောက်ကခွဲ၍ပေးသော်လည်း ပစ္စည်းမှာ မကွဲနိုင်သကဲ့သို့ရင်း၊ ခွဲ၍ယူသော်လည်း ကိုယ့်ပစ္စည်း သာဖြစ်နေ၍ မထူးသကဲ့သို့ရင်း၊ မူလသူကြီးတဦးထဲပင် မိမိပိုင် ဒိုင်နယ်ကြီးကိုခွဲ၍ ဒိုင်နယ်ကလေးတခု ခံယူသော်လည်း ခံယူသူ တဦးထဲသာဖြစ်နေသောကြောင့်ရင်း၊ မိမိဒိုင်နယ်တခုထဲပင် ဖြစ်နေ သောကြောင့်ရင်း မကွဲနိုင်ကြောင်း၊ ဘာမျှမထူးကြောင်းကို သိရ

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ပါသည်(ဤကား လောကအကြောင်းယုတ္တိ,ဘာဘာဝအကြောင်းယုတ္တိများတည်း။)

"ပေးသောပုဂ္ဂိုလ်" အရ ရာဇာဟု အဋ္ဌကထာဆရာဆိုသည် ၎င်းရာဇာအရမှာ ရေမြေကိုအစိုးရသော ပထဝီဿရခတ္တိယမင်း ထိုမင်းထံမှ ရွာသိမ်း-နယ်သိမ်း, မြို့သိမ်းပြုနိုင်သော အမိန့်အာဏာရှိသော အိမ်ရှေ့မင်း, ဘုရင်ခံ, မှူးမတ်၊ ခရိုင်ဝန်ခေါ်သောအရေးပိုင်မင်းတို့ကိုယူရမည်၊နယ်သိမ်း,မြို့သိမ်းမပြုနိုင်သော နယ်ပိုင်,မြို့အုပ်, အင်စပိတ်, ကွင်းစာရေး,တိုက်သူကြီးတို့ကို မယူရချေ။

ဤ၌ အချို့က ပထဝီဿရခတ္တိယမင်း၏ အမိန့်အာဏာကိုရရှိသားသော အိမ်ရှေ့မင်း, ဘုရင်ခံ, မှူးမတ်, အရေးပိုင်မင်းတို့မှာ ပထဝီဿရခတ္တိယမင်းမဟုတ်၍ သံသယရှိကြသည်။ စင်စစ်သော်ကား သံသယမရှိသင့်ပေ၊အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုပထဝီဿရခတ္တိယမင်းထံမှ အမိန့် အာဏာကို ရရှိထားသော မင်းတို့တွင် အယုတ်ဆုံး ခရိုင်ဝန်ခေါ်သော အရေးပိုင်သည်ပင် ဂါမခေတ်တခု၌ရှိသော ဒိုင်နယ်ပိုင်သူကြီးတဦးကို ရာထူးမှချ၍ အခြားဂါမခေတ် ဒိုင်နယ်သို့ ပေါင်းခြင်း၊ မူလဂါမခေတ် တခုထဲ၌ပင် သူကြီး ၂-ဦးခန့်၍ ဒိုင်နယ်ခွဲခြင်း၊ ဒိုင်နယ်သူကြီးတို့ကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရသောကြောင့်ပင်တည်း။

ထို့ကြောင့် ပထဝီဿရ ခတ္တိယမင်းထံမှ အမိန့်အာဏာရရှိသော အိမ်ရှေ့မင်း, ဘုရင်ခံ, မှူးမတ်, ခရိုင်ဝန်တို့သည် ပထဝီဿရခတ္တိယမင်းနှင့်အလားတူပင် ခွဲခန့်နိုင်ခွင့်, ပြုလုပ်နိုင်ခွင့်ရှိကြောင်းကိုလည်း—

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

"ယေဝ ါပနာ္တတိ အညေပိ ယေရာဇကုလ နိဿိတာဝါ သကစီရိယ နိဿိတာဝါ ဟုတွာ ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ အနုသာသန္တိ၊သဗ္ဗေပိတေ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ ရာဇာနောတိ ဒဿေတိ"
(ဒုတိယပါရာဇိကကဏ်အဋ္ဌကထာ-၂၄၂)

"ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ ရာဇာနော ဂဏ္ဍာဒီနံ ဂါမနိဂမေ နိယျာတေန္တိ တုမ္ဟေဝတ္တ အနုသာသထာတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ တေ ဧဝဣဿရာ ဟောန္တိ" (ဘိက္ခုနီဝိဘင်းအဋ္ဌကကာ-သံဃာဒိသေသသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်) ဤအဋ္ဌကထာများကို ထောက်၍ သိနိုင်လေသည်။

ထို့အပြင် လောကအကြောင်းယုတ္တိမှာ အောက်မြို့-အောက်ရွာ၌ အချိုအရပ်တွင် သိမ်သမုတ်ရန် ဘုရင်ခံထံ ဝိသုံဂါမအမိန့်စာရလိုသောကြောင့် ဘုရင်ခံထံရောက်အောင်သွား၍ အမိန့်ခံလေရာ၊ ဘုရင်ခံက အနည်းငယ်မဖြစ်လောက်တဲ့ကိစ္စကလေးနှင့် စရိတ်ပန်းကိုယ်ကြေ လာရောက်ကြရသည်ကိုမေးမြန်းသိရသဖြင့်၊အရေးပိုင်တို့က မပေးနိုင်သလော၊ အပင်ပန်းကြီးစွာခံ၍ မလာပါစေနှင့်၊ အရေးပိုင်တို့က ပေးလေဟု ပြောဆိုကြောင်း၊ ၁၂၄၆-ခုနှစ်က၊ ဓားဝယ်မြို့ - မရမ်းကျောင်း ဘုန်းကြီး ဦးသာဂရ လျှောက်ဘူးသည်ကိုထောက်၍ အရေးပိုင်က ဝိသုံဂါမ ပေးနိုင်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိ သိရသည်ဟု မိုင်းခိုင်ဆရာတော်ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ကျွန်းရွာဆရာတော်လည်း အရေးပိုင်မင်းအထိ ရွာသီး, နယ်သီး ပြုလုပ်နိုင်သော အမိန့်အာဏာရှိကြောင်းကို ဆိုလတ့ံ (ဆာကူလာ) အမိန့်ဖြင့် သိသာထင်ရှားသည်ဟု မိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဆာကြူလာ အမိန့်တော်ပြန်တမ်းနှာ ၁၈၇၆-ခုထုတ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်အောက်ပိုင်းဆိုင်ရာ မြေရာနှင့် အခွန်တော်အက်ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းပိုင်းခြားသည့် နည်းဥပဒေအခန်း(၆)၊ ပုဒ်မ(၁၂)တွင် သာသနာရေး, သာသနာမှုနှင့် ဆိုင်သည့် အဆောက်အဦအတွက် မြေရာများကို (မြေခွန်တော်ဘစုံဘရာရှိလျှင်) မြေခွန်တော်လွတ် အရေးပိုင်က ပေးအပ်ချထားခွင့်ရသည်။

(က) ၎င်းမြေဘန်ဘိုးငွေမှာ(၁၁၀)ထက်မပိုလျှင် မိမိအမိန့်နှင့်ပေးအပ်ချထားခွင့်ရသည်။

(ခ) ၁၀၀ ထက်ပို၍(၂၀၀)ထက်မပိုလျှင်အခွန်တော်ဌာနချုပ် ဝန်ကြီးအမိန့်ခံယူ၍ ပေးအပ်ချထားခွင့်ရသည်။

ဤဥပဒေများကိုတောက်၍ အရေးပိုင်တို့သည် ဝိသုံဂါမ မြေစားပေးပိုင်ခွင့်ရသည်ဟု မိန့်တော်မူအပ်သည်။

"ပေးပုံအခြင်းအရာ"အရ၊ "အယံဝိသုံဂါမော ဟောတု"ဟု အဋ္ဌကထာ၌လာ၏၊ ထို့ကြောင့် ဂရမ်ပေးမှု, အပိုင်လှူမှုတို့နှင့်မဆိုင်၊ ဝိနည်းပရိယာယ်အရ နယ်မသိမ်းဘဲ သိမ်သမုတ်၍ဖြစ်ရုံ အခိုက်အတန့်ဖြစ်စေ (ဤမည်သောရပ်ကွက်) (ဤမျှလောက်)ပမာဏသည် ပကတိဂါမမှ သီးခြားရွာတခုဖြစ်စေ ဟူသော စကားရပ်များ ဝိသုံဂါမအမိန့်စာ၌ပါလျှင် ပေးပုံ အခြင်း အရာပြည့်စုံပြီ၊ အပိုင်လှူမှုပြည့်စုံသည်မဟုတ်၊ ဝိနည်းပရိယာယ်အရ အခိုက်အတန့် ခွဲခန့်ပေးလိုက်ပြီးလျှင် သိမ်သမုတ်ပြီးနောက် ပြန်ရုပ်သိမ်းလည်း ပေးပုံအခြင်းအရာပြည့်စုံ၍ သိမ်အောင်မြင်ပြီး ဖြစ်တော့သည်ဟု မှတ်ရမည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤသို့ ရှေ့နားကဝါကျမှာ "ဗလိံ လဘန္တိ" ဟု ဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုလိုက်ခြင်းကား ရွာသီး,နယ်သီးဖြစ်လျှင် အခွန်လည်းသီးတော့ သည်ဟု ရည်၍ အခွန်သီးခြင်းကိုဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်၊ အမှန်က တော့ အခွန်သီးမှသာ နယ်သီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုရင်းမဟုတ်၊ အခွန် မသီးသော်လည်း နယ်သီးဂါမခေတ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဝိမတိဋီကာ နှင့်တကွ မိုင်းခိုင်,ကျီဝန်, ကျွန်းရွာ ကျေးဇူးရှင်တို့မိန့်၏။

ဆရာတော်ဦးဒုမ်ကား ဘုရားမြေ,ကျောင်းမြေ စသော ဘုရင် ကလှူထားသော ဝတ္တက(ဝတ္တုကံ)မြေများကို ဝိသုံဂါမဖြစ်သည် ဟု ယူ၍ ၎င်းမြေများ၌ ဒိုင်နယ်မသိမ်းဘဲပြုလုပ်သည်ဟု ပုတ္တလင် ရှင်မထီးသိမ် ကျောက်စာ၌တွေ့ရသည်၊ ၎င်းဝတ္တကမြေများမှာ လာဘသိမ်သာဖြစ်၍ ဒိုင်နယ်မသိမ်းဘဲမအပ်ဟု သဲအင်းသာသနာ ပိုင်, ဗားကရာသာသနာပိုင်, ဗန်းမော်, ကျီဝန်, အောင်မြေရွှေဘုံ, နန်းဦး, သံယုတ်တို့မိန့်ကြောင်း ကျွန်းရွာဆရာတော်မိန့်၏။

ကျေးဇူးရှင်လည်း "ယေ အဗဒ္ဓသိမဝိဟာရာ၊ တေသု ဘိက္ခူ ဧကဇ္ဈံ သန္နိပါတေတဗ္ဗာ" (မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၆၉) ၎င်းကိုထောက်၍ ဘုရားမြေ, ကျောင်းမြေ စသော ဝတ္တကမြေများမှာ ဝိသုံဂါမသိမ်မဖြစ်နိုင်၊ ပကတိဂါမသိမ်ထဲ၌ သာ ပါဝင်သည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အနာဂတ အနေကန္တိက ဝိသုံဂါမပေးမှု အပ်ပုံကိုပြဆိုချက်

သိမ်အမိန့်စာ၌ "သိမ်သမုတ်ခြင်းမှတပါး တခြား တစုံ တရာ အသုံးပြုလျှင် သနားတော်မူရင်းအမိန့်တော်ကို နုတ်သိမ်းစေ"ဟု (ဒုတိယ-အကြိမ်)

သော အဖျားသတ် စကားအရမှာ သိမ်သမုတ်ဖြစ်လျှင်ပေး၏၊ မသမုတ်ဖြစ်လျှင်မပေးဟု အနာဂတ အနေကန္တိက ပေးခြင်းဖြစ်လေသည်၊ ထိုပေးခြင်းမျိုးသည် တပါးသောကိစ္စကို ပြုသူအားပေးခြင်းမမြောက်၊ သိမ်သမုတ်သောသူအားကား ပေးသောအခါကပင် ပေးခြင်းမြောက်၏၊ ဝိသုံဂါမ ခံယူသူပိုင်၏၊ ဝိသုံဂါမဖြစ်၏ဟု မှတ်ရမည်။

(သာဓက)

သစေဟိ ပဥ္စသု သဟာဓမ္မိကေသု ယောကောစိကာလံ ကရောန္တော မမစ္စယေန မယှံ ပရိက္ခာရော ဥပဇ္ဈာယဿ ဟောတု(ပ)တေသံ န ဟောတိ၊ သံဃဿေဝ ဟောတိ၊ န ဟိ ပဥ္စန္နံ သဟာဓမ္မိကာနံ အစ္စယဒါနံ ရုဟတိ၊ ဂိဟီနံ ပန ရုဟတိ။ (စူဠဝဂ္ဂ-ဘိက္ခုနိခန္ဓကဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ ငါသေလျှင် ငါပိုင်ပစ္စည်းများ မည်သူအားဖြစ်စေ, ရစေဟု ပေးခြင်းသည် အစ္စယဒါနမည်၏၊ ၎င်းကို အနာဂတ်ပေး, အနေကန္တိကပေးဟုလည်းခေါ်၏။ ဤသို့ပေးခြင်းသည် သတင်းသုံးဘော်ငါးယောက်တို့မှာ ပေးခြင်းမမြောက်၊ လူများမှာပေးခြင်းမြောက်၏ဟု ဆိုလိုသည်၊ ၎င်းစကားကို ထောက်၍ လူဖြစ်သောအစိုးရတို့၏ သိမ်သမုတ်လျှင်ပေး၏၊ တပါးသောကိစ္စပြုလျှင်မပေးဟူသော အနာဂတ - အနေကန္တိကပေးခြင်းမျိုးသည်လည်း တပါးသောကိစ္စပြုသူအား ပေးခြင်းမမြောက်၊ သိမ်သမုတ်သူအားကား ပေးသောအခါကပင် ပေးခြင်း မြောက်၏၊ ခံယူသူပိုင်၏၊ ဝိသုံဂါမဖြစ်၏ဟု ကျေး, ဒု, မိုး, ကျွန်းတို့မိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤဝိသုံဂါမသိမ်နှင့် ပကတိဂါမသိမ်တို့သည် နာနာဂါမခေတ်ဖြစ်ကြသောကြောင့် ဗဒ္ဓသိမ်နှင့်တူကြသည်၊ သို့အတွက် နာနာမခေတ်ဖြစ်သော ဂါမသိမ်ချင်း သစ်ပင်အဆောက်အဦထိစပ်၍လည်း သစ်ပင်အဆောက်အဦများမှာ ဒွိသိမ် သိမင္ဒပင်ဖြစ်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်နှင့်ဒုတိယညောင်လွန့်ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ မိန့်တော်မူသည်။

(သာဓက)

သာစ ဣတရာစ ပကတိဂါမ နဂရနိဂမသီမာ ဗဒ္ဓသီမာသဒိသာယေဝ ဟောန္တိ၊ ကေဝလံ ပန တိစီဝရဝိပ္ပဝါသပရိဟာရံ နလဘန္တိ။

(မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၉)

ဝိသုံဂါမဝိနိစ္ဆယပြီး၏။

သော အဖျားသတ် စကားအရမှာ သိမ်သမုတ်ဖြစ်လျှင်ပေး၏၊ မသမုတ်ဖြစ်လျှင်မပေးဟု အနာဂတ အနေကန္တိက ပေးခြင်းဖြစ်လေသည်၊ ထိုပေးခြင်းမျိုးသည် တပါးသောကိစ္စကို ပြုသူအား ပေးခြင်းမမြောက်၊ သိမ်သမုတ်သောသူအားကား ပေးသောအခါ ကပင် ပေးခြင်းမြောက်၏၊ ဝိသုံဂါမ ခံယူသူပိုင်၏၊ ဝိသုံဂါမဖြစ်၏ဟု မှတ်ရမည်။

(သာဓက)

သစေဟိ ပဥ္စသု သဟာဓမ္မိကေသု ယောကောစိကာလံ

ကရောန္တော မမစ္စယေန မယှံ ပရိက္ခာရော ဥပဇ္ဈာယဿ

ဟောတု(ပ)တေသံ န ဟောတိ၊ သံဃဿေဝ ဟောတိ

န ဟိ ပဥ္စန္နံ သဟာဓမ္မိကာနံ အစ္စယဒါနံ ရုဟတိ၊ ဂိဟီနံ ပန ရုဟတိ။ (စူဠဝါ-ဘိက္ခုနိခန္ဓကဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ ငါသေလျှင် ငါပိုင်ပစ္စည်းများ မည်သူအားဖြစ်စေ ရစေဟု ပေးခြင်းသည် အစ္စယဒါနမည်၏၊ ၎င်းကို အနာဂတ်ပေး၊ အနေကန္တိကပေးဟုလည်းခေါ်၏။ ဤသို့ပေးခြင်းသည် သတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်တို့မှာ ပေးခြင်းမမြောက်၊ လူများမှာပေးခြင်းမြောက်၏ဟု ဆိုလိုသည်၊ ၎င်းစကားကို ထောက်၍ လူဖြစ်သောအစိုးရတို့၏ သိမ်သမုတ်လျှင်ပေး၏၊ တပါးသောကိစ္စပြုလျှင် မပေးဟူသော အနာဂတ - အနေကန္တိကပေးခြင်းမျိုးသည်လည်း တပါးသောကိစ္စပြုသူအား ပေးခြင်းမမြောက်၊ သိမ်သမုတ်သူအားကား ပေးသောအခါကပင် ပေးခြင်း မြောက်၏၊ ခံယူသူ ပိုင်၏၊ ဝိသုံဂါမဖြစ်၏ဟု ကျေး, ဒု, မိုး, ကျွန်းတို့မိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤဝိသုံဂါမသိမ်နှင့် ပကတိဂါမသိမ်တို့သည် နာနာဂါမခေတ် ို့ဖြစ်ကြသောကြောင့် ဗဒ္ဓသိမ်နှင့်တူကြသည်၊ သို့အတွက် နာနာ ါမခေတ်ဖြစ်သော ဂါမသီမ်ချင်း သစ်ပင်,အဆောက်အဦထိစပ် ာ၍လည်း သစ်ပင်, အဆောက်အဦများမှာ ဒွိသိမ် သိမ္ဗပင်ဖြစ် ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်နှင့်,ဒုတိယညောင်လွန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ျား မိန့်တော်မူသည်။

(သာဓက)

သာစ ဣတရာစ ပကတိဂါမ နဂရနိဂမသီမာ ဗဒ္ဓ သီမာသဒိသာယေဝ ဟောန္တိ၊ ကေဝလံ ပန တိစီဝရ ဝိပ္ပဝါသပရိဟာရံ နလဘန္တိ။

(မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၉)

ဝိသုံဂါမဝိနိစ္ဆယပြီး၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံပုံလျှောက်လွှာ

ခရိုင်ဝန်ရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားရန်

................ခုနှစ်၊....................လ............ရက်နေ့၊

လျှောက်သူ.......................မြို့........ .. ..၊

အထက်အမည်ပါလျှောက်သူက အောက်ပါအတိုင်း လျှောက်ထားပါသည်။

၁။ လျှောက်ထားရန် အကြောင်းမှာ၊ ပူးတွဲတင်ဆက်ပါ မြေပုံအရ.............. မြို့.............. ကွင်းနံပါတ်...........ခုနှစ်၊ဦးပိုင်အမှတ်.............ရေိယာကေ............ ဒသမ........အနက်မှ၊ မင်နီနှင့်ပြထားသော အလျားပေ (   )အနံပေ(   )ရှိမြေရာကို ဝိသုံဂါမမြေစား ပေးသနားရန် လျှောက်လွှာတင်သွင်းပါသည်။

၂။ လျှောက်လွှာနှင့် ပူးတွဲ၍ သက်ဆိုင် နေ ထိုင်သိ တင်း သုံး တော် မူ သော ဘုန်း တော်ကြီး၏ ခွင့်ပြုထောက်ခံလွှာကိုလည်း တင်သွင်းပေးပို့ပါသည်။

သို့ပါ၍ ပူးတွဲပါမြေပုံအရမင်နီနှင့်ပြထားသောမြေရာအရပ်ကို ဝိသုံဂါမမြေစား ပေးသနားပါမည့်အကြောင်း။

....

လျှောက်လွှာတင်သွင်းသူလက်မှတ်။

ဤကား ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရမင်းတို့ လက်ထက် လျှောက်လွှာတည်း။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

တနည်း-ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံပုံ လျှောက်လွှာ

ဘုရားကျွန်တော်မျိုး(.... ....)မြို့(.... ....)ရွာနေ၊ ခမောင်(............)ရှိခိုး အစီရင်တော်ခံပါသည်။

အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်မျိုးတို့(.... ....)ကျောင်းတိုက်ထဲတွင် အောက်ပုံစံပါ နယ်လေးရပ်သတ်မှတ်လျက်ရှိသော ကျောင်းဝတ္ထုကံမြေပေါ်၌၊ ရဟန်းတော်များ ကံကြီး - ကံငယ်ဆောင်ရွက်ရန် သိမ်သမုတ်လှူဒါန်းလိုပါကြောင်း။

အထက်ပါ(.... ....)ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် (.... ....)ကလည်း သဘောတူပါကြောင်း။

အဆိုပါ နယ်လေးရပ်သတ်မှတ်လျက်ရှိသောဝတ္ထုကံ အလျား-အနံ ၄-ထောင့်ပေ(၂၅)ပေခန့်ကို သာသနာမှူ သာသနာရေးအတွက် ဝိသုံဂါမမြေစား ပေးသနားတော်မူပါမည့်အကြောင်း ရှိခိုးအစီရင်ခံပါသည်ဘုရား။

မောင်( )............မြို့၊ ....ရွာ။

အရှေ့( )၏ယာခင်း

တောင်( )၏ယာခင်း

သိမ်သမုတ်မည့်
မြေနေရာ
အလျား အနံစတုရမ်း(၂၅)ပေ

မြောက်( )၏ယာခင်း

အနောက်( )၏ယာခင်း

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤကား အင်္ဂလိပ်မင်းလက်ထက်က ကျွန်းရွာဆရာတော်၏ လျှောက်လွှာ ပုံစံတည်း။ ။

တနည်း ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံပုံလျှောက်လွှာ

မိတ္ထီလာမြို့၊ ကန်ထက်၊ ကျွဲတလင်းဗိုင်နယ် - ကျောက်တိုင်ရွာနေ၊ ငမြတ်သာဦး ရှေဘာ ါးတော် အောက်က ရှိသေလေးမြတ်စွာ ရှေနားတော်ကြား ရှိခိုးနားတော်ခံလျှောက်ထားဝံ့ပါသည်၊ ရေမြေသနင်း ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသခင် ဘဝရှင်ကောရာဇ်မင်းမြတ် အရှင်ဘုရား။

ဘုရားကျွန်တော်မျိုးတို့၏ နေရာ ကျောက်တိုင်ရွာ၏ အနီး - ကျောက်တိုင် ဘုန်းတော်ကြီး၏ ကျောင်းဝိုင်း၏ အတွင်းဝယ်၊ စဘုရမ်းအတောင်နှစ်ဆယ်ခန့်မျှ သတ်မှတ်၍ထားသော ကွက်ရပ်၏အတွင်း၌ သိမ်သမုတ်ရန်လိုပါ၍ ၎င်းကွက်ရပ်ကို ဘုရားကျွန်တော်မျိုး ငမြတ်သာဦးအား ဝိသုံဂါမမြေစား ပေးသနားတော်မူပါမည့်အကြောင်းကို ရှိခိုး နားတော်လျှောက်ဝံ့ပါသည် အရှင်ဘုရား။ ။

ဤကား ရှေးမြန်မာ ဘုရင်မင်းများ (မင်းတုန်းမင်းတရား) လက်ထက်က ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံပုံ လျှောက်လွှာတည်း။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရမင်းတို့ ဝိသုံဂါမ ပေးပုံ

ခရိုင်ဝန်ရုံး၊ ၁၉၅၂-၁၉၅၃-ခုနှစ်၊အခွန်တော်မှု နံပါတ်(၉၃)
ဗုဒ္ဓသိမ်သမုတ်ရန် မြေပေးအမိန့်တော်
တောင်ငူခရိုင်-ရေတာရှည်မြို့နယ်၊ ရေနီကျေးရွာ။
လျှောက်သူ-ဦးထွန်းစ။

သိသာရန်မှာ တောင်ငူခရိုင်-ရေတာရှည်မြို့နယ်၊ ရေနီ တိုက်နယ် သစ်တောကွင်းအမှတ် ၇၃၆-တွင် တည်ရှိ၍၊ ပူးတွဲပါ မြေပုံအရ၊ အောက်ပါ နယ်နိမိတ်များအတွင်း ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားသော၊ ဧကဒသမ ဝ၁-ရှိမြေကို ပကတိဂါမ မှုလွှာမှ၊ ဝိသုံဂါမ အသီး အခြားရွာတခု ဖြစ်စေ။

၎င်းပိုင်းခြား သတ်မှတ်ပြီးသော အသီး အခြားအရပ်ကို လျှောက်ထားသူ ဦးထွန်းစအား ဝိသုံဂါမဘောဇက အသီး အခြား ရွာစား အဖြစ်ဖြင့် ခန့်အပ် ပေးသည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးထွန်းစက ဝိသုံဂါမဘောဇက အသီး အခြား ရွာစားအဖြစ် ခံစေ။

နယ်နိမိတ်များ

မြောက်အလား	ပူးတွဲပါမြေပုံအရ
တောင်အလား	
အရှေ့ အလား	
အနောက်အလား	

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အသီးအခြား ရွာစားအဖြစ် ခံယူသည့်မြေကို ဗဒ္ဓသိမ် သမုတ်ရန် အသုံးမပြုလျှင် ပေးအပ်ရင်း အမိန့်မှ ပျက်ပြယ်စေ။

(ပုံ) ဘအေး

ကောလိပ်တော်အရာရှိ-အရေးပိုင်၊ တောင်ငူမြို့။
ရက်စွဲ ၁၉၅၃-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ(၁၉)ရက်။

အင်္ဂလိပ်မင်းတို့ ဝိသုံဂါမပေးပုံ

မြန်မာနိုင်ငံတော်ကိုစိုးရင်အုပ်ချုပ်တော်မူသော
ဘုရင်ခံမင်းတံဆိပ်တော်ပုံ၊
သိမ်သမုတ်ရန်မြေပေးအမိန့်တော်။

(   )ဒိစတြိတ်စီရင်စု၊ (   )မြို့နယ်၊(   )ရွာ၊ တိုက်တွင် အောက်ပါ နယ်နိမိတ်များအတွင်း (၁)ကေရှိ မြေကို သိမ်သမုတ်ရန်(   )က ဝိသုံဂါမမြေစား သနားခံစေ။

နယ်နိမိတ်များ

မြောက်အလား

တောင်အလား

အရှေ့အလား

အနောက်အလား

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဂုဏ်သနားတော်ခံရသည့် မြေတွင် သိမ်သမုတ်ခြင်းမှ တပါး တခြားဘာစုံဘာရာအသုံးပြုလျှင် သနားတော်မူရင်း အမိန့်တော်ကို နုတ်သိမ်းစေ။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို စိုးရင်အုပ်ချုပ်တော်မူသော
ဘုရင်ခံမင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
(ခု၊) (လ) (ရက်။)

သီပေါမင်း သိမ်အမိန့်ပေးပုံ

ရတနာပုံ ဒုတိယမြို့တည် မာရ်အောင်ရတနာ စေတီတော်
ဒါယကာ-သီပေါဘုရင်မင်းမြတ် လက်ထက်
ဝိသုံဂါမမြေစားပေးပုံ အမိန့်တော်။

သုခမ္မာဆရာတော် စာဆက်သွင်းချက်အတိုင်း၊ရဟန်း သံဃာတော်တို့ ဥပုသ်ပဝါရဏာ ကံကြီး-ကံငယ် ဆောင် ရွက်ရန် တောင်ဘွင်းကြီးမြို့ စီရင်စု၊ ခပေါင်းကုန်းရွာ ကျောင်းတိုက်အတွင်း စတုရမ်း(၇)တာစီ မြေကိုငပေါ် လူက ဝိသုံဂါမမြေစား သနားတော်မြတ်ခံ၍ ခဏ္ဍသိမ် သမုတ်လှူဒါန်းစေ။ ။

၁၂၄၁-ခု၊ကဆုန်လဆန်း(၂)ရက်နေ့ပြန်-အမိန့်တော်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်မင်းတရား
သိမ်အမိန့်ပေးပုံ

မန္တလေးမြို့တည်-ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်-မဟာလောကမာရဇိန်
စေတီတော်ဒါယကာ ဘုရင်မင်းတုန်းမင်းတရားလက်ထက်
ဝိသုံဂါမမြေစားပေးပုံအမိန့်တော်။

ငရှင်ရှိခိုးသံတော်ဦးတင်ချက်အတိုင်း ရဟန်း သံဃာတော်တို့ ဥပုသ်ပဝါရဏာ ကံကြီး-ကံငယ် ဆောင်ရွက်ရန်ရွှေမြို့တော် ဆင်ခြေဖုံး အလောင် ကျွန်း ထားမကျ ကျေးရွာကျောင်းတိုက်အတွင်း စတုရန်း (၇) တာစီ မြေကို ငရှင်က ဝိသုံဂါမ မြေစား သနားတော်မြတ်ခံ၍ ကုသိုလ်တော်ပွား ခဏ္ဍသိမ် သမုတ် လှူဒါန်းစေ။

၁၂၂၀-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း (၁၄) ရက်နေ့ပြန်၊ အမိန့်တော်။

ရတနာပူရ စတုတ္ထမြို့တည် ဘကြီးတော်
သိမ်အမိန့်ပေးပုံ

ရတနာပူရ-စတုတ္ထမြို့တည်-မဟာဝိဇယရံသီ-စေတီတော်ဒါယကာ
ဘကြီးတော် ဖလ်နန်းရှင် မင်းတရားလက်ထက်
ဝိသုံဂါမမြေစားပေးပုံအမိန့်တော်

ပင်းတလဲမြို့၊ ကျေးစည်ကြီးဆွဲရွာ၊ ပတင်းရွာ ကျောင်းနေ၊ ရှင်တေဇဝန္တ, ရှင်ဝရမဉ္ဇူ တို့က သံဃာတော်တို့ ကံကြီး-ကံငယ် ဆောင်ရွက်ရန်

သိမ်မရှိပါ၊ စည်ကြီးဆွဲရွာ ဘုရားရှင်က သည်ပတ်လည်တာ(၂၀ါ)စီမြေအရံကို စည်ကြီးဆွဲရွာ မြေတိုင်း ငွေ့ကို ဝိသုံဂါမမြေစား သနားတော်မူ၍ သိမ် သမုတ်ပါမည့်အကြောင်း ပတင်းရွာ ကျောင်းတိုက် အခေျှ - အနောက် တာ(၄၀ါ) တောင်-မြောက် (၅၀) တာ မြေအရံ ကိုလည်း ပတင်းရွာနေ ငွေကို ဝိသုံဂါမမြေစား သနားတော်မူ၍ သိမ်သမုတ်ပါမည့်အကြောင်း မေတ္တာစာ ဆက်ချက်အတိုင်း၊ စည်ကြီးဆွဲရွာ မြေတိုင်းငွေ၊ ပတင်းရွာနေ ငွေတို့ကို ဝိသုံဂါမမြေစား သနားတော်မူသည် သိမ်သမုတ်စေ။ ။

၁၁၈၆-ခု၊တန်ခူးလပြည့်ကျော်(၁၃)ရက်နေ့ပြန်-အမိန့်တော်။

အမှာ။ ။မိမိသည် ဝိသုံဂါမအမိန့်ခံပုံ လျှောက်လွှာများနှင့် မင်းအဆက်ဆက် ဝိသုံဂါမအမိန့်ပေးပုံများကို ခဲယဉ်းစွာ ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခဲ့ပါသည်၊ သုတသန္နိဋ္ဌယ,သုဘာဂဝေသီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပါသိရှိကြစေရန် ဤစာအုပ်၌ အကြောင်းအားလျော်စွာ ထည့်သွင်းထားလိုက်ပါသည်၊ ဗဟုသုတရေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပေါများကြပါစေ။

အရည်သိမ်ကိုပြဆိုပုံ

ပြဆိုခဲ့သောဂါမသိမ်များက ဂါမန္တဝါသီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သိမ်အပိုင်းအခြားကိုပြသည်၊ ဤအရည်သိမ်က အရည်ဝါသီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သိမ်အပိုင်းအခြားကိုပြသည်ဟုမှတ်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာဓက)

ဧဝံ ဂါမန္တဝါသီနံ သီမပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အရညကာနံ (သီမပရိစ္ဆေဒံ) ဒဿေန္တော အဂါမကေ စေတိအာဒိ မာဟ။ (မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓက-၂၇၉)

အရညသိမ်ဟူသည် ရွာနိဂုမ်း, မြို့တို့ဖြင့် မပိုင်းခြားအပ်သော ထွန်ယက်,စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိသော တောအရပ်ကိုဆိုသည်။

(သာဓက)

တတ္ထ အဂါမကေစေတိ ဂါမ နိဂမ နဂရ သီမာဟိ အပရိစ္ဆိန္နေ အဋဝိပ္ပဒေသေ။ (မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓက ဋ္ဌကထာ-၂၇၉)

အဂါမကေ အရညေတိ အဂါမကံနာမ အရညံဝိဉ္ဈာ ဋဝိ အာဒီသုဝါ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေဝါ မစ္ဆဗန္ဓာနံအဂမနပထေ သု ဒီပကေသု လဗ္ဘတိ။ (ပါရာဇိကကဏ် ဥဒ္ဒေါသိတသိက္ခာ ပဒ ဋ္ဌကထာ)

ယတ္ထ အသုကဂါမဿ ဣဒံ ခေတ္တန္တိ ဂါမဝေါဟာ ရော နတ္ထိ၊ ယတ္ထ စ န ကသန္တိ နဝပန္တိ၊ တာဒိသေ အရညေ မစ္ဆဗန္ဓာနံအဂမနပထာ(ပ)အဂါမခေတ္တဘူတံ နဒီ သမုဒ္ဒဇာတဿရ ဝိဟာရိတံ ပဒေသံ၊ တံသဗ္ဗံအရည သီမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (ဝိမတိဋီကာ)

ဤသို့ ရွာနိဂုမ်း မြို့၌နေသောလူတို့သည် မပိုင်းခြားအပ်သော တောအရပ်ကိုဆိုသောကြောင့် ထိုရွာနိဂုမ်း၌နေသောလူတို့ လုပ်ကိုင်ရာ နယ်နိမိတ်အဆုံးကို ရွာ, နိဂုမ်း အပိုင်းအခြားယူပြီးလျှင်

၎င်းကစ၍ တံငါသည်များ နေ့ချင်းမပြန်နိုင်သော အရပ်ကိုယူရပေမည်။

ဤ၌ မြန်မာ ၃-တိုင်အတွင်းလောက်ဆိုလျှင် နေ့ချင်းပြန်နိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် မြန်မာ ၃-တိုင်ကအထက် ဝေးသောအရပ်ကို ယူသင့်သည်။အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ လူတို့ခရီးအမြန်သွားလျှင် တနေ့ တသောင်းနှစ်တိုင်လောက်သွားနိုင်သည်၊ ၎င်းမှာ နံနက် ၆-တိုင်, ညနေ ၆-တိုင်ခွဲကြသည်၊ ဤကား သွားလည်း သွားသာအောင်, ငါးကိုလည်း ဖမ်းနိုင်အောင်၊ ပြန်လည်း ပြန်နိုင်အောင် ဆ၍ နံနက်စောစောထ၍ ၃-တိုင်လောက် ရောက်လျှင် နားခြင်း,စားသောက်ခြင်း များကိုပြု၍ ငါးဖမ်းပြီးလျှင် ညနေ ပြန်လာသော် ၃-တိုင်လောက်သာပြန်လာနိုင်မည်၊ ထို့ထက်ဝေးလျှင် မပြန်နိုင်တော့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် မြန်မာ ၃-တိုင်က အထက် ဝေးသောအရပ်ကိုယူရမည်ဟု ညောင်လွန့် ဒုတိယဆရာတော် မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ဤ၌ တံငါသည်များ နေ့ချင်းမပြန်နိုင်သောအရပ်၏ အတွင်းဖြစ်သော နေ့ချင်းပြန်နိုင်လောက်သော အရပ်သည်သာ ဂါမသိမ်ဖြစ်လေသည်။

(သာဓက)

တေသံ ဂမနပရိယန္တဿ ဒြရတော ပန ဂါမသီမာသင်္ချေ မေဝ ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ ဂါမသီမံ အသောဓေတွာ ကမ္မံကာတုံ နဝဋ္ဋတိ။ (ပါရာဇိကကဏ် ဥဒ္ဒေါသိတသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ နီတတ္ထဒေသနာတော်ဖြင့်သိအပ်သော နေယျတ္ထအရည်သိမ်လည်းရှိသေးသည်ဟု ဒုတိယဆရာတော်မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူး

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ချင် မိန့်၏။ ၎င်းမှာ လူတို လုပ်ကိုင် သုံးဆောင်နိုင်လောက်သော အတောင် ၂-ရာလောက်သောအရပ်မှ အောက်၌ ဖြစ်သော ဗဒ္ဒ သိမ်မြေမှလွတ်သောမြေအရပ်၊ မြေကြီးထဲ၌ တည်သော နဂါး ပြည်၊ မြင့်မိုရ်တောင်အောက်၌တည်သော အသူရာပြည်၊ ငရဲကြီး ရှစ်ထပ်၊ နတ်ပြည် ၆-ထပ်၊ ဗြဟ္မာ ၂၀-ဆယ် တို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ သည် အရေညသိမ်ပင်မည်ကုန်၏ဟုမိန့်၏၊ အကျယ်ကိုဝိမတိဋီကာ၌ သူပါလေ။

— —

သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်ကိုပြဆိုပုံ

ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အရေညသိမ် ရလောက်သော တော, တောင်အရပ်၌ ကံပြုဆဲဖြစ်သော ရဟန်းတော်များနေရာမှ အရပ် လေးမျက်နှာပတ်ဝန်းကျင်ပတ်လည် ခုနစ်ဗ္ဘန္တရအတွင်း အရပ် သည် သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်မည်၏။

(သာဓက)

အဂါမကေ စေ ဘိက္ခဝေ အရညေ သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တ
ရာ၊ အယံ တတ္ထ သမာနသံဝါသာ ဧကုပေါသထာ။
(မဟာဝါပါဠိတော် ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၁၂၄)

ဤ၌ တဗ္ဘန္တရလျှင်(၂၈)တောင်ရှိသောကြောင့် ခုနစ်ဗ္ဘန္တရ မှာ (၁၉၆)တောင်ရှိသည်၊ အလယ်၌တည်သောရဟန်း၏ ပတ် ဝန်းကျင် အရှေ့-နောက် ထုတ်ချင်းပေါက်(၁၄)ဗ္ဘန္တရ တောင်, မြောက် ထုတ်ချင်းပေါက်(၁၄)ဗ္ဘန္တရ ရှိသောကြောင့် ရဟန်း နေရာမှ အရပ်လေးမျက်နှာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အရှေ့မျက်နှာ၌ (ဒုတိယ-အကြိမ်)

ခုနစ်ဘန္တရ (၁၉၆)တောင်၊ အနောက်မျက်နှာ၌ ခုနစ်ဘန္တရ (၁၉၆)တောင်၊ တောင်မျက်နှာ၌ ခုနစ်ဘန္တရ(၁၉၆)တောင်၊ မြောက်မျက်နှာ၌ ခုနစ်ဘန္တရ(၁၉၆)တောင်ရှိသည်။ ပရိသတ် အစွန်းကနေ၍ ခုနစ်ဘန္တရယူရသည်၊ ရဟန်း သံဃာ တိုးပွား သလောက် သိမ်လည်း တိုးပွားလေသည်။

(သာဓက)

တတ္ထ ကော အဗ္ဘန္တရံ အဋ္ဌဝိသတိဟတ္ထပ္ပမာဏံ ဟောတိ၊ မဇ္ဈေဋ္ဌိတဿ သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရာ ဝိနိဗ္ဗေဓေန စုဒ္ဒသ ဟောန္တိ။ (မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၉)

ဥပေါသထကာလေ ပန ပရိသာ ပရိသန္တေ နိသိန္နဘိက္ခု တော ပဋ္ဌာယ(ပ) သီမာပိ တတ္တကံ ဝဍ္ဍတိ။ (ပါရာဇိကကဏ် ဥဒ္ဒေါသိတဘိက္ခုပုဒ်အဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်သည် သက်န်း ၁-ထည်နှင့် ကင်း၍ နေခြင်းငှါလည်းရသည်သာ၊ သို့အတွက် တိစီဝရဝိပ္ပဝါသ ပရိ ဟာရကိုရသော အဝိပ္ပဝါသသတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်နှင့် ကံပြုရာ သမာန သံဝါသသတ္တဗ္ဘန္တရသိမ် ၂-မျိုးအထူးကိုသိသင့်သည်၊ ၎င်း ၂-မျိုး လုံး အဗ္ဘန္တရယူပုံကား အတူတူပင်တည်း၊ အကျဉ်း အကျယ်ကား မတူပေ။ ချဲ့ပါဦးမည်၊ အဝိပ္ပဝါသ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်မှာ သက်န်း ရှင်ရဟန်း၏ထက်ဝန်းကျင် သတ္တဗ္ဘန္တရဖြစ်၍ တဆဲ့လေး ဘန္တရ သာ ကျယ်သည်၊ သမာနသံဝါသ သတ္တဗ္ဘန္တရ သိမ် မှာ ကား ပရိသတ်ပွားသလောက် သိမ်လည်းပွားလာသည်ဖြစ်၍ တဆဲ့လေး ဘန္တရထက်လည်း ကျယ်နိုင်သည်၊ ဤသို့ အကျဉ်း အကျယ် ထူးသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာဓက)

သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရာတိ မဇ္ဈေ ဌိတဿ သမန္တာ သဗ္ဗဒိသာသု(ပ)ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ ပုရတ္ထိမံဒိသံ ဂစ္ဆတိ၊ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ စီဝရံ နိဿဂ္ဂိယံဟောတိ။ (ပ) ဥပေါသထကာလေပန(ပ)သီမာပိ တတ္တကံ ဝဍ္ဎတိ။

(ပါရာဇိကကဏ် ဥဒ္ဒေါသိတသိက္ခာပုဒ်)

ထိုအပြင် အဝိပ္ပဝါသ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်မှာ ရဟန်းရှိလျှင် သိမ်ဖြစ်နေသည်၊ သမာနသံဝါသ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်မှာ ရဟန်းရှိခါမျှနှင့် သိမ်မဖြစ်၊ ကံပြုသောအခါမှသာ သိမ်ဖြစ်သည်၊ ဤသို့လည်း ထူးလေသည်။

(သာဓက)

သစေ ဒွေ သံဃာ ဝိသုံ သံဃကမ္မာနိ ကရောန္တိ၊ ဒွိန္နံ သတ္တဗ္ဘန္တရာနံ အန္တရာ အညံ ဧကံ သတ္တဗ္ဘန္တရံ ဥပစာရတ္ထာယ ဌပေတဗ္ဗံ။

(မဟာဝါဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ "ဒွေသံဃာဝိသုံသံဃကမ္မာနိကရောန္တိ"ဟူသောပါဠိဖြင့် သမာန သံဝါသ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်သည် ကံပြုဆဲအခါမှ ဖြစ်ကြောင်းကိုပြသည်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ သာမညအားဖြင့် တည်သောရဟန်းတို့ကိုမဆိုဘဲ ကံပြုဆဲရဟန်းတို့ကို ဝိသေသပြု၍ ဆိုသောကြောင့်တည်း။ ဤသို့ကံပြုဆဲအခါမှသာ သိမ်ဖြစ်ခြင်းသည် ဥဒကုက္ခေပသိမ်အခဏ်း၌ သာ၍ထင်ရှားသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အရည်သိမ်နှင့်သတ္တဗဒ္ဓရသိမ်အတူဖြစ်ပုံ (၁၀၉)

(သာဓက)

သစေ ပနေတ္ထ ဗဟူ ဘိက္ခူ ဝိသုံဝိသုံ ကမ္မံကရောန္တိ၊ (ပ) အန္တရာ အသော ဥဒကုက္ခေပေါ သီမန္တရိကဋ္ဌာဝယ ဌပေတဗ္ဗော။ (မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ)

အညံ တတ္တကံယေဝ ပရိစ္ဆေဒံ အနတိက္ကမိတွာ ဌိတောပိ ကမ္မံ ကောပေတိ။ (ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ)

ရင်း၏အဖွင့်ဋီကာ၌လည်း "အညံတတ္တကံယေဝ (ပ) ဌိတော ပိတိကူဒံ ဝိသုံ ကမ္မကတွာ ဌိတသံဃံသန္ဓာယဝုတ္တံ" ဟု ထင်ဘင် ရှားရှား ကံပြုဆဲသံဃာကိုသာဆိုထားသည်၊ ကျေး, ကျွန်း,ကျီ,ဒု တို့လည်း ဤအတိုင်း မိန့်တော်မူကြသည်။

အရည်သိမ်နှင့် သတ္တဗဒ္ဓရသိမ် အတူတူဖြစ်ပုံ

အရည်သိမ်နှင့်သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်သည် အမည်သာကွဲသည် ကံပြု သောအခါ၌ကား တခြားစီ တခုစီမဟုတ်၊ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

(သာဓကေ)

အဂါမကေစေတိ (ပ) အဋ္ဌဝိပ္ပဒေသေ၊ အထဝါ အဂါမကေစေတိ ဝိဥ္ဇာဋဝီသဒိသေ အရညေ ဘိက္ခုဝိဟ ရတိ၊ အထဿ သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရာ သမာနသံဝါသ သီမာတိ အတ္ထော၊ အယံသီမာ တိစီဝရ ဝိပ္ပဝါသ ပရိ ဟာရမ္ပိ လဘတိ။

(မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၉),
(ဒုတိယ-အကြိမ်).

ဤ၌ "အထ.ဿသမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရာ" ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် အရညသိမ်သည်ပင်လျှင် သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်ဘဲဟု ပြသည်၊ အရည သိမ်ကတလုံး၊ သတ္တဗ္ဘန္တရ သိမ်ကတလုံး မဟုတ်ဟုလည်း ပြသည်၊ အမှန်အားဖြင့်ကား အရညနှင့် သတ္တဗ္ဘန္တရသည် အကျယ်နှင့်, အကျဉ်းမျှသာ ထူးသည်ဟုမှတ်။

(သာဓက)

အဂါမကေခေ ဘိက္ခုေ သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရာ၊
အယံတတ္ထ သမာနသံဝါသာ ဧကုပေါသထာ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကပါဠိတော်)

အရညသိမ်အရ သိမ်၏အပိုင်းအခြားပမာဏကို သိစေခြင်းငှါ ၎င်း, သီမသမ္ဘေဒဒေါသ၏ အဖြစ်မှ ကင်းလွတ်စေခြင်း ငှါ၎င်း, ဝဂ္ဂကမ္မမှတားမြစ်နိုင်ခြင်းငှါ၎င်း, တိစီဝရ ဝိပ္ပဝါသ ပရိဟာရ ပမာဏကို သိစေခြင်းငှါ၎င်း အရညသိမ်ထဲမှပင် သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ် ကိုပြတော်မူရပြန်သည်ဟု မှတ်ရပေမည်။

နဒီ, သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရသိမ်တို့ကို ပြဆိုပုံ

တရားစောင့်သောမင်းများလက်ထက်၌ လခွဲတကြိမ်, ၁၀-ရက် တကြိမ်, ၅-ရက်တကြိမ် မိုးယိုသည်ဖြစ်၍၊ မိုးကောင်းသော အခါမှာ မိုးလေးလ အတွင်း ဒူးဝန်း ၂-ဘက်နှင့်ချက်၊ ဤ အဝန်း ၃-ပါးဖုံးလွှမ်း၍ သင်းပိုင်ကိုဝတ်ပြီးလျှင် ကူးသော ဘိက္ခုနီမ၏သင်းပိုင်ကို ရေလက်နှစ်သစ်ခန့် စိုစွတ်လောက်သော ရေရှိသော မြစ်, ချောင်း, သမုဒ္ဒရာ, ဇာတဿရ ခေါ် ထုံးအိုင်, ဆားငန်ကျင်းတို့သည် နဒီ,သမုဒ္ဒ,ဇာတဿရသိမ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာဓကေ)

ယာကာစိ နဒီလက္ခဏပ္ပတ္တာ နဒီ (ပ) သာပနအတ္တနော သဘာဝေနေဝ ဗဒ္ဓသီမသင်္ခါ၊ သဗ္ဗမေတ္ထ သံဃကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သမုဒ္ဒ ဇာတဿရေသုပိ ဧသေဝနယော။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၉)

မှတ်ချက်။ ။ဤ၌ ချောင်းကို မြစ်၌သွင်းယူ၊ သမုဒ္ဒရာဟူသည် ပင်လယ်ကိုဆိုသည်၊ ဇာတဿရအိုင်ဟူသည် ထုံးအိုင်, ဆားငန်ကျင်းတို့ကို ဆိုသည်ဟုမှတ်။

"ဇာတဿရေနာမ (ပ) သယံဇာတော သောဗ္ဘော" ဟူသော ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ ၂၇၉-ကိုရင်း၊ "လောဏီပိဇာတဿရ သင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ" ဟူသော ဥပေါသထက္ခန္ဓက ၂၈၂-ကိုရင်း ထောက်၍ ထုံးအိုင်, ဆားငန်ကျင်းတို့ကို ဇာတဿရအိုင်ယူရမည် ဟုမှတ်။ ။သယံဇာတသောဗ္ဘော၊ အလိုအလျောက်ဖြစ်သော ထုံးအိုင်။ ။ လောဏီ၊ ဆားငန်ကျင်းဟု အနက်ပေးသည်။

(ကျေးဇူးရှင်)

ထို မြစ်, ချောင်း, ဇာတဿရအိုင်သည် မိုးခေါင်၍ သဲ သောင်ပြင် ဖြစ်နေသော်လည်း ကံပြုကောင်းသည်သာ ဟုမှတ်၊ သို့ရာတွင် ထိုသဲသောင်ပြင်၌ ရေတွင်း, ရေကန်ပြုလုပ်ခဲ့သော်ငြား၊ ဥူး, ဖရုံ စသည် စိုက်ပျိုးခဲ့သော်ငြား၊ ထိုနေရာ၌ နဒီ, ဇာတဿရ သိမ်ပျက်၍ ဂါမသိမ်ဖြစ်တော့သည်။ တနည်း-ထို နဒီ, ဇာတဿရ တို့၌ မြေဖို့၍ ကုန်းပြင်ပြုလုပ်ခဲ့သော်ငြား၊ တဘက်က ဘောင်ခတ် ၍ တဘက်ဆည်ကန်ပြုလုပ်ခဲ့သော်ငြား၊ ထိုနေရာ၌ နဒီ, ဇာတဿရ သိမ်ပျက်သည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာခက)

ယာ ပန ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာလေဝါ ဂိမှေဝါ နိရုဒကာ ဘာဝေန နပ္ပဝတ္တတိ၊ သာ ဝဋ္ဋတိ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဌ္ဌကထာ-၂၆၇)

သစေပိ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိ ကာလေဝါ ဂိမှ ဟေမန္တေသုဝါ သုက္ခတိ နိရုဒကော ဟောတိ၊ တတ္ထ သံဃကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ။သစေ ပနေတ္ထ ဥဒကတ္ထာယ အာဝါဋ္ဌံဝါ ပေါက္ခရဏီအာဒီနိဝါ ခနန္တိ၊ တံဌာနံ အဗဒ္ဓသီမာ ဟောတိ ဂါမသီမာသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ လာဗု တိပုသကာဒိ ဝပ္ပေကတောပိ ဧသေဝ နယော၊ သစေ ပန တံ ပူရေတွာ ထလံဝါ(ပ)ဂါမသီမာသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဌ္ဌကထာ-၂၇၂)

ဤ၌ နဒီသိမ် သက်သက်အတွက်မှာ....

ယဿာပန ဤဒိသေ သုဝုဋ္ဌိကာလေ ဝဿာနဿ စာတုမာသေ သောတံနပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ယတ္ထကတ္ထစိ ဥတ္တာရန္တိယာ ဘိက္ခုနိယာ အန္တရဝါသကော တေမိယတိ၊ အယံ နဒီသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓက-၁၆၇)

ဥတ္တာရန္တိယာ ဘိက္ခုနိယာ ကေ ဒွင်္ဂုလ မတ္တမ္ပိ အန္တရ ဝါသကော တေမိယတိ။ (သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ)

ဤအဌ္ဌကထာ ဋီကာတို့ဖြင့်ပင် သိသာပေပြီ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

"ဥတ္တရန္တိယာ ဘိက္ခုနိယာ"ဟု ဘိက္ခုနီမကို ဆိုခြင်းအရ-

"ဥတ္တရန္တိယာတိ ဣဒဉ္စ ပါဠိယံ ဘိက္ခုနီနံ နဒီပါရဂမနေ နဒီလက္ခဏဿ အာဂတတ္တာ ဝုတ္တံ၊ ဘိက္ခုနံ အန္တရဝါသက တေမနမတ္တံ ဝေဋ္ဌတိယေဝ"ဟု (ဝိမတိဋီကာ) ဆရာက ရှင်းပြထားသည်။

ဤ၌ မြစ်တို့, ချောင်းတို့မှ အခြားနေရာ၌ စီးဆင်း၍ မိုးလေးလပတ်လုံး ရေရှိပြီး နဒီလက္ခဏာသို့ ရောက်လျှင်လည်း အပ်သည်သာ၊ မြစ်တို့, ချောင်းတို့မှ ထုတ်ဆောင်အပ်သောမြောင်း၌ကား မအပ်ပေ၊ ဆောင်း, နွေတို့၌ ခြောက်နေသော မြစ်၌လည်း အပ်သည်သာ။

(သာဓကေ)

ဥပရိပဗ္ဗတတော နဒီ ပတန္တာ ... နဒီ ဣတိ ...၊ (ပ) သုက္ခနဒိယာပိ ဝဋ္ဋတိ၊ နဒီတော နီဟတ မာတိကာယ နဝဋ္ဋတိ၊ သစေသာ ကာလန္တရေန ဘိဇ္ဇိတွာ နဒီ ဟောတိ ဝဋ္ဋတိ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၀၁)

သမုဒ္ဒသိမ်, ဇာတဿရသိမ် သက်သက် အတွက် မှာ လည်း အဋ္ဌကထာ၌ပြဆိုပါသေးသည်၊ သို့ရာတွင် ဘာမျှမထူးတော့၍ ထုတ်မပြတော့ပေ၊ အနည်း ငယ်မျှ သိသာ ရန်မှာ သမုဒ္ဒရာ၌ ကျောက်ဖျာရှိနေသည်ရှိသော် ၎င်းကိုတခါတရံ လှိုင်းတံပိုးများ လွှမ်း၍၊ တခါတရံမလွှမ်းလျှင် ကံမပြုအပ်ပေ။ ၎င်းသည် ဂါမသိမ်ဖြစ်သည်၊ သို့မဟုတ်ဘဲ ၎င်းကျောက်ဖျာ၌ ပကတိရေဖြင့်သာ လွှမ်းမိုးနေခဲ့လျှင်ကား အပ်သည်ဟုမှတ်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဇာတဿရသိမ်ဟူသည်မှာကား "ဇာတဿရောနာမ ယေန ကေနစိ ခနိတ္វာ အကတော သယံဇာတသောဗ္ဘော သမန္တတော အာဂတေန ဥဒကေန ပူရိတော တိဋ္ဌတိ" ဟူသော (ဥပေါသထ ကွန္ခကဋ္ဌကထာ-၂၇၉)အတိုင်း၊ တစုံတယောက်သော သူသည် မတူးမပြုဘဲ အလိုအလျောက်ဖြစ်၍ နဒီလက္ခဏာအတိုင်း မိုးသုံး လေးလအတွင်း ရေမပြတ်သော ထုံးအိုင်, အင်း,ဆားငန်ကျင်းတို့ ပင်ဖြစ်သတည်း။ ဤ၌ မြစ်သမုဒ္ဒရာတို့ကို ဖျက်ခွဲ၍ ၎င်းတို့မှ ထွက်စီးလာသော်လည်း မိုးသုံးလေးလအတွင်း ရေမပြတ်သော ထုံးအိုင်,အင်းများဖြစ်လျှင် ဇာတဿရသိမ်ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ အလိုအလျောက် ဖြစ်၍ မိုးလေးလ ရေတည်ဘူးခဲ့ပါမူ မိုး ခေါင်သောအခါ ရေမရှိဘဲ သဲသောင်ပြင် ဖြစ်နေသော်လည်း ဘယ်နှစ်နှစ်ကြာကြာ ကံပြုကောင်းသည်ဟု ကျွန်းရွာဆရာတော် မိန့်၏။ (ဥပေါသထကွန္ခကဋ္ဌကထာ ၂၆၀-၂၀၁) တို့၌လည်း လာသည်။

ဥဒကုက္ခေပသိမ်ကိုပြဆိုပုံ

ပြဆိုခဲ့သော မြစ်,သမုဒ္ဒရာ,ဇာတဿရအိုင်တို့၌ ရဟန်းသံဃာ များနေရာမှ ပြင်ဘက် ထက်ဝန်းကျင် လေးမျက်နှာတွင် အား အလတ်စားရှိသော ယောကျ်ားသည် အားကုန်လွှဲ၍ ရေ,သဲကို ပစ်ခဲ့သော် ထို ရေ,သဲကျလောက်ရာ အရပ်အတွင်းသည် ဥဒ ကုက္ခေပသိမ်ဖြစ်လေသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သဗ္ဗာနဒီအသီမာစသောပါဠိတော်ကိုရှင်းပြချက် (၁၁၅)

(သာဓက)

သဗ္ဗာ ဘိက္ခဝေ နဒီအသီမာ သဗ္ဗော သမုဒ္ဒေါ အသီမော(ပ) နဒိယာဝါ ဘိက္ခဝေ သမုဒ္ဒေဝါ ဇာတဿရေဝါ ယံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သမန္တာ ဥဒကုက္ခေပါ၊ အယံ တတ္ထသမာနသံဝါသာ ဧကုပေါသထာ။ (မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓကဌကထာပါဠိတော်-၁၂၄)

ယံဌာနံ မဇ္ဈိမဿပုရိသဿသမန္တာတော ဥဒကုက္ခေပေန ပရိစ္ဆိန္ဒိ(ပ) အယမေကော ဥဒကုက္ခေပေါ။

(ၓင်းအဌကထာ ၂၇၉-၂၀၀)

* ဤဥဒကုက္ခေပသိမ်၌ ကံပြုခဲ့သော် သွားနေသဲလှေပေါ်၌ကား မပြုအပ်၊ လှေကို ထိုးဝါးဖြင့်တား၍ မသွားအောင်ပြုလုပ်ပြီးမှ ကံပြုအပ်သည်။

(သာဓက)

ဂစ္ဆန္တိယာ ပန နာဝါယ ကာတုံနဝဋ္ဋတိ(ပ)တသ္မာ နာဝံ(ပ) အန္တောနဒိယံ ဇာတရုက္ခေဝါ ဗန္ဓိတွာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကဌကထာ-၂၀၀)

သဗ္ဗာနဒီအသီမာစသောပါဠိတော်စကားကို ရှင်းလင်းပြချက်

“သဗ္ဗာ ဘိက္ခဝေ နဒီ အသီမာ”စသောပါဠိတော်၌။ သဗ္ဗာ၊ သော။ နဒီ၊သည်။ အသီမာ၊ဗဒ္ဓသိမ်မမည်”ဟု ဒုတိယဆရာတော် မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤသို့စသည်ဖြင့်အနက်ကိုယူပြီးလျှင် လက္ခဏာနှင့် ယှဉ်သော မြစ်,သမုဒ္ဒရာ,ဇာတဿရသိမ်တို့၌ ဗဒ္ဓသိမ်သမုတ်သော်လည်း ဗဒ္ဓသိမ် မဖြစ်ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကိုမှတ်ယူရမည်ဟု ဒုတိယဆရာတော် မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

(သာဓက)

သဗ္ဗာ ဘိက္ခဝေ နဒီ အသီမာတိ ယာကာစိ နဒီလက္ခဏပ္ပတ္တာ နဒီနိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတွာ ဧတံ ဗဒ္ဓသိမံ ကရောမာတိ ကတာပိ အသီမာဝ ဟောတိ။ ။ဧဝံ နဒီ သမုဒ္ဒဇာတဿရာနံ ဗဒ္ဓသီမဘာဝံ ပဋိက္ခိပိတွာ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၉)

နဒီယာ သမုဒ္ဒေ ဇာတဿရေ သီမံသမ္မန္နတီတိ ဧတေသု နဒီအာဒီသုယာ သမ္မန္နတိ၊ သာ ဧဝံ သမ္မတာပိ သဗ္ဗာ ဘိက္ခဝေ နဒီ အသီမာ။ (ပ) ဝစနတော အသမ္မတာဝ ဟောတိ။ (ပရိဝါ-ကမ္မဝဂ်အဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၏ဆရာ-မူလဋီကာဆရာတော်ကား - နဒီ,သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရ အလုံးစုံ တခါတည်းသိမ်မဖြစ်၊ ရေတကျ, သဲတကျ အတွင်းသာသိမ်ဖြစ်သည်ကိုရည်၍ “သဗ္ဗာဘိက္ခဝေနဒီအသီမာ” စသည်ကို ဟောတော်မူသည်ဟု ကြံဆတော်မူသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌-

“သစေ ပနိမံ သီမာယ ဗဒ္ဓါယ ပစ္ဆာနဒီ အာဒယော ဟောန္တိ၊ ပဋိက္ခေပေါတိပသင်္ဂေါ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ အဗဒ္ဓသီမမေဝပဋိက္ခိပတိ၊ ယထာသဗ္ဗော ဂါမော ဂါမသီမာ၊ တထာ သဗ္ဗာနဒီ အသီမာ၊ ကိန္တု တဿ တဿ

ဘိက္ခုနော ဥဒကုက္ခေပ မဇ္ဈမေဝ သီမာတိသီမာနုာနတ္တံ
ဒသေယတိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော" ဟု မိန့်၏။

မှတ်ချက်။ ။နောတက္ကောတိအာစရိယောဟု ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၌ ဆိုလျှင် ၎င်း၏ဆရာ မူလဋီကာဆရာတော်ဝါဒကို ပြသည်ဟုမှတ်။

ဤ မူလဋီကာဆရာတော် ကြံဆချက်ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ရပေမည်။ ချဲ့ပါဦးမည်၊ ၎င်း၏အလိုအတိုင်း အကယ်၍အလုံးစုံသော ဂါမခေတ် အပိုင်းအခြားသည် သိမ်မည်သကဲ့သို့ အလုံးစုံသော မြစ်,သမုဒ္ဒရာ,ဇာတဿရအိုင်တို့သည် သိမ်မမည်၊ရေတကျအတွင်းလောက်သာ သိမ်မည်သောကြောင့် 'သဗ္ဗာဘိက္ခုဝေနုဒိအသိမာ' စသည်ဖြင့်ဟောခဲ့ပါလျှင် အလုံးစုံသော တောအရပ်သည်လည်း သိမ်မမည်၊ ခုနစ်ဗန္တရအတွင်းသာ သိမ်မည်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် "သဗ္ဗော အရညော အသီမော" ဟု မဟောသနည်းဟု ဆင်ခြင်ရာ၏၊ ဤသို့ဆင်ခြင်လျှင် အလုံးစုံသောဂါမခေတ်၌ ဗဒ္ဓသိမ်သမုတ်၍ဖြစ်သောအရပ်မရှိ ဖြစ်သည်ချည်းသာ၊ထို့အတူပင် အလုံးစုံသော တောအရပ်သည်လည်း ဗဒ္ဓသိမ်သမုတ်၍ဖြစ်သည်သာ၊ ထို့ကြောင့် "သဗ္ဗော ဂါမော အသီမော"ဟု မဟောအပ် သကဲ့သို့ "သဗ္ဗောအရညော အသီမော"ဟု မဟောအပ်ပေ၊ ဤသို့လျှင် ပြဆိုခဲ့သော အကြောင်းယုတ္တိတို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာလာ အဓိပ္ပါယ်သည်သာ နက်နဲ သိမ်မွေ့၍ သင့်မြတ်လှကြောင်းကို မှတ်ယူရမည်ဟု ဒုတိယဆရာတော်မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ဤ ဥဒကုက္ခေပသိမ်၌ ပရိသတ်အစွန်းကနေ၍ ဥဒကုက္ခေပ ပမာဏကိုယူရမည်၊ ပရိသတ်တိုးပွားသလောက် သိမ်လည်းတိုးပွားသည်၊ သံဃာ ၂-ဆိုင်းခွဲ၍ကံပြုလျှင် အကြား၌ ဥဒကုက္ခေပ တခုထား၍ပြုရသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာဓက)

ယာဝ ပရိသာ ဝသတိ၊ တာဝ သီမာပိ ဝသတိ၊ ပရိသ ပရိယန္တတော ဥဒကုက္ခေပေါ ယေဝ ပမာဏံ။
(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၀၀)

သစေပ နေသ္တ္တ ဗဟူဘိက္ခူ ဝိသုံ ဝိသုံ ကမ္မံကရောန္တိ(ပ) အန္တရာအညော ဥဒကုက္ခေပေါ(ပ)တဗ္ဗော။
(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ)

ယတ္တကေန ပန သီမသမ္ဘေဒေါ နဟောတိ၊ တတ္တကံ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ (သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ)

ဝိမတိဋီကာ၌ “ဝဂ္ဂကမ္မပရိဟာရတ္ထံ သီမာပေက္ခာယ သတိဧဝ ဥဒကုက္ခေပ သတ္တဗ္ဘန္တရသီမာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နသတိတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ”ဟု သီမာပေက္ခပြုလုပ်မှ သိမ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဆိုထား၏။ သို့သော်လည်း ညောင်လွန်ဒုတိယဆရာတော်နှင့်, ကျေးဇူးရှင်များက အဋ္ဌကထာ၌ ကံပြုဆဲရဟန်းတို့ကိုသာ သီးသန့်ဆိုထားသောကြောင့် ကံပြုဆဲမှာသိမ်ဖြစ်သည်ဟု ယူတော်မူကြ၏။

(သာဓက)

ယံ မဇ္ဈိမဿ (ပ) ကမ္မ ကရဏကာလေ သီမပရိစ္ဆေဒ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဥဒကုက္ခေပ ပရိစ္ဆေဒါဘာဝေပိ အန္တော နဒိယံ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိတိ သိဒ္ဓံ။
(ဧဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ)

သိမ်သမုတ်နည်းအခဏ်းကလည်း ပြဆိုခဲ့ပြီ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

နဒီ-သမုဒ္ဒ-ဇာတဿရသိမ်နှင့်ဥဒကုက္ခေပသိမ် အတူတူဖြစ်ပုံ

နဒီ-သမုဒ္ဒ-ဇာတဿရသိမ်တို့နှင့် ဥဒကုက္ခေပသိမ်သည် အမည်သာကွဲသည် ကံပြုသောအခါ၌ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

(သာဓက)

နဒိယာဝါ ဘိက္ခဝေ သမုဒ္ဒေဝါ ဇာတဿရေဝါ ယံမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သမန္တာ ဥဒကုက္ခေပါ၊ အယံ တတ္ထသမာနသံဝါသာ ဧကုပေါသထာ။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကပါဠိတော်)

ဤ၌ "နဒိယာဝါ (ပ) ဥဒကုက္ခေပေါ" ဟူသောပါဠ်ဖြင့် မြစ်, သမုဒ္ဒရာ, ဇာတဿရ သိမ်တို့သည်ပင်လျှင် ဥဒကုက္ခေပသိမ်ဟုပြသည်။ သို့ရာတွင် အကျယ်နှင့်အကျဉ်းကားထူး၏။ နဒီ,သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရသိမ်တို့မှာ အပိုင်းအခြားမရှိ၍ကျယ်သည်။ ဥဒကုက္ခေပသိမ်မှာ ရေတကျအတွင်းလောက်ဟု အပိုင်း အခြားရှိ၍ ကျဉ်းသည်ဟုမှတ်။ မှန်၏၊ နဒီ, သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရသိမ်တို့၌ ကံပြုသောအခါ အပိုင်းအခြားပမာဏကို သိစေရန်အတွက် ဥဒကုက္ခေပသိမ်ကိုပြတော်မူလေသည်။

(သာဓက)

ဧဝံ နဒီ သမုဒ္ဒ (ပ) တတ္ထ အဗဒ္ဓသီမပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေန္တော နဒိယာဝါ ဘိက္ခဝေတိ အာဒိမာဟ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၉)

ထိုအပြင် သီမသမ္ဘေဒဒေါသမှ ကင်းလွတ်စေရန်ငှါး, ဝဂ္ဂကမ္မမှလွတ်မြောက်ရန်ငှါး နဒီ-သမုဒ္ဒ-ဇာတဿရသိမ်တို့မှ ဥဒကုက္ခေပသိမ်ကိုထုတ်၍ ပြတော်မူရပြန်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

ဤတွင် ဗဒ္ဓ-အဗဒ္ဓသိမ်အပြားကို ပြဆိုချက်ပြီး၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

နိဿယသိမ်-နိဿိတသိမ်တို့ကို ပြဆိုချက်

နိဿယသိမ်,နိဿိတသိမ်ဟူ၍ပြဆိုအပ်ပေသည်။ ခဲ့ပြ ါဦးမည်၊ ဂါမသိမ်,အရညသိမ်,နဒီသိမ်,သမုဒ္ဒသိမ်,ဇာတဿရသိမ်,ဗဒ္ဓသိမ်, သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်,ဥဒကုက္ခေပသိမ် ဟူသော သိမ်ရှစ်မျိုးတို့တွင် ရှေ ၅-မျိုးသောသိမ်တို့ကို နိဿယသိမ်ဟုမှတ်၊ (နိဿယ=မှီအပ်,မှီရာ ဖြစ်သော+သီမ=သိမ်) မှီအပ်သောသိမ်, မှီရာဖြစ်သော သိမ်ကို နိဿယသိမ်ဟုဆိုလိုသည်၊ နောက် ၃-မျိုးသောသိမ်တို့ကို နိဿိတ သိမ်ဟုမှတ်၊ (နိဿိတ=မှီတတ်သော+သီမ=သိမ်) မှီတတ်သော သိမ်ကို နိဿိတသိမ်ဟု ဆိုလိုသည်။

သိမ်ရှစ်မျိုးတို့တွင် ဂါမသိမ်, အရညသိမ်တို့သည် ဗဒ္ဓသိမ်၏ နိဿယဖြစ်ကြသည်။ ဤ၌ အရညသိမ်သည် ဗဒ္ဓသိမ်၏နိဿယ ဖြစ်ကြောင်းကို"အရညမ္ပိ ဗဒ္ဓသီမာယ ခေတ္တမေဝ ါတိဂဟေတဗ္ဗံ" ဟူသော ဝိမတိဋီကာကိုထောက်၍ သိရသည်၊ ၎င်းအရညသိမ် သည်ကား သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်၏နိဿယလည်းဖြစ်သည်။ နဒီ,သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရ သိမ်တို့ကား ဥဒကုက္ခေပ သိမ်၏ နိဿယ ဖြစ်ကြ သတည်း။

ဤ၌ ရှေ့နိဿယသိမ် ၅-မျိုးတို့မှာ အချင်းချင်း သစ်ပင် စသည်တို့ဖြင့် စပ်ယှက်သော်လည်း သမ္ဘေဒဒေါသသို့ မရောက် ကြပေ၊ နောက်နိဿိတသိမ် ၃-လုံးတို့သည်ကား အချင်းချင်း၎င်း၊ မိမိ၏မှီရာမဟုတ်သော တပါးသော နိဿိတသိမ်တို့၏ မှီရာဖြစ် သော နိဿယသိမ်တို့နှင့်၎င်း၊သစ်ပင်စသည်တို့ဖြင့် စပ်ယှက်သည် ရှိသော် သမ္ဘေဒဒေါသသို့ ရောက်ကြသည်ဟု ဝိမတိဋီကာ၌ဆို ထားသည်။ သို့ရာတွင် ညောင်လွန့် ဒုတိယဆရာတော်နှင့် ကျေး

ဆူးရှင်များက အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သော သီမဋ္ဌသိမ်သဘောကို ထောက်ချင့်၍ သမ္ဘေဒဒေါသသို့ရောက်နိုင်ပုံ - မရောက်နိုင်ပုံတို့ကို စီစစ်ရဦးမည်ဟု မိန့်တော်မူကြသည်။

စီစစ်ချက်

နိဿယသိမ်, နိဿိတသိမ်တို့ စပ်ယှက်ရာ၌ သမ္ဘေဒဒေါသသို့ ရောက်ပုံ-မရောက်ပုံကို ဆိုလတ္တံ့အတိုင်း သိရပေမည်။ ချဲ့ပါဦးမည်၊ ဗဒ္ဓသိမ်-ဗဒ္ဓသိမ်ချင်း သစ်ပင်စသည်စပ်ယှက်ရာ၌ အပြစ်ရောက်၏ ဟုဆိုခြင်းမှာ ၎င်းဗဒ္ဓသိမ် ၂-လုံးစသည်တို့အပေါ်၌တည်ရှိသော သစ်ပင်,အခေါက်အခွံစသော သီမဋ္ဌသိမ်ချင်းစပ်ယှက်နေသဖြင့် ၎င်းသီမဋ္ဌသိမ်၌ ကံပြုခဲ့လျှင်သော အပြစ်ရောက်နိုင်သည်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ၎င်းသစ်ပင်, အခေါက်အခွံစသည်တို့မှာ ဗဒ္ဓသိမ် ၂-လုံးစသည်တို့၏ သီမဋ္ဌသိမ်ဖြစ်နေသောကြောင့် ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌစသည်ဖြစ်နေသည်၊၎င်းဒွိသိမ်သီမဋ္ဌစသော နာနာသီမ၌ကံပြုခဲ့လျှင် "နာနာသီမာယ(ပ) အကမ္မံနစကရဏီယံ" ဟူသော ပါဠိတော်အတိုင်း ကံမအောင်ခြင်း အပြစ်ရောက်လေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ဗဒ္ဓသိမ် ၂-လုံးစသည်တို့၏ သီမဋ္ဌသိမ်မဖြစ်၍ ဒွိသိမ် သီမဋ္ဌစသည်မဟုတ်ရာ၌ကား ဆိုလတ္တံ့အတိုင်း သိရပေမည်။ ချဲ့ပါဦးမည်၊ ဗဒ္ဓသိမ်တခု၏မြေပေါ်၌ ပေါက်ရောက်နေသော သစ်ပင်စသည်တို့နှင့် ဗဒ္ဓသိမ်တခု၏မြေပေါ်၌ ပေါက်ရောက် နေသော သစ်ပင်စသည်တို့သည် တခုနှင့်တခု စပ်ယှက်နေရာ၌ စပ်ယှက်သောသစ်ပင်စသည်ပေါ်မှာမဟုတ်မူ၍ သိမ်မြေပေါ်၌သာ ကံပြုသောရဟန်းများက သစ်ပင်စသည်ချင်း စပ်ယှက်လျက်တည်နေသော တခုသောဗဒ္ဓသိမ်မြေပေါ်၌ရှိသော ရဟန်းများကိုသိမ်းရန်

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

မလိုပေ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ သစ်ပင်စသည်ချင်းသာ စပ်ယှက်၍ ၎င်းသစ်ပင်စသည်၌သာ ဒွိသိမ်သီမင်္ဂဖြစ်နိုင်သည်။ သစ်ပင်စသည်ချင်း စပ်ယှက်ရုံမျှနှင့် ဗဒ္ဓ ၂-လုံး ရောစပ်သွားသည်မဟုတ်ပေ၊ ထို့ကြောင့် သစ်ပင်စသည်ချင်း စပ်ယှက်သော်လည်း တခုသောဗဒ္ဓသိမ်မြေပေါ်၌ ကံပြုသောရဟန်းများက တခုသောဗဒ္ဓသိမ်မြေပေါ်၌ရှိသော ရဟန်းများကိုသိမ်းရန်မလိုပေ၊ သစ်ပင်စသည်တို့နှင့် ထိစပ်နေသောရဟန်းများသာ ဒွိသိမ်သီမင်္ဂပေါ်၌ တည်နေသောကြောင့် ၎င်းရဟန်းများကိုသာ သိမ်းရန် လိုပေသည်ဟု ညောင်လွန့် ဒုတိယဆရာတော်နှင့်, ကျေးဇူးရှင်များမိန့်တော်မူကြသည်။

(သာဓက)

သီမမာဠကေ ဝဋရုက္ခော (ပညောင်ပင်) ဟောတိ၊ တဿသာခါဝါ တတော နိဂ္ဂတပါရောဟောဝါ (ထွက်သောမြစ်ပျဉ်း) မဟာသီမာယ ပထဝီတလံဝါ (ပ) မဟာသီမံစ သောဓေတွာဝါ ကမ္မံကာတဗ္ဗံ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၃)

ဤအဋ္ဌကထာ၌ "မဟာသီမံစ သောဓေတွာ"ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် ခဏ္ဍသိမ်မြေပေါ်၌ ပေါက်ရောက်သော ပညောင်ပင်သည် မဟာသိမ်မြေကိုရင်း,မဟာသိမ်မြေမှပေါက်သည့် သစ်ပင်စသည်တို့ကိုရင်း ထိစပ်ရုံမျှနှင့် ၎င်းဗဒ္ဓ ၂-ခုမှာ တသားတည်းရောစပ်သွားကြောင်းကို ပြဆိုသည်မဟုတ်ချေ၊ ထိစပ်သော သစ်ပင်စသည်တို့သည်သာ ၂-သိမ်၌တည်သော ဒွိသိမ်သီမင်္ဂများဖြစ်နေကြသည်၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းသစ်ပင်စသည်တို့နှင့် ထိစပ်နေသော

ရဟန်းများကိုသာ မထိစပ်အောင်သုတ်သင်ရမည်၊ သိမ်းရမည်ဟု ပြဆိုလိုရင်းဖြစ်ကြောင်း မိန့်တော်မူကြ၏။

(သာဓက)

မဟာသီမံ သောဓေန္တာတိ သီမဋ္ဌံ (သိမ်၌တည်သော ဝတ္ထုသည်)ဒူရဂတမ္ပိ (သော်လည်း) သီမဂတံသီမသမ္ဗန္ဓံ ဝ၊ တသ္မာ တံ (ဝတ္ထု) အနာမသိတွာဌာတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ (ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ)

တေရသကဏ်ဋီကာ၌လည်း ဂဏ္ဌိပုဒ်ဆရာတော်တို့၏ဝါဒကို ပြရာ၌ ရင်းဝဇိရဗုဒ္ဓိအတိုင်းပြ၏၊ ထို့ကြောင့် တေရသကဏ်ဋီကာ၌ "ဂဏ္ဌိပဒေသု ပန မဟာသီမဂတေဟိ ဘိက္ခူဟိ တံသာခံဝါ ပါရောဟံဝါ အနာမသိတွာ ဌာတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယောတိ ဝုတ္တံ" ဟု မိန့်၏။

ဤ၌ တေရသကဏ်ဋီကာဆရာ၊ သူ၏အလိုနှင့် ဝိမတိဋီကာ၏ အလိုမှာကား အဆိုပါဝဇိရဗုဒ္ဓိနှင့်ဂဏ္ဌိပုဒ်ဝါဒကိုပယ်၍ သစ်ပင်စသည်တို့ကို ထိစပ်နေသောရဟန်းများသာမဟုတ်၊မဟာသိမ်မြေ (တခုသောဗဒ္ဓသိမ်မြေ) ၌ရှိသော ရဟန်းအားလုံးတို့ကို သုတ်သင်ရမည်၊ သိမ်းရမည်ဟုယူကြလေသည်။ ထိုသို့ယူကြခြင်းမှာ သီမဋ္ဌသိမ်ကိုပြဆိုသော အဋ္ဌကထာနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍ သီမဋ္ဌသိမ်သဘောကို သတိမမူမိခြင်းအပြစ်သာဖြစ်လေရာ၏ဟု-မိုး,ဒုတို့ မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

———

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဗဒ္ဓသိမ်၏ သီမဋ္ဌသိမ်ကိုပြဆိုပုံ

ဗဒ္ဓသိမ်၏သီမဋ္ဌသိမ်ဟူသည် ဗဒ္ဓသိမ်မြေပေါ်၌ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်အဆောက်အဦ စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ကို ဗဒ္ဓသိမ်၏ သီမဋ္ဌသိမ်ဟုခေါ်သည်။

(သာဓက)

ဗဒ္ဓသီမာယ ဇာတံ ယံကိဉ္စိ (သော) ယတ္ထကတ္ထစိ (အရပ်သို့)

ဧကေသမ္ဗန္ဓနေဂတံ (သွားသောသစ်ပင်, အဆောက်အဦစသည်သည်) သီမာသဉ်မေဝ ဂစ္ဆတိ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၄)

ဤ၌ ဗဒ္ဓသိမ်၏ သီမဋ္ဌသိမ်ကိုပြသော အရာဖြစ်၍သာ "ဗဒ္ဓသီမာယဇာတံ"ဟုဆိုသည်၊ အဗဒ္ဓသိမ်၌ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်အဆောက်အဦစသည်မှာ အဗဒ္ဓသိမ်၏ သီမဋ္ဌသိမ် မဖြစ်ဟု ကန့်လို၍ဆိုသည်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် အဗဒ္ဓသိမ်၌ ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်, အဆောက်အဦ စသည် မှာလည်း အဗဒ္ဓသိမ်၏ သီမဋ္ဌသိမ် ဟူ၍မှတ်ရမည်ဟု မိုး,ဒုတို့ မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင် မိန့်၏။

အဗဒ္ဓသိမ်၏ သီမဋ္ဌသိမ်ကိုပြဆိုပုံ

တသ္မာ နာဝံ အရိတ္တေနဝါ ဌပေတွာ ပါသာဏေဝါလမ္ဗေတွာ အန္တောနဒိယံဇာတရုက္ခေဝါ ဗန္ဓိတွာကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ၊ အန္တော နဒိယံ ဗဒ္ဓအဋ္ဋကေပိ အန္တော နဒိယံ ဇာတရုက္ခေပိ ဌိတေဟိ ကာတုံဝဋ္ဋတိ။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၀၀)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤအဋ္ဌကထာဖြင့် နဒီစသောအဗဒ္ဓသိမ်၌ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်, အဆောက်အဦ စသည်တို့သည် အဗဒ္ဓသိမ်၏ သီမဋ္ဌသိမ် ဖြစ်ကြောင်းကို ပြဆိုအပ်လေသည်။

ဤသီမဋ္ဌသိမ်မျိုးမှာ ဗဒ္ဓသိမ်က စ၍ဖြစ်သည်ဖြင်စေ, အဗဒ္ဓ သိမ်ကစ၍ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ ထိုဖြစ်သော သစ်ပင်, အဆောက်အဦ စသည်ကိုသာ သီမဋ္ဌသိမ် ယူရမည်၊ (မြေပေါ်ရှိ သစ်ပင်, အဆောက်အဦစသည်တို့ကိုသာ သီမဋ္ဌသိမ်ယူရမည်ဟုဆိုလိုသည်) ထိုသီမဋ္ဌသိမ်နှင့် ထိစပ်သော မြေသို့ကား သက်၍မယူရချေ၊ ၎င်း သီမဋ္ဌသိမ်ဟူသည် မြေတွင်းသို့ ဆံခြည်ခြမ်းခန့်မျှ ဝင်၍ မလိုက်ဟု မှတ်ရမည်။

(သာဓက)

ဗဒ္ဓသီမာယ ဇာတံ ယံကိဉ္စိ(ပ)သီမာသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ။

(၎င်းအဋ္ဌကထာ-၂၇၄)

ဤ အဋ္ဌကထာဖြင့် သီမဋ္ဌ သိမ်သည် မြေတွင်းသို့ မလိုက် ကြောင်း၊ မြေပေါ်ရှိ သစ်ပင်,အဆောက်အဦ စသည်တို့ မျှသာ သီမဋ္ဌသိမ်ဖြစ်ကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီးပြတော်မူသည်ဟု ဒုတိယဆရာတော်ဘုရားကြီးမိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

သီမဋ္ဌသိမ်သဘောကိုထောက်

ဤသို့လျှင် မြေပေါ်ရှိ သစ်ပင်, အဆောက်အဦ စသည်တို့မျှ သာ သီမဋ္ဌသိမ်ဖြစ်သည်၊ မြေသို့သီမဋ္ဌသိမ်မလိုက်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ လာသော သီမဋ္ဌသိမ်သဘောကိုထောက်၍ပင် ဗဒ္ဓသိမ်တခု၏ မြေ ပေါ်၌ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်,အဆောက်အဦ စသည်တို့နှင့်

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အခြား ဗဒ္ဓသိမ်တခု၏ မြေပေါ်၌ ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်၊ အဆောက်အဦ စသည်တို့ ထိစပ်ရာ၌ ထိစပ်သော သစ်ပင်၊ အဆောက်အဦစသည်တို့သည်သာ သီမဋ္ဌသိမ် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိစပ်သော သစ်ပင်၊ အဆောက်အဦစသည်တို့မှဘပါး မြေပေါ်သို့ကား သီမဋ္ဌသိမ်မလိုက်ပေ၊ ထို့ကြောင့် သစ်ပင်၊ အဆောက်အဦ စသည်တို့နှင့်ထိစပ်နေသော ရဟန်းများကိုသာ သုမ်သင်ရ-သိမ်းရသည်။ ၎င်းရဟန်းများမှတပါး တခုသောဗဒ္ဓသိမ်မြေပေါ်ရှိ ရဟန်းအားလုံးကို သုမ်သင်ရန်-သိမ်းရန်မလိုချေ။ ဤသီမဋ္ဌသိမ် သဘောကိုပိုင်နိုင်တော်မူသော ဂဏ္ဌိပုဒ်ဆရာတော်တို့ကလည်း "မဟာသီမ ဂတေဟိ ဘိက္ခူဟိ တံသာခံဝါ ပါရောဟံဝါ အနာမသိတွာ ဌာတဗ္ဗန္တိအဓိပ္ပါယော" ဟု-(တေရသကဏ္ဍဋီကာက-ဂဏ္ဌိပုဒ်ဝါဒကို ထုတ်ပြသည့်အတိုင်း)မိန့်ဆိုကြသည်။ (ကျေး-ဒု-မိုး တို့လည်း ဤဂဏ္ဌိပုဒ်ဝါဒအတိုင်း နှစ်သက်တော်မူကြသည်။)

"ဣဒံ ဌာနံ ဒုဗ္ဗိဇာနံ၊ အတိသမ္မူဠ္ဌာနံ။"

— —

ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌတို့၌ ကံမပြုရပုံ

ဗဒ္ဓသိမ် ၂-သိမ်ချင်း သစ်ပင်၊ အဆောက်အဦ ထိစပ်ရာ၌ ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌ၊ နာနာသီမဖြစ်၍ နေသော သီမဋ္ဌသိမ် ဖြစ်သောကြောင့်၊ "နာနာသီမာယ ဋ္ဌိတ(ပ)အကမ္မံနစကရဏိယံ" ဟူသော ပါဠိတော်အတိုင်း ကံမပြုအပ်သကဲ့သို့ ဂါမသိမ် ၂-သိမ်ချင်း သစ်ပင်၊ အဆောက်အဦ ထိစပ်ရာ၌လည်း ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌဖြစ်၍နေသော သီမဋ္ဌသိမ်ပင် ဖြစ်သောကြောင့် ကံမပြုအပ်ပေ။ မှန်လှပေ၏၊ နာနာဂါမခေတ်ဟုဆိုအပ်သော ဂါမခေတ်၊ ဂါမသိမ်

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၂-သိမ်ချင်း၊ သစ်ပင်၊အဆောက်အဦထိစပ်ရာ၌ နာနာဂါမခေတ်ဘို့သည် ဗဒ္ဓသိမ်နှင့် တူကြသောကြောင့် ၎င်းနာနာဂါမတို့ချင်း ထိစပ်သော သစ်ပင်၊အဆောက်အဦတို့မှာ ဗဒ္ဓသိမ်ချင်းထိစပ်ရာ၌ ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌဖြစ်သကဲ့သို့ ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌဖြစ်ကြောင်းကို မှတ်ယူရမည်ဟု ဒုတိယဆရာတော်မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။ နာနာဂါမခေတ်ဘို့မှာ ဗဒ္ဓသိမ်နှင့် တူကြောင်းကိုလည်း “တဿာ သာစ ဣဘရာစ ပကတိဂါမ နာဂရ နိဂမ သီမာ ဗဒ္ဓသီမာ သဒိသာယေဝ ဟောန္တိ”ဟူသော ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၊ “မဟာပဒုမတ္ထေရာပန နာနာဂါမခေတ္တာနိနာမ ပါဋေက္ကံ ဗဒ္ဓသီမာ သဒိသာနိ(ပ)အာဟ၊ အာဟရိဘဗ္ဗောတိ” ဟူသော ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၊ ထေရဝါဒတို့ကိုထောက်၍ သိရပေသည်။(ဤအရာ၌ ဝိမတိဋီကာမှာ အသူးထူး အပြားပြား များစွာဆိုထားသော်လည်း ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းသာ မှတ်ယူရမည်ဟု မိုး၊ဒု၊ကျေးတို့ မိန့်တော်မူလေသည်။)

“ဣဒံ ဌာနံ ဒုဗ္ဗိဇာနံ”။

ဗန္ဓလာလျှင် ဂါမနောက်ဆုတ်ပုံ

ဗဒ္ဓသိမ်နှင့်ဂါမသိမ် သစ်ပင်စသည် ထိစပ်ခဲ့သော် ဂါမသိမ်က နောက်ဆုတ်၍ ထိစပ်သော ဝတ္ထုဟူသမျှ ဗဒ္ဓသိမ်၏သီမဋ္ဌချည်းသာဖြစ်လေသည်။ (သာဓက)“ဗဒ္ဓသီမာယဇာတံ (ပ) ဂစ္ဆတိ” ကိုပင်ထောက်၊ ဤ၌ ဗဒ္ဓ-ဗဒ္ဓချင်း၊ ဂါမခေတ်-ဂါမခေတ်ချင်းထိစပ်ရာ၌ကဲ့သို့ ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌမရှိဟု မှတ်ယူရပေမည်။ (ကျေးမိန့်)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဗဒ္ဓလာလျှင် အရညနောဆုတ်ပုံ

ဗဒ္ဓလာလျှင် အရညသိမ် နောက်ဆုတ်ရကြောင်း ကိုလည်း "အရညမ္ပိ ဗဒ္ဓသီမာယ ခေတ္တာမေဝါတိ ဂဟေတဗ္ဗံ"ဟူသော ဝိမတိဋီကာဖြင့် သိအပ်လေသည်။

ဗဒ္ဓလာလျှင် နဒီနောက်ဆုတ်ပုံ

ဗဒ္ဓသိမ်နှင့် နဒီသိမ် သစ်ပင်စသည် ထိစပ်လျှင်လည်း ဗဒ္ဓသိမ်ကသာလိုက်၍ နဒီနောက်ဆုတ်ရလေသည်။

(သာဓက)

သစေ ပန ရုက္ခဿသာခါဝါ တတောနိက္ခန္တပါရောဟောဝါ ဗဟိနဒီတီရေ ဝိဟာရသီမာယဝါ (ပ) သီမံဝါ သောဓေတွာ သာခံဝါ ဆိန္ဒိတွာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ "ဝိဟာရသီမာယဝါ"အရ ဗဒ္ဓသိမ်ကိုယူဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ဤ၌ အချုပ်အားဖြင့် "ဗဒ္ဓလာလျှင် အဗဒ္ဓနောက်ဆုတ်" ဟူ၍ မှတ်ထားရပေမည်၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း "ဗဒ္ဓသီမာယဇာတံ (ပ) ဂစ္ဆတိ"ဟူသော အဋ္ဌကထာဖြင့်ပင် ပြအပ်သည်ဟုမှတ်။

(ကျေးမိန့်ချက်)

ဤ၌ ဗဒ္ဓသိမ် နှင့် အဗဒ္ဓသိမ်တို့ ထိစပ်ရာမှာ အဗဒ္ဓသိမ်က နောက်ဆုတ်သွားကြောင်း တသိမ်တည်း သီမဋ္ဌသာ ရှိတော့၍၊ ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌမရှိကြောင်းကို မှတ်ယူရမည်ဟု ဒုတိယဆရာတော်မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဂါမလာလျှင် နဒီနောက်ဆုတ်ပုံ

ဂါမသီမဌဖြစ်သောတံတားစသည်တို့နှင့်နဒီသိမဌအဆောက်အဦတို့ထိစပ်လျှင် နဒီသိမဌကနောက်ဆုတ်၍ အကုန်လုံးဂါမသိမဌချည်း ဖြစ်သွားသည်။ ဂါမသီမဌချည်း ဖြစ်သွားလျှင်လည်း ဂါမသိမ်ထဲရှိ ရဟန်းတို့ကို အကုန်သိမ်းရတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဂါမဘက်ကမသိမ်းရလေအောင် ရေသိမ်က အဆောက်အဦနှင့် ဂါမဘက်က တံတားစသည်များကို မထိမစပ်စေဘဲ ခြား၍ထားရမည်၊ ထိစပ်လျှင် ရေသိမ်အဆောက်အဦတခုလုံး ဂါမသိမဌချည်း ဖြစ်၍ ဂါမသိမ်ဖြစ်သွားလေသည်။

(သာဓက)

နဒိယံ သေတုံကရောန္တိ၊ သစေအန္တော နဒိယံယေဝ သေတုဝါသေတုပါဒါဝါ ဟောန္တိ၊ သေတုမှိ ဌိတေဟိ ကမ္မံကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သစေ ပန သေတုဝါ သေတုပါဒါ ဝါ ဗဟိတီရေ ဌိတာ ကမ္မံကာတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ သီမံသောဓေတွာ ကမ္မံကာတဗ္ဗံ။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဌကထာ)

[လှေပေါ်, ဖောင်ပေါ်, သင်္ဘောပေါ်၌ ကံပြုလျှင်လည်း သွားနေဆဲ၌မပြုရ၊မြစ်ထဲ၌ရပ်အောင်ကျောက်ချ၍ရင်း၊ မြစ်ထဲက သစ်ပင်စသည်ကိုချည်၍ရင်းပြုရမည်၊ ကမ်းပေါ်ကသစ်ပင်စသည်ကိုချည်လျှင် ဂါမသီမဌဖြစ်သွား၍ ဂါမကို မသိမ်းဘဲ မပြုအပ်။ နောက်ကပြခဲ့ပြီ။]

———

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အရည်လာလျှင် နဒီနောက်ဆုတ်ပုံ

အရည်သိမ်ဟူသည် ဂါမသိမ်ကဲ့သို့ ကမ်းသိမ်မျိုးပင်ဖြစ်သည်၊ ၎င်းအရည်သိမ်ခေါ် ကမ်းသိမ်ပေါ်က သစ်ပင်စသည်နှင့် နဒီသိမ်က သစ်ပင်စသည်တို့ထိစပ်ရာ၌လည်း အရည်သိမ်ခေါ် ကမ်းသိမ်ကလိုက်၍ နဒီသိမ်ကပင်နောက်ဆုတ်ရကြောင်း မှတ်ယူရမည်ဟု ဒုတိယဆရာတော် မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင် မိန့်၏။ သာမကကို လည်း "သစေပနုသေတုဝါ(ပ)သီမံသောဓေတွာ ကမ္မံကာတဗ္ဗံ" ကိုပင်ထောက်ရသည်။

ဤ၌ ဂါမနှင့် နဒီ၊အရည်နှင့်နဒီ ထိစပ်ရာမှာလည်း နဒီကပင် နောက်ဆုတ်သွားသောကြောင့် တသိမ်တည်း သီမဋ္ဌသာရှိတော့၍ ဒွိသိမ်သီမဋ္ဌမရှိတော့ဟုမှတ်ရပေမည်။

"ဣဒံ ဌာနမ္ပိ ဒုဗ္ဗိဇာနံ"

သဘာဂသိမ်–ဝိသဘာဂသိမ်တို့ကိုပြဆိုချက်

ဝိမတိဋီကာ၌ သဘာဂသိမ်-ဝိဘာဂသိမ်ဟူ၍ ခွဲခြားပြီး ပြဆို ထားသေးသည်။ ချဲ့ပါဦးမည်၊ ပြဆိုခဲ့သော သိမ်ရှစ်မျိုးတွင် ဗဒ္ဓ သိမ်နှင့် ဗဒ္ဓ-နဒီ, သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရ, သတ္တဗ္ဘန္တရ, ဥဒကုက္ခေပသိမ် ၆-မျိုးတို့သည်၎င်း၊ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်နှင့် သတ္တဗ္ဘန္တရ, ဂါမ, နဒီ, သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရ, ဗဒ္ဓ, ဥဒကုက္ခေပသိမ် ၇-မျိုး တို့သည်၎င်း၊ ဥဒကုက္ခေပသိမ်နှင့် ဥဒကုက္ခေပ, ဂါမ,အရည်,ဗဒ္ဓ,သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ် ၅-မျိုးတို့သည်၎င်း နိဿယ,နိဿိတအဖြစ်ဖြင့် သဘောမတူသော ဝိသဘာဂသိမ်တို့ဖြစ်ကုန်၏။ထို့ကြောင့်ရွှေရေးဆောင်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ သီမသာရဝိနိစ္ဆယလက်ာ၌-

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သဘာဂသိမ်-ဝိသဘာဂသိမ်တို့ကိုပြဆိုချက် (၁၃၁)

၁။ ဗဒ္ဓနှင့်မှတ်၊ ဗဒ်, သတ်, မြစ်, ပင်၊ အိုင်တခွင်၊ ဥ,လျှင် ခြောက်လုံးပြ။

၂။ သတ်နှင့်သတ်ပါ၊ မြစ်, ပင်, ရွာ၊ အိုင်ပါ ဗဒ်,ဥပြ။

၃။ ဥ နှင့် ထောက်မှု၊ ဗဒ်, သတ်, ဥ၊ မှတ်ရှု တော-ရွာပြ။

၄။ မှိုအပ်, မှိုဘတ်၊ မတူလတ်၊ မစပ်ဝိသဘာ။ ။ဟု မိန့်၏။

နဒီ,သမုဒ္ဒ,ဇာတဿရသိမ် ၃-မျိုးတို့နှင့် ဥဒကုက္ခေပသိမ်သည် ၎င်း၊ ဂါမ,အရညသိမ် ၂-မျိုးတို့နှင့်ဗဒ္ဓသိမ်သည်၎င်း၊အရညသိမ်နှင့် သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်သည်၎င်း၊ နိဿယ-နိဿိတအဖြစ်ဖြင့်သဘောတူသော သဘာဂသိမ်တို့ဖြစ်ကုန်၏။ ဂါမ, အရည, နဒီ, သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရ သိမ် ၅-မျိုး တို့သည်ကား လောကဝေါဟာရ သိဒ္ဓ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ အဗဒ္ဓ၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း သဘောတူသော သဘာဂသိမ်တို့ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသီမသာရဝိနိစ္ဆယလင်္ကာ၌-

၁။ မြစ်, ပင်, အိုင်မှာ၊ ဥနှင့်သာ၊ တူလာသဘာဂ။

၂။ တော, ရွာနှင့်ဗဒ်၊ တောနှင့်, သတ်၊ မိန့်လတ်သဘာဂ။

၃။ တော, ရွာ, မြစ်ပင်၊ အိုင်နှင့်လျှင်၊ တူချင်သဘာဂ။ ။ ဟု မိန့်၏။

ဤ၌ ဗဒ္ဓ-ဗဒ္ဓချင်းထိစပ်ရာ၌၎င်း၊ ဗဒ္ဓနှင့် နဒီ, သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရတို့ထိစပ်ရာ၌၎င်း၊ ဂါမ-ဂါမချင်း ထိစပ်ရာ၌၎င်း၊ ဂါမနှင့် နဒီ, သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရတို့ထိစပ်ရာ၌၎င်း၊ ဗဒ္ဓနှင့် ဂါမ, အရညတို့ ထိစပ်ရာ၌၎င်း၊ အရညနှင့် နဒီ,သမုဒ္ဒ,ဇာတဿရတို့ထိစပ်ရာ၌၎င်း နောက်က အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ပြဆိုခဲ့သော သီမဋ္ဌသိမ်သဘော အတိုင်း မှတ်ယူကြရမည်ဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဝိမတိဋီကာ၌ကား"ဝိသဘာဂသီမာသု ရုက္ခာဒိသမ္ဗန္ဓေ သတိ ကေတ္ထဠိတော ဠတရဌာနံ ကမ္မံ ကောဓပတိ"ဟူ၍၎င်း၊ "တတ္ထစ ဝိသဘာဂ သီမာယ ဇဝံ ပဝိဋ္ဌေ သကလသီမသောဓနံ၊ သဘာဃ ပဝိဋ္ဌေ ဖုဿိတွာ ဌိတ မတ္တ ဘိက္ခုသောဓနဥ္စ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ" ဟူ၍၎င်းဆိုထားသတည်း၊ သို့သော်လည်း နောက်က ပြခဲ့သော အဋ္ဌကထာလာ သီမဋ္ဌသိမ် သဘောအတိုင်းသာ သာရအားဖြင့် မှတ်ယူရမည်ဟု ကျေးဇူးရှင်များမိန့်တော်မူကြသည်။

"ဠာဒံ ဌာနမ္ပိ ဒုပ္ပဇာနံ၊ အတိသမ္မုဠ္ဌဌာနံ"

—— ——

သက်သိမ်-သီမဋ္ဌသိမ်နှင့်အောက်သက်-မသက် ပြချက်

သက်သိမ်ဟူသည် ကမ္မဝါစာဖြင့်သမုတ်ပြီးနောက် အောက်သို့ မြေကိုခံသော ရေဆုံးအောင် သက်သွားသောသိမ်ကို သက်သိမ်ဟုဆိုသည်၊ သမုတ်ပြီးနောက် အထက်က မြေထပ် ဖို့ရာ၌ အထက်သို့ဖို့သလောက် သက်ရောက်သောသိမ်ကိုလည်း အထက်သို့ သက်ရောက်သော သက်သိမ်ဟုပင် ညွှန်ပြလွှန့် ဒုတိယဆရာတော်မိန့်သည်။ (၎င်းသက်သိမ်-သီမဋ္ဌသိမ်တို့အတွက် အဋ္ဌကထာ အကိုးသာဓကနှင့်တကွ အကျယ်ကို "သိမ်သမုတ်နည်း အခဏ်း" နောက်ပိုင်းကပြခဲ့ပြီ။)

ဤ၌ သက်သိမ်မှာ အောက်သို့သက်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း သမုတ်အပ်သောသိမ်၏အောက်၌ အခေါင်းပေါက် လိုဏ်ကြီးက သိမ်ပမာဏမျှလောက်မကအောင် ကြီးကျယ်စွာခံနေခဲ့လျှင်၊ ၎င်း လိုဏ်ခေါင်းကြီးကိုကျော်လွှန်၍ အောက်သို့မသက်နိုင်ပေ။ [(ဒုတိယ-အကြိမ်)]

သက်သိမ်သီမဗ္ဗသိမ်နှင့်အောက်သက်မသက်ပြချက် (၁၃၃)

(သာဓက)

အဆာပိ ဉပရိ သီမာယပရိစ္ဆေဒေါ ခုဒ္ဒကော၊ ဟေဋ္ဌာ
လေဏံ မဟန္တံ သီမာပရိစ္ဆေဒ မတိက္ကမိတ္ဝာ ဌိတံ၊ သီမာ
ဉပရိယေဝ ဟောတိ၊ ဟေဋ္ဌာ နသြတရတိ။

(ဉပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ)

ဤ၌ ရှင်းလိုဏ်ခေါင်းကြီးကို သိမ်ပမာဏ လောက်အောင်
မြေလောင်းသည့်၍ အထက်က သိမ်သမုတ်ထားသည့် မြေနှင့်
စပ်မိလျှင် ထို အထက်က သမုတ်ထားသော သိမ် သည်လည်း
အောက်သို့ မြေကိုခံသောရေဆုံးအောင်ပင်သက်ပြန်လေသည်။

(သာဓက)

ပဌမံ ပန ဉပရိသီမာယ ဗဒ္ဓါယ (ပ) ဘူမိယံ သီမာ
သြတရတိဧဝ၊ ကေစိ တံ နဣစ္ဆန္တိ။ (ဝိမတိဋ္ဌီကာ)

ဤ၌ကေစိတို့အလိုမရှိသော်လည်း ရှင်းဝိမတိဋ္ဌီကာဝါဒသည်
"နိစ္စဝတ္ထုကာ (ပ) သီမာယေဝ" ဟူသောအဋ္ဌကထာနှင့်ညီညွတ်
သောကြောင့် သင့်မြတ်သည်ဟု ဩောင်လွန်တော်ရ ဒုတိယ
ဆရာတော်မိန့်၏။

သို့ဖြစ်၍ သိမ်သမုတ်ရာအရပ်၏ အောက်က သက်စရာရှိ
ပေမဲ့၊ ၂၁-ယောက် မလောက်လျှင်လည်း အောက်မြေသို့မသက်
အထက်၌သာ သိမ်ဖြစ်သည်ဟုမှတ်။

(သာဓက)

အထ လေဏံ အတိခုဒ္ဒကံ သီမပမာဏံ န ဟောတိ၊
သီမာဉပရိယေဝဟောတိ၊ ဟေဋ္ဌာ နသြတရတိ။

(ဉပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၃)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အထက်ထပ်က သိမ်သမုတ်ခဲ့သော် ၛင်းအထက်ထပ်နှင့်စပ်၍ ၂၁-ယောက်လောက်အောင် အောက်ထပ်ကရှိလျှင် သိမ်အောက်သို့သက်လေသည်။

(သာဓက)

သစေ ပန ဗဟူသု ထမ္ဘေသု တုလာနံ ဥပရိ ကတပါ
ဒဿ ဟေဋ္ဌိမတလေဋ္ဌိတကုဋ္ဋေ ယထာနိမိတ္တာနံ အဋ္ဋော
ဟောတိ၊ ဇဝံ ဥဋ္ဌဟိတွာ တုလာရုက္ခေဟိ ကေသမ္ဗန္ဓေဒွါ
ဋ္ဌိတော၊ ဟေဋ္ဌာပိ ဩတရတိ။ ကေထမ္ဘပါသာဒဿ ပန
ဥပရိမတလေ ဗဒ္ဓါသိမာ၊ သစေထမ္ဘမတ္ထကေ ကေဝိသတိ
ယာ (ပ) ဩတရတိ။ (ၛင်းအဋ္ဌကထာ-၂၇၂)

ဟေဋ္ဌိမတလေ ဋ္ဌိတကုဋ္ဋောတိ ဟေဋ္ဌိမတလေ စတူသု
ဒိသာသု ဋ္ဌိတကုဋ္ဋော၊ သစေဟိ ဒွိသု တိသုဝါ ဒိသာသု
ဝေကုဋ္ဋော တိဋ္ဌေယျ၊ ဟေဋ္ဌာ န ဩတရတိ၊ ဟေဋ္ဌာပိ ဩ
တရတီတိ စတုန္နမ္ပိ ဘိတ္တီနံ အဋ္ဋော ဘိတ္တီဟိ သဟ ကေ
ဝီသတိယာ ဘိက္ခူနံ ပဟောနကတ္တာ ဝုတ္တံ။ (ဝိမတိဋီကာ)

ပြာသာဒ်စသော အဆောက်အဦကိုဆောက်လုပ်ပြီးမှ ၛင်း၏ အောက်ထပ်က နိမိတ်တို့ကိုထား၍ကြားပြီးသိမ်သမုတ်လျှင်လည်း အလုံးစုံသောအဆောက်အဦတို့မှာ သီမင္ဃသိမ်ဖြစ်လေသည်။

(သာဓက)

သစေ ပန ဟေဋ္ဌာ ပါဒဿ ကုဋ္ဋော ဥပရိမတလေန
သမ္ဗန္ဓော ဟောတိ၊ ဥပရိပါသာဒမ္ပိ အာဘိရူဟတိ။ သစေ

ပါသာဒဿ ဗဟိ နိဗ္ဗောဒက ပတနဋ္ဌာနေ နိမိတ္တာ ကရောန္တိ၊ သဗ္ဗော ပါသာဒေါ သီမဋ္ဌော ဟောတိ။

(ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ-၂၇၂)

ဥပရိမတလေန သမ္ဗဒ္ဓေါ ဟောတီတိ ဣဒံ ကုဋ္ဋာနံ အန္တရာ သီမဋ္ဌာနံ ထမ္ဘာနံ သမ္ဘာဝတော ဝုတ္တံ၊ ယဒိ ဟိ ဘဝေယျုံ၊ ကုဋ္ဋေ ဥပရိမတလေန အသမ္ဗန္ဓေပိ သီမဋ္ဌထမ္ဘာနံ ဥပရိဋ္ဌိတော ပါသာဒေါ သီမဋ္ဌောဝ ဟောတိ။

(ဝိမတိဋီကာ)

သဗ္ဗော ပါသာဒေါ သီမဋ္ဌော ဟောတီတိ ဥပရိမတလေန သဒ္ဓိံ ကောဗဒ္ဓဘိတ္တိကောဝ ဟောတု၊ မာဝါ၊ သဗ္ဗောပိ ပါသာဒေါ သီမဋ္ဌောဝ ဟောတိ။

(တေရသကဏ္ဍဋီကာ)

မှတ်ချက်။ ။ဤ တက်သိမ်,သီမဋ္ဌသိမ်တို့ဍ် ပြဆိုခဲ့သော သာ ဓက-အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ များကို ထောက်၍၊ သက်သိမ်မှာ သီမ ပမာဏလောက်အောင် ဆက်စပ်လျက်နေမှသာ အထက်သို့ရင်း၊ အောက်သို့ရင်းသက်ရောက်သည်၊သီမဋ္ဌသိမ်မှာကား အထက်ထပ် နှင့် သီမပမာဏ လောက်အောင်ပင် မစပ်သော်လည်း ဆက်စပ်မိ လျှင် သီမဋ္ဌသိမ်ဖြစ်တော့သည်ဟုမှတ်ရမည်။

သီမသမ္ဘေဒကိုပြဆိုပုံ

မဏ္ဍလာကာရအားဖြင့် စတုဝဂ် သံဃာ နေ့ထိုင် ခြင်းငှါ မလောက်သောအရပ်ကစ၍ တဆံချည်ဖျားမျှအထိ ရောယှက်၍ ဖွဲ့သမုတ်အပ်သည်ရှိသော်၊ သီမသမ္ဘေဒဖြစ်သည်ဟုမိန့်၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာဓက)

သမ္ဘိန္နတီတိ ယတ္ထစတူဟိ ဘိက္ခူဟိ နိသီဒိတုံ နသက္ကာ၊ တတ္တကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကေသဂ္ဂ မတ္တိအန္တော သီမာ ယ ကရောန္တော သမ္ဘိန္ဒတိ။ (ဝိမတိဋီကာ)

ဤ၌ သီမသမ္ဘေဒဟူသည် နောက်ရောယှက်၍ သမုတ်အပ်သောသိမ်သစ်မအောင်သည်ကိုဆို၏။ သိမ်ဟောင်းကားမပျက်ပေ၊ နုတ်သော်ငြင်း, သာသနာကွယ်သော်ငြင်း ဤအကြောင်း ၂-ပါးတို့ကြောင့်သာ သိမ်ဟောင်းပျက်နိုင်သည်ဟု မိုး,ဒုတို့မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်တော်မူလေသည်။

သီမအဇ္ဈောတ္ထရဏကိုပြဆိုပုံ

စတုဝဂ်သံဃာ နေထိုင်လောက်သော ပမာဏကစ၍ သိမ်ဟောင်းအားလုံးကုန် လွှမ်းမိုး၍ ဖွဲ့သမုတ်အပ်သည်ရှိသော် သီမအဇ္ဈောတ္ထရဏ ဖြစ်သည်ဟုမိန့်၏။

(သာဓက)

စတုန္နံ ဘိက္ခူနံ ပဟောနကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သကလမ္ပိ အန္တော ကရောန္တော အဇ္ဈောတ္ထရန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (ဝိမတိဋီကာ)

ဤ၌ အဋ္ဌကထာလာ "တဿာ ပဒေသံဝါ"အရ စတုဝဂ်သံဃာနေထိုင်၍ ကံပြုခြင်းငှါ လောက်သောအရပ်ကို ယူရမည်ဟု မိုး,ဒုတို့ ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ကျေးမိန့်၏။

ဤ၌လည်း နောက်သမုတ်သောသိမ်သစ်မအောင်သည်ကိုသာ ဆို၏၊ သိမ်ဟောင်းကား မပျက်ဟုပင် မိုး,ဒုတို့မိန့်ကြောင်း ကျေးမိန့်၏။

သိမ်မျိုးစုံအခန်းပြီး၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၄) ရဟန်းခံနည်းအခက်း

မဇ္ဈိမဇနပုဒ် (အိန္ဒိယ)၌ အနည်းဆုံးရဟန်း ၁၀-ပါးရှိမှ ဥပသမ္ပဒကံဆောင်နိုင်သော်သည်း မဇ္ဈိမဇနပုဒ်မဟုတ်သော အရပ်၌ အနည်းဆုံး ရဟန်း ၅-ပါးရှိလျှင် ဥပသမ္ပဒ ကံဆောင်နိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် ဤမြန်မာနိုင်ငံ၌ အနည်းဆုံးရဟန်း ၅-ပါးရှိလျှင် ဥပသမ္ပဒကံဆောင်၍ ရဟန်းခံနိုင်တော့သည်သာ။

(သာဓက)

သော ပနေသ ကမ္မဝသေန ပဉ္စဝိဓော ဟောတိ၊ စတုဝဂ္ဂေါ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂေါ၊ ဒသဝဂ္ဂေါ၊ ဝီသတိဝဂ္ဂေါ၊ အတိရေကဝီသတိဝဂ္ဂေါတိ။ (ပ) သံဃကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

(ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ-၃)

ဤ၌ ရင်းစတုဝဂ္ဂကံစသည်တို့မှာ သတ်မှတ်ထားသည်ထက် သံဃာပိုလျှင် သာ၍ပင်ကောင်းသောကြောင့် သက်ဆိုင်ရာသံဃကံတို့၌ သတ်မှတ်ထားသည်ထက် ၂-ပါး၊ ၃-ပါး ပိုထားရမည်ဟု မိုးနံ့ကုန်းဆရာတော်တို့ မိန့်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ဥပသမ္ပဒကံဆောင်ရွက်ပုံ

အနည်းဆုံးရဟန်း ၅-ပါး၊ ထိုထက်အလွန်ရှိသောရဟန်းတို့ကို ခဏ္ဍသိမ်သို့ဖြစ်စေ, သို့မဟုတ် ဥဒကုက္ခေပ သိမ်သို့ ဖြစ်စေ ပင့်၍ အယုတ်ဆုံး ပဋိသန္ဓေလများပါ အသက်(၂၀)ပြည့်သော ရဟန်း

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

လောင်းကို ရဟန်းခံပေးရမည်၊ ဤ၌ ရှင်သာမဏေကိုသာ ရဟန်း ခံအပ်ကြောင်း ကျေး,ဒု,မိုးနှင့် ရွာသစ်ဆရာတော်တို့မိန့်၏။

ဤ၌ အယုတ်ဆုံး အသက် (၁၉)နှစ်နှင့် ၅-လ ပြည့်လျှင် ရဟန်းခံနိုင်ပြီ တနည်း၊ ဝါထပ်သောနှစ်များအတွက် ပိုလာသော လများကိုပါ ယူခဲ့သော် အသက်(၁၉)နှစ်နှင့် ၃-လရှိလျှင်ပင် ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် အသက်(၂၀)ပြည့်ရုံမက ပိုနေပြီ။ ဤနည်းမှာ အယုတ်ဆုံးဖြစ်သော(၇)လဘွားကို ယူ၍တွက်ထားသောနည်းဟု ကျေး,ဒု,မိုးနှင့် လယ်တီဆရာတော်, စကျောင်းဆရာတော်မိန့်၏။

အမည်သစ်မှည့်ပုံ

ဉတ် ကမ္မဝါစာတို့၌ ရဟန်းလောင်း၏အမည်ကိုလွယ်ကူစွာ ရွတ်ဘတ်နိုင်စေရန်၊ ရဟန်းလောင်းကို "နာဂ" ဟု မှည့်ပါ၏၊ ရဟန်းလောင်းက မိမိ၏အမည်ကိုနာဂဟုမှတ်၊ သံဃာတော်များ ကလည်း ရဟန်းလောင်း၏အမည်ကို နာဂဟု မှတ်ယူတော် မူကြ ပါ၊ ဉတ်ကမ္မဝါစာတို့၌ ရဟန်းလောင်း၏အမည်ကို နာဂဟု ဘတ်တော်မူကြပါ။

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်၏ အမည်ကို ရဲဝံ့စွာ ရွတ်ဘတ် နိုင်စေရန် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်ကို "တိဿ" ဟု မှည့်ပါ၏၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ တော်က မိမိအမည်ကို တိဿဟုမှတ်တော်မူပါ၊ သံဃာတော်များ ကလည်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်၏အမည်ကို တိဿဟု မှတ်ယူတော် မူကြပါ၊ ဉတ် ကမ္မဝါစာတို့၌ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်၏အမည်ကို တိဿဟု ဘတ်တော်မူကြပါ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဤသို့ အမည်သစ်မှည့်၍ ဘတ်နိုင်ခြင်းမှာ "အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဝေမာဟ(ပ) ဂေါတ္တေနာပိ အနုသာဝေတုန္တိ။
(မဟာဝါ မဟာခန္ဓကပါဠိ-၁၃၅)

ဂေါတ္တေနာပိ (ပ) မဟာကဿပဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခောတိ (ပ)အတ္တော။(ရှင်းအဋ္ဌကထာ-၂၆၂)တို့အတိုင်း မှတ်ယူပါလေ။
ဤသို့ နာမည်သစ်မမှည့်ဘဲ သူ့ဘွဲ့ရင်းအတိုင်း ဘတ်လျှင်လည်း ရ၏။ သို့သော် အချို့ဘွဲ့က အဘတ်ရခက်သည့်ပြင် ဥပဇ္ဈာယ်မှာ ဆရာရင်းဖြစ်နေပြန်လျှင် ဘွဲ့ကိုဘတ်ဝံ့ရန် ခဲယဉ်းနေပေမည်၊ ထို့ကြောင့် ညောင်လွန့်တောရ ဆရာတော်များနှင့် ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီးဆရာတော်များအတိုင်း အမည်သစ်မှည့်၍ ဘတ်ခြင်းက သာ၍ကောင်းသည်ဟု ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ပုဗ္ဗကိစ္စခေါ် ရဟန်းလောင်း ဆုံးမပုံ

အမှာ။ ။ဗဟုသုတရေ သုတသန္နိစ္စယပုဂ္ဂိုလ်တို့ နည်းရစေရန် ရည်သန်၍ မကျဉ်း-မကျယ်အားဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ ရေးသားလိုက်ပါသည်။

"ပဌမံ ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတဗ္ဗော"(၃-ပါးတွဲဘတ်)

န ဘိက္ခဝေ အနုပဇ္ဈာယကော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ၊အပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ-ဒုက္ကဋဿဟူ၍ ဝစနဘော မဟာဝါပါဠိတော်၌ ဟောကြား ပညတ်တော် မူခြင်းကြောင့်။ သံဃေန၊ သံဃာတော်သည်။ နာဂေ၊ နာဂမည်သော ပဥ္စင်းလောင်းကို။ ပဌမံ၊ သပိတ်-သင်္ကန်းကို ကြားသည်မှ ရှေးဦးစွာ။
(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဥပဇ္ဈံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို။ ဂါဟာပေတဗ္ဗော၊ ယူစေရမည် - ယူစေပါလေ။

ရဟန်းလောင်းက "ဥပဇ္ဈာယောမေ ဘန္တေ ဟောဟိ" ဟု ၃-ကြိမ်ဆို။

ဥပဇ္ဈာယ်က "ပါသာဒိကေနသမ္ပာဒေဟိ" ဟု ဆိုလျှင်၊ ရဟန်းလောင်းက "အာမဘန္တေ" ဟုဆို။

"ဥပဇ္ဈံဂါဟာပေတွာ ပတ္တစီဝရံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ"

(၃-ပါးတွဲဘတ်)

နဘိက္ခဝေ အပတ္တ စီဝရကော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ အာပတ္တိဒုက္ကဋဿာတိ ဒုက္ကဋဿဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်။ နာဂံ၊ ပဥ္စင်းလောင်းကို။ ဥပဇ္ဈံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေပြီး၍။ ဝါ၊ယူစေပြီးသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ယူစေပြီးသောကြောင့်။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်တလုံး သုံးထည်သော သင်္ကန်းကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကြားရမည်- ကြားပါလေ။

နာဂ၊ပဥ္စင်းလောင်း။အယံ၊ဤသပိတ်ကား။(တော၊သင့်အား။ ဒိန္နော၊ ရေနံမြို့နေ- ရဟန်းဒကာ (ဦးညီငယ်) ရဟန်းဒကာမ (ဒေါ်ဒေါ်ဒေါင်း)တို့က၊သဒ္ဓါကြည်ဖြူပေးလှူအပ်သော) တော၊ သင်၏။ ပတ္တော၊ အများမဆိုင် ကိုယ်ပိုင် သပိတ်တည်း။ ။

အာမ ဘန္တေ-ဟုဆို။

နာဂ၊ လောင်း။ အယံ၊ ဤဒုကုဋ်ကား။(ထည့်)တော၊သင်၏။ သံဃာဋိ၊ အများမဆိုင်၊ ကိုယ်ပိုင်ဒုကုဋ်တည်း။ ။

အာမ ဘန္တေ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

နာဂ၊ လောင်း။ အယံ၊ ဤကိုယ်ဝတ်ကေစီကား။ (ထည့်)
တေ၊သင်၏။ ဥတ္တရာသင်္ဂေါ၊ အများမဆိုင် ကိုယ်ပိုင်ကေစီတည်း။
အာမ ဘန္တေ။

နာဂ၊ လောင်း။ အယံ၊ ဤခါးဝတ်သင်းပိုင်ကား။ (ထည့်)
တေ၊ သင်၏။ အန္တရဝါသကော၊ အများမဆိုင် ကိုယ်ပိုင်
သင်းပိုင်တည်း။ ။

အာမ ဘန္တေ။

"ဂစ္ဆ အမုမှိ ဩကာသေ တိဋ္ဌာဟိ"(၃-ပါးတွဲဘတ်)

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ကေမန္တံ့ အနုသာသိတွာ သံဃမဇ္ဈေ
အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆိတုန္တိ-ပုစ္ဆိတုံဟူ၍ ဝစနတော၊ မဟာဝါ
ပါဠိတော်၌ ဟောကြား - ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းကြောင့်။ နာဂ၊
လောင်း။ တွံ၊ သင်သည်။ ဣတော၊ ဤသံဃာ့ဘောင်မှ။ ဂစ္ဆ၊
ခါလက်အုပ်ဖြင့်၊နောက်ဆုတ်ဖဲသွားလေတော့။ အမုမှိဩကာသေ၊
ဤမည်သော ဟတ္ထပါသ်ကင်းမြောက်၊ သင့်တင့် လောက်သော
အရပ်၌။ တိဋ္ဌာဟိ၊ အခိုက်အတန့်၊ ဆိုင်းငံ့၍ရပ်ဘည်ဦးလော့။

အဟံ၊ ငါသည်။ အာဂန္တွာ၊ လာ၍။ တံ၊ သင့်ကို။ အနုသာ
သိဿာမိ၊ ဆုံးမပေအံ့။

အနုသာသကဉာတ်

သုဏာတု မေ ဘန္တေ (ပ) အဟံနာဂံ အနုသာသေယျံ။
(၃-ပါးတွဲဘတ်)

မှတ်ချက်။ ။ပြဆိုခဲ့သောဉာတ်မှာ မိမိကိုယ်ကို မိမိပြန်၍
သမုတ်ပုံဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ်ဘဲ မိမိကဖြစ်စေ၊ သူတပါးကဖြစ်
(ဒုတိယ-အကြိမ်)

စေ အခြားသူတပါးကိုသမုတ်၍ ဆုံးမစေလျှင်လည်း အပ်သည်သာ။

သူတပါးကိုသမုတ်ပုံမှာ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ (ပ) ဓမ္မဃောသော နာဂံ အနုသာသေယျ။"

ဤကား သူ့ဘွဲ့အတိုင်း သမုတ်ပုံတည်း။

(သာဓက)

အတ္တနာဝါ အတ္တာနံ သမ္မန္နိတဗ္ဗံ၊ ပရေနဝါ ပရော သမ္မန္နိတဗ္ဗော။ (မဟာဝါခန္ဓက-၁၃၇)

ဥပဇ္ဈာယ်က၊သို့မဟုတ် သံဃာ့မထေရ်ကြီးက "အနုသာသထ" ဟု ခွင့်ပြုလိုက်သောအခါ၊အနုသာသကရဟန်းက ရဟန်းလောင်း ထံသွား၍ သံဃာဘက်မျက်နှာပြုပြီး ဆုံးမရပေမည်။

ဆုံးမပုံမှာ....

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သမ္မတေန အနုသာသိတုန္တိ-အနုသာသိတုံ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ နာဂ၊ လောင်း။ အဟံ၊ အနုသာသကသမ္မုတိရသောငါသည်။ တံ၊သင့်ကို။ အနုသာသိဿာမိ၊ ဆုံးမပေအံ့။ တွံ၊ သင်သည်။ မမ၊ ငါ၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ သုဏာသိ၊ သတိထားရွေ နားစေ့စေ့ထောင်။ ။အယံ၊ ဤအခါ ကား။ တေ၊ ၏။ ဝါ၊အား။ သစ္စကာလော၊ ဟုတ်မှန်သည်ကို ဆိုခြင်းငှါသင့်သောအခါတည်း။ ဘူတကာလော၊ ထင်ရှားသည် ကို ဆိုခြင်းငှါသင့်သောအခါတည်း။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်ပဋ္ဌင်း အဖြစ်၏ အန္တရာယ်စသည်ကိုပြုတတ်သော နူနာစသော သဘော သည်။ တေ၊၏။ သရီရေ၊ကိုယ်၌။ ဇာတံ၊ရှိတတ်၏။ တံဓမ္မဇာတံ၊

(ခုတိယ-အကြိမ်)

ဆိုပဋ္ဌင်း၊ အဖြစ်၏ အန္တရာယ်စသည်ကိုပြုတတ်သော နူနာစသော သဘောကို။ သံဃမဇ္ဈေ၊ သံဃာ့အလယ်၌။ ဘိက္ခူ၊ဟိ၊ အန္တရာယိကဓမ္မေ ပုစ္ဆကရဟန်းတို့သည်။ တယိ၊ သင့်ကို။ ပုစ္ဆန္တေ-ပုစ္ဆိယမာနေ၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ သန္တံ၊ ကိုယ်တွင် ထင်ရှားရှိသည်ကို။ အတ္ထီတိ၊ရှိပါ၏ဘုရားဟူ၍။ တယာ၊သင်သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊လျှောက်ထားရမည်၊ လျှောက်ထားလေ။ အသန္တံ၊ ကိုယ်တွင် ထင်ရှားမရှိသည်ကို။ နတ္ထီတိ၊ မရှိပါဘုရားဟူ၍။ တယာ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားရမည်၊ လျှောက်ထားလေ။

နာဂ၊ လောင်း။ တွံ၊ သည်။ မာခေါဝိတ္ထသိ၊ ကြောက်ရွံ့ခက်မာ ကြမ်းတမ်းစွာသော ကိုယ်ဓိတ်ရှိသည်မဖြစ်လင့်။ မခေါ မင်္ကုအဟောသိ၊ ရှက်ဟန်ခြင်းရော မျက်နှာမလှ မဖြစ်လင့်။ ဘိက္ခူ၊ အန္တရာယိကဓမ္မေ ပုစ္ဆကရဟန်းတို့သည်။ ဝေါ၊ ဤသို့။ တံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ မေးမြန်းကြကုန်လတ္တံ့။ ကိံ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ အဘယ်သို့မေးမြန်းကြကုန်လတ္တံ့နည်းဟူမူကား။ ။နာဂ၊ လောင်း။ တေ၊ ၏။ သရီရေ၊ ၌။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ အာဗာဓာ၊ အနာမျိုးငါးပါးတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်သလော။

နာဂ၊ လောင်း။ တေ၊ ၏။ သရီရေ၊ ၌။ ကုဋ္ဌံ၊ နူနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဝေါ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဝေါပုစ္ဆန္တေသု၊ ဤသို့မေးမြန်းကြကုန်သည်ရှိသော်။ နတ္ထိဘန္တေတိ၊ နတ္ထိဘန္တေဟူ၍။ တယာ၊ သင်သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားရမည်၊ လျှောက်ထားလေ။ ဂဏ္ဍော၊ ထွဋ်မြင်းအိုင်းမာ ကြွက်နို့နာသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဝေါ၊ သို့။ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဝေါပုစ္ဆန္တေသု၊ သော်။ နတ္ထိဘန္တေတိ၊ နတ္ထိဘန္တေဟူ၍။ တယာ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မည်၊ လေ။ ကိလာသော၊ ညှင်းကြီးပွေးပါ တင်းတိတ်နာသည်။ အတ္ထိ၊ လော။

(ပ) နုတ္ထိဘန္တေတိ(ပ)ဝတ္တဗ္ဗံ၊မည်၊ လေ။ သောသော၊ အသား-အသွေးကို ခန်းခြောက်စေတတ်သော ချောင်းဆိုး ပန်းနာမျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ (ပ) နုတ္ထိဘန္တေတိ (ပ) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မည်၊လေ။ အပ မာရော၊ သီးချေပျက်က စသည်ကြောင်းထူး ရှုးသွပ်သော အနာမျိုးသည်။ အတ္ထိ၊လော။ (ပ) နုတ္ထိဘန္တေတိ၊ နုတ္ထိဘန္တေဟူ၍။ တယာ၊သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားရမည်၊ လျှောက်ထားပါလေ။ (အပ-မာရောဟုဘတ်၊ အပဂတော မာရောဇာနနော တေသွာတိ အပ မာရောဟုပြု။)

နာဂ၊ လောင်း။ တွံ၊ ဘည်။ မနုဿော၊ နဂါးစသည်မဖြစ်။ လူသားစင်စစ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏လော။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတ္တာနန္တိ၊ လတ္တံ။ ဧဝံ ပုစ္ဆန္တေသု၊ သော်။ အာမဘန္တေတိ၊ ယူ၍။ တယာ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားရမည်၊ လျှောက်ထားလေ။ နာဂ၊ လောင်း။ တွံ၊သည်။ ပုရိသော၊ ပဏ္ဍုက်စသည်မဖြစ် ယောကျ်ားစင်စစ်သည်။ အသိ၊ လော။ ဧဝံ၊ သို့။ (ပ) အာမဘန္တေတိ၊ အာမဘန္တေဟူ၍။ တယာ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မည်၊လေ။ နာဂ၊လောင်း။ တွံ၊ သည်။ ဘုဇိဿော၊ သူ့ကျွန်အဖြစ်မှ တော်လှန်စစ်သည်။ ဝါ၊ သူ့ကျွန်မဟုတ်သည်။ အသိ၊ လော။ (ပ) အာမဘန္တေတိ၊ (ပ) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မည်၊ လေ။ နာဂ၊ လောင်း။ တွံ၊ သည်။ အနဏော၊ သူ့ကြွေး သူ့မြီမတင်၊ သန့်ရှင်းစင်သည်။ အသိ၊ လော။ (ပ) အာမဘန္တေတိ။ (ပ) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မည်၊ လေ။ နာဂ၊ လောင်း။ တွံ၊ သည်။ ရာဇဘဋော၊ မင်း၏ရိက္ခာကို စားသော - မင်းခစား ယောကျ်ားသည်။ ဝါ၊ မင်း၏လခစားသည်။ နအသိ၊ မဖြစ်၏လော။ (ပ) အာမဘန္တေတိ (ပ) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မည်၊ လေ။ နာဂ၊ လောင်း။ တွံ၊ သင့်ကို။ ဝါ၊ သင်သည်။ မာတာပိတူဟိ၊ မိဘ ၂-ပါးတို့သည်။ (ဒုတိယ-အကြိမ်)

အနုညာတော၊ ရဟန်းပြုရေး ခွင့်ပေးအပ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏လော။ (ပ) အာမဘန္တေတိ (ပ) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ရမည်၊ လေ။ နာဂ၊ လောင်း။ တွံ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿော၊ သန္ဓေတည်က၊ စ၍တွက်ရှိ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သည်။ အသိ၊ လော။ (ပ) အာမဘန္တေတိ (ပ) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ရမည်၊ လေ။ နာဂ၊ လောင်း။ တေ၊ သင့်အား။ ဝါ၊သင်၏။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်တလုံး၊ သုံးထည်သောသင်္ကန်းသည်။ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံ၏လော။ (ပ) အာမဘန္တေတိ (ပ) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မည်၊လေ။ နာဂ၊ လောင်း။ တွံ၊သည်။ ကိံ နာမော၊ အဘယ်အမည်ရှိသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ (ပ) သော်။ အဟံ ဘန္တေ နာဂေါ နာမာတိ၊ "အဟံဘန္တေ နာဂေါ နာမ" ဟူ၍။ တယာ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မည်၊ လေ။(ဘွဲ့အတိုင်းဘတ်ခဲ့လျှင်၊ အဟံ ဘန္တေ ဓမ္မဃောသော နာမ ဟု ဘွဲ့အတိုင်းဆိုပါ။)

နာဂ၊ လောင်း။ တေ၊ ၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်သည်။ ကောနာမော၊ အဘယ်အမည်တော်ရှိသနည်း။ ဝေံ၊ သို့။ (ပ) သော်။ ဥပဇ္ဈာ (ပ) မာတိ၊"ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ အာယသ္မာ တိဿတ္ထေရောနာမ" ဟူ၍။ တယာ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားရမည်၊ လျှောက်ထားပါလေ။ ။နဘိက္ခုဝေ ကေတော အာဂန္တဗ္ဗံ၊အနုံသာသကေန ပဌမတရံ အာဂန္တွာ သံဃော ဉာပေတဗ္ဗောတိ၊ ဉာပေတဗ္ဗောဟူ၍။ ဝစနတော၊ မဟာဝါပါဠိတော်၌ ဟောကြားတော် မူခြင်းကြောင့်။ နာဂ၊ လောင်း။ မယာ၊ ငါသည်။ တယာ၊ သင်နှင့်။ ဝါ၊ တယာ၊ သင်သည်။ မယာ၊ ငါနှင့်။ ဧကတော၊ အတူတပြိုင်နက်။ သံဃမဇ္ဈံ၊ သံဃာ့အလယ်သို့။ ဂန္တုံ၊ သွားခြင်းငှါ။ နယုတ္တံ၊ မသင့်ချေ။ တွံ၊ သည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဣူမေဝ၊ ဤအရပ်၌ပင်လျှင်။ တိဋ္ဌ၊ တခဏခန့် ဆိုင်းငံ့၍ရပ်တည်ရစ်ဦးလော့။

ပဝေသနဉာတ်

သုဏာတု မေ ဘန္တေ (ပ) အနုသိဋ္ဌော သော မယာ (ပ) နာဂေါ အာဂစ္ဆေယျ။ (၃-ပါးတွဲဘာတ်)

မှတ်ချက်။ ။သူတပါးကိုဆုံးမစေ၍ သူတပါးအတွက် ဘတ်လျှင် "မယာ"နေရာ၌ သူတပါးဘွဲ့ ထည့်ဘတ်။

"သုဏာတု မေ ဘန္တေ (ပ) အနုသိဋ္ဌော သော ဓမ္မဃောသေန (ပ) နာဂေါ အာဂစ္ဆေယျ"ဟု ဘတ်။

ပဝေသနဉာတ်ထားသူက ဆက်၍ဆိုရန်မှာ....နာဂ၊ လောင်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တေ၊ အား။ ဝါ၊ ၏။ ဥပသမ္ပဒယာစနကာလော၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကိုတောင်းရန်အခါသည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်လာပြီ။ တံ၊ သည်။ ဣူမ၊ ဤသံဃာ့ဘောင်သို့။ အာဂစ္ဆာဟိ၊ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးလျက် ငြိမ်သက်စွာလာခဲ့လော့"ဟုဆို၍ ရဟန်းလောင်းကို ခေါ်ပါ။

ရဟန်းအဖြစ်ကိုတောင်းပုံ

သံဃံဘန္တေ (ပ) ဥပါဒါယ။ ။ဒုတိယမ္ပိ။ ။တတိယမ္ပိ။ သံဃံဘန္တေ (ပ) ဥပါဒါယ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

အရှင်ဘုရားတို့ .... တပည့်တော်သည် သံဃာတော်ကို ပဥ္စင်းအဖြစ်ကို လျှောက်ထား တောင်းပန်ပါ၏။ အရှင်ဘုရားတို့ ... သံဃာတော်သည် တပည့်တော်ကို အစဥ်သနားသဖြင့် ရှင် သာမဏေအဖြစ်မှ ထုတ်နုတ်၍ ပဥ္စင်းအဖြစ်၌တည်ပါစေလော့။

နှစ်ကြိမ်မြောက်၊ နောက်တဖန်လည်း၊ အရှင်ဘုရားတို့ (ပ) အစဥ်သနားသဖြင့် အကုသိုလ်အဖို့မှ ထုတ်နုတ်၍ ကုသိုလ်အဖို့၌ တည်ပါစေလော့။

သုံးကြိမ်မြောက်၊ နောက်တဖန်လည်း၊ အရှင်ဘုရားတို့ (ပ) အစဥ်သနားသဖြင့် သံသရာဘည်းဟူသောရေအလျဉ်မှ ထုတ်နုတ်၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်၌တည်ပါစေလော့။

အန္တရာယိကဓမ္မပုစ္ဆာကဥာတ်

သုဏာတု မေ ဘန္တေ (ပ) အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယျံ။
(၃-ပါးတွဲဘာတ်)

မှတ်ချက်။ ။ဤ၌ အခြားရဟန်းတပါးကိုလည်း သမုတ်နိုင်သည်။ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ (ပ) ဓမ္မဃောသော နာဂံ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယျ" ဟု ဘာတ်။

ဉပဇ္ဈာယ်က၊ သို့မဟုတ် သံဃာ့မထေရ်ကြီးက "ပုစ္ဆထ" ဟု ခွင့်ပြုလိုက်သောအခါ ဓမ္မပုစ္ဆကသမ္မုတိရ ရဟန်းက မေးစီစစ်ရမည်။

မေးစီစစ်ပုံမှာ ....

အမှာ။ ။ဤ၌ ထူးရာကိုရေးလိုက်သည်၊ အကြွင်းကို နောက်ကအတိုင်း ပြန်ကြည့်ပါ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သုဏာသိနာဂ။ ။နာဂ၊ လောင်း။ တုံ့၊ သည်။ မမ၊ အန္တရာယိကဓမ္မပုစ္ဆကသမ္မုတိရသောငါ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုဏာသိ၊ သတိထားရှေ့နားစေ့စေ့ထောင်။

အယံတေ (ပ) ယံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ တေ၊ ၏။ သရီရေ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ရှိတတ်၏။ တံဓမ္မဇာတံ၊ ကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝါ-ငါက။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးပေအံ့။ သန္တံ (ပ) နတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ တယာ-ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ရမည်၊ လေ။ ။နာဂ၊လောင်း။ တေ၊၏။ သရီရေ ၌။ ဧဝရူပါ၊ သော။ အာဗာဓာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်သလော။ ။ကုဋ္ဌံ၊ နူနာသည်။အတ္ထိ၊ သလော။ "နတ္ထိ ဘန္တေ" ဟုဆို။ ဂဏ္ဍော၊သည်။ အတ္ထိ၊လော။ နတ္ထိ ဘန္တေ။ ။(ပ) တုံ့၊ သည်။မနုဿော၊လူသားစင်စစ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏လော။ "အာမ ဘန္တေ" ဟုဆို။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ား စင်စစ်သည်။ (ပ) ကောနာမော၊ နည်း။ "ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ အာယသ္မာ တိဿတ္ထေရောနာမ" ဟုဆို။

အမှာ။ ။ဤနေရာ၌ အမည်မိန့်မှတ်ချက် စကားတွေကို အပိုဆိုနေရန်မလိုချေ၊ မှန်၏။ ဤပုဗ္ဗကိစ္စအခဏ်း၌ လိုရင်းကိစ္စ ပြီးစီးရုံထက် ဖွဲ့နွဲ့သိုင်းဝန်းနေပြီးလျှင် အချိန်တွေပို၍ မကုန်စေသင့်ပါ၊ မြတ်စွာဘုရားကလည်း ကျယ်ပွားခြင်း မရှိသည် ကိုသာ ချီးမွမ်းတော်မူပါသည်။

ဝဏ္ဏိတံ နိပ္ပပဉ္စံဝ၊
ကိလမထ ပဟာယိနာ။
တတော တဿ သာသနမှိ၊
ပပဉ္စော ကိလမော န ဟိ။

(ဆရာတော်ဦးဗုဓ်)

ပဓာနကိစ္စခေါ် ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာဘတ်ပုံ

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော အယံနာဂေါ(ပ) ဝေမေတံ ဓာရယာမိ။(ဤပဓာနကိစ္စ၌ ၃-ပါး တွဲ၍ဘတ်ခြင်းသည် ဒဠှီကမ္မ ဖြစ်၍ အင်မတန် ကောင်းမွန်လှပေသည်၊ ကမ္မဝါစာကိုလည်း အနည်းဆုံး ၃-ကြိမ်အထိ ဘတ်ပါ၊ မိမိသည် ညောင်လွန့်တောရ ခန္တီသိမ်၌ ရဟန်းခံစဉ်က ကျေးဇူးရှင် တိုက်အုပ် ဆရာတော်က ၅-ကြိမ်အထိ စီစဉ်၍ ဘတ်တော်မူစေသည်၊ ဆရာတော်ကြီး ဦးကျောက်ခဲနှင့် ရွှေရေးဆောင် ဆရာတော်ကြီးကား ၇-ကြိမ် အထိဘတ်မှ ကျေနပ်တော်မူသည်ဟု ကျေးဇူးရှင် မိန့်ဘူးသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ပဓာနကိစ္စမှာ ခပ်ပေါ့ပေါ့လုပ်ကြခြင်းမျိုးကို ရှောင်ရှား ကြရပေမည်။)

အပရကိစ္စခေါ် သြဝါဒကြားပုံ

အမှာ။ ။ဤ သြဝါဒခဏ်း၌ မည်သည့်စာအုပ်မှ မရေးသား ဘူးသေးသော ခေတ်အမှီဆုံး, အတိုဆုံး နည်းကိုထွင်၍ မြန်မာ ဘာသာသက်သက်ဖြင့်ရေးသားထားပါသည်၊ ဤနည်းကို အသုံး ပြုနိုင်ကြပါစေ။

တာဝဒေဝ (ပ) သင်္ဂီတိအာစိက္ခိတဗ္ဗာတိ-အာစိက္ခိတဗ္ဗာဟူ၍ ဝစနတော၊မဟာဝါပါဠိတော်၌ဟောကြားတော်မူခြင်းကြောင့်- နဝပဗ္ဗဇိတ၊ ငါ့ရှင်ပဥ္စင်းသစ်။ အဟံ၊ ငါသည်။ တေ၊ဆာယာမေ တဗ္ဗာဒိ၊ ထိုအရိပ်ဖဝါးတိုင်းပုံ (အချိန်နာရီမှတ်သားပုံ) အစရှိ သော "ရဟန်းရက်ချုပ် မှတ်ပုံတင်စာတမ်း" ကို အာစိက္ခိဿာမိ၊

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဘတ်၍ ပြောကြားပေအံ့။ တံ့၊ သည်။ သာဓုကာ၊ ကောင်းစွာ။ ဥပလက္ခေဟိ၊ မှတ်ထားလေလော။ ဥပဓာရေဟိ၊ ဆောင်ထားလေလော။

ရဟန်းရက်ချုပ် မှတ်ပုံတင်စာတမ်း

တြိဥက္ကဋ္ဌ သုံးလူ့ဘ၏ သုံးဝသာသနာ ထွန်းစိမ့်ငှါဟု ရည်သန်ပြုလျက် ယခုအခါ ဤပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တောင်ငူခရိုင် ရေနီမြို့ မဟာဓမ္မဒီပိကာရာမ ဦးရိပ်သာ ကျောင်းတိုက် အတွင်းဝယ် "သာသနဝိပုလာကာရီ" အမည်ရှိသော ခဏ္ဍသိမ်တော်မြတ်၌ (၃၃)ပါးသော သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးတော် မူကြပြီးလျှင် ဦးရိပ်သာကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက အရှင်ဦးရိပ်သာ ဆရာတော်ဘုရားကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြု၍-

ပဌမကမ္မဝါစာဆရာတော်များ

၁။ ....

၂။ ....

၃။ ....

ဒုတိယကမ္မဝါစာဆရာတော်များ

(အနည်းဆုံး ၃-ကြိမ်အထိဘတ်ပါ။)

ဤ ဆရာတော် အရှင်မြတ် တို့သည် ဉာတ္တိစတုတ္ထ ဥပသမ္ပဒ ကမ္မဝါစာကို ဌာန်, ကရိုဏ်း, ပယတ်, ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိတို့နှင့် ညီညွတ်စွာ (ဒုတိယ-အကြိမ်)

ချုပ်တိုက် ချီးမြှောက်တော်မူကြသဖြင့် ဦးရိပ်သာ ကျောင်းတိုက်နေ ရဟန်းလောင်း (ရှင်ဓမ္မဃောသ) သည် သာသနာတော် (   )ခု၊ ကောဇာသက္ကရာဇ်(   )ခု၊ ဥတု (ဟေမန္တ)၊ နတ္တော်လပြည့်ကျော်(၆)ရက်၊ (၂၀-၁၂-၁၉....) သောကြာနေ့၊ နံနက်(   )နာရီ၊ (   )မိနစ်၊(   )ဖ၀ါး အချိန်တွင် ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်လေသည်။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာကျိုးကို သည်ပိုးရွက်ဆောင်နိုင်စေသော်။ ။

စတ္တာရော နိယ္ယာ အာစိက္ခိဘဗ္ဗာတိ၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ-ဟူ၍။ ၀စနတော၊ ကြောင့်။ နဝပဗ္ဗဇိတ၊ ငါ့ရှင်ပဉ္စင်းသစ်။ အဟံ၊ ငါသည်။ စတ္တာရောနိဿယေ၊ မှီရာပစ္စည်း ၄-ပါးတို့ကို။ အာစိက္ခာမိ၊ မြန်မာဘာသာအားဖြင့် ပြောကြားပေအံ့။ တွံ၊ သည်။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ သံလက္ခေဟိ၊ မှတ်ထားလေလော့။

မြန်မာဘာသာသက်သက် မှီရာပစ္စည်း ၄ ပါးကို ပြောကြားပုံ

၁။ ငါ့ရှင်ပဉ္စင်းသစ်။ ။"ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ"အစရှိသော စကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခြင်းကြောင့် ငါ့ရှင်သည် ဆွမ်းခံ၍ စားမှုကို သိက္ခာပုဒ်တော်ကိုယ်၌ တည်သမျှ ပြုကျင့်ရပေမည်။

(အာမ ဘန္တေ)ဟု ဆို။

သို့ရာတွင် ငါ့ရှင်အား လာဘ်လာဘ ပေါများခဲ့သော် လာရောက်၍ လှူသောဆွမ်း,ပင့်ဖိတ်၍လှူသောဆွမ်း,ဆွမ်း၀တ်တည်၍

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

လှူသောဆွမ်းများကိုလည်း ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်နိုင်ပါသေးသည်၊ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ဦးလေ။

အာမ ဘန္တေ။

၂။ ငါ့ရှင်ပဥ္စင်းသစ်။ ။"ပံသုကုလစီဝရံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ" အစရှိသော စကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခြင်းကြောင့် ငါ့ရှင်သည် ပံသုကူသင်္ကန်းကောက်ယူ၍ဝတ်မှုကို သိက္ခာပုဒ်တော်ကိုယ်၌တည်သမျှ ပြုကျင့်ရပေမည်။

အာမ ဘန္တေ။

သို့ရာတွင် ငါ့ရှင်အား လာဘ်လာဘပေါများခဲ့သော် ဒကာ-ဒကာမများလှူဒါန်းသော သင်္ကန်းအမျိုးမျိုးကိုလည်း ဝတ်ရုံသုံးဆောင်နိုင်ပါသေးသည်၊ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ဦးလေ။

အာမ ဘန္တေ။

၃။ ငါ့ရှင်ပဥ္စင်းသစ်။ ။"ရုက္ခမူလသေနာသနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ"အစရှိသော စကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခြင်းကြောင့် ငါ့ရှင်သည် သစ်ပင်ရင်း တည်းဟူသော ကျောင်း၌ နေထိုင်မှုကို သိက္ခာပုဒ်တော် ကိုယ်၌တည်သမျှ ပြုကျင့်ရပေမည်။

အာမ ဘန္တေ။

သို့ရာတွင် ငါ့ရှင်အား လာဘ်လာဘပေါများခဲ့သော် ဒကာ-ဒကာမများ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသော ကျောင်းအမျိုးမျိုးကိုလည်း နေထိုင် သုံးဆောင်နိုင်ပါသေးသည်၊ နေထိုင် သုံးဆောင်ဦးလေ။

အာမ ဘန္တေ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၄။ ငါ့ရှင်ပဉ္စင်းသစ်။ ။"ပုတိမုတ္တဘေဇ္ဇံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ" အစရှိသော စကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခြင်းကြောင့် ငါ့ရှင်သည် နွားကျင်ငယ်ပုပ်တည်းဟူသောဆေးကို မှီဝဲမှုကို သိက္ခာပုဒ်တော်ကိုယ်၌တည်သမျှ ပြုကျင့်ရပေမည်။

အာမ ဘန္တေ။

သို့ရာတွင် ငါ့ရှင်အား လာဘ်လာဘပေါများခဲ့သော် ထောပတ်,ဆီဦး,ဆီ,ပျားရည်,တင်လဲ စသောဆေးများကိုလည်း မှီဝဲသုံးဆောင်နိုင်ပါသေးသည်၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ဦးလေ။

အာမ ဘန္တေ။

စတ္တာရိ အကရဏီယာနိ အာစိက္ခိတဗ္ဗာနီတိ၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာနိ-ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ နဝပဗ္ဗဇိတ၊ ငါ့ရှင်ပဉ္စင်းသစ်။ အဟံ၊ ငါသည်။ စတ္တာရိအကရဏီယာနိ၊ မပြုအပ်သောအမှု ၄-ပါးတို့ကို။ အာစိက္ခာမိ၊ အံ့။ တံ၊ သည်။ သာဓုကံ၊ စွာ။ သံလက္ခေဟိ၊ မှတ်ထားလေလော့။

မြန်မာဘာသာသက်သက်
မပြုအပ်သောအမှု ၄-ပါးကို ပြောကြားပုံ

၁။ ငါ့ရှင်ပဉ္စင်းသစ်။ ။"ဥပသမ္ပန္နေန ဘိက္ခုနာ မေထုနော ဓမ္မော န ပဋိသေဝိတဗ္ဗော"အစရှိသော စကားကို မြတ်စွာဘုရားပညတ်တော်မူခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် မေထုန်မှီဝဲသည်ရှိသော် ရဟန်းမဟုတ်တော့ချေ။ ထို့ကြောင့် ငါ့ရှင်သည် မေထုန်မှီဝဲမှုကို သိက္ခာပုဒ်တော်ကိုယ်၌တည်သမျှမပြုကျင့်ရပေ၊မပြုကျင့်လေနှင့်။

(အာမ ဘန္တေ)ဟု ဆို။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၂။ ငါ့ရှင်ပဥ္စင်းသစ်။ ။"ဥပသမ္ပန္နေန ဘိက္ခုနာ အဒိန္နံ ထေယျ သင်္ခါတံ န အာဒါတဗ္ဗံ"အစရှိ(ပ)ကြောင့် ရဟန်းသည် တမတ်, တမတ်က အထက်ဖြစ်သော သူတပါးပိုင်-အကပ္ပိယဥစ္စာ, ကပ္ပိယ ဥစ္စာကို ခိုးယူသည်ရှိသော် ရဟန်းမဟုတ်တော့ချေ။ ထို့ကြောင့် ငါ့ရှင်သည် သူတပါးပိုင်ဥစ္စာကို ခိုးယူမှုကိုသိက္ခာပုဒ်တော် ကိုယ်၌ တည်သမျှ မပြုကျင့်ရပေ၊ မပြုကျင့်လေနှင့်။

အာမ ဘန္တေ။

၃။ ငါ့ရှင်ပဥ္စင်းသစ်။ ။"ဥပသမ္ပန္နေန ဘိက္ခုနာ သဉ္စိစ္စပါဏော ဇီဝိတာ န ဝေါရောပေတဗ္ဗော"အစရှိသော (ပ) ကြောင့် ရဟန်းသည် သေစေလိုသောစိတ်ဖြင့် လူဇာတ်ရှိသောသူ၏ ကိုယ်ကို သတ်သည်ရှိသော် ရဟန်းမဟုတ်တော့ချေ။ထို့ကြောင့် ငါ့ရှင်သည် သူ့အသက်သတ်မှုကို သိက္ခာပုဒ်တော် ကိုယ်၌ တည်သမျှ မပြုကျင့်ရပေ၊ မပြုကျင့်လေနှင့်။

အာမ ဘန္တေ။

၄။ ငါ့ရှင်ပဥ္စင်းသစ်။ ။"ဥပသမ္ပန္နေန ဘိက္ခုနာ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော နဥလ္လပိတဗ္ဗော"အစရှိသော(ပ) ကြောင့် ရဟန်းသည် မဟုတ်မမှန်ဝါကြွား လှည့်စား၍ ဈာန်,မဂ်,ဖိုလ်တရားကို ရ၏, သိ၏,မြင်၏ဟု ပြောကြားသည်ရှိသော် ရဟန်းမဟုတ်တော့ချေ။ ထို့ကြောင့် ငါ့ရှင်သည် ဈာန်,မဂ်,ဖိုလ်တရားကို မရဘဲလျက် ရ၏ဟု မဟုတ်မမှန်ဝါကြွား လှည့်စား၍ ပြောကြားမှုကို သိက္ခာပုဒ်တော် ကိုယ်၌တည်သမျှ မပြုကျင့်ရပေ၊ မပြုကျင့်လေနှင့်။

အာမ ဘန္တေ။

ဤတွင် တပါးတည်း ရဟန်းခံပုံပြီး၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဒွန်တွဲရဟန်းခံပုံကို ပြဆိုချက်

မှတ်ချက်။ ။ဆရာ အစဉ်အဆက် ပြုလုပ်ရိုး ထုံးစံ မရှိသော ကြောင့် ရဟန်းလောင်း ၃-ပါးက ပိုလွန်၍ ဒွန်တွဲမှုကို မပြုရချေ-ဟု ကျေးဇူးရှင်နှင့် ကျွန်း·စလင်း ဝဇီရဗုဒ္ဓိတို့ မိန့်၏။ ။ဤသို့ ဒွန်တွဲရဟန်းခံရာ၌ ဉာတ်များနှင့် ဥပသမ္ပဒဉာတ် ကမ္မဝါစာတို့ကို ချန်ထား၍ ကျန်သော အရာတို့၌ ပုဗ္ဗကိစ္စ ဌာနအသီးအသီး ဖြစ်သောကြောင့် အသီး အသီး ရွတ်ဘတ်ခြင်း ငှါရင်း, ပေါင်း၍ (ဗဟုဝုစ်ဖြင့်)ရွတ်ဘတ်ခြင်းငှါရင်း အပ်သည်သာဟု ကျေးဇူးရှင်များ မိန့်၏။

အမှာ။ ။ဤဒွန်တွဲရဟန်းခံပုံ၌ အနက်များကို အကျဉ်းမျှသာ ရေးသားထားသည့်ပြင် နည်းရလောက်ရုံ ထူးရာပုဒ်များကိုသာ ထုတ်ပြလိုက်ပါသည်။

အမည်မှည့်ပုံ

ဉာတ် ကမ္မဝါစာတို့၌ ရဟန်းလောင်းတို့၏ အမည်ကို လွယ်ကူစွာဘတ်နိုင်စေရန် ရဟန်းလောင်းတို့ကို အစဉ်အတိုင်း "နာဂ"ဟု မှည့်သမုတ်ပါ၏။ ရဟန်းလောင်းတို့က မိမိ-မိမိ၏အမည်ကို အစဉ်အတိုင်း "နာဂ"ဟု မှတ်ကြ၊ သံဃာတော်များကလည်း ရဟန်းလောင်းတို့၏အမည်ကို အစဉ်အတိုင်း "နာဂ"ဟု မှတ်တော်မူကြပါ။ ဉာတ်-ကမ္မဝါစာတို့၌ ရဟန်းလောင်းတို့၏ အမည်ကို အစဉ်အတိုင်း "နာဂ"ဟု ဘတ်တော်မူကြပါ။ (ဥပဇ္ဈာယ်၏အမည်သစ်ကိုကား ရှေးနည်းတူ မှည့်ပါလေ။)

ပဌမံ ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတဗ္ဗော(၃-ပါးတွဲဘတ်)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)]

နာဂါ၊ နာဂမည်သော ပဉ္စင်းလောင်းတို့။"ပဌမံ(ပ)ဗ္ဗောတိ" ဂါဟာပေတဗ္ဗောဟူ၍။ ဝစနတော၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။ ဥပဇ္ဈံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို။ ဂဏှထ၊ ယူကြကုန်လော။ (ထုံးစံအတိုင်း ဥပဇ္ဈာယ်ယူစေ။)

ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတွာ ပတ္တစီဝရံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ(၃-ပါးတွဲဘတ်)

နာဂါ၊တို့။"ဥပဇ္ဈံ(ပ)တဗ္ဗန္တိ"အာစိက္ခိတဗ္ဗံဟူ၍။ဝစနတော၊ကြောင့်။ တုမှာကံ၊ တို့အား။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်·သင်္ကန်းကို။ အာစိက္ခာမိ၊ ပြောကြားပေအံ့။

နာဂါ၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤသပိတ်တို့ကား။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ ပတ္တာ၊ သပိတ်တို့တည်း။

အာမ ဘန္တေ။

ဣမာ၊ ဤဒုကုဋ်တို့ကား။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ သံဃာဋိယော၊ တို့တည်း။

အာမ ဘန္တေ။

ဣမေ တုမှာကံ ဥတ္တရာသင်္ဂါ။

အာမ ဘန္တေ။

ဣမေ တုမှာကံ အန္တရဝါသကာ။

အာမ ဘန္တေ။

ဂစ္ဆထ အမုမှိ ဩကာသေ တိဋ္ဌထ။(၃-ပါးတွဲဘတ်)

နာဂါ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ဣတောသံဃမဇ္ဈတော၊ မှ။ ဂစ္ဆထ၊ ခါလက်အုပ်ဖြင့် နောက်ဆုတ်ဖဲ့သွားကြလေလော့။ အမုမှိ ဩကာသေ၊ ၌။ တိဋ္ဌထ၊ ရပ်တည်ကြဦးလော့။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော နာဂေါစ နာဂေါစ
အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော၊ ယဒိသံဃ
ဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ နာဂံစ နာဂံစ အနုသာသေယျံ။
(၃-ပါးတွဲဘတ်)

အမှာ။ ။ရဟန်း ၃-ပါး ဖြစ်လျှင် နာဂေါစ တို့၌ ၃-ကြိမ် ဘတ်ရမည်။

ဆုံးမပုံအခန်း

အမှာ။ ။ဤအခန်း၌ အနက်များကို ရှေးတပါးတည်း ရဟန်းခံပုံကအတိုင်း မှတ်ယူပါ၊ ဗဟုဝုစ် ပြင်ထား၍ ဗဟုဝုစ်နှင့် ပြောင်းဆိုရန်သာထူးသည်။

သုဏာထ နာဂါ။ ။နာဂါ၊ နာဂ အမည် ရှိသော ပဥ္စင်းလောင်းတို့။တုမှေ၊ မမ၊ ဝစနံ၊ သုဏာထ၊ အယံ တုမှာကံ သစ္စကာလော၊ ဘူတကာလော၊ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊တုမှာကံ၊ သရီရေသု၊ ဇာတံ၊ ရှိတတ်၏။ တံဓမ္မဇာတံ သံဃမဇ္ဈေ၊ တုမှေသု၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆန္တေသု-ပုစ္ဆိယမာနေသု၊ အပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ သန္တံ၊ (ပ) တုမှေဟိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားရမည်၊ လျှောက်ထားလေ။ နာဂါ-တုမှေ-မာခေါဝိတ္ထာနော အဟုဝတ္ထ၊ မကြောက်ကြကုန်လင့်။ တုမှေ-မာခေါ မင်္ကူအဟုဝတ္ထ၊ မရှက်ကြကုန်လင့်။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ (ပ) နည်းဟူမူကား။ နာဂါ-တုမှာကံ-သရီရေသု၊ ဝေရူပါ၊ အဗာဓာ သန္တိ၊ လော။ နာဂါ- တုမှာကံ- သရီရေသု၊ ကုဋ္ဌံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဝေံ-ပုစ္ဆိသန္တိ၊ ဝေံပုစ္ဆန္တေသု၊ သော်။ နတ္ထိဘန္တေတိ၊
(ဒုတိယ-အကြိမ်)

တုမှေဟိ၀တ္တဗ္ဗံ၊ မည်၊လေ။ ဂဏ္ဌော (ပ)ကိလာသော (ပ) သော သော (ပ) အပမာရော (ပ) နတ္ထိဘန္တေတိ တုမှေဟိ ၀တ္တဗ္ဗံ၊ မည်၊ လေ။

နာဂါ တုမှေ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဝေံ·ပုစ္ဆိတဿနွိ၊ ဝေံပုစ္ဆန္တေသု·အာမဘန္တေတိ တုမှေဟိ ၀တ္တဗ္ဗံ။ တုမှေ ပုရိသာ အတ္ထ (ပ) ဘုဇိဿာအတ္ထ၊ (ပ) အနဏာအတ္ထ(ပ) ရာဇဘဋ္ဌာ·နအတ္ထ၊မဖြစ်ကုန်၏လော။ (ပ) အာမဘန္တေတိ·တုမှေ ဟိ·၀တ္တဗ္ဗံ။ တုမှေ၊ တို့ကို။ ၀ါ·တို့သည်။ မာတာပိတူဟိအနုညာ တာ·အတ္ထ၊ (ပ) တုမှေ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိ၀ဿာ အတ္ထ၊ (ပ)တုမှာကံ၊ တို့အား။ ၀ါ·တို့၏။ ပတ္တစီ၀ရာနိ၊ သပိတ်·သင်္ကန်းတို့သည်။ ပရိ ပုဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏ လော။ (ပ) အာမဘန္တေတိ၊ တုမှေဟိ၊ ၀တ္တဗ္ဗံ။ နာဂါ·တုမှေ၊ တို့သည်။ ကိံ နာမာ၊ အတ္ထ၊ (ပ) အဟံ ဘန္တေ နာဂေါ·နာမာတိ·နာမ ဟူ၍ တုမှေဟိ၀တ္တဗ္ဗံ။ နာဂါ·တု မှာကံ - ဥပဇ္ဈာယော - ကောနာမော၊ (ပ) ဥပဇ္ဈာယောမေ (ပ) နာမာတိ တုမှေဟိ ၀တ္တဗ္ဗံ။ ။နာဂါ·တုမှေ-ဣမ-တိဋ္ဌထ၊ တခဏ ခန့် ဆိုင်းငန့်၍ရပ်တည်ရစ်ကြကုန်ဦးလော။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ နာဂေါစ နာဂေါစ
အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါ ပေက္ခော၊ အနု
သိဋ္ဌော သောစ သောစ မယာ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တ
ကလ္လံ၊ နာဂေါစ နာဂေါစ အာဂစ္ဆေယျ။

(၃-ပါးတွဲဘတ်)

မှတ်ချက်။ ။သောစသောစ ၌ သောမှာ သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်ဖြစ်၍ နာဂေါစနာဂေါစ ဟု သရုပ်အားဖြင့်ပြအပ်ပြီးသည်ကို "သော

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

သဗ္ဗော”ဟု စွဲယူသင့်သောကြောင့်“သောစသောစ”ဟု ၂-ကြိမ် မဆိုဘဲ“ သော ” ဟုသာ ဆိုမိသော်လည်း အပြစ် မရှိနိုင်ပေ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ဗုဒ္ဓဝင်၌ “ သာစဏ္ဍိသောစယသော တာနိစ ပါဒေသုစက္ကရတနာနိ၊သဗ္ဗံတမနန္တရဟိတံ”ဟူ၍၊ “သာစ သောစ တာနိစ”ဟု သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ပြီးသည်ကို “သဗ္ဗံတံ” ဟု စွဲယူထားသည်ကိုတွေ့ရသောကြောင့်တည်းဟု မဟာဝိဇိတာ ရာမဆရာတော်ဘုရားကြီး အမိန့်တော်ရှိကြောင်း မိုးနံကုန်းဆရာ တော်မိန့်၏။ (တိပိဋကပကိဏ္ဏကဒီ၊နီကျမ်း-ပ၊ ၂၁၉)

ကျေးဇူးရှင်နှင့် ကန်ဦး ဆရာတော်တို့လည်း နည်းတူမိန့်၏။ (သို့ရာတွင် ယုံမှားသံသယပျောက်စေရန်“သောစသောစ”ဟုပင် ဘတ်ရန်မိန့်၏။ ကျေး,ဒု)

နာဂါ၊ တို့။ ဣဒါနိ တုမှာကံ ဥပသမ္ပဒ ယာစနကာလော- အနုပ္ပတ္တော တုမှေ ဣမံသံဃမဇ္ဈံ အာဂစ္ဆထ၊ လာခဲ့ကြလောဟု ပဝေသနညာတ်ထားသူဘပင် ရဟန်းလောင်းများကို ခေါ်ရမည်။

သံဃံ ဘန္တေ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာမိ (ပ) ဥပါဒါယ။ ။ဒုတိ ယမ္ပိ။ တတိယမ္ပိ။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ နာဂေါစ
အယံနာဂေါစ အာယသ္မတော တိဿဿဥပသမ္ပဒါ ပေ
က္ခော၊ ယဒိသံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊အဟံ နာဂံစနာဂံစ အန္တ
ရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယျံ။ (၃-ပါးတွဲဘတ်)

အမှာ။ ။ဤအခန်း၌ ထူးရာမျှကိုသာ ရေးလိုက်ပါသည်။

—————

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

မေးစီစစ်ပုံအခန်း

သုဏာထနာဂါ။ ။နာဂါ တုမှေ မမဝစနံ သုဏာထ၊ အယံ တုမှာကံ သစ္စကာလော (ပ) သန္တိ၊ လော့။

ကုဋ္ဌံ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ (နတ္ထိဘန္တေ) ဂဏ္ဍော-အတ္ထိ၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ) (ပ) ဥပဇ္ဈာယော (ပ) နာမ။ ။

ကေဝုစ်ဒွန့်ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာ

အမှာ။ ။ဤပဓာနကိစ္စ အခန်း၌ ကမ္မဝါစာဆရာ ၃-ပါး တွဲဘတ်လျှင် သာ၍ပင်ကောင်းလှပါသည်။ရဟန်းလောင်း ၃-ပါး တွဲလျှင် နာဂေါစကို ၃-ကြိမ် ထည့်ဘတ်ရမည်၊ ရဟန်းလောင်း ၃-ပါးကပိုလွန်၍ ဒွန်မတွဲဟု ကျေး, ကျွန်း, လင်း, ဝဇီရဗုဒ္ဓိတို့မိန့်၏။ ဤ၌ကမ္မဝါစာများကို ဒွန်တွဲရသောပုဒ်များလောက်ကိုသာ ပြဆို လိုက်ပါသည်။ မပါသော ပုဒ်များကို ရိုးရိုး တပါးတည်းခံသော ကမ္မဝါစာအတိုင်းယူပါလေ။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊အယံနာဂေါစ အယံ နာဂေါစ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ၊ ပရိသုဒ္ဓါ (ပ) ပရိပုဏ္ဏံ အဿစ အဿစ ပတ္တစီဝရံ၊ နာဂေါစ နာဂေါစ သံဃံဥပသမ္ပဒံယာစတိ၊ (ပ) သံဃော နာဂံစ နာဂံစ ဥပသမ္ပာဒေယျ (ပ) သော ဉတ္တိ။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံနာဂေါစ အယံနာဂေါစ အာယသ္မတော (ပ) ပရိပုဏ္ဏံ အဿစ အဿစ ပတ္တစီဝရံ နာဂေါစ နာဂေါစ သံဃံ (ပ)သံဃော

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

နာဂုံစ နာဂုံစ ဥပသမ္ပာဒေတိ (ပ) နာဂဿစ နာဂဿစ ဥပသမ္ပဒါ (ပ) သောယျ။ ။ဒုတိယမ္ပိ။တတိယမ္ပိ။ (ပ) ဥပသမ္ပန္နော (ပ) နာဂေ ါစ နာဂေ ါစ(ပ)ဓာရယာမိ။ ။

ဤဘတ်နည်းကား "အယံဗုဒ္ဓရက္ခိတောစ အယံဓမ္မရက္ခိတောစ အာယသ္မတော သံဃရက္ခိတဿ ဥပသမ္ပဒါ ပေက္ခာတိ အာဒိနာ (ပ) နယောဒဋ္ဌဗ္ဗော" ဟူသော ဝိမတိဋီကာနှင့်အညီ ပဓာန ပုဒ်၌ စသဒ္ဒါယှဉ်၍ဘတ်သော ကျေးဇူးရှင် ညှောင်လွန့် တောရ ဆရာတော်နှင့် ၎င်းတောရ ဒုတိယ-ပဉ္စမ မိုးနံ့ကုန်းဆရာတော် ဘုရားကြီးများ,မန္တလေး ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီးတိုက်ဆရာတော် ဘုရားကြီးများ၏ နည်းဖြစ်သတည်း။

ဤ၌ "ပရိပုဏ္ဏဿစ အဿစ" ဟု ဘတ်ရန် ဘုရားကြီးတိုက် ဆရာတော် ဦးနာရဒမိန့်၏။

"ပရိပုဏ္ဏံ အဿစ အဿစ" ဟုဘတ်ရန် ကျေးဇူးရှင်နှင့် ဒု,မိုး တို့မိန့်၏။

အယဉ္စ ပီတိ ဣဒဉ္စ သုခံ အဿစျာနဿ အသ္မိံဝါ စျာနေ အတ္ထီတိ ဣဒံ စျာနံ ပီတိသုခန္တိဝုစ္စတိ- ဟူသော အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌ ကထာနှင့်အညီ "အယဉ္စ နာဂေ ါ" ဟူ၍၎င်း၊ "အယံစ နာဂေ ါ" ဟူ၍၎င်း၊ ဝဂ္ဂန္တ-နိဂ္ဂဟိတန္တ ၂-မျိုးနှင့် အပဓာနပုဒ်၌ စသဒ္ဒါ ယှဉ်၍ဘတ်နည်းကို အဘယာရာမဆရာတော်မိန့်၏။

ဤဘတ်နည်းကို ဒွန်ကေဝုစ်ဘတ်နည်းဟူ၍၎င်း, စယသိဘဒွန် ဘတ်နည်းဟူ၍၎င်း ခေါ်ဆိုကြသည်။ ၎င်းအဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌ ကထာစသည်တို့ကိုထောက်၍ပင် ဒွန်ကေဝုစ်ဘတ်နည်းရှိကြောင်း ကိုလည်း သိရသေးသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဗဟုဝုစ် ဥပသမ္ပဒ ဒွန်ကမ္မဝါစာ

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဋ္ဌမေ နာဂေါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော ပရိသုဒ္ဓေါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏဿိမေသံ ပတ္တစီဝရံ၊နာဂေါ(ပ)ယာစန္တိ၊(ပ)သံဃော နာဂေ (ပ)ဉာတ္တိ။ (ဉတ်)

ကမ္မဝါစာ၌ကား.... "နာဂေါနံ" "ဥပသမ္ပန္နာ" "သံဃေန နာဂေါ"ပုဒ်တို့သာ ထူးသည်။

ပရိပုဏ္ဏံ ဋ္ဌမေသံ - ဟုလည်း ဘတ်နိုင်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင်မိန့်၏။

ဤဘတ်နည်းကား ပါကစိကျော်ပါဠိတော်, စူဠဝါပါဠိတော် လာ-အဿဇိပုနဗ္ဗသုကတို့၏ ကမ္မဝါစာကို နည်းမှီး၍၊ ပခုက္ကူ ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ ဘတ်တော်မူကြသောနည်း ဖြစ်သတည်း၊သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ကားဘွဲ့ကိုထည့်ဘတ်ရိုးပြုကြသဘည်း၊ ၎င်းနည်းကို ဗဟုဝုစ်ဒွန်ဘတ်နည်း - ဟူ၍၎င်း, အင်္ဂသိတဒွန်ဘတ်နည်း-ဟူ၍၎င်း ခေါ်ဆိုကြလေသည်။

တနည်း-ဗဟုဝုစ်ဒွန်ကမ္မဝါစာ

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ နာဂေါစ အယံ နာဂေါစ သာမဏေရာ အာယသ္မတော (ပ) ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ ပရိသုဒ္ဓါ၊ (ပ) ပရိပုဏ္ဏံ အဿစ အဿစ သာမဏေရာနံ ပတ္တစီဝရံ၊ နာဂေါစ နာဂေါစ သာမဏေရာ (ပ) ယာစန္တိ၊ (ပ) သံဃော နာဂံစ နာဂံစ သာမဏေရေ ဥပသမ္ပါဒေယျ၊ (ပ) ဉာတ္တိ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ကမ္မဝါစာ၌ကား "နာဂဿစ နာဂဿစ သာမဏေရာနံပုဒ်၊ ဥပသမ္ပန္နာပုဒ်" တို့သာ ထူးသည်။

ဤဘတ်နည်းကား၊ ဝိနည်း, ဝိဘင်း ပါဠိတော် နည်းကို မှီး၍ ပြဆိုထားသော စလင်းဂဏ္ဌိသစ် ဆရာတော်၏နည်းဖြစ်သတည်း။ ဤဘတ်နည်းကို အသုံးပြုသူနည်းသည်။ ဤနည်းကိုလည်း ဗဟုဝုစ်ဒွန်ဘတ်နည်းဟူ၍၎င်း, အင်္ဂသိတဒွန်ဘတ်နည်းဟူ၍၎င်း ခေါ်ကြလေသည်။

အမှာ။ ။ဤဒွန်ဘတ်နည်း ၃ မျိုးလုံးပင် ရဟန်းလောင်းမှာ ၃-ပါးသာ ပိုလွန်၍မတွဲကြပေ။ ဤ၌ ဝိနယ-ပါဠိ,အဋ္ဌကထာများ ၁ ရဟန်းလောင်း ၂-ပါး, ၃-ပါးဒွန်တွဲ၍ ဘတ်ပုံ ကမ္မဝါစာ တိုက်ရိုက်မပြပေ၊ ဝိမတိဋီကာ၌ အမြွက်မျှ ပြသည်။ ထို့ကြောင့် အာစရိယဝါဒနှင့်တကွ သဒ္ဒယုတ္တိ၊ အတ္ထယုတ္တိနှင့်ရှိနှင့် အလိုရှိသလိုပင် ပြင်ဆင်ဘတ်နိုင်သည်ဟူ၍၎င်း၊ ဉာတ်ကမ္မဝါစာတို့ကို ချန်လှပ်၍ ကြွင်းသော ဥပဇ္ဈာယ်ယူခဏ်းကာစ၍ ဆုံးမခဏ်း - မေးစစ်ခဏ်း ဆုံးအောင် ရဟန်း လောင်း ရှိသမျှ တရာပင် ဖြစ်သော်လည်း တပေါင်းတည်းပြုလုပ်နိုင်သည် ဟူ၍၎င်း မှတ်ယူရာ၏ဟု ကျေးဇူးရှင်များ မိန့်တော်မူကြသည်။ (မိမိရေးသား၍ ပုံနှိပ်ပြီးသည့် "ကမ္မဝါစာ ဘတ်ပုံ ဥပဒေကျမ်း" ၌လည်း ကမ္မဝါစာ ဘတ်နည်း အကျယ်ပြဆိုထားသည်။ ၎င်း၌ကြည့်ကြပါ။)

ဤတွင် ဒွန်တွဲ၍ ရဟန်းခံပုံ ပြီး၏။

— —

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ရဟန်းခံနည်းအမျိုးမျိုး

၁။ ဥပဇ္ဈာယ် တပါးတည်းထား၍ ပဥ္စင်းလောင်း တပါးတည်းကို ကမ္မဝါစာဆရာတပါးတည်းဖြစ်စေ, ၂-ပါး၊ ၃-ပါးတွဲ၍ ဖြစ်စေဘတ်၍ ရဟန်းခံသောနည်းလည်း အပ်သည်သာ။

(သာဓက)

တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မတော (ပ) အနုဿာဝေတုတိ။ (မဟာဝါပါဠိ-၁၃၅) ဤကား ထုံးစံ အတိုင်း ရိုးရိုးရဟန်းခံနည်းတည်း။

၂။ ဥပဇ္ဈာယ် တပါးတည်းထား၍ ပဥ္စင်းလောင်း ၂-ပါး, ၃-ပါးဒွန်တွဲပြီး ကမ္မဝါစာဆရာ တပါးတည်းဖြစ်စေ, ၂-ပါး, ၃-ပါးဖြစ်စေ ဘတ်၍ ရဟန်းခံသော(ဒွန်တွဲခံပုံ)နည်းလည်း အပ် သည်သာ။

(သာဓက)

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တယော (ပ) ဧကေန ဥပဇ္ဈာယေန။ (ၿငး မဟာဝါပါဠိ-၁၃၅၊ အဋ္ဌကထာ-၂၆၂)

၃။ ဥပဇ္ဈာယ် တပါးတည်း ထား၍ ပဥ္စင်းလောင်း ၂-ပါး, ၃-ပါး, ၄-ပါး, ၅-ပါး စသည်တို့ကို တပါးတပါးလျှင် ကမ္မဝါစာဆရာ တပါးစီဖြစ်စေ, ၂-ပါး, ၃-ပါးစီတွဲ၍ဖြစ်စေ ကိုယ့်ပဥ္စင်း လောင်းကို ကိုယ်ငဲ့၍ (ဒွန်မဟုတ်ဘဲ) ရိုးရိုး ကမ္မဝါစာ အတိုင်း တပြိုင်နက်ဘတ်၍ ရဟန်းခံသောနည်းလည်း အပ်သည်သာ။ [(ဒုတိယ-အကြိမ်)]

(သာဓက)

ဒွိဟိဝါ တိဟိဝါ အာစရိယေဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဧကေန ဧကေဿာတိ (ပ) ကာတဗ္ဗာ။ (ဝုင်းအဋ္ဌကထာ-၂၆၃)

ဤနည်းကို ငဲ့ဘတ်သောနည်းဟု ခေါ်သည်။ ဘတ်ခါနီး၌ ကိုယ့်ပဉ္စင်းလောင်းကို ကိုယ်ငဲ့၍ ဘတ်ရမည်ဟုပြောကြားပါလေ။ (ကန်ဦးဆရာတော်, ပျော်ဘွယ်တောရဆရာတော်နည်း။)

၄။ ဥပဇ္ဈာယ်လည်း ၂-ပါး, ၃-ပါး, ၄-ပါး စသည်ထား၍ ပဉ္စင်းလောင်းလည်း ၂-ပါး, ၃-ပါး, ၄-ပါး စသည်ထားပြီး ကိုယ့်ဥပဇ္ဈာယ် ကိုယ့်ပဉ္စင်းလောင်းနှင့် ကိုယ် အသီး အသီး တပါးစီခွဲထားလျက် ကမ္မဝါစာဆရာတပါးစီဖြစ်စေ, ၂-ပါးစီ, ၃-ပါးစီ တွဲ၍ဖြစ်စေ, အချင်းချင်းလည်းဂိုဏ်းပြည့်သံဃာလုပ်ပြီး တပြိုင်နက်ရိုးရိုးကမ္မဝါစာဖြင့်ဘတ်၍ ခံသောနည်းလည်း အပ်သည်သာ။

(သာဓက)

သစေ ပန နာနာစရိယာ နာနု ပဇ္ဈာယာ (ပ) ဂဏပူရကာ ဟောန္တိ ဝဋ္ဋတိ။ (ဝုင်းအဋ္ဌကထာ-၂၆၃)

ဤကား အပ်သော ရဟန်းခံနည်း ၄-မျိုးတည်း။

ထိုသို့မဟုတ်ဘဲနှင့် ဥပဇ္ဈာယ်အသီးအသီးထား၍ပဉ္စင်းလောင်း ၂-ပါး, ၃-ပါးကို ကိုယ့်ဥပဇ္ဈာယ် ကိုယ့် ပဉ္စင်း လောင်း နှင့် ကိုယ် သီးခြားမပြုတော့ဘဲ ကမ္မဝါစာ ဆရာ တပါးတည်းဖြစ်စေ, သို့မဟုတ် ၂-ပါး,၃-ပါးတွဲ၍ ဖြစ်စေ, ဘတ်၍ ရဟန်းခံလျှင်ကား တပြိုင်နက်သောခဏ၌ ဥပဇ္ဈာယ် ၂-ပါး, ၃-ပါး စသည်တို့၏ အမည်ကိုဘတ်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းရကား မအပ်ပေ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(သာဓက)

နတ္တေဝ နာနုပဇ္ဈာယေန (မဟာဝါပါဠိ-၁၃၅)

သစေပန နာနာဥပဇ္ဈာယာ ဟောန္တိ၊ ကောအာစရိယော (ပ) နတ္တေဝ (ပ) နဝဋ္ဋတိ။ (၎င်းအဋ္ဌကထာ-၂၆၃)

မှတ်ချက်။ ။ဤ၌ ဥပဇ္ဈာယ်ကိုယ်တိုင်ပြန်၍ ကမ္မဝါစာဘတ်ခဲ့လျှင် ပဌမဆုံးအကြိမ်၌မဘတ်ဘဲ ဒုတိယအကြိမ် စသည်တို့၌သာ ဆရာအစဉ်အဆက် ဘတ်ရိုးထုံးစံရှိသည်ဟု ကျေးဇူးရှင် ညောင်လွန့်ဆရာတော် မိန့်တော်မူသည်။

ဤသို့ ဥပဇ္ဈာယ်ကိုယ်တိုင် ကမ္မဝါစာ ပြန်၍ ဘတ်ကောင်းကြောင်းနှင့် ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်သူ, ကထိန်ခံသူတို့မှာ ဝတ္ထုမဟုတ်သဖြင့် ဝတ္ထုဝိပတ္တိ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် သိမ်ထဲမလိုက်သော်လည်း အပ်ကြောင်း၊ ဥပသမ္ပဒကံ၌ ရဟန်းလောင်းသာ ဝတ္ထုဖြစ်ကြောင်း၊ ကထိနကံ၌ သင်္ကန်းသာဝတ္ထု ဖြစ်ကြောင်း၊ ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးဆောင်သူဖြစ်လျှင် ကထိန်ခံခါနီးတွင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီး ပစ္စုဒ္ဓိုရ်ပြုမှုလုပ်နေရန် မလိုတော့ဘဲ သင်္ကန်းသစ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်၍သာ ကထိန်ခင်းနိုင်ကြောင်း စသော အဆုံးအဖြတ်များကို အမျိုးမျိုး,အနယ်နယ်မှ မေးမြန်းလျှောက်ထားသည့် ပုစ္ဆာများကို ဖြေကြားသောအားဖြင့် ရေးသားစီရင်အပ်သော ဤကျမ်းပြုသူ၏ "ဝိနိစ္ဆယပကာသနီကျမ်း" "ပကိဏ္ဏကဒီပကကျမ်း" များဖြစ်သော (ညောင်လွန့်ဝိနိစ္ဆယ)များ၌ ယူကြပါလေ။

သဒ္ဓမ္မမာမက ဗဟုသုတခရပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းလက်မလွတ်သင့်သော "ညောင်လွန့်အရှင်သောဘိတာစာရ"၏၊ "ဝိနည်းမိုရ်နှင့် ကျောင်းထိုင်ကျမ်း"ကို မကြာမီပုံနှိပ်ပါတော့မည်။

"ဝိနည်းမိုရ်နှင့် ကျောင်းထိုင်စာအုပ်" မကြာမီထွက်မည်။

ရဟန်းခံနည်းအခန်း ပြီး၏။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

တာဝန်ခံချက်

ဤ"သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာကျမ်း"၌ အခဏ်းကြီး ၄-ခဏ်း ပိုင်းခြား၍ရေးသားထားခြင်းမှာ ဤကျမ်းကို သဒ္ဒမ္မမာမက ဗဟုဿုတရေ သုဘာသန္တိစ္စယ ဝိနယခရထေရဝ ါဒဂိုဏ်း သာသနာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း အထူးလေးစား မြတ်နိုးထိုက်သောကျမ်းဟုသိစေရန် ၎င်း, ဤကျမ်းသည် သစ္စာလေးပါးကိုသိမြင်ရေးအတွက် အခြေခံ ပင်ဖြစ်သည်ဟု သိစေရန်၎င်း ၄-ဂဏန်းဖြင့်သတ်မှတ်၍ အခဏ်း ကြီး ၄-ခဏ်းပိုင်းခြားကာ ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့လျှင် ၄-ဂဏန်းဖြင့် သတ်မှတ်၍ အခဏ်းကြီး ၄-ခဏ်း ဖြင့် ရေးသား ထားအပ်သော ဤ "သိမ်မျိုးစုံ ဘာသာ ဋီကာ ကျမ်း" သည်ကား ပိဋကတ်ပါဠိတော်, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာမျိုးစုံ တို့ဖြင့်၎င်း, ရှေး ကျမ်းဂန်တတ် ဆရာတော် ဘုရားကြီး များ၏ ယူဆချက် အာစရိယလဒ္ဓေါပဒေသ အာစရိယဝါဒ မျိုးစုံတို့ဖြင့် ၎င်း, ကျေးဇူးရှင် ညောင်လွန့်တောရဆရာတော်ထံမှ ရအပ်သော အာစရိယမုဋ္ဌိ နည်းမျိုးစုံ တို့ဖြင့်၎င်း, တန်ဆာဆင်၍ ရေးသား စီရင်ထားသော ကျမ်းဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဓမ္မမာမက ဝိနယဂရု က သုတဂဝေသီ လဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည် ကမ္ဘာဦးအခါက လိုရာကိုရစေနိုင်သော ပဒေသာပင်ကြီးပမာ ဤကျမ်းစာမှ သာ သနာတော်တွင် အရေးကြီးသော နည်းနာနိသျှများကို ကောင်း မွန်စွာ ရယူနိုင်ကြပေလိမ့်သတည်း။

— ——

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

မြန်မာနိဂုံး

ဤသို့လျှင်....ဤမြန်မာနိုင်ငံ တောင်ငူခရိုင် ရေနီမြို့၌ မြို့၏ အနောက်မြောက် ခပ်ယွန်းယွန်းတွင် အလွန်ပင်ဆိပ်ငြိမ်လှသော တောတောင်ခြေ ဌာနဝယ် ကျောင်းသင်္ခမ်းရိပ်သာ အဖြာဖြာ တို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာကည်ထောင်ဘန်ဆင်းထားအပ်သော "မဟာ ဓမ္မဒီပိကာရာမ" အမည်ရှိသော ဦးရိပ်သာ ကျောင်းတိုက်ကြီး၏ အာဒိမာပိတ အာရာမိဿရ ပဓာနနာယကဖြစ်သော ဓမ္မာစရိယ နှင့် ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ(ဝိဇ္ဇာရှင်အရှင်ဦးရိပ်သာဆရာတော်) ညောင် လွန့် အရှင်သောဘိတာစာရသည် ရဟန်းသိက္ခာ(၁၁)ဝါရသော အခါ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မြတ်ကြီး၏ အကျိုးငှါ ကောင်းမွန်စွာ ရေးသားစီရင်အပ်သော အလွန်သိနိုင်ခဲလှသော ဤ "သိမ်မျိုးစုံ ဘာသာဋီကာကျမ်း" သည် သာသနာတော်နှစ် (၂၄၉၉) ခု၊ ကောဇာသကရာဇ် (၁၃၁၇)ခု၊ ဂိမှန္တဥတု ပဌမ ဝါဆိုလဆန်း (၁၃)ရက်နေ့၊ညနေ စံတော်ချိန်(၅)နာရီအချိန်တွင်(၉-ရက်နှင့် ရေးသားစီရင်၍) ပြီးစီးအောင်မြင်လေသတည်း။ ။

* မူလကျမ်းပြီး သကရာဇ်မှာ .. ကျမ်းပြုဆရာတော် ရဟန်း သိက္ခာ(၁၁)ဝါရ၊ ကောဇာသကရာဇ်(၁၃၁၇)ခု၊ ပဌမဝါဆို လဆန်း(၁၃)ရက်၊ ညနေ(၅)နာရီ အချိန်တွင် ကျမ်းရေးရက် (၉)ရက်နှင့်ပြီးစီးအောင်မြင်သည်။

* ဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ရာ၌ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်၍ မူသစ်ရေးပြီး သည့် သကရာဇ်မှာ.... ကျမ်းပြုဆရာတော် ရဟန်းသိက္ခာ (၂၄) ဝါရ၊ ကောဇာသကရာဇ်(၁၃၂၉)ခု၊ တပေါင်းလဆန်း(၁၅)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ရက်၊ (လပြည့်နေ့)ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ညနေစံတော်ချိန်(၄)နာရီ (၁၅) မိနစ် အချိန်တွင် (ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်၍၊ မူသစ် ရေးသားသည့် ရက်(၁၁)ရက်နှင့် ပြီးစီးအောင်မြင်သည်။ ။

ညောင်လွန့်အရှင်သောဘိတာစာရ
(ဝိဇ္ဇာရှင် ဦးရိပ်သာဆရာတော်)
[သိက္ခာ ၂၄-၀ါရ]
ဦးရိပ်သာ ကျောင်းတိုက်
ရေနီမြို့၊တောင်ငူခရိုင်။

ပါဠိအာသီသ

တေ့ာဝတာစ…ဆဋ္ဌာဘိညာဒိဂုဏံ ဘာနံ ဘဒ္ဒန္တမဟာကဿ ပတ္တေရာဒီနံ ဝံသဘူတာနံ ကန်မြဲ, ရွှေရေးဆောင်, ညောင်လွန့် အာစရိယာနံ သဒ္ဓိဝိဟာရိက အန္တေဝါသိကဘူဘဿ သာဋ္ဌ ကထေ ပိဋ္ဌကတ္တယေ အတိဝိသာရဒ ဉာဏစာရိနော နာနာ ဂန္ထန္တ ရော့ပစိတဝဇီရဗုဒ္ဓိယုတ္တဿ ဝိနယေ အတိဂရုကဿ ဝိနိစ္ဆယ ဌာနာတိဝိသုဘဿ သံလဒ္ဓါစရိယမုဋ္ဌိနော အရည ဝါသိနော မဟာဂဏဝါစကဘူတဿ ညောင်လွန့်အရညမဟာရာမေ အဓိ ပတိဘူတဿ ဘဒ္ဒန္တနာယကမဟာထေရဝရဿ အန္တေဝါသိက ဘူတေန တဿ သန္တိကာ သံလဒ္ဓပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိနယိကေနစ, ဝေရိက္ခယနဂရေ သာသနရိပ်သာတိ မဟာရာမေ ဝသန္တဿ မဟာဘေရိသတိပဋ္ဌာနဂဏပါမောက္ခဿ ဝိနယေ အတိဂရုကဿ သာဋ္ဌကထေ ပိဋ္ဌကတ္တယေ အတိဆေကိကဿ ဂမ္ဘီရဉာဏိကဿ

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယဘူတဿ ရာဇဒတ္တိယ **သာသနဓဇသိရိပဝရဓမ္မာ**
စရိယ-အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောတိ နာမိကဿ မဟာဘေရီတိအတိ
ဝိသုတဿ **ဘဒ္ဒန္တသောဘနမဟာထေရဝရဿ** သန္တိကာ သံလဒ္ဓ
ဝိပဿနာနယိကေနစ, လောကိယ လောကုတ္တရ ရတနပ္ပဇ္ဇောတုံ
ဒယေ ဏ္ဍမသ္မိံ မရမ္မရဋ္ဌေ ပေါရာဏမရမ္မရာဇကာလေ ဟေဋ္ဌိမုံ
ပရိမ မရမ္မရဋ္ဌူံပလက္ခိတ ပါသာဏ ထမ္ဘိကဿ ဟေဋ္ဌိမ မရမ္မ
ရဋ္ဌဿ အာဒိဘူတဿ ရေနိံတိနာမဿ နဂရဿ ဉာသံပစ္စိမာနု
ဒိသာယ ဧတ္တေ့က တေ့က (၁၃၁၄) သကရာဇတော ပဋ္ဌာယ
သုမာပိတဿ နာတိဒူရ နာစ္စာသန္နတ္တာ သုခဂမနာ ဂမနိကဿ
နာနာသဒ္ဒသုညိကဿ နာနာပဗ္ဗတကုဋ္ဌသောဘိတဿ နာနာဝန
ရုက္ခဆာယူံဒကာသမ္ပန္နဿ နာနာဝိဟာရ·စေတျာဒိသမ္ပန္နဿ ဗဟု
သာမုဒ္ဒနာတိ ရမ္မဏီယဿ **မဟာဓမ္မဒီပိကာရာမော**တိ နာမဿ
ဦးရိပ်သာ မဟာဝိဟာရဿ အဓိပတိဘူတေန အာရာမိဿရေန
ညောင်လွန် ဘဒ္ဒန္တသောဘိတာစာရနာမေန ဘဒ္ဒန္တဦးရိပ်သာ**စရိ
ယေန** ရစိတော “ **သိမ်မျိုးစုံ ဘာသာဋီကာ** ” တိ နာမိကော
အယံဂန္ထော....

(၁) ယာဝဗုဒ္ဓေါတိ နာမမ္ပိ၊
တာဝ လောကမှိ တိဋ္ဌတိ။
ဌတွံတွံ ဘိက္ခူနံယေဝ၊
ဟိတေသိနံ ပဘာတုဝ။

(၂) သီဃမေဝ အယံဂန္ထော၊
ကတေဝံ နိဋ္ဌိတော ယထာ။
တထာ ကလျာဏသင်္ကပ္ပါ၊
သီဃံ သိဇ္ဈန္တု ပါဏိနံ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(၃) ဒေဝေါ ဝဿတု ကာလေန၊
သဒ္ဓမ္မော စိရံ တိဋ္ဌတု။
သတ္တာ အနေန ပုညေန၊
ဓမ္မေ ဟောန္တု သဂါရဝါ။

(၄) မယာ ပုညံ သမာစိတံ၊
တေန ပုညေန သော အဟံ။
ဂမ္ဘီရညာဏသမ္ပန္နော၊
သမ္ပန္နော ဣစ္ဆိတေနစ။

(၅) သုခပ္ပဋိပဒါ ခိပ္ပါ၊
ဘိညောဒေယဝ ဣဓေဝစ။
သစ္ဆိကရေယျံ နိဗ္ဗာနံ၊
ဒုတိယေ ပန တုသိတေ။
အပ္ပမတ္တောဝ ကေန္တံ၊
သစ္ဆိကရေယျံ မစ္စုတံန္တိ။ ။

''သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ-ပြီးပါပြီ''

ဝိနည်းမိုရ်နှင့် ကျောင်းထိုင်လက်စွဲ

မကြာမီထွက်မည်၊ မျှော်ပါလေ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ညောင်လွန့်အရှင်သောဘိတစာရ
၏
ကျမ်းစာစာရင်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

" ပညာ သမာ အာဘာ နတ္ထိ "

* ဦးရိပ်သာရေးသား၊ ကျမ်းစာများ၊ ကိုယ်စားကျန်လတ့်

ညောင်လွန့်အရှင်သောဘိတာစာရ(ဝိဇ္ဇာရှင် ဦးရိပ်သာ ဆရာတော်)ရေးသားစီရင်အပ်သော ကျမ်းစာများမှာ....

(က) ပရိစ္ဆေဒ = အပိုင်း ၇-ပိုင်း၊
(ခ) နိကာယ = အတွဲ ၁၀-တွဲ၊
(ဂ) ဂန္ထ = ကျမ်းပေါင်း ၉၀-ကျော်၊
ဤ ၃-မျိုး ၃-စားရှိလေသည်။

(က) ပရိစ္ဆေဒ=အပိုင်း ၇-ပိုင်းဟူသည်မှာ

၁။ ကျောင်းထိုင်သာသနာပြုသင်တန်းဘက်ဆိုင်ရာအပိုင်း၊
၂။ ပရိယတ်ဘက်ဆိုင်ရာအပိုင်း၊
၃။ ပဋိပတ်ဘက်ဆိုင်ရာအပိုင်း၊
၄။ ဓမ္မဒေသနာဘက်ဆိုင်ရာအပိုင်း၊
၅။ ဝိနိစ္ဆယဘက်ဆိုင်ရာအပိုင်း၊
၆။ ဘာသာရေးဘက်အထူးဆိုင်ရာအပိုင်း၊
၇။ အထွေထွေဘက်ဆိုင်ရာအပိုင်း၊

ဤသို့ ၇-ပိုင်းရှိလေသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(ခ) နိကာယ = အတွဲ ၁၀-တွဲဟူသည်မှာ၊

(က) ဒီပနီအမည်နှင့် ၄-တွဲ။

၁။ ဂဏ္ဍဝါစကဒီပနီကျမ်း ပ-ဒု၊

၎င်းအရ စာပေပို့ချရေးနှင့်သက်ဆိုင်သော ကျမ်းများကိုသာ စုပေါင်း၍ တွဲထားသည်။

၂။ ဓမ္မကထိကဒီပနီကျမ်း၊

၎င်းအရ တရားဟောပြောရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောကျမ်းများကိုသာ စုပေါင်း၍တွဲထားသည်။

၃။ ဓမ္မဟာသဒီပနီကျမ်း၊

၎င်းအရ ဓမ္မဟာသ အနေအားဖြင့် စာရှုပရိသတ် စိတ်ရွှင်လန်းဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးသားထားသော စကြာရှင် ကိုယ်တော်, ဝိဇ္ဇာဓိုရ်လမ်းညွှန် စသော ကျမ်းစာများကို စုပေါင်း၍ တွဲထားသည်။

၄။ ဦးရိပ်သာ ဒီပနီကျမ်း ပ-ဒု၊

၎င်းအရ ဦးရိပ်သာဆရာတော်နှင့်စပ်သော အကြောင်းအရာများ, မှတ်သားဖွယ်ရာများ, ဗဟုသုတဖြစ်ဖွယ်ရာများဖြစ်သော သမိုင်း, ဗဟုသုတဘာဏ်စသောကျမ်းများကို စုပေါင်း၍ တွဲထားသည်။

(ခ) ပဒေသာအမည်နှင့် ၄-တွဲ။

၁။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပဒေသာကျမ်း၊

၎င်းအရ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် သက်ဆိုင်သော ကျမ်းများကိုသာ စုပေါင်း၍တွဲထားသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၂။ ဓမ္မသာရဒေသနာပဒေသာကျမ်း၊

၎င်းအရ ရက်ပိုင်းနှင့်ဟောပြောသောတရားများ,နည်းပေး၍ ဟောပြောသောတရားများဖြစ်သော နိပုဏဓမ္မဒေသနာ, ဦးရိပ်သာ တရားပေါင်းချုပ်စသော ကျမ်းများကို စုပေါင်း တွဲထားသည်။

၃။ ဝိနိစ္ဆယပဒေသာကျမ်း၊

၎င်းအရ ဝိနိစ္ဆယနှင့်သက်ဆိုင်သော ဝိနိစ္ဆယပကာသနီ,စာပေ သုတေသနလမ်းညွှန်စသောကျမ်းများကိုသာ စုပေါင်း၍ တွဲထားသည်။

၄။ ဘာသာ့ဂုဏ်ရည်ပဒေသာကျမ်း၊

၎င်းအရ ဘာသာရေးနှင့် အထူးသက်ဆိုင်သော ဘာသာရေး အခြေခံ, ဒါဒ္ဒိအရေး, ဘုရားရှိခိုးဝတ်ရွတ်စဉ် စသောကျမ်းများကိုသာ စုပေါင်း၍တွဲထားသည်။

(ဂ) လက်စွဲအမည်နှင့် ၂-တွဲ။

၁။ ဝိနည်းမိုရ်နှင့်ကျောင်းထိုင်လက်စွဲကျမ်း၊

၎င်းအရ ဝိနည်းမိုရ်များ,ကျောင်းထိုင် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် များသောအားဖြင့်သက်ဆိုင်သော ကမ္မဝါစာ ဖတ်ပုံ-ဖတ်နည်း, သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ, ဝိနည်းမိုရ်နှင့် ကျောင်းထိုင်ဒေသနာမြပဒေသာ, ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ, ဒကာနှင့် ဆရာတာဝန်, ခေတ်မှီ ကျောင်း သင်္ချိုင်းစာ, ဂဏန်းသင်္ချာတွက်ပုံ ကျမ်းတို့ကို စုပေါင်း၍ တွဲထားသည်။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၂။ လောကိယ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်လက်စွဲကျမ်း၊

ဂုင်းအရ လောကီရေးရာ ပညာရပ်များနှင့် သက်ဆိုင်သော ပြည်သူ့သက်စောင့်ဆေးကျမ်း, အာကာသနိမိတ္တဝိဘာဝနီကျမ်း, စာမအက္ခရာကျမ်း,အဂ္ဂိရပ်လုပ်ငန်းကျမ်း,ဂါထာမန္တန်ကျမ်းတို့ကို စုပေါင်း၍ တွဲထားသည်။

ဤသို့ နိကာယ=အတွဲ ၁၀-တွဲရှိလေသည်။

(ဂ) ဂန္ထ=ကျမ်းပေါင်း ၉၀-ကျော်ဟူသည်မှာ-

(က) ကျောင်းထိုင် သာသနာပြုသင်တန်းဘက် ဆိုင်ရာ အတွက်

၁။ ဝိနည်းမိုဂ်ျနှင့် ကျောင်းထိုင်၊

၂။ ကမ္မဝါစာဘတ်ပုံဘတ်နည်း (နှိပ်ပြီး)

၃။ သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ (၂-ကြိမ်နှိပ်ပြီး)

၄။ ဒေသနာမြပဒေသာ၊ အမှတ် ၁-၂-၃-၄ (နှိပ်ဆဲ)

၅။ ဦးရိပ်သာဒေသနာတရားစာ၊ ပ-အုပ်၊

၆။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ (နှိပ်ပြီး)

၇။ ဒကာနှင့်ဆရာတာဝန်၊

၈။ ခေတ်မှီကျောင်းသင်ခဏ်းစာ ၄-တန်းထိ၊

၉။ ဂဏန်းသင်္ချာတွက်ပုံကျမ်း ၄-တန်းထိ၊

(ခ) ပရိယတ်ဘက်ဆိုင်ရာအတွက်

၁၀-၁။ ပါဠိသဒ္ဒါကျမ်း၊
၁၁-၂။ သဒ္ဒါဇာယားကျမ်း၊
* ၁၂-၃။ ပါဠိသဒ္ဒါဘာသာဋီကာ၊ (ရေးဆဲ)
၁၃-၄။ အနုစိပ်စာချနည်း-ဓမ္မာစာရိယလက်စွဲ၊
၁၄-၅။ အခြေပြုဝါကျကျမ်း (နှိပ်ပြီး)
* ၁၅-၆။ ဝါကျဘာသာဋီကာ၊
၁၆-၇။ ကျမ်းစာရေးနည်းနှင့် ကျမ်းစာကြည့်နည်း နိဿယည်း၊
၁၇-၈။ လူဝိနည်း၊
၁၈-၉။ ရှင်သာမဏေဝိနည်း (နှိပ်ပြီး)
၁၉-၁၀။ ဗုဒ္ဓဥပဒေတော်နှင့် ရဟန်းသစ်သင်စဉ်၊

(ဂ) ပဋိပတ်ဘက်ဆိုင်ရာအတွက်

၂၀-၁။ ယထာဘူတ ဝိပဿနာဒီပနီ (နှိပ်ပြီး)
၂၁-၂။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်နည်း ပ-ဒု(နှိပ်ပြီး)
* ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ (နှိပ်ပြီး)
၂၂-၃။ ယောဂီလက်စွဲကျမ်း (နှိပ်ပြီး)
၎င်းကား ကျမ်းစာမူထဲမှာ အစစ္စာ ပုံနှိပ်ခဲ့သော ကျမ်းဖြစ်သည်။
၂၃-၄။ အတိုဆုံးလမ်းစဉ်ခေါ် ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးပုံကျမ်း(နှိပ်ပြီး)
၂၄-၅။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းပေးပုံနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကဗျာ၊
၂၅-၆။ ဝိပဿနာသင်တန်း အမေး-အဖြေကျမ်း၊

(ဃ) ဓမ္မဒေသနာဘက်ဆိုင်ရာအတွက်

၂၆-၁။ နိပုဏဓမ္မဒေသနာကျမ်း၊
၂၇-၂။ ဦးရိပ်သာတရားပေါင်းချုပ်၊
* ဒေသနာမြပဒေသာ၊အမှတ် ၄-အထိ(နှိပ်ဆဲ)
* ဦးရိပ်သာဒေသနာတရားစာ ပ-ဒု၊
၂၈-၃။ ဒေသနာမြပန်းခိုင် ၂-စောင်တွဲ၊
၂၉-၄။ ဒေသနာစိန်ပန်းခိုင် ၂-စောင်တွဲ၊
၃၀-၅။ တရားဟောအခြေပြုကျမ်း ပ-ဒု၊
၃၁-၆။ ဦးရိပ်သာ ၄-ရက်ဟောစဉ်၊
၃၂-၇။ ဝိပဿနာဒေသနာ ၇-ရက်ဟောစဉ်၊ (နှိပ်ပြီး)
၃၃-၈။ ဝိပဿနာအလုပ်ပြဆောင်ပုဒ်များ ၇-ရက်စဉ်၊
၃၄-၉။ ဦးရိပ်သာ ၈-ရက်ဟောစဉ်၊
၃၅-၁၀။ ဗုဒ္ဓသာသနာပြု တရားဒေသနာ၊
* ၃၆-၁၁။ သောဘိတာစာရဥဒါန်းအာသီသကထာ(ရေးဆဲ)

(င) ဝိနိစ္ဆယဘက်ဆိုင်ရာအတွက်

၃၇-၁။ ဝိနိစ္ဆယပကာသနီကျမ်း၊
၃၈-၂။ ပကိဏ္ဏက ဒီပကကျမ်း ပ-ဒု၊
၃၉-၃။ ပဗ္ဗဇ္ဇလောက ဒီပနီ၊
၄၀-၄။ သီမ သမုဟနန ဝိဘာဝနီပါဌ်၊ (နှိပ်ပြီး)
* သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ (၂ ကြိမ်နှိပ်ပြီး)
* ကမ္မဝါစာဘတ်ပုံဘတ်နည်း (နှိပ်ပြီး)
* ဝိနည်းမိုရ်နှင့် ကျောင်းထိုင်၊

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

(စ) ဘာသာရေးဘက် အထူးဆိုင်ရာအတွက်

၄၁-၁။ ဘာသာရေးအခြေခံ (နှိပ်ပြီး)
၄၂-၂။ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလင်းရောင် (နှိပ်ပြီး)
၄၃-၃။ အန္တရာယ်ကင်းဝတ်ရွတ်စဉ်စာအုပ်(ပုံနှိပ်ပြီး)
၄၄-၄။ ဗုဒ္ဓပထဝီသမိုင်း (ဗုဒ္ဓမမ္မလောက စာစောင်၌ တင်ပြခဲ့ပြီး)
၄၅-၅။ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့ပထဝီသိပ္ပံ၊
၄၆-၆။ ဒါဒ္ဒိုအရေး၊
* လှူဝိနည်း၊

(ဆ) အထွေထွေဘက်ဆိုင်ရာ အတွက်

၄၇-၁။ ဗဟုသုတဘဏ်၊
၄၈-၂။ တဘာဝခရီး အထူးမှတ်တမ်း ပ·ဒု·တ၊
၄၉-၃။ ဦးရိပ်သာစာပေပြတိုက်နှင့် သုဒိန္န သုဂဟိတ စာတမ်း၊
၅၀-၄။ ဘုရားရှိခိုး ဝတ်ရွတ်စဉ်ကြီး၊
၅၁-၅။ လူထုကြေးမုံ၊
၅၂-၆။ ပြည်ထောင်စုရှုဘွယ်၊
၅၃-၇။ ရဲဘော်ရှုဘွယ်၊
၅၄-၈။ ဦးရိပ်သာဒီပနီ၊
၅၅-၉။ ကလျာဏပုထုဇဉ်ဖြစ်ရေး၊
၅၆-၁၀။ မင်္ဂလသုတ် သင်ခဏ်းစာ၊
၅၇-၁၁။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သင်ခဏ်းစာအကျဉ်း၊

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၅၈-၁၂။ ဦးရိပ်သာ ဝါဒကထာ၊
၅၉-၁၃။ နာနာစရိယော ဝါဒကထာ (ဆရာအသီးအသီး, ပညာရှင်အသီးအသီးတို့၏ ဩဝါဒစကားများနှင့်, မှတ်သားဖွယ်ရာ လင်္ကာများပါဝင်သည်။)
၆၀-၁၄။ ဘာသာ့ဂုဏ်ရည်ကျမ်း၊
၆၁-၁၅။ အနာဂတ်ပုံပြင်ရေးကျမ်း၊
၆၂-၁၆။ ငါးရာ့နှစ်ဆယ် ရှစ်သွယ်မေတ္တာ၊
၆၃-၁၇။ ဘုရားကိုးဆူ ပူဇော်နည်း၊
၆၄-၁၈။ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ဟောပြောစာ၊
၆၅-၁၉။ ဒကာနှင့်ဆရာ ရေနှင့်ကြာ၊
၆၆-၂၀။ ငရဲမှာ ကြောက်စရာ (ပုံနှိပ်ပြီး)
၆၇-၂၁။ တရားပဒေသာ ဆောင်ပုဒ်များ (နှိပ်ပြီး)
၆၈-၂၂။ ရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာပေါင်းချုပ်၊ (အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာနှင့် ဝိပါက်တော် ရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာ ၂-မျိုးကို ဒေသနာ မြပဒေသာစာအုပ်တွင်ထည့်၍ ပုံနှိပ်ထားပြီ။)
၆၉-၂၃။ ပထဝီ ကသိဏဘာဝနာ၊
၇၀-၂၄။ ညောင်လွန့်သာသနာ့ဝင်စာတမ်း (နှိပ်ပြီး)
၇၁-၂၅။ လေးနှစ်ရာသီ ရိပ်သာသမိုင်း (နှိပ်ပြီး)
၇၂-၂၆။ ဒို့ကျေးဇူးရှင်၊
၇၃-၂၇။ ရဟန္တာသမိုင်းခေါ် - ရဟန္တာအကြောင်း အမေး-အဖြေ၊ (ဗုဒ္ဓ ဓမ္မလောကစာစောင်၌ တင်ပြခဲ့ပြီ။)
၇၄-၂၈။ မဟာနွယ် ဇာတိမြေသမိုင်း၊
*၇၅-၂၉။ စာပေသုတေသန လမ်းညွှန် (ရေးဆဲ)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

*၇၆-၃၀။ ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာ ဒိဝိဘာဝနီ၊

*၇၇-၃၁။ ဓမ္မစကြာ ဘာသာဋီကာ (တရားဦးကိုအထူးပူဇော်သောအနေအားဖြင့် အာဂုံဆောင်ထားကာ ရေးသားပါသည်။)

၇၈-၃၂။ ဝိပဿနာတရား အလင်းရောင်၊

၇၉-၃၃။ မဟာသုပိန ဝိဘာဝနီကျမ်း၊

၈၀-၃၄။ စိတ်ပြုပြင်ရေး၊

၈၁-၃၅။ ကျွန်ုပ်လက်တွေ့ဋီကာ၊

၈၂-၃၆။ ဝိပဿနာဝိဇ္ဇာဓိုရ်လမ်းညွှန်၊

၈၃-၃၇။ ဝိပဿနာ နတ်လမ်းညွှန်၊

၈၄-၃၈။ စကြာရှင်ကိုယ်တော်၊ (၃၄-မှ ၃၈-ထိ၊ ကျမ်းစာ ၅-မျိုးမှာ ဓမ္မဟာသ အဖြစ်ဖြင့် ဝိပဿနာတရား လုပ်ငန်းဘက် ဆွဲဆောင်ကာ စာဖတ် ပရိတ်သတ် ရှင်လန်းလာအောင် ရေးသားထားပါသည်။)

၈၅-၃၉။ အချစ်ပြဿနာဝတ္ထု၊ (ဤဝတ္ထုမှာ တရားဘက်ကလည်း မလွတ်စေရဘဲနှင့် အချစ်ပြဿနာနှင့်တကွ ပြဿနာအမျိုးမျိုးကို ရင်ဆိုင်နေရသော ပါရမီရှင် အမျိုးသမီးများအတွက် မိမိတို့ပြဿနာကို ဖြေရှင်းကာ ဘဝလွတ်မြောက်ရေးကို အရယူနိုင်ကြစေရန် ရည်သန်ပါသည်။)

၈၆-၄၀။ အာကာသနိမိတ္တဝိဘာဝနီခေါ် အာကာသသျှတ္တရကျမ်း နိဿယ၊

၈၇-၄၁။ ဓာတုရသ ဝိဘာဝနီခေါ် ပြည်သူ့ သက်စောင့်ဆေးကျမ်း၊ ပ-ဒု၊ (ဒု-ရေးဆဲ)

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၃၇-၄၂။ စာမအက္ခရာ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်ကျမ်း (ကိုယ်တိုင် အားထုတ်ခဲ့ပြီး အင်းဝိဇ္ဇာအတွက် ရည်ရွယ်၍ရေးသည်။)

၃၉-၄၃။ ဂါထာမန္တန် ဝိဇ္ဇာဓိုရ်ကျမ်း၊ (မန္တန်ဝိဇ္ဇာအတွက် ရည်ရွယ်၍ ရေးသည်။)။

၄၀-၄၄။ အဂ္ဂိရပ်လုပ်ငန်း သိဒ္ဓိပေါက်ကျမ်း၊ (ပြဒါးဝိဇ္ဇာ-သံဝိဇ္ဇာအတွက် ရည်ရွယ်၍ရေးသည်။)

၄၁-၄၅။ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဘုရားနှင့် သမ္ဗုဒ္ဓေဂါထာသုံးစွဲနည်း၊

၄၂-၄၆။ သုသုသိက္ခာပါဠ်၊ (နာမ်တရား ရုပ်တရားတို့၏လက္ခဏာ-ရသစသည်ကိုပြဆိုသည်။)

၄၃-၄၇။ သိပ္ပဂ္ဂဟဏနယ ဒီပနီပါဠ်-နိဿယ၊ ဤသို့ ဂန္ထ=ကျမ်းပေါင်း ၄၀-ကျော်ရှိလေသည်။

အမှာ။ ။(တချို့ဝိနိစ္ဆယ စသည်များမှာ နာမည်သီးခြားနှင့် ခပ်ကျယ်ကျယ်ပင်ရှိသော်လည်း ကျမ်းအရေအတွက် များနေမည်စိုးသောကြောင့် ကျမ်းသီးခြား စာရင်းမမှတ်တော့ဘဲ၊ ဝိနိစ္ဆယပကာသနီကျမ်း၊ ပကိဏ္ဏကဒီပကကျမ်း၊ ဦးရိပ်သာဒီပနီကျမ်းတို့၌ ထည့်သွင်းထားလိုက်ပါသည်။)

ညောင်လွန့်အရှင်သောဘိတာစာရ၏ ပုံနှိပ်ပြီးကျမ်းစာ-စာရင်း

၁။ ယောဂီလက်စွဲကျမ်း၊ (တကြိမ်နှိပ်)

၂။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်နည်း ကျမ်း ပ-ဒု၊ ။

၃။ ယထာဘူတဝိပဿနာဒီပနီ၊ ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

၄။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ၊ (တကြိမ်နှိပ်)
၅။ အတိုဆုံးလမ်းစဉ်ခေါ်-ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးပုံ၊ ။
၆။ ကမ္မဝါစာဖတ်ပုံ-ဖတ်နည်းကျမ်း၊ ။
၇။ သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ၊ (၂-ကြိမ်နှိပ်)
၈။ သီမသမုဟာနန ဝိဘာဝနီပါဠ်၊ (တကြိမ်နှိပ်)
၉။ အခြေပြုဝါကျကျမ်း၊ ။
၁၀။ ရှင်သာမဏေဝိနည်း၊ ။
၁၁။ အန္တရာယ်ကင်း ဝတ်ရွတ်စဉ်စာအုပ်၊ ။
၁၂။ ဒေသနာမြပဒေသာ အမှတ် ၄-ထိ၊ ။
၁၃။ ဝိပဿနာဒေသနာ ၇-ရက်ဟောစဉ်၊ ။
၁၄။ ဘာသာရေးအခြေခံ၊ ။
၁၅။ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလင်းရောင်၊ ။
၁၆။ လေးနှစ်ရာသီ ရိပ်သာသမိုင်း၊ ။
၁၇။ ညောင်လွန့် သာသနာဝင်စာတမ်း၊ ။
၁၈။ ငရဲမှာကြောက်စရာ၊ ။
၁၉။ တရားပဒေသာဆောင်ပုဒ်များ၊ ။
၂၀။ ဗုဒ္ဓဝင်ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာ, အောင်ခြင်းမင်္ဂလာရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာ, ဝိပါက်တော်ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာများ ။

ထိန်းသိမ်းထားခြင်း

ဤသို့ပြဆိုခဲ့သော ညောင်လွန့်အရှင်သောဘိတာစာရ (ဝိဇ္ဇာရှင် ဦးရိပ်သာဆရာတော်)၏ ကျမ်းစာပေါင်း ၉၀-ကျော်နှင့်, ကျမ်းစာ-စာရင်းကို မပျောက်မပျက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ "မဟာဓမ္မ

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ဒိပိကာရာမ"အမည်ရှိသော "ဦးရိပ်သာကျောင်းတိုက်"အတွင်းရှိ ဦးရိပ်သာ စာမူထိန်းဌာနနှင့် "ဦးရိပ်သာ စာပေပြတိုက်" တွင် စောင့် ရှောက် ထိန်းသိမ်းထားပါသည်။

ခွင့်ပြုချက်

စာပေသုတေသီပုဂ္ဂိုလ်များ ကျေးဇူးများစေရန်ငှင်း၊ ဦးရိပ်သာစာပေများ ပြန့်ပွားစေရန်ငှင်း၊ အထူးရည်သန်ပြီးလျှင် ယခုပြဆိုခဲ့သော ဦးရိပ်သာစာပေများမှ လိုရာစာပေကို သူ့မူအတိုင်း, အမည်အတိုင်း ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုပါသည်၊ (ဦးရိပ်သာစာမူထိန်းဌာန၊ ဦးရိပ်သာကျောင်းတိုက်၊ ရေနံမြို့-တောင်ငူခရိုင်)သို့စာဖြင့် ဆက်သွယ်စုံစမ်းနိုင်ပါသည်။

ထုတ်ဝေဖြန့်ချိလျက်ပါ

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် စာပေသုတေသီများ ကျေးဇူးများစေရန် ရည်သန်၍ ဦးရိပ်သာစာပေဌာနကလည်း စွမ်းအားရှိသလောက် ဖြန့်ချိလျက်ရှိပါသည်။

ဆုတောင်းပုံ

ကိုယ်နှင့်အသက်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် တိုင်းပြည်အတွက် စေတနာထက်သန်စွာ၊ ဤကျမ်းစာများကို ရေးသားရသော ဓမ္မဒါန ကုသိုလ်ကံ စေတနာကြောင့်၊ အပိုင်း ၇-ပိုင်း၊ အတွဲ ၁၀-တွဲ၊ ကျမ်းပေါင်း ၉၀·ကျော်ရှိသည့် ကျွန်ုပ်၏စာပေများကို၊ မည်သူမျှ မဖျက်ဆီးနိုင်ဘဲ သူ့မူ သူ့အမည်ရင်းအတိုင်း ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မြောက်များစွာ ပေါ်ပေါက်ပါစေ။

ကျမ်းစာစာရင်း ပြီးပါပြီ။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)

ညောင်လွန့်အရှင်သောဘိတာစာရ၏ ပုံနှိပ်ပြီးကျမ်းစာများ

★

- သိမ်မျိုးစုံဘာသာဋီကာ။
- ကမ္မဝါစာ ဘတ်ပုံ-ဘတ်နည်း။
- အခြေပြုဝါကျ။
- ရှင်သာမဏေဝိနည်း။
- အန္တရာယ်ကင်း ဝတ်ရွတ်စဉ်။
- ဒေသနာ မြပဒေသာ-ပ,။
- ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ။
- ယထာဘူတ ဝိပဿနာဒီပနီ။
- ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်နည်း-ပ,ဒု။
- ယောဂီ လက်စွဲ။
- ဘာသာရေး အခြေခံ။
- သီမသမုဟနန ဝိဘာဝနီပါဠ်။
- လေးနှစ်ရာသီ ရိပ်သာသမိုင်း။

(ဒုတိယ-အကြိမ်)